

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 25 april 2024

Notulen van de raadsvergadering van 25 april 2024 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 6.

Voorzitter: mevrouw A. Kockelkoren, met dien verstande dat het voorzitterschap van 10.45 uur tot 12.50 uur is waargenomen door de heer G.J. Engberts

Tegenwoordig zijn 45 leden, namelijk de heer T.S.J. Coşkun, de heer M.R. van Campenhout, de heer J.M.D. de Waard, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, mevrouw V.A. Bruin, mevrouw A. Kockelkoren, de heer M.H. Biljoen, de heer B. van Drunen, mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer M. Verhoef, de heer N. Akhatab, de heer S. Ceulemans, mevrouw M.M. Vlasblom, mevrouw E. Rehim Zadeh, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, mevrouw J. Bokhove, de heer S.M. Bonte, de heer S. Soytekin, mevrouw M.Y. Morkoç, mevrouw L.S. Vlieger, de heer A.R. Oostdijk, de heer T.J. Vonk, de heer T. de Haan, de heer G.J. Engberts, de heer E.P.J. Verweij, de heer S.J.C. Becker, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw I. van Wifferen, mevrouw S. Reitema, mevrouw D. Yildirim, mevrouw A.J.A. Maassen, mevrouw I. Coenradie, de heer F. Elbay, mevrouw M.S. Abrahamse, mevrouw S. van de Peppel, de heer R.T.J. van der Velden, mevrouw I. Elfilali, de heer D.P.A. Tak, de heer T. Roskam, de heer T. Kind, de heer R.N. Dahoe, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, mevrouw D.A. van Groningen mevrouw J.M. Nunnely en de heer B. van Schaik

Afwezig is: -

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer R. Buijt en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 11.25 uur tot 11.31 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

1.1 Opening

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik open deze raadsvergadering en heet u allen van harte welkom. Ook welkom aan degenen die op afstand onze vergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media en onze medewerkers. Ik heb berichten van verhindering. De burgemeester is afwezig in verband met een dienstreis naar Duitsland. De heer Van Schaik is in de ochtend afwezig in verband met een crematie en mevrouw Nunnely is in de ochtend afwezig in verband met een begrafenis, dus dat staat genoteerd en wij wensen de heer Van Schaik en mevrouw Nunnely sterkte daarbij.

1.2 Afscheid van mevrouw M.M. (Mieke Megawati) Vlasblom

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan staat agendapunt 1.2 als eerste op de agenda, het afscheid van mevrouw Vlasblom als raadslid. Daarvoor zal ik mevrouw Vlasblom als voorzitter van uw raad kort toespreken. Daarna is er even de gelegenheid aan de heer Coşkun om enkele woorden te spreken als nestor van onze raad en daarna is nog even de gelegenheid aan mevrouw Vlasblom. Daar gaan we dus mee beginnen.

Beste Mieke, vandaag neem jij afscheid van ons en van het werk als raadslid. Een ambt dat heel mooi en eervol is, maar ook als een zware last op de schouders kan voelen. Na twee jaar heb je besloten deze last niet langer te kunnen dragen. Zoals je zelf zegt is het een pijnlijke realisatie voor je. Een stad zo groot en mooi als Rotterdam brengt een enorme complexiteit met zich mee. En hoewel je bereid was veel te geven voor onze stad kan de politiek ook veel nemen. Dit herken ik en ik denk met mij vele raadsleden hier in deze zaal. Nadat je eerst je stem liet horen als een van de initiatiefnemers van het woonprotest, maakte je daarna furore tijdens de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Met de slogan 'Roffa in de raad' kwam je strijden voor een radicaal rechtvaardig Rotterdam. In 2022 debuteerde de Rotterdamse tak van BIJ1 met twee zetels in onze raadzaal, met jou als gezicht van

deze nieuwe beweging. De woonproblematiek in Rotterdam was voor jou een belangrijke reden om de politiek in te gaan, omdat je zelf een aantal jaren thuisloos bent geweest, ging dit je aan het hart. Je omschreef jezelf als een spook in de stad waar je al bijna je hele leven woont. Is de politiek er wel voor alle Rotterdammers? Want jij had het gevoel dat de politiek er niet voor jou was. Met je activistische houding en onverschrokken manier van debatteren schuwde je de confrontatie niet. Op de onderwerpen die jou aan het hart gaan, zoals wonen, racisme, gelijkheid en dakloosheid wist je de stem te vertolken van hen die niet altijd gehoord worden. Omdat jij weet hoe het is om niet gehoord te worden. Je hebt je de afgelopen twee jaar uitgesproken tegen institutioneel racisme, misstanden bij de politie en natuurlijk de woonvisie. Wat hierin steeds terugkomt is jouw verlangen om Rotterdam een stad voor iedereen te laten zijn, een plek waar iedereen zich thuis voelt en gelijk behandeld wordt. Niet doen alsof spoken niet bestaan, maar zorgen dat ook zij een plek krijgen. Uit al je daden spreekt jouw liefde voor de stad en wat daarbij hoort, waarbij jouw geliefde Feyenoord niet onbenoemd kan worden gelaten. Vanaf het begin heb jij gestaan voor radicale veranderingen, maar de politiek is een log apparaat. Het kan frustrerend zijn als veranderingen niet meteen zichtbaar zijn. Het kan voelen als een druppel op een gloeiende plaat. Weet dat jij met jouw inspanningen een bijdrage hebt geleverd aan de toekomst van de stad die jou zo lief is. We willen jou bedanken voor je werk voor Rotterdam, werk dat je vast door zal blijven zetten buiten deze zaal. Jij bent veel te activistisch om nooit meer van je te laten horen. Succes met wat de toekomst je mag brengen Mieke. Dan is het woord aan de nestor.

De heer COŞKUN (sp). Dank u wel voorzitter. Bij onze installatie twee jaar geleden werden de SP en BIJ1 naast elkaar op het bankje links achter geplaatst. Voorwaar geen strafbankje, maar wel onzichtbaar voor het publiek hierboven, maar dat terzijde. Toen vroeg ik je meteen: zijn we concurrenten, concullega's of kameraden? Jij reageerde heel zelfverzekerd met: kameraden natuurlijk. En zo heb ik dat ook twee jaar mogen ervaren. Kameraad ben je gebleven. Je was superleergierig en daarnaast bleef je maar water voor mij halen. Jammer dat je weggaat, want ik had nog heel veel willen leren van hoe BIJ1 het activisme van buiten deze zaal vertaalt naar de lokale politiek hierbinnen, vanwege al die schurende regeltjes van de systeemwereld hier met de beleavingswereld van de Rotterdammers buiten. Hoe krijgen we de armoede er echt onder? Het grote tekort aan betaalbare goede woningen en noem maar op. Wie draagt de lasten en wie verzilvert de lusten bij de klimaataanpak? Aan dat dagelijkse debat hebben op 22 maart 2022 maar liefst 8205 Rotterdammers twee vertegenwoordigers van BIJ1 toegevoegd en jij was hun lijsttrekker. Van de verkiezingscampagne herinner ik me alleen jouw energieke optreden in de Maassilo over de nachtcultuur. Maar later ontmoette ik je ook vaak buiten deze raadzaal op de plekken waar Rotterdammers in actie komen, zoals bijvoorbeeld voor het behoud van de Polder De Esch. Je was al zeer actief bij de organisatie van ons aller woonprotest, maar toen kende ik jou nog niet. Het was een eer om naast je te mogen zitten, een eer om buiten deze zaal met jou schouder aan schouder op te komen voor de rechten van daklozen en vele andere gemarginaliseerde Rotterdammers. Soms vrolijk, zoals bij de Rotterdamse Pride, soms woedend, vanwege onze machteloosheid over de vernietiging van Palestina en haar inwoners. Ik hoop dat je de kracht vindt om aan die buitenparlementaire strijd te blijven deelnemen. De beweging heeft iedereen nodig. Zoals een socialist nooit echt met pensioen kan, zo moet een vlasbloem telkens weer bloeien. Hier in deze zaal toonde je vooral ambitie om het vak van volksvertegenwoordiger goed te leren. Want het is een vak dat je alleen maar al doende leert. Iedereen in deze zaal kan daarover meepraten. Het is een eervol ambacht, maar soms haalt politiek ook het slechtste in collega's naar boven, net als in de rest van de samenleving. Goed dat jij dat hier in deze zaal durfde te benoemen als toxische masculiniteit. Helaas zullen we nu zonder jou die kuren moeten afleren. Inmiddels heb je wel voor een opvolger gezorgd, die helaas wel weer van voren af aan dat vak moet leren waar jij nu net een beetje bedrevener in werd. Bedreven in het geven van een stem aan de Rotterdammers die jou gekozen hebben om hier hun geluid te laten klinken. Je deed dat met verve, altijd collegiaal en met respect voor de vele andersdenkenden in deze raadzaal. Kortom, we gaan je missen, we respecteren jouw besluit. Jij vertegenwoordigde hier het begin van BIJ1. Wij gaan door met de strijd. Met kameraadschappelijke en collegiale groet, uw nestor namens de 45 leden van de gemeenteraad van Rotterdam.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Vlasblom.

Mevrouw VLASBLOM (bij1). Op 21 april twee jaar geleden stond ik hier voor het eerst als raadslid. Ik deelde tijdens mijn maidenspeech mijn reis van de straat naar de raad, van spookburger naar volksvertegenwoordiger. En nu sta ik hier weer, maar nu om afscheid te nemen. Raadslid zijn, deze

prachtige stad dienen, is het mooiste beroep van de wereld. Maar zo mooi als het is, zo zwaar is het ook. Rotterdam, een wereldstad heeft een stadsbestuur vol parttimers, hoe kan dat nou? Hoe kunnen we verwachten dat we met 45 mensen de kaderstellende en controlerende rol grondig kunnen uitvoeren, terwijl we eigenlijk nog echt werk ernaast moeten hebben? In deze tijd van politieke versplintering, waardoor een kleine fractie eerder de regel dan de uitzondering is. Onvoorstelbaar eigenlijk. Een dag heeft slechts 24 uur en een week slechts zeven dagen. Daarin moeten we het werkgeverschap, raadslidschap en een extra baan zien te proppen. En dat is niet alles. Want wanneer je vecht voor je idealen gaat elk verlies je persoonlijk aan. En elk haatbericht, elke vorm van dreiging breekt je steen voor steen af tot er niets meer van je over is. Hier zitten namelijk 45 mensen van vlees en van bloed. En het zijn vaak ook deze 45 mensen die het hardst kunnen tegenwerken. Of dat om een politiek meningsverschil gaat of om een publieke afstraffing in de pers. Zo houden we het ook in stand. Deze normalisering van bedreigingen, van haat, de normalisering van eindeloze dagen en slapeloze nachten. Want vecht het hier nu eens uit, in deze arena. Wees zo meedogenloos als je maar kan, voer je strijd tegen het systeem, niet tegen de persoon. Want niemand anders weet hoe het voelt om deze last te dragen, alleen de mensen hier, met jou in de zaal, vergeet dat niet. Ik ben dankbaar dat ik het privilege heb gehad om deze mooie stad te dienen. Deze ervaring neem ik de rest van mijn leven mee. En ik deed het niet alleen. Ik werd ondersteund door een partij die zich ten koste van zichzelf inzet voor de gelijke rechten van alle mensen. Een partij vol vrienden, die ik stuk voor stuk liefheb. Maar niet mijn eigen partij alleen. Ik heb vriendschappen voor het leven gemaakt binnen de muren van dit stadhuis. Daarom wil ik nog een heel speciaal persoon bedanken, Mina. Lieve Mina, zonder jou had ik dit nooit gekund. Het hebben van een paar vriendelijke ogen in deze raadzaal is iets wat mij door de zwaarste debatten heeft gesleurd. De aanmoediging, de solidariteit, maar bovenal de oprechte en pure vriendschap die ik voor altijd zal koesteren. Ik zal je voor altijd blijven aanmoedigen, want zo als jij zijn er maar weinig. Mijn strijd houdt ook niet op. Dit is nog maar het begin. Ik heb ervoor gekozen om deze strijd verder te voeren buiten de muren van dit huis. Op straat, op de snelweg en waar het ook maar nodig is. Ik zal strijden tot de dag dat we niet meer onderdrukt worden door het racistische systeem. Ik zal strijden tot de dag dat we het kapitalisme tot haar laatste steen hebben afgebroken en ik zal strijden tegen de genocide in Gaza en voor internationale gerechtigheid. Tot slot wil ik nog iets kwijt. Zoals wij ons raadswerk nu inrichten is het lang niet meer houdbaar. Juist nu zien we hoe essentieel representatie is. Maak de drempel niet te hoog voor de mensen die deze stad juist het hardst nodig heeft. Maak oprechte vertegenwoordiging de norm en doorbreek de barrières die mensen weerhouden dit werk te doen. Laten we stoppen met het verheerlijken van de 60-urige werkweken omdat raadsleden met een voet in de samenleving zouden moeten staan. Geef ze juist de tijd en de ruimte om de werkelijke samenleving in al haar pracht en complexiteit te ontdekken en zo ook volwaardig te kunnen vertegenwoordigen. Want dat is wat deze mooie rotstad van ons toch wel echt verdient. Tot zover.

(Applaus)

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank je wel Mieke. Ik ga je nu even namens de raad en natuurlijk ook de burgemeester wat overhandigen, dus ik vraag je alvast even naar voren te komen en dan schorsen we daarna voor enkele ogenblikken zodat ook iedereen afscheid kan nemen.

(Schorsing)

Heropening

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dames en heren, ik verzoek u allemaal weer te gaan zitten. Dag lieve Mieke.

1.3 Mededelingen

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan kunnen wij verder met agendapunt 1.3, de mededelingen. Mevrouw Van Wifferen heeft aangegeven een initiatiefvoorstel te willen indienen, dus als de laatste leden van de raad ook weer op hun zetel kunnen gaan zitten, dan geef ik zo het woord aan mevrouw Van Wifferen om een toelichting te geven.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, stap maar af, gooi hem maar tussen de auto's, rijd maar een eind om. Dat is wat je als fietser heel vaak tegenkomt bij vooral kleinere werkzaamheden. Dan

wordt er een gebouw schoongespoten, er worden soms zelfs ramen gewassen, er wordt iets kleins in de weg gedaan, en fietsers zijn de pineut. D66 vindt dat dat anders moet en daarom hebben wij een initiatiefvoorstel met de titel 'Anders omgeleid'. Want het kan wel. Als we bijvoorbeeld kijken naar heel grote projecten zoals de Roseknoop, werd al het verkeer stilgezet, maar de fietsers mochten lekker door. Dus op kleinere projecten zou het ook moeten kunnen en daarom wil D66 dit initiatiefvoorstel indienen met een aantal maatregelen. De hoofdmaatregel is: laat de auto's een blokje om rijden en laat de fietser vooruitgaan. Maar als het dan niet anders kan en er moet iets worden omgezet, geef dan tenminste duidelijk aan hoe het moet en zorg dat als fietsers ergens niet door kunnen, het ook echt niet kan. Want fietsers gaan er altijd omheen. En stop alsjeblieft met het verschrikkelijke bord 'Fietsers afstappen'. Ze doen het al in heel veel steden. Want fietsers gaan het toch niet doen. Dat was het.

(Applaus)

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dank aan mevrouw Van Wifferen. We zullen het initiatiefvoorstel 'Anders omgeleid', een initiatiefvoorstel voor een andere visie voor fietsers bij werkzaamheden, doorgeleiden naar de commissie MHEK en het college om advies vragen. Dan gaan wij door naar de volgende mededeling, want de heer Segers-Hoogendoorn en mevrouw Kockelkoren hebben aangegeven een initiatiefnotitie te willen indienen en die zal worden toegelicht door de heer Segers-Hoogendoorn en vervolgens door mevrouw Bokhove. Het woord is aan de heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Dank voorzitter. Als CDA Rotterdam vinden wij het streven naar een rookvrije generatie van groot belang en we zijn daarom ook blij met alle aandacht die hieraan gegeven wordt. Van het Nationaal Preventieakkoord tot het Rotterdamse Gezond010. Alleen zijn we er nog lang niet. We weten dat zien roken doet roken en daarom is het des te urgenter dat we blijven inzetten op meer rookvrije omgevingen in onze stad. Dat is ook een oproep die we in de samenleving steeds vaker en steeds luider horen. Om de ambitie voor een rookvrije generatie waar te kunnen maken moeten we wat het CDA betreft als overheid actief deze beweging op weg naar meer rookvrije omgevingen ondersteunen en bekrachtigen. Juist op lokaal niveau, waar we naast onze inwoners staan. Dat vergt moed en lef van ons als gemeente om hierin voorop te lopen. Niet alleen door stoeptegels te plaatsen, maar ook door de rookvrije norm te bekrachtigen, vast te leggen en actiever te sturen op een rookvrije stad. Met onze initiatiefnotitie die we samen met GroenLinks indienen, willen we het debat over hoe we samen werken aan een rookvrij Rotterdam verder aanzwengelen. We doen dit aan de hand van een concrete norm die we nader uitwerken. In Rotterdam zijn terrassen rookvrij. Daarbij komen we ook met een routekaart om deze nieuwe norm te realiseren, waarbij we zowel de Rotterdammers als de horecaondernemers meenemen. En bij dit alles voorzitter, mogen de initiatiefnemers en architecten van dit voorstel niet onbenoemd blijven, want zij zijn niet in de gelegenheid om dit hier vandaag in te dienen, en dat zijn de burgerleden Sigrid Oosterwegel van GroenLinks en onze eigen Sam Mak. Laten we gezamenlijk de volgende stap nemen richting een rookvrij Rotterdam.

(Applaus)

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Dank u wel voorzitter. Ik begin eigenlijk met de woorden waar de heer Segers eindigde. Dit initiatiefvoorstel was er niet geweest zonder Sigrid Oosterwegel en Sam Mak, onze burgerradsleden. Sigrid Oosterwegel, woordvoerder op Zorg voor GroenLinks. En het zou eigenlijk zo mooi zijn als ze dit zelf hadden mogen toelichten in de raad, want natuurlijk moet er officieel een raadslid verantwoordelijk hiervoor zijn, maar eigenlijk zou ik het erg mooi vinden dat de mensen die het echte werk hiervoor hebben verzet, dit zelf ook hadden mogen toelichten. Dus misschien moeten we daar toch in onze eigen verordening eens naar kijken, of we daar niet een mouw aan kunnen passen. Voorzitter, we zijn op weg naar een rookvrije generatie in 2035 en als we dit willen bereiken, moeten we een tandje bijzetten. Naast de bestaande inzet om sportverenigingen, speelplekken, tramhaltes en zorginstellingen rookvrij te maken, moeten we daarom verder kijken. Terrassen waren hierbij nog een blinde vlek, maar zijn een logische volgende stap richting een rookvrije generatie. Het draagvlak hiervoor stijgt ook onder de bevolking. Zo vindt 64% van de Nederlanders dit een goed idee. En om dit in perspectief te plaatsen, de perrons van de NS, waarvan we het al heel lang normaal vinden dat deze rookvrij zijn, werden bij een draagvlak van 67% rookvrij

gemaakt. Dat we toewerken naar een rookvrije generatie is broodnodig. De gezondheidsverschillen in Rotterdam zijn relatief groot. In sommige wijken sterven Rotterdammers zeven jaar eerder en leven vijftien jaar korter in goede gezondheid dan elders in ons land. En deze gezondheidsverschillen zijn onrechtvaardig en vermijdbaar. Door rookvrije terrassen is hier geen sprake meer van, zien roken doet roken. Een goede kentering. En ook geeft een deel van de rokers aan dat rookvrije terrassen hen helpt om niet of minder te roken. Er zijn mooie voorbeelden van horecaondernemers die zelf de stap al hebben gezet naar een rookvrij terras. Dit deden zij om verschillende redenen. Zoals dat ze het zelf fijner vinden om op een rookvrij terras te zitten, ze het goede voorbeeld willen geven aan de volgende generatie en hun personeel willen beschermen. Rookvrij is daarmee ook gastvrij. We helpen horecaondernemers graag om deze volgende stap te zetten. Met deze initiatiefnota die we samen met het CDA indienen, willen we het debat over hoe we samen toewerken naar een rookvrije stad aanzwengelen en geven we in een routekaart aan hoe we de terrassen in verschillende stappen rookvrij kunnen maken. Zo zetten we echt weer een stevige volgende stap naar een rookvrije generatie.

(Applaus)

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Wij zullen de initiatiefnotitie 'De volgende stap op weg naar een rookvrij Rotterdam' doorgeleiden naar de commissie ZWCS, Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport, en het college om een advies vragen.

2. Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 25 april 2024

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan gaan we naar agendapunt 2, vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 25 april 2024. Ik begin met u erop te wijzen dat we vanavond met een bijzonder moment beginnen, namelijk het vaststellen van de profielschets en de instelling van de vertrouwenscommissie. Hierbij is de commissaris van de Koning aanwezig en daarom beginnen we dit agendapunt stipt om 19.30 uur. En omdat we verder ook nog een heel aantal inhoudelijke agendapunten vandaag willen bespreken, wil ik u ook allen vragen om met vlothed elke keer na schorsingen weer aanwezig te zijn, zodat we ook niet tot diep in de nacht hier hoeven te vergaderen. Dus het verzoek om daar met z'n allen zorg voor te dragen. Ik wijs u er alvast op dat in verband met de aanwezigheid van de commissaris de besluitvorming over de profielschets en de vertrouwenscommissie aansluitend aan dat agendapunt zal plaatsvinden, dus om dan ook allen dichtbij te zijn, zodat we dat ook vlot kunnen doen. Ik zal nu de agenda met u doornemen en aan het einde zal ik u de gelegenheid bieden nog aanvullende opmerkingen te maken. Agendapunt 6, er is een verzoek ontvangen voor een regulier debat, 'Ontdekhoe', van Leefbaar Rotterdam en anderen. Ik stel voor dit te agenderen als agendapunt 6.5. Heeft dat uw instemming? Ja. Agendapunt 7, er zijn geen verzoeken ontvangen voor een tweeminutendebat. Dat klopt? Dan agendapunt 10. Er is een verzoek ontvangen voor een motie vreemd aan de orde van de dag, 'Sta achter de huurdersorganisaties', van de SP. Er is een negatief behandeladvies voor dit onderwerp, omdat de motie vreemd niet beleidsarm is en financiële gevolgen heeft. De indiener mag daar een korte toelichting op geven en daarna gaan we stemmen. Het woord is aan de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, de argumentatie beleidsarm en financiële gevolgen, het heeft enkel en alleen financiële gevolgen voor de huurders zelf. De gemeente heeft geen enkele financiële gevolgen, de strekking van de motie heeft ook geen enkele consequentie voor het beleid van de gemeente. Het is meer een oproep vanuit de gemeenteraad om achter de huurdersorganisaties te gaan staan, wat ook in andere steden is gebeurd. Dus de opmerking van de griffie dat het niet beleidsarm is en financiële gevolgen heeft, ja voor de gemeente heeft het dat zeker niet. Dus ik zie niet waarom deze niet zou kunnen. Bovendien, de aankondiging van de huurverhoging van meer dan 5% valt nu bij de mensen op de deurmat, per 1 juli a.s. moeten ze dat gaan betalen. Dus het is nu het moment, voor 1 mei a.s., om dat te doen. Daarna heeft het weinig zin meer.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan stel ik voor om dit voorstel in stemming te brengen, dus gaan we dat even gereedmaken. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ik weet dat we niet over dit soort zaken in discussie moeten gaan, maar ik kan me de overwegingen wel een beetje voorstellen dat hier toch wel inhoudelijke punten in zijn. Ik zou eigenlijk aan de indiener van deze motie vreemd aan de orde van de dag, die best laat op ons

bordje is gekomen, willen vragen: is er niet een korte route om te zorgen dat dit naar een commissie gaat en daar inhoudelijk besproken kan worden? Dat vind ik eigenlijk mooier dan hier nu een beetje ad hoc stemmen. Dat is een vraag aan de SP.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik zie uw verzoek. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, ik kan er antwoord op geven. De huisbazen moeten voor 1 mei a.s. die aankondiging doen. Sommigen hebben dat al gedaan. En het is tussen nu, eigenlijk voor 1 mei dat ze dat moeten doen, het is nu 25 april. De eerste commissievergadering is ergens half mei, dus ik zie niet dat dat dan tot verandering en tot een uitspraak van de raad leidt.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ja, dank u wel. Ik denk dat de heer Coşkun daarmee aangeeft dat hij dit gewoon nu in stemming wil brengen om het vandaag te behandelen, dus dan gaan we daarover stemmen. Oké, het voorstel voor dit agendapunt is met 26 stemmen... De heer Van der Velden? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) O, hij doet niets, u heeft problemen met het stemmen. Er wordt even naar gekeken. Dan wacht ik even met het afconcluderen. Ik kan het afconcluderen met... O, nu gaan we nog een keer stemmen, oké. Excuus. Kan iedereen nog een keer zijn stem uitbrengen? Ja, het voorstel voor behandelen is met 25 stemmen tegen verworpen. Dan gaan we door naar de spreektijd voor vandaag. Het voorstel is drie uur spreektijd op de klok te zetten. Dat heeft uw instemming? Ja, oké. Het stemvenster is aan het einde van de vergadering, behalve dus het stemvenster over de profielschets, dat is direct aansluitend. Indien nodig zullen wij voor het stemvenster kort schorsen voor fractieoverleg. Rond 12.45 uur is een lunch beschikbaar op de omloop van de raadzaal. De warme maaltijd is rond 18.30 uur op de gebruikelijke locatie beschikbaar. Stipt om 19.30 uur vangen wij dan dus aan met de vergadering over de profielschets.

3. *Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 4 april 2024*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan zijn we bij agendapunt 3, vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 4 april 2024. Wenst iemand het woord naar aanleiding van deze notulen? Dan stel ik voor deze vast te stellen.

4. *Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2024 week 14 t/m 16*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Agendapunt 4, mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2024 week 14 t/m 16. Ik stel u voor de behandelwijze zoals vermeld bij het desbetreffende stuk vast te stellen. Als u een opmerking heeft met betrekking tot een bepaald stuk, dan verzoek ik u het bijbehorende bb-nummer te noemen dat bij het stuk staat en dan geef ik als eerste het woord aan mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ik zou graag Beantwoording vragen Maassen over Ouderfiguren aan zet, 24bb002039, willen agenderen op de procedurevergadering van de commissie WIOSSAN.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel, dat is genoteerd. Anderen nog? De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja dank voorzitter, niet per se over de ingekomen stukken, maar dit is ook het moment voor een mededeling, dus ik maak er heel snel even gebruik van. Afgelopen week heeft Rotterdam de Eurocities georganiseerd, Eurocities Digital Forum. Wethouder Achbar is op dit moment niet aanwezig, dus even aan de rest van het college, complimenten ook voor de organisatie. Er waren 200 landen hier vertegenwoordigd. Ik heb er ontzettend veel van geleerd in die drie dagen, maar ik zoek eigenlijk naar een manier hoe we dit kunnen terugbrengen naar de commissie. Want het team Digitale Inclusie bezit ontzettend veel informatie, maar wij krijgen dat niet. En ik denk dat het ook wel gewoon voor de rest van de raad heel goed is als wij weten wat er speelt in de stad en dat de wethouders of het team op een bepaalde manier dingen kunnen terugbrengen naar de commissie. Dus ik geef dat mee aan het college en wellicht kunnen zij daar even op broeden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik denk dat dat gehoord is en mocht dat niet het geval zijn, dan is een ander instrument natuurlijk het aanvragen van een regeling van werkzaamheden, maar dan

heeft u het nu in elk geval vermeld. Dan denk ik dat we verder de lijst met ingekomen stukken met algemene stemmen kunnen vaststellen.

5. HAMERSTUKKEN

De VOORZITTER. Dan gaan we naar de hamerstukken, agendapunt 5.

5.1 *Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Hollands Tuin 77'*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Als eerste agendapunt 5.1, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Hollands Tuin 77', één ontwerpbesluit. Iedereen daarmee akkoord? Dan gehamerd.

5.2 *Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Nieuw Crooswijk II, 1e herziening'*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan agendapunt 5.2, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Nieuw Crooswijk II, 1e herziening', één ontwerpbesluit. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Tegen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Anderen nog daarover? Nee? Dan is met de tegenstem van 50PLUS het voorstel aangenomen.

5.3 *Het voorstel naar aanleiding van adviezen van de Algemene Bezwaarschriftencommissie met betrekking tot bezwaren die zijn ingediend tegen het raadsbesluit van 1 juni 2023 tot het vestigen van voorkeursrecht op het plangebied Feyenoord City 2.0*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Agendapunt 5.3, het voorstel naar aanleiding van adviezen van de Algemene Bezwaarschriftencommissie met betrekking tot bezwaren die zijn ingediend tegen het raadsbesluit van 1 juni 2023 tot het vestigen van voorkeursrecht op het plangebied Feyenoord City 2.0. Er is één ontwerpbesluit. Ik zie mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Tegen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Met een tegenstem van 50PLUS is dit voorstel aangenomen.

5.4 *Het voorstel tot bekrachtiging van de Noodverordening vliegtuigbomruiming Claes de Vrieselaan 30 mei 2024*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Agendapunt 5.4, het voorstel tot bekrachtiging van de Noodverordening vliegtuigbomruiming Claes de Vrieselaan 30 mei 2024, één ontwerpbesluit. Heeft dat uw instemming? Ja, geen reacties, dan is dat met algemene stemmen aanvaard.

6. REGULIERE DEBATTEN

De VOORZITTER. Dan zijn we alweer toe aan de reguliere debatten onder agendapunt 6 en dan geef ik de voorzittershamer over aan de heer Engberts.

6.1 *De voorstellen tot vaststelling van:* *a. het herzien ontwerpbestemmingsplan Zomerhofkwartier* *b. de Welstandsparaagraaf Zomerhofkwartier*

De VOORZITTER (de heer Engberts). Goed, we gaan over naar het Zomerhofkwartier, het eerste reguliere debat, en op mijn lijst staat de heer Coşkun als eerste spreker.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, al 48 jaar kom ik bijna dagelijks in het naoorlogse wijkje rond de Zomerhofstraat. Het ligt op de brandgrens die dwars door onze Agniesebuurt loopt. Ook de bestaande bedrijfsgebouwen hebben wat cultuurhistorische waarde, maar het is goed als er nu ook woningen

worden gebouwd, maar doe dat dan niet zo. Bij de eerste bespreking van een concept nieuw bestemmingsplan Oude Noorden-Agniesebuurt in de toenmalige gebiedscommissie Noord en later in de wijkraad Agniesebuurt in 2018 waarschuwde ik al voor de gevaren van de gekozen werkwijze. Als lid van die wijkraad sprak ik hier tweeënhalve jaar geleden ook in dat we de wereld niet langer op zijn kop moesten zetten. Ook vele bewoners en andere deskundigen kwamen de afgelopen jaren inspreken en vroegen om een andere weg te bewandelen. Het was een leuk experiment van voormalig VVD-wethouder Kurvers om het organisch gegroeide Zomerhofkwartier te laten invullen via een tender waarin de gemeente en Havensteder en ook de inmiddels gevormde ZOHOcitizens plaatsnamen. Daar is op het oog een aardig plan uit gekomen, maar ten eerste, veel te weinig sociale woningen. Het zijn er nu 175, maar er zijn ook 53 sociale huurwoningen in de Almondestraat voor gesloopt. Netto worden er dus slechts 122 sociale huurwoningen toegevoegd en dat is slechts 20% van wat er wordt gebouwd. Terwijl de SP voor elk plan van meer dan 100 woningen de eis heeft van minimaal 40% sociaal, en dan hadden er ook nog minimaal 250 middeldure woningen worden bijgebouwd. Dit plan blijft een plan waarbij vooral de expats en rijke Rotterdammers aan een woning worden geholpen. Ten tweede, de geplande sociale huurwoningen zijn ook nog eens bijzonder klein, waardoor alleen ouderen uit de Agniesebuurt hier een zogenaamde wooncarrière kunnen maken van oudbouw naar nieuwbouw. Gezinnen met kinderen maken geen schijn van kans. Ten derde, de torens aan de Teilingerstaat zetten die cultuurhistorisch zeer waardevolle straat volledig in de schaduw. Dat wordt erkend maar er wordt niet echt iets aan gedaan. En ten vierde, er zijn de afgelopen jaren veel voorstellen gedaan tot verbetering, een heel ander beter plan, maar er is nauwelijks of niets gedaan met al die suggesties. Vanwege de gekozen omgekeerde weg van eerst een tender en daarna het bestemmingsplan, zit alles al jaren muurvast en was elke wezenlijke inspraak en participatie voor de Bühne. Vandaag ligt toch dit bestemmingsplan voor, terwijl er na zes jaar ook een goed plan had kunnen liggen. De SP roept deze gemeenteraad op om dit plan weg te stemmen. De bewoners van de Teilingerstraat en omliggende bedrijven gaan zeker procederen tot aan de Raad van State met alle vertraging van dien. Zie de uitgebreide brief die gisteren namens Van der Eijk Beheer BV is gestuurd. Wat is de reactie van de wethouder op deze brief? Keer het tij nu het nog kan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een interruptie door de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Even goed opletten voor de interrupties. Ja, ik heb een vraagje. De heer Coşkun heeft het erover dat we hier voor de expats bouwen. 30% van de woningen wordt sociaal verhuurd, 20% wordt in het middensegment verhuurd en er komen 24 zorgwoningen en een woonzorgvoorziening. Is dat allemaal voor expats, die 50% en die woonzorgvoorzieningen en dat soort zaken?

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Mijnheer Van Dommelen, u valt me tegen. Luisteren is ook een vak. Ik heb het helemaal voorgerekend. Er komen 122 sociale huurwoningen bij, dat is 20% van het aantal woningen dat daar gebouwd wordt en daarnaast nog wat dure woningen. En natuurlijk, die zorgwoningen is ook prima. Maar er wordt vooral gebouwd, weer voor expats en mensen met geld in deze stad.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer De Haan wil hierop reageren.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de heer Coşkun, want hij gaat terug op het verleden qua lokale volksvertegenwoordigers. Het doet mij altijd deugd als er teruggegrepen wordt op het verleden, zeker ook de rol die u daarin zelf heeft gespeeld. U gaat terug naar de gebiedscommissie en de wijkraad die daar zo hun bedenkingen bij hadden, maar ik lees in de stukken ook het advies van de huidige wijkraad. Die staat er volgens mij best positief in. Ik ben benieuwd hoe u die heeft gelezen, het advies daarbij, en waarom het dan nodig is om naar die eerdere punten te wijzen terwijl er ook daarna aan het plan is gewerkt en daar klaarblijkelijk ook in de ogen van de wijkraad best een aardig plan uit is gekomen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, ik heb zelf ook gezegd dat het best een aardig plan is. Ik ben er bijna zes, zeven jaar mee bezig geweest, net als de heer Biljoen. Het is best een aardig plan, maar er kan een veel beter plan komen. Dat is het antwoord. Ook de wijkraad deelt de zorgen van bewoners. Ook de

wijkraad deelt de zorgen van die bedrijven. Daarnaast vindt de SP dat er gewoon veel te weinig sociale huurwoningen komen. Daar doet de wijkraad geen uitspraak over.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Van Dommelen weer.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, ik kreeg net een heel vaag antwoord. Ik lees hier het raadsbesluit en kennelijk heeft u een heel andere berekening gemaakt. Misschien heeft u wel andere definities voor sociale woningbouw. Nogmaals, ik lees hier: 30% van de woningen is sociaal. 20% zal worden verhuurd aan het middensegment. 24 zorgwoningen en een woonzorgvoorziening komen allemaal in deze ontwikkeling. En u zegt: er wordt slechts 20% sociaal gebouwd en de rest is voor de rijken. Kunt u toch nog even toelichten hoe dat nu precies werkt en is bijvoorbeeld die woonzorgvoorziening alleen voor de rijken of hoe ziet u dat precies?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Coşkun weer.

De heer COŞKUN (sp). Ja, ik had gedacht dat u met uw accountantsachtergrond toch op zijn minst wel kon rekenen. Nou, dan zal ik het even doen. 600 woningen worden er maximaal gebouwd. Daarvan komen er 122 bij in de sociale sector. Er zijn er 53 gesloopt, er komen er 175 bij. 122 van 600 is ongeveer 20%. Zo kom ik tot die slotsom. En daarnaast zijn er ook nog wat middenhuurwoningen, maar het overgrote deel is dure nieuwbouw voor het centrum, voor de rijke mensen van Rotterdam.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Nog een interruptie van de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Nog even een laatste opmerking over wat de heer Coşkun net zei. U doet de wijkraad daar volgens mij ook een klein beetje mee tekort. Die heeft het over een plan dat wel degelijk ook ambitie uitstraalt. Er worden ook een aantal suggesties gedaan waar een deel van de suggesties ook zijn meegenomen en verwerkt in aanpassingen in het plan, dus wat dat betreft vind ik dat u echt tekortdoet aan het advies van de wijkraad en de ambitie van het plan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, dat gaat natuurlijk vooral over het advies voor het sportgebeuren dat daar is, voor het groen dat daar is. De wijkraad nu, de Agniesebuurt-Provenierswijk, voorheen hadden we enkel de Agniesebuurt, de heer Biljoen weet er alles van, heeft ook in het ZOHO-beraad gezeten. Er zijn natuurlijk wel wat kleine details veranderd. Maar het grote plan, doordat er gekozen is voor eerst een tender, voor eerst het te gunnen aan Stebru-Leyten die daarnaast vastzat met de gemeente, kon er geen echte wezenlijke verandering meer plaatsvinden. Met name de torens aan de Teilingerstraat zijn storend. De schaduwwerking die niet alleen daar is maar ook op andere plekken. En ook de wijkraad erkent dat dat beter had gekund. En het kan ook, want er liggen ook andere plannen, waardoor je die negatieve effecten niet hebt. Dus keer het tij, zou ik tegen de heer De Haan zeggen, stem tegen dit bestemmingsplan en zorg dat er een beter komt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Dat was mijnheer Coşkun. Dan staat als volgende mijnheer Vonk op mijn lijst.

De heer VONK (cu). Dank voorzitter. Als wij het bestemmingsplan ZOHO langs onze meetlat van bouwprojecten leggen, dan vallen ons twee dingen op, een positieve en een negatieve. Laat ik met het positieve beginnen. We zijn natuurlijk blij met het aantal woningen en het percentage sociaal dat daarin wordt gerealiseerd en ook nog ruimte voor zorgwoningen. Complimenten. Minder complimenteaus kunnen we zijn over het proces en hoe met omwonenden en andere eigenaren in het Zomerhofkwartier wordt omgegaan. En dat vinden we belangrijk, want dat is wel de plek waar vertrouwen in de overheid ontstaat en waar ook vertrouwen in de overheid verdwijnt. Wij zien dat met name de bewoners van de Teilingerstraat met de nota van uitgangspunten op het verkeerde been zijn gezet. Er was hun een toren in de verte beloofd, en nu komt er eentje pal voor hun neus. Zoiets schaadt het vertrouwen van bewoners in de overheid. Vindt de wethouder ook dat met de nota van uitgangspunten de bewoners op het verkeerde been zijn gezet? Ten slotte, de verschillende eigenaren van Zomerhofstraat 56 tot 68 willen graag optoppen, maar vallen buiten dit plan. In de commissie is hier uitgebreid over gesproken. Van optoppen gaat ons hart sneller kloppen en de woonvisie benoemt

het als een speerpunt voor de realisatie van meer woningen. Daarom willen wij een motie indienen om dit stukje Zomerhofkwartier op te nemen in het optopprogramma dat in ontwikkeling is. Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Meteen maar optoppen als we toch met ZOHO bezig zijn

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Bestemmingsplan Zomerhofkwartier;

constaterende dat:

- de eigenaren van Zomerhofstraat 56 t/m 68 in aansluiting op het Bestemmingsplan Zomerhofkwartier tot herontwikkeling van hun kavels willen komen door middel van renovatie en verduurzaming van de bestaande bebouwing;
- het tevens de wens is van de eigenaren om enkele lagen met appartementen toe te voegen, ook wel optoppen genoemd;
- Stadsontwikkeling en eigenaren eerder van gedachten gewisseld hebben over aard en omvang van het optoppen maar nog niet tot overeenstemming zijn gekomen;
- de Rotterdamse woonvisie kansen ziet voor optoppen en er een programma in voorbereiding is om dat daadwerkelijk vorm te geven;

overwegende dat:

- Zomerhofstraat 56 t/m 68 geen onderdeel uitmaakt van de tender en daarmee ook niet van het projectbestemmingsplan, maar wel onderdeel uitmaakt van wat stedenbouwkundig verstaan wordt onder het Zomerhofkwartier;
- zowel omwonenden als eigenaren nu onvoldoende inzicht hebben in wat er qua ontwikkelingen in het Zomerhofkwartier verder mogelijk is;

verzoekt het college:

- om de kavels Zomerhofstraat 56 t/m 68 op te nemen als concreet project in het optopprogramma dat op basis van de Woonvisie ontwikkeld wordt;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik kijk even rond of er nog andere sprekers zijn? Mijnheer Dahoe en daarna mijnheer Van Dommelen en dan mijnheer De Haan.

De heer DAHOE (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Op dit moment is het Zomerhofkwartier een wijk midden in de stad waar genoeg mogelijkheden zijn voor ontwikkelingen en we zien dat het nu een wijk is die niet goed aansluit bij de rest van de wijk en de ligging en de stijl van de bebouwing. Daarom is het goed dat er plannen zijn en liggen voor de bewoonbaarheid en om de bewoonbaarheid goed onder de loep te nemen. We vinden dat de zorgen vanuit de huidige bewoners serieus genomen moeten worden, ook omdat zij letterlijk straks in de schaduw komen te staan met de geplande hoogbouw. In de bezonningsstudie is uitgebreid onderzocht waar de schaduwen van de nieuwe bewoners zullen gaan vallen. Toch willen we benadrukken dat het niet de bedoeling is dat die 30% sociale woningen volledig in de schaduw liggen en wat betreft de nieuwe bewoners. Dus de vraag aan de wethouder is via de voorzitter: neem dit mee in de verdeling en maak er een gezonde mix van, zodat het voor alle bewoners een aangename omgeving is om te wonen, werken, recreëren. Vorige week hebben we al uitgebreid gedebatteerd over de vijandige architectuur en de sociale veiligheid voor jongedames rondom Zuid. Door alvast rekening te houden met uitkomsten van het onderzoek is dit bevorderlijk voor de veiligheid om dit een aantrekkelijke buurt te maken, nu en in de toekomst. Dus we willen ook graag een toezegging van de wethouder om met de bewoners van het Zomerhofkwartier in gesprek te gaan over wat er nodig is om die veiligheid daar te verbeteren. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mijnheer Dahoe. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Wij zijn erg blij met het Zomerhofkwartier en de ontwikkeling die daar gepland staat. Een prachtig plan, 600 woningen erbij, mooie segmentering. Maar dat hadden er wellicht nog veel meer kunnen zijn. Met een beetje goede wil hadden we wellicht nog meer woningen kunnen toevoegen op de naastgelegen plots, aan de Almondestraat en de Zomerhofstraat. De heer Vonk heeft hier zojuist al een oproep over gedaan. In de commissie hebben we hier uitgebreid over gesproken en ik voel er niets voor om deze discussie over te doen. Het is ook niet aan mij om als een soort rijdende rechter daartussen te gaan zitten. Daarvoor kan ik de argumenten van de ontwikkelaars en de wethouder ook onvoldoende overzien. Wat me wel opvalt is dat iedere keer weer wordt aangegeven dat we een capaciteitsprobleem hebben. En ik denk dan altijd: als we een capaciteitsprobleem hebben, los dan je capaciteitsprobleem op. Ik heb hier eerder al een motie ingediend waarin ik vraag om de markt intensief te betrekken bij de voorbereiding van de verschillende bouwprojecten en ik kijk reikhalzend uit naar de afdoening van deze motie, want met een goede afdoening kunnen we hopelijk veel meer bouwen dan nu en onze ambities een beetje in lijn brengen met de andere grote steden in Nederland. Want dat is wat de Rotterdammer nodig heeft. Terug naar ZOHO. Kennelijk hebben de aanpalende projecten op dit moment onvoldoende prioriteit en in dat kader heb ik een vraag aan de wethouder. Hoe prioriteert de wethouder haar bouwkeuzes? Zou u daar een toelichting op willen geven? Wat maakt dat het ene project een hogere prioriteit heeft dan het andere? Dat mag wat mij betreft ook in een later stadium met een schriftelijke toelichting. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mijnheer Van Dommelen. Dan mijnheer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Het lijkt hier wel de maand van de verdichting. Nog geen maand geleden, drie weken om precies te zijn, behandelden we in deze gemeenteraad het masterplan van De Kaai, waar we op een relatief compact plot flink verdichten met ruim 1000 nieuwe woningen en vandaag stappen we iets verder in die ruimtelijke processen en staan we stil bij het bestemmingsplan, dat van ZOHO. Vernoemd naar het Zomerhof van Michiel Baelde, een buitenplaats vanaf het midden van de achttiende eeuw gevestigd op een aantal samengevoegde tuinen, haaks op de toenmalige Schiekade. Die Baelde zat samen met zijn broer Hendrik overigens stevig in de plantage-economie en dus ook de slavenarbeid. Zo zie je maar dat je nooit ver hoeft te graven om op tal van zijpaden te komen om die gelaagdheid van de Rotterdamse geschiedenis weer te geven. Na het bombardement lag het gebied grotendeels in puin en as en was het voor bijna twee decennia een gebied met noodbebouwing, waarna het transformeerde naar een feitelijk binnenstedelijk bedrijventerrein. En nu, zo ongeveer op de pensioengerechtigde leeftijd van het gebied is het tijd voor een nieuwe fase en deels ook een nieuwe invulling. Want na deze opmaat van mij en na best ook wel een lang en ook complex traject rond het ZOHO-gebied ligt er nu een bestemmingsplan waar wat D66 betreft ook ambitie van uitstraalt. Want niet alleen voegen we flink wat hoeveelheden toe, we doen dat ook in percentages waar we denk ik best tevreden over mogen zijn. Wat dat betreft snap ik ook de positieve zienswijze van de corporatie op het plan en we creëren ook nog een aantal woonzorgoplossingen. We creëren en behouden dus ook plek voor kwetsbare Rotterdammers in het gebied. Ik ben ook bijzonder te spreken over de ruimte die wordt geboden en die blijft voor de creatieve laag in dat gebied. Dat doet mij en D66 dan ook deugd. En daarnaast vergroenen we. Deels wat onconventioneler op daken en voegen we wat mij betreft ook interessante publieke ruimte toe met kwaliteit. De proof is altijd in the eating of the spreekwoordelijke pudding, maar afgaand op de artist impressions, het welstandsdeel ook van dit plan, de insteek met de verschillende lagen, word ik bijzonder blij en enthousiast. Wat dat betreft vanuit D66 dan ook steun voor dit plan. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Ik kijk rond. Ik zie mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, met dit bestemmingsplan voor ZOHO worden 600 woningen mogelijk gemaakt, waarvan 200 nieuwe woningen sociaal, voor al die mensen die op zoek zijn naar een woning. Dat is positief, wat GroenLinks betreft. Een plan ook met aandacht voor cultuurhistorie en betaalbare bedrijfsruimte voor de reeds aanwezige ondernemers. Hiervoor is een proces ingestoken volgens de ZOHO-principes en ik heb hier een boekje dat destijds is gemaakt, waarin als een van de principes staat: ZOHO, de plek waar Rotterdammers de ruimte krijgen om het nieuwe Rotterdam zelf vorm te geven. Dat is op zich natuurlijk een prachtig verhaal. Hoe

moeilijk dit ondanks de goede inzet van velen toch nog is, blijkt eruit dat een deel van de omwonenden zich niet goed gehoord voelt en sommigen met een achteruitgang van het aantal zonuren te maken krijgen. Ik hoor graag welke lessen de wethouder voor de toekomst daaruit meeneemt en ook hoe bewoners betrokken worden bij het vervolg. We krijgen te maken met een situatie ook in de tussentijd. Het zal nog wel enige tijd duren voordat de plannen gerealiseerd zijn, en ook dat zal voor een groot deel onrust en een periode van opbreken van een leefomgeving die goed is voor de bewoners betekenen, en ik wil graag dat dat op een goede manier wordt afgedekt voor bewoners die toch al met de nadelige gevolgen van het plan ook te maken krijgen. Twee initiatiefnemers voelen zich onvoldoende gehoord. Dat zijn twee kavels, één binnen het plangebied en één ernaast. En de overheid moet zowel regie voeren als een gelijk speelveld bewaken. Ideeën over ontwikkelingen kunnen soms strijdig zijn, heeft de wethouder aangegeven. Maar dit laat ook een spanningsveld zien voor de inzet van ambtelijke capaciteit, dat werd al eerder aangegeven. Wij horen graag hoe de wethouder het vervolgproces ziet en hoe ook meer duidelijkheid gegeven kan worden aan deze twee initiatiefnemers. Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mevrouw Kockelkoren. Ik meende dat ik mijnheer Van der Velden zag. Ja.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. In de breedte zijn wij blij met dit bestemmingsplan. Het maakt verdichting mogelijk op een locatie waar het ons betreft ook kan, en we kijken vooral uit naar de 175 nieuwe sociale huurwoningen en de woningen in het middensegment. Hier worden kwetsbare doelgroepen in de wooncrisis bediend, om het zo maar eens te zeggen. Het bestemmingsplan laat wel zien dat verdichting met pijn komt. De bestaande woningen aan de Teilingerstaat en de Almondestraat komen goeddeels in de schaduw te staan. Minder woongenot en weg particuliere energietransitie, omdat je natuurlijk minder zon hebt. We snappen dat dit een hard gelag is voor deze bewoners. Het stedelijk belang van gebiedsontwikkeling overstijgt het eigenbelang. En omdat de gemeenteraad niet kan kiezen tussen scenario's waar een optimale verdeling van zonuren wordt bewerkstelligd, is het feitelijk slikken of stikken. Wij betreuren het dat we deze keuze niet voorgelegd hebben gekregen. Voorzitter, dan iets anders. Reclamant 24 is eigenaar van Schoterbosstraat 11, en hij belooft de stad te komen met een plan voor studentenhuisvesting met woningen onder de kwaliteitskortingsgrens. Dat heeft ze gisteren nog eens benadrukt in een brief aan de gemeenteraad. Een cadeautje voor de wethouder, lijkt het ons. Want ook houtbouw, circulair, en mogelijk zelfs klimaatneutraal. En wij dromen al hardop over woningen voor de studenten van het Zadkine bijvoorbeeld, die dan bijna rollend van huis naar onderwijs en weer terug kunnen. Maar er is iets aan de hand. De wethouder conserveert de huidige bestemming en een planologisch kader leg je in principe voor tien jaar vast. Welk signaal geeft de wethouder aan de eigenaar van Schoterbosstraat 11? Wat ons betreft een beetje een slechte. Wij zien namelijk graag dat het college de komst van studentenhuisvesting faciliteert, eenvoudigweg omdat we die woningen nodig hebben. Daarom komen wij met een amendement om Schoterbosstraat 11 uit het bestemmingsplan te halen en de eigenaar de tijd en ook het comfort te geven om te schaven aan de ontwikkeling. Dat lijkt ons best wel redelijk en wij hopen op steun vanuit onze raad voor dit amendement. Ik dank u.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Van der Velden heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Schoterbosstraat 11 witte vlek

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Zomerhofkwartier;

besluit:

- artikel 3 'Bedrijf' in de planregels door te halen;
- de gronden van het perceel Schoterbosstraat 11 met de bestemming 'Bedrijf' uit de verbeelding van het bestemmingsplan te halen;
- in de toelichting van het bestemmingsplan een korte passage op te nemen over de aanleiding van deze wijziging."

w.g. R.T.J. van der Velden, G.J. Engberts en T.J. Vonk

Toelichting

Dit amendement zorgt ervoor dat het omringde bestemmingsvlak (zie hieronder) uit het bestemmingsplan 'Zomerhofkwartier' wordt gehaald. Mogelijk gaat er in de toekomst een ruimtelijke procedure lopen voor de herontwikkeling van deze gronden.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik kijk nog één keer voor de zekerheid rond of nog iemand hierover het woord wil voeren. Zo niet, dan gaan we volgens mij naar de eerste termijn van de wethouder. Mevrouw Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. En inderdaad, we hebben een uitgebreide commissiebespreking gehad waarin ik toch wel van u heb meegekregen dat het merendeel van u dit echt een mooi en goed plan vindt, veel sociaal, midden, groen, prachtige ontwerpen voor echt heel veel woningen in de binnenstad, vlak bij ov, dus zelf kan ik me daar natuurlijk als wethouder helemaal in vinden. Wel heeft u ook wel bij mij kenbaar gemaakt, dat de manier waarop niet echt een schoonheidsprijs verdiende. Daar kan ik me zelf ook nog uit de vorige periode van herinneren dat we daar ook uitvoerig het gesprek over hebben gevoerd, van: hoe moet je nu de volgorde der dingen zien bij gebiedsontwikkelingen. Inmiddels hebben we daar ook een besluitvormingsprocesmodel voor vastgesteld en willen we dat ook op een andere manier doen, maar desondanks heeft dit plan wel tot dit bestemmingsplan geleid en kunnen we daar wat mij betreft in ieder geval tevreden over zijn. Maar in het vervolg willen we het proces in ieder geval anders inrichten. Ik ga even een voor een uw vragen en moties langs, dus dan ga ik er nog wat dieper op in.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). U zegt dat het tot voortschrijdend inzicht heeft geleid dat we dat zo niet moeten doen. Waarom draait u dat nu dan niet gewoon terug en wacht u tot er ellenlange procedures komen bij de Raad van State, waardoor van dat hele mooie plan van u voorlopig geen moer terecht komt?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nou, maar ik zei in het tweede deel van die zin: maar we hebben nu wel een heel mooi plan hier liggen waar ik helemaal achter kan staan. En in de tussentijd is er natuurlijk ook wel weer heel veel participatie geweest met allerlei partijen waarin dit denk ik een heel mooi resultaat is geweest, maar we hebben wel gezien dat je meer aan de voorkant al het publieke debat wilt voeren over wat je precies met een gebied wilt. Dat doen we nu ook met gebiedsambitiedocumenten waar de raad dus aan de voorkant meer aan zet is, om aan te geven: wat willen wij hier. En dat je dan daarna pas eigenlijk overgaat tot het mogelijk tenderen, op andere manieren in de markt zetten van een bepaalde ontwikkeling. Maar dit heeft uiteindelijk geleid tot een plan waar we denk ik met zijn allen, en dat was ook wel de afdrank die ik had uit de commissievergadering, inhoudelijk is het wel een mooi plan geworden. Dan de vragen. De heer Coşkun, u had ook een vraag over een reactie op de brief van de heer Van der Eijk, over de vraag waarom die ontwikkeling niet is meegenomen. Ik zal sowieso nu even alle vragen ten aanzien van die ontwikkeling beantwoorden. Wij zijn er gedurende het hele proces met deze ontwikkelaar niet over uit gekomen, met name ook over de bouwhoogte. We hebben wel ook een anterieure overeenkomst opgestuurd, maar in dat proces kwamen we er gewoon niet uit. Ja, dan is het op een gegeven moment ook wel zo, dan moet het proces ook verder, juist vanwege het belang van al die woningen die we daar willen realiseren, en konden we deze ontwikkeling niet meenemen. In zo'n situatie is het gebruikelijk om dan gewoon de oorspronkelijke bestemming conserverend te bestemmen. We hebben in andere gevallen gekozen voor witte vlekken, maar in het geval in die bestemmingsplannen, dus dat is gelijk een antwoord ook op het amendement van de Partij voor de Dieren, in die gevallen dat je kiest voor een witte vlek, ben je eigenlijk al verder in het proces. Dan hebben we al uitgangspunten met elkaar vastgesteld, en daarom gekozen voor een witte vlek in het bestemmingsplan in plaats van het conserverend te bestemmen. Nou, het is een wat technische exercitie, maar dat is eigenlijk het verschil dat we hanteren en dat we hier dus ook gelijk willen hanteren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een interruptie van de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Komt die witte vlek niet door die witte vlek in uw eigen organisatie, omdat u geen capaciteit heeft? Er zit een witte vlek bij u, waardoor u niet door kan met die ontwikkeling.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dat argument van capaciteit gold hier niet, want hier is wel degelijk een anterieure overeenkomst opgesteld. Dat is vaak een bottleneck in het proces. Dat zit vaak op de planeconomen en de markt- en contractspecialisten. Dat is hier dus niet het argument geweest. Het argument hier is geweest: stedenbouwkundig konden we het niet inpassen, hadden we daar verschil van mening over en dat zal toch eerst even goed uitgekruist moeten worden voordat we verder kunnen met deze ontwikkeling. Dus dat argument geldt wel in het andere geval, maar niet in dit geval. Dan de vragen van de ChristenUnie. Of ik vind dat de nota van uitgangspunten de bewoners op het verkeerde been heeft gezet. In die nota hebben we niet precies opgenomen waar de hoogbouw zou komen, maar dat dat wel in een vervolgstudie zou worden opgenomen. Dat konden we in dat stadium nog niet helemaal definiëren, dus we denken niet dat we daarmee mensen op een verkeerd been hebben gezet, maar ik kan me goed voorstellen dat mensen die nu geen hoogbouw voor hun deur hebben het toch jammer vinden dat dat dan uiteindelijk wel uit de hoge hoed komt vallen. Wel hebben we in het proces de oorspronkelijke hoogte wat verlaagd en de hoogte elders verhoogd. Dus er is wel degelijk ook rekening gehouden met de wensen van de bewoners. Maar ik denk dat het ook realistisch is om te realiseren dat als we gaan verdichten in de stad, dan betekent dat iets voor daglichttoetreding en ook zonne-uren in de omliggende huizen. Dus dat blijft natuurlijk altijd een afweging, maar als wij ook woningen willen toevoegen, dan zal dat effect hebben op de omgeving. In dit geval dus ook de bezonning en in onze beleving hebben we daar in proportionaliteit keuzes gemaakt, maar effect zal het blijven hebben.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, maar met op het verkeerde been zetten bedoel ik bijvoorbeeld: er staat een heel mooi plaatje in de nota van uitgangspunten waar je de Teilingerstraat ziet, en dan zie je vervolgens een nog redelijk laag, iets hoger, en dan uiteindelijk de hoogte in, van 50 meter. Dat was het plaatje en dat is zelfs ook op het Stadmakerscongres getoond, dus dat is ook echt het beeld dat naar buiten is gegaan. En ik denk dat het ook echt een leermoment kan zijn, ook voor de gemeente Rotterdam, dat ze daarmee wel verwachtingen schept bij bewoners. U heeft inderdaad iets verlaagd, dat klopt, van 50 naar 47 meter, dat is 3 meter lager. U heeft gelijk. Maar bent u het dan toch niet met mij eens dat als je in zo'n proces dit soort plaatjes toont dat mensen daar een beeld bij vormen en dan echt letterlijk van een koude kermis thuiskomen als ze dan vervolgens horen dat er een toren van niet 50 maar 47 meter vlak voor hun neus komt?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan is het woord weer aan de wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, ik denk dat het altijd duidelijk moet zijn dat het inschattingen zijn. Daar hebben we het in de commissie ook over gehad. Het bouwvolume bijvoorbeeld, hoeveel woningen komen er nu, en dat het concepten zijn, bandbreedtes, omdat je nog zaken moet uitwerken. Het risico bestaat dat als je al heel precies moet zijn in de nota van uitgangspunten, want dat is eigenlijk wat u betoogt, je moet preciezer zijn in de beelden die je schetst, dan kun je eigenlijk je hoofdambities ook niet bespreekbaar maken in een context, in bewonersavonden of op een gemeenteraad, omdat je pas heel laat in het proces weet hoe het eruit gaat zien. En dat wilden we juist voorkomen. We willen mensen eigenlijk al aan het begin inzicht geven in de mogelijkheden die er zijn en dan blijf je toch nog met bandbreedtes zitten en concepten, visualisaties. Dus ja, het is het een of het ander, maar ik denk dat je wel helder moet zijn dat het altijd nog een schets is en dat de daadwerkelijke plaatjes pas in een later proces definitief worden. Dus de helderheid over dat proces, ik vind dat we dat helder moeten schetsen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dat roept een reactie op bij de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, en daarom moet je beginnen met de kaders te stellen in een bestemmingsplan, wat de bouwhoogtes zijn, dan kan de omgeving daar ook op dat moment op reageren en zeggen: tot die hoogte is goed. En dat zijn dan de kaders die je meegeeft aan degenen die

gaan schetsen. Bovendien ligt er een alternatief plan waarbij net zoveel woningen worden gebouwd, waarbij wel tegemoetgekomen wordt aan de schets die oorspronkelijk de bewoners is voorgeschied.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, nou, waar we juist met dat besluitvormingsmodel naartoe wilden is dat je eerst over de inhoud spreekt, in de gemeenteraad, met de omgeving, en dan pas het ruimtelijk kader in een bestemmingsplan verankert. Een bestemmingsplan is echt heel erg definitief alles omlijnen. En juist om mensen mee te nemen in een ontwikkeling, dat we gaan werken met producten daaraan voorafgaand. Dus ik zou dat niet willen loslaten, juist omdat we dan bewoners juist beter kunnen betrekken. Maar ik ben het wel met u eens dat we heel helder moeten zijn welke processtappen er daarna nog volgen en wat er dan nog aangepast kan worden in dat vervolg. Dus dat je wel aangeeft dat het een voorlopig ontwerp is, zodat mensen ook weten waar ze wel of niet op kunnen rekenen. Verder heeft de heer Vonk van de ChristenUnie ook een motie ingediend over een ander plot, namelijk de nabijgelegen plot van Hartman. Ga maar gelijk optoppen, zegt u, want dat is toch heel mooi. Nou, daar gold dat capaciteitsargument voor. Tegelijkertijd zijn we wel bezig met een heel optopprogramma. Wij krijgen ook een optopcoach. Die is er nog niet, maar die gaat in ieder geval stevig aan de slag met het optoppen in Rotterdam echt een boost te geven. Dat zou je niet helemaal verwachten bij een coach, maar dat gaat die wel doen. Dat is wel de opdracht in ieder geval, om echt goed te kijken: waar kunnen we nu echt dat tempo maken met optoppen. En het lijkt me heel goed dat we, als we er uitkomen met deze ontwikkelaar, ook over hoogtes, want aan de ene kant vraagt u aan mij niet te hoog te bouwen, maar vaak willen ontwikkelaars juist heel hoog bouwen. Dus als we daarin een goed midden weten te vinden dat past in stedenbouwkundige structuren, dan kunnen wij dit project zeker meenemen in dat optoptraject waar we mee aan de slag gaan. En als u ook uit de voeten kan met een toezegging, dan zou dat mooi zijn, maar ik ga het in ieder geval doen. Of dat op basis is van uw motie of met een toezegging, dat laat ik even aan u over. Dan de vragen van DENK. U vraagt, die mensen in de Teilingerstraat, de Almondestraat, er gaat natuurlijk ontzettend veel om hen heen veranderen en dat heeft effect op hun leefomgeving, zon, maar ook drukte. Ik denk dat mevrouw Kockelkoren daar ook heel nadrukkelijk aandacht voor vraagt, van: hoe ga je daar nu mee om, ook in die tussentijd. Het is in de commissie ook aan de orde geweest op vragen van de heer Van Dommelen. Bewoners goed meenemen in de bouw, in dat het ook leefbaar blijft, maar ook in hoe het gaat met die bezonning. Ik denk dat u daar een heel belangrijk punt zet en naar u allen zeg ik dan ook: ja, wij gaan die participatie en die omgang met de bewoners gewoon goed vormgeven in het vervolgtraject. Dat zullen we doen. Dan de VVD, de heer Van Dommelen. U geeft aan, los de capaciteitsproblemen gewoon op. Ga in gesprek met de markt, daar heb ik al een motie voor ingediend. Dat klopt, u herinnert mij daar vaak aan en ik ben ook in gesprek met het Platform Ontwikkelaars Rotterdam, het POR, over wat we wel kunnen doen en wat we niet kunnen doen. Zelf denk ik dat het belangrijk is om publieke regie te houden over het algemeen belang, maar er zijn ook zaken die we helemaal als overheid prima door een ander kunnen laten doen, omdat ook creativiteit van de markt, de kennis is in de markt, want die is echt volop aanwezig, en ook eigenlijk de capaciteit daarmee ons goed kan helpen om ontwikkelingen verder een boost te geven. Ik vind het wel belangrijk om te zeggen: we hebben wel het publiek belang, het algemeen belang als hoeder in de gaten te houden, dus daarin zit vooral: hoe maak je dan die knip? Maar daar zijn we volop mee bezig.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ik ben het volledig met u eens wethouder, en dat heb ik ook gezegd via de voorzitter in die motie. Uiteraard moeten wij de regie houden. Daar is de gemeente voor. Daar bent u voor en dat zal ook nooit uit handen moeten worden gegeven. Ik begrijp dat een groot deel van de capaciteitsproblemen zit bij onze afdeling Marketing en contracten, of markt en contracten, ik weet niet precies hoe je hem noemt. Dat zijn neem ik aan juristen die die contracten maken. Ik denk dat als er iets goed is op te vullen, in te vullen met hulp van de markt, dan is het dat deel wel. Dus ergens denk ik: waar een wil is, is een weg. Als er zoveel capaciteitstekort is, ik heb laatst ook weer een staatje gezien van de bouwvergunningen in deze stad. Ik heb daar ook schriftelijke vragen over gesteld. We geven net zoveel bouwvergunningen af als een stad als Utrecht die bijna twee keer zo klein is als wij. Daar zit iets niet goed en ik denk dat we daar met voortvarendheid mee aan de gang moeten gaan, want iedere keer het antwoord: geen capaciteit, daar komen we gewoon niet mee verder. En nogmaals, de regie hoort bij u.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel. Ik wil toch bestrijden dat hier weinig gebeurt, want volgens mij stellen we het ene na het andere plan vast. Recentelijk De Kaai 1000 woningen, de Oostflank 30.000, ik heb nu Feyenoord City-plannen naar uw kant doen komen. Dus er gebeurt natuurlijk op de planvormingskant heel veel. Maar terecht dat u zegt: het zijn die markt- en contractspecialisten en de planeconomen waar een tekort op zit. Wat we zien is dat de salarissen in de markt vele malen hoger zijn dan bij de gemeente, dus we zien ook wel veel verloop in die afdelingen. En er is ook een ratio afgesproken over de ratio intern en extern personeel bij dit soort functies. Dus wij mogen dat niet helemaal extern invullen. Met die ratio hebben we ook te maken, maar ik sta volop, ik zal in ieder geval... U doet vaak een oproep mijn kant op, om daar nog op terug te komen hoe dat precies zit en wat wij allemaal doen om die capaciteit daar te versterken. Het lijkt mij goed om daar nu ook op basis van informatie, een brief die ik uw kant op stuur, nog eens goed met elkaar over te spreken. Waar zit nu dat capaciteitstekort en wat doen wij er allemaal aan om dat te verminderen, te verbeteren?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Van Dommelen heeft daar nog een nadere vraag over.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Een laatste opmerking. Ik weet dat er heel veel prachtige plannen naar de raad zijn gestuurd. Daar heb ik u ook diverse malen over gecompimenteerd. Gisteren hebben we het weer uitgebreid over Feyenoord City gehad, dat is het volgende prachtige plan. En toch bouwen we te weinig, en u heeft zelf die ambitie ook, 4000 woningen per jaar. Ik vind het zelfs nog gewoon aan de lage kant. Een stad als Rotterdam zou nog veel hogere ambities moeten hebben. Daar werken we met zijn allen aan. Het argument van die ratio, dan denk ik: ja, maar dat is nu precies waar ik moeite mee heb, want dan moeten we bespreken hoe het met die ratio zit. Want uiteindelijk heiligt het doel de middelen, we willen bouwen, zoveel mogelijk.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja. Nou, dan stel ik voor om daar toch met een brief over te komen, want dan kunnen we ook in het publiek debat betrekken hoe we dat gaan doen. Dat lijkt me een heel goed idee. U vraagt ook, gegeven het feit dat we nu dus wel klem zitten met capaciteit, en dat is zo en dat blijft ook nog wel een tijd zo, hoe prioriteer ik dan en ook daar meer inzicht in te geven. Nou, dat zal ik ook doen. Ik heb in de commissie al aangegeven: we hebben het werkpakket voor 2024 nu vastgesteld. Dan kijken we echt naar een redelijke verdeling over de stad. Wat zijn de meest haalbare plannen die er zijn? Daar werken we het hardst aan, want we hebben eigenlijk qua planvoorraad 45.000 plannen in de harde en de zachte planvoorraad zitten, maar we zien dat het echt gaan bouwen, dat daar, dat laatste staartje niet zo snel gaat als we graag zouden willen. Dus daarin zetten we natuurlijk vooral de prioriteit op, verdeeld over de stad, wat is haalbaar. Kwaliteitsimpulsen in wijken en grote ontwikkelingen, daar ook een goede balans in vinden. Maar ik kan me heel goed voorstellen dat het goed is om daar ook het gesprek over te voeren met u, dus met die prioriteringsladder kom ik ook graag uw kant op, tegelijkertijd met die eerdere toezegging die ik al had gedaan over dat capaciteitsprobleem en hoe we daarmee aan de slag gaan. Dat was de beantwoording van de vragen. O nee, de moties dus. Nog even voor alle helderheid. Een toezegging aan de ChristenUnie over het optoppen om inderdaad met de optopcoach dit plan als eerste daar voor te leggen. En het amendement van de Partij voor de Dieren over die witte vlek dan wel conserverend bestemmen zal ik ontraden, omdat het indruist tegen de techniek van bestemmingsplannen zoals we daar onze afspraken over hebben gemaakt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Dan kijk ik even rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie mijnheer Vonk. Dan is het woord aan mijnheer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, dank voorzitter. Wij hadden inderdaad een motie ingediend omdat we dat een belangrijk punt vinden, maar we krijgen ook een heel mooie toezegging. Een optopcoach, dat vind ik een heel mooi fenomeen dat hier geïntroduceerd wordt. En ook de toezegging dat het bewuste plot dan meegenomen wordt in dat optopprogramma. Met die toezegging kan ik deze motie na ampel beraad toch intrekken voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Helder. Dan is motie 1 bij dezen ingetrokken. Ik zie verder geen mensen die nog het woord willen voeren. Dan hebben wij één toezegging genoteerd. De wethouder zegt toe het optoppen aan de kavels Zomerhofstraat 56 tot en met 68 meteen mee te nemen in het optopprogramma van de optopcoach. Ik ben blij dat ik dat woord toch ook nog even mag zeggen, want het is wel het woord van de dag. En die gaat ook nog een boost geven. Het amendement blijft wel en daarover stemmen we in het stemvenster. Dan sluiten we bij dezen de beraadslaging over dit onderwerp. Oké, we hebben nog een toezegging aan de heer Van Dommelen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Oké, we houden hem zo.

6.2 Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan gaan we over naar agendapunt 6.2, Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025 en dan heb ik als eerste spreker op de lijst staan mijnheer Tak. Aan u het woord.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. We bespreken vandaag het doelgroepenvervoer en als het aan de PvdA ligt dan is het heel erg duidelijk, we willen geen herhaling van de afgelopen zes jaar. Want op sommige momenten was het met Trevvel gewoon echt een zootje. En we hadden eigenlijk in alle eerlijkheid verwacht dat ook dit college na de vele oproepen uit deze gemeenteraad zijn lesje ook wel geleerd zou hebben. Maar in de commissiebehandeling vorige week bleek helaas niets minder waar te zijn. Want dit college zet gewoon wederom in op een aanbesteding aan één partij. Je zou dus verwachten dat met alle problemen die we gehad hebben met Trevvel, we dat koste wat het kost willen voorkomen. Een goed voorbeeld, Den Haag heeft onlangs ook een aanbesteding in de markt gezet, ook aan één partij, dat is gegund aan Noot. Ik raad u aan gewoon even te googelen op een paar krantenartikelen, de kinderombudsman komt er inmiddels zelfs aan te pas. Zo erg zijn de misstanden inmiddels in Den Haag. We hopen echt van ganser harte dat deze stad dit soort misstanden niet gegund is na deze aanbestedingsronde. In alle eerlijkheid was mijn fractie ook wel teleurgesteld in de voorbereiding die dit college had getroffen in de inkoopstrategie, want het is namelijk een collegebevoegdheid. Het college gaat ook over zijn eigen prestatie-indicatoren en de sanctionering daarvan. Dus als de vervoerder de prestaties niet haalt of waarmaakt wat voor sancties we dan kunnen opleggen. In het document staat: dat gaan we later uitwerken, terwijl je dat gewoon hartstikke scherp moet hebben op het moment dat je de aanbesteding in de markt zet. En het tweede is, in het document stond nota bene dat een regiecentrale oprichten eigenlijk theoretisch de beste oplossing zou zijn. Oké, waarom werken we dat dan niet uit als gemeente? Dan krijg ik te horen dat we te weinig tijd hebben, terwijl de wethouder nota bene zelf over deze tijdslijnen gaat. Kortom, als het aan mijn fractie had gelegen dan krijgt dit inkoopstrategiedocument een dikke onvoldoende omdat het college gewoon zijn huiswerk niet goed heeft gedaan. Mijn fractie heeft de hoop nog niet opgegeven, dus daarom hebben we vandaag vier moties in de hoop het college nog een beetje bij te kunnen sturen. Met deze moties willen we ervoor zorgen dat er meerdere partijen toegang krijgen, dat we die regiecentrale alsnog uitwerken, dat als KPI's niet behaald worden er gewoon echt betaald moet worden door partijen en dat we ook een achtervang hebben om partijen de deur te wijzen. We willen ook eerlijke salarissen voor de chauffeurs die gaan rijden en we willen ervoor zorgen dat die cijfers van die vervoerder nu eindelijk eens een keer transparant worden. Want de afgelopen jaren moesten we die cijfers van Trevvel iedere keer onder geheimhouding krijgen. Dat is natuurlijk complete larienkoek en daar moeten we echt van af. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Tak heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Rotterdammers hebben recht op transparant doelgroepenvervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van 'Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025';

constaterende dat:

- we aan de vooravond staan van een nieuwe inkoopronde doelgroepenvervoer;
- tijdens afgelopen gunning, bijna alle vervoersdata (punctualiteit, klanttevredenheid) van Trevvel onder geheimhouding met de raad is gedeeld;
- opgevraagde publieke vervoersdata van Trevvel lang niet altijd tijdig is aangeleverd en tevens soms incompleet bleek¹;

overwegende dat:

- er in de afgelopen vier jaar geen mogelijkheid was om deze data publiekelijk te bespreken;
- Rotterdammers het recht hebben om te weten hoe het doelgroepenvervoer functioneert;
- alle vervoerders die deelnamen aan de markt- en vraaganalyse, real-time data zouden kunnen leveren²;

verzoekt het college om:

- in het contract op te nemen dat de prestaties van de vervoerder(s) op de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) openbaar dienen te zijn;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen en T.S.J. Coşkun

¹ <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/3c708f3e-3Sd1-4b03-b5b5-273bb807ab97?documentId=3f4279b8-6ff2-4856-9d8b-d1c576499731>

² <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Document/2307f977-6d0f-4815-a820-b065cda3fc12?documentId=4afa202f-6040-433f-b549-5ce20358aef3&agendatemplId=74edca14-fabb-4ed6-b56e-cf6e51bd0d91>

Motie 2. Rijdt het doelgroepen vervoer niet weer de afgrond in

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 April 2024 ter bespreking van de Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- het college te laat van start is gegaan met het opstellen van de 'Inkoopstrategie Doelgroepen vervoer';
- het college meer tijd nodig heeft om op de vragen van de gemeenteraad antwoord te geven (zoals een uitwerking van de regiecentrale, sancties voor het niet behalen van KPI's, etc.);
- het college wederom voornemens is om de opdracht aan één partij te gunnen, ondanks de problemen in Rotterdam en recent in Den Haag^{1,2};
- het contract met Trevvel medio 2025 afloopt en we dit jaar een nieuwe opdracht moeten aanbesteden;

overwegende dat:

- het college zelf verantwoordelijk is voor de aanbestedingstijdslijnen;
- de gemeenteraad zijn wensen en bedenkingen alleen op het aanbestedingsdocument mee kan geven en de aanbesteding in principe een collegebevoegdheid is;
- een aanbesteding aan één vervoerder een grote gok is, met grotere risico's dan een aanbesteding aan meerdere partijen;
- beantwoording in de commissie onvoldoende vertrouwen geeft in de aanbesteding van het doelgroepenvervoer;

draagt het college op:

- een aanbesteding aan meerdere partijen uit te werken, waarbij zowel het WMO-vervoer als het routevervoer onderdeel uitmaken van de opdracht;
- de regiecentrale verder uit te werken;
- de aanbesteding zo in te steken dat, indien gewenst, betrokken partijen een rol kunnen spelen in het opzetten van een gemeentelijke regie-centrale gedurende de aanbestede periode;
- hierover voor de zomer van 2024 aan de gemeenteraad te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen, T. Kind en T.S.J. Coşkun

Motie 3. KPI's niet halen = betalen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van 'Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025';

constaterende dat:

- we aan de vooravond staan van een nieuwe inkoopronde doelgroepenvervoer;
- het college wederom voornemens is om de opdracht aan één partij te gunnen;

overwegende dat:

- de afgelopen jaren hebben aangetoond hoe afhankelijk de gemeente is als zij in zee gaat met een enkele vervoerder, en daardoor ook kwetsbaar;
- de klachtenstroom over Trevvel nog in ieders geheugen gegrift staat, waardoor het college in de nieuwe inkoopronde meer wil inzetten op de gemeentelijke monitorende en handhavende rol;
- Den Haag dergelijke elementen al heeft opgenomen in haar huidige aanbesteding: zij kan vervoersbedrijven een boete opleggen als deze de norm van contractuele kritieke prestatie indicatoren (KPI) niet hebben gehaald¹;
- Den Haag nadere juridische stappen kan zetten als kwaliteit uitblijft, zoals het gunnen van de aanbesteding aan de tweede partij²³;

verzoekt het college om:

- in het contract financiële sancties op te nemen die in relatie staan met de KPI's;
- voor het contract een uitstapclausule uit te werken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen en T.S.J. Coşkun

¹ <https://denhaag.raadsinformatie.nl/document/13623981/2/RIS317386+Stand+van+zaken+doelgroepenvervoer>

² <https://denhaag.notubiz.nl/document/14006093/2/RIS318515+Stand+van+zaken+doelgroepenvervoer>

³ <https://www.ad.nl/den-haag/leerlingenvervoer-nog-steeds-niet-op-orde-den-haag-legt-vervoerder-boete-op-a5a05521/>

Motie 4. Een eerlijk loon voor chauffeurs van het doelgroepenvervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van 'Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025';

constaterende dat:

- we aan de vooravond staan van een nieuwe inkoopronde doelgroepenvervoer;
- het college nu aan de knoppen kan draaien van de inkoopvoorwaarden, en dus ook beslissingen kan nemen over de arbeidsvoorwaarden van chauffeurs;

overwegende dat:

- gemeenten eind 2023 een nieuwe cao zijn overeengekomen, waarin een minimum uurloon van € 14 is opgenomen, met een minimum maandsalaris van € 2.184;
- de lonen van taxichauffeurs al jaren een punt van discussie is, en veel chauffeurs moeilijk kunnen rondkomen;
- de branche een cao Zorgvervoer en Taxi heeft, maar veel chauffeurs geeneens onder deze cao vallen en daardoor kwetsbaar zijn;
- de gemeente waarde hecht aan goed werkgeverschap;
- de gemeente een morele verplichting heeft om een eerlijk loon te realiseren voor aanbestede partijen;

verzoekt het college om:

- in de contractvoorwaarden op te nemen dat het gemeentelijk minimumuurloon uit de gemeente-cao gevolgd dient te worden (op dit moment € 14);
- dit te laten gelden voor zowel werknemers van de aanbestede partij als werknemers van onderaannemers, en voor zowel chauffeurs in loondienst als zelfstandigen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, A. Kockelkoren en P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik heb als volgende spreker op mijn lijst mevrouw Kockelkoren staan. Aan u het woord.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het huidige contract voor het doelgroepenvervoer eindigt op 31-07-2025. Na zes jaar aanmodderen met de huidige vervoerder hebben we nu de kans veilig, toegankelijk en betrouwbaar vervoer voor bewoners die daarop aangewezen zijn opnieuw vorm te geven. Het vervoer was de afgelopen jaren te vaak ontoereikend en dit zorgde voor veel problemen en onrust bij gebruikers en betrokkenen. GroenLinks wil dat bij de keuze voor een nieuwe aanbieder van het doelgroepenvervoer tenminste de missers uit het verleden worden voorkomen en met het stuk van het college dat nu voorligt zijn we er in het geheel niet gerust op dat dat ook het geval zal zijn en dat heeft een aantal redenen. Er zijn een aantal strategische keuzes die voorliggen. Als eerste, ga je het uitzetten aan één of meerdere aanbieders? Beide gevallen zullen voor- en nadelen hebben. Dat beseffen wij ook heel goed. Wij zien ook in den lande dat het doelgroepenvervoer best een complexe klus is om in te vullen. Welke richting je ook kiest, je moet met goede argumenten komen hoe je de mogelijke negatieve effecten afdekt. Die zien wij onvoldoende. Wij zien nu een college dat kiest voor één aanbieder. Wij zien niet hoe daarmee de risico's die dat met zich meebrengt zoals we die ook de afgelopen zes jaar hebben gezien, worden afgedekt. Het tweede punt is, als je een uitvraag uitzet, moet je het zien als een soort boodschappenlijstje. Wat hebben we nu in het verleden meegemaakt dat we in de toekomst willen voorkomen? Dat ging over kinderen die zoekraakten, slecht communiceren, bejegening. We hebben hier heel veel ouders gehoord, ouderen gehoord die een tijd überhaupt niet van het vervoer gebruik konden maken. Die zeiden tegen ons: met deze vervoerder willen wij niet eens meer aan de gang. We brengen ons kind zelf wel naar school, naar de opvang, naar waar ze ook naartoe moeten, en dat geeft naast alle extra zorg die een ouder met een kind met een beperking bijvoorbeeld heeft, heel veel extra zorg omdat ze dan ook nog het vervoer zelf moeten regelen. Hoe je dat gaat afdekken en hoe je dat gaat uitvragen willen wij graag helder zien. En ook daar zagen wij in het stuk dat voorlag eigenlijk te weinig handvatten. Wij horen heel graag van de wethouder hoe hij daar nu naar kijkt, ook na afloop van de vorige discussie en we hebben alvast twee moties die we daar ook voor willen indienen. 'Gebruikers niet met de rug tegen de muur, bied een alternatief'. Dat gaat erover dat ouders, kinderen, ouderen, alle mensen die afhankelijk zijn van doelgroepenvervoer niet bij slecht presteren weer met hun rug tegen de muur komen te staan, door in de aanbesteding de verplichting voor het bieden van een alternatief vervoer voor gebruikers vast te leggen. En de tweede gaat over 'Zorg voor doelgroepenvervoer met kwaliteit in nieuwe uitvraag', waarin we het college vragen een aantal zaken in elk geval uit te vragen. Dat gaat over chauffeurs met lokale binding in Rotterdam en kennis van de stad. Het gaat over bejegening van reizigers, over heldere communicatie voor, tijdens en na de rit. Het gaat over het bieden van lokale werkgelegenheid, sociale impact en werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en over affiniteit met klantgerichte zorgverlening. Daar hopen wij in elk geval de wethouder wat handvatten te geven om resultaten uit het verleden niet mee te nemen naar een toekomst. Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Zorg voor doelgroepenvervoer met kwaliteit in nieuwe uitvraag

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025;

constaterende dat:

- het huidige contract voor het doelgroepen vervoer eindigt op 31/07/2025;
- een nieuwe inkoopstrategie voor veilig, toegankelijk en betrouwbaar vervoer moet worden bepaald zodat (geïndiceerde) burgers kunnen deelnemen aan de maatschappij;
- het doelgroepenvervoer de afgelopen jaren te vaak ontoereikend was en voor veel problemen en onrust heeft gezorgd bij gebruikers en andere betrokkenen;

overwegende dat:

- bij de keuze voor een aanbieder van het doelgroepenvervoer voor een nieuwe periode ten minste de missers uit het verleden voorkomen moeten worden;

- het opstellen van heldere criteria voor de nieuwe aanbesteding van het doelgroepenvervoer noodzakelijk is om knelpunten ten aanzien van de beoogde veilige, toegankelijke en betrouwbare dienstverlening te voorkomen;
- veel Rotterdammers aan de raad hebben laten weten dat ze snakken naar goede chauffeurs, die de stad kennen, met een zorgzame en behulpzame mentaliteit voor de reizigers die ze vervoeren;

verzoekt het college:

- in de uitvraag aan nieuwe aanbieder(s) van het doelgroepen vervoer in elk geval criteria op te nemen voor bewezen kwaliteit op het gebied van
 - chauffeurs met lokale binding in Rotterdam en kennis van de stad;
 - bejegening van reizigers;
 - heldere communicatie voor, tijdens en na de rit;
 - bieden van lokale werkgelegenheid;
 - social impact en werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt;
 - affiniteit met klantgerichte zorgverlening;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, D.P.A. Tak en P.J.H.D. Verkoelen

Motie 6. Gebruikers niet met de rug tegen de muur, bied een alternatief

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025;

constaterende dat:

- het huidige contract voor het doelgroepen vervoer eindigt op 31/07/2025;
- een nieuwe inkoopstrategie voor veilig, toegankelijk en betrouwbaar vervoer moet worden bepaald zodat (geïndiceerde) burgers kunnen deelnemen aan de maatschappij;
- het doelgroepenvervoer de afgelopen jaren te vaak ontoereikend was en voor veel problemen en onrust heeft gezorgd bij gebruikers en andere betrokkenen;

overwegende dat:

- ouders, kinderen en andere gebruikers van het doelgroepenvervoer in hoge mate afhankelijk zijn van de aanbieder van dit vervoer;
- deze afhankelijkheidsrelatie maakt dat gebruikers bij slecht presteren van de aanbieder van doelgroepenvervoer geen alternatief hebben en weinig tot geen mogelijkheden om hun situatie te verbeteren;
- het nieuwe aanbestedingsproces de kans biedt beter te waarborgen dat gebruikers niet nogmaals met hun rug tegen de muur komen te staan door te zorgen voor alternatieven in het geval van falen van de 'primaire' aanbieder;

verzoekt het college:

- in de aanbesteding de verplichting voor het bieden van alternatief vervoer voor gebruikers vast te leggen in het geval van een slecht presterende aanbieder, zodat veilig, toegankelijk en betrouwbaar vervoer voor ouders, kinderen en andere gebruikers altijd gegarandeerd is;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, D.P.A. Tak en P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan staat als volgende spreker genoteerd mevrouw Aafjes-van Aalst. Aan u het woord.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat juist de inwoners die niet vanzelfsprekend toegang hebben tot passend vervoer hierin te voorzien. Juist door het doelgroepenvervoer kunnen duizenden Rotterdammers meedraaien

daar waar dat zonder waarschijnlijk onmogelijk was. Kinderen naar het speciaal onderwijs, volwassenen naar hun werk en de ouderen naar de dagbesteding. Het kan allemaal door het doelgroepenvervoer. Het is daarom van cruciaal belang dat we een effectieve en efficiënte inkoopstrategie hanteren die ervoor zorgt dat we deze belangrijke dienst voort kunnen zetten. En daarom hebben wij wel vertrouwen in de inkoopstrategie waarin dit college verbeteringen gaat opnemen. Het college heeft oog voor het feit dat het doelgroepenvervoer zich richt op allerlei verschillende doelgroepen met elk hun eigen behoeftes. We verwachten dan ook straks dat de aanbieder betrouwbaar en veilig vervoer aanbiedt aansluitend op de behoeftes. Daarnaast is het van belang dat de aanbieder zich inzet om de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van de dienst te garanderen en continueren. Voorzitter, mijn collega heeft in de commissie de nodige vragen gesteld en zoals hij aangaf wordt binnen de inkoopstrategie op de wijkbus gebouwd als aanvulling op of alternatief voor het doelgroepenvervoer. Daarmee wordt gebouwd op vrijwilligers voor een commerciële aanbesteding. Gezien de enorme maatschappelijke waarde die de wijkbussen hebben is dat niet erg, maar de afgelopen jaren hebben we gezien dat de wijkbus een zware wissel trekt op haar vrijwilligers.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mijnheer Tak op een eerder onderwerp.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik weet even niet wat ik hoor, want toen ik Leefbaar Rotterdam in de commissie hoorde, inderdaad uw collega, toen zei uw collega nog klip-en-klaar dat eigenlijk de aanbesteding zoals die nu voorlag, met inderdaad gewoon één partij, dus laten we voor het gemak even zeggen: gewoon doorgaan op de oude weg, dat u dat ook een slecht idee vond. Waar is die verandering van standpunt vandaan gekomen?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, met betrekking tot de verbetering inderdaad die de wethouder aangeeft mee te nemen waarvan wij hebben gezegd: joh, daar en daar moet inderdaad op gekeken worden. Sanctiëring, KPI's, dit wordt inderdaad meegenomen en de regiecentrale is gewoon te laat momenteel. En ik zit er persoonlijk ook niet op te wachten dat er straks een verlenging komt van het huidige contract. Het kost extra geld en ook daar kunnen we gewoon even momenteel niet mee leven.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, ik ben het met u eens. Ik denk dat heel veel Rotterdammers inderdaad niet zitten te wachten op verlenging van het huidige contract met Trevvel. Daar sorteren we met deze aanbesteding gewoon voor de volle 100% op voor, en ik begrijp inmiddels Leefbaar Rotterdam ook. En dat valt me wel echt tegen, omdat uw collega Van Elck de afgelopen jaren terecht ook denk ik, gestreden heeft tegen alle misstanden die er waren met dit doelgroepenvervoer, en ik vind ook dat Leefbaar Rotterdam daar ook echt de credits voor verdient. Maar dan valt het mij in die zin wel echt tegen dat we vandaag niet op uw steun kunnen rekenen om gewoon te kijken naar meerdere partijen. U heeft nota bene vorig jaar een motie ingediend. De wethouder heeft ruim de tijd gehad om ook dat voorstel verder uit te werken. Dat heeft de wethouder gewoon niet op de juiste manier verder opgepakt. Ik had eigenlijk ook van u verwacht dat u daar de teleurstelling over zou uitspreken en dat u ook gewoon uw steun zou geven aan meerdere partijen. Het schetst echt mijn verbazing dat u nu kiest voor een aanbesteding aan één partij. U weet gewoon net zo goed als ik, dan gaat die aanbesteding straks gewoon weer door naar Trevvel en dan hebben we straks hetzelfde gedoe als we de afgelopen jaren hebben gehad.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Ja mijnheer Tak, ik hoop dan ook echt dat we inderdaad de aanbesteding inderdaad naar welke partij het ook gaat, dat daarin inderdaad alle verbeterpunten worden opgenomen, maar dat het ook afrekenbaar is, dat we inderdaad geen herhaling van zetten gaan krijgen. Want inderdaad, het debacle dat we nu hebben gehad, en dat staat ook verder nog even in mijn spreektekst, dat willen we nooit meer.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja kijk, wat mijn fractie echt niet begrijpt, als je kijkt naar het inkoopstrategiedocument, wat ik al zei hè, de sanctionering was bijvoorbeeld nog niet eens uitgewerkt. Nou, een optie waarvan het college zelf zegt: dat is onze voorkeursvariant, die was ook nog niet uitgewerkt. Dat geeft dan toch geen vertrouwen dat nu die aanbesteding wel goed gaat?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, ook de heer Tak heeft in het vorige college gezeten en soms moet je ook inderdaad wel het college gewoon het voordeel van de twijfel geven. Ik kan mij niet indenken dat mijn wethouder inderdaad, onze wethouder, alle waarschuwingen in de wind slaat en niet aan het werk gaat om echt alles beter te maken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, ik zat het niet in het college, maar ik zat inderdaad gezellig met u hier in deze gemeenteraadsbanken. En ook toen, ere wie ere toekomt hè, ik vond echt dat de heer Van Elck toen op de juiste manier heeft gestreden voor de kwaliteit van Trevvel. Daarom valt het me ook vandaag zo van u tegen, omdat ik ook echt wat dat betreft hoge verwachtingen had van Leefbaar Rotterdam vandaag. En nu zegt u: de wethouder heeft een aantal voorwaarden opgenomen. In alle eerlijkheid, het is gewoon echt slecht uitgewerkt in dat inkoopstrategiedocument. En we hebben nu, dit is het moment om aanvullende eisen te stellen. Als we het nu niet doen en er zijn straks weer problemen, nou, we weten u te vinden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Dank voorzitter. En inderdaad, we hebben ook genoeg moties die vandaag ingediend worden en ik ga er ook van uit dat er mogelijke moties ook inderdaad daadwerkelijk worden aangenomen. En afsluitend inderdaad als reactie op de heer Tak, op het moment dat het wederom een debacle wordt dan sta ik als eerste inderdaad hier om een debat aan te vragen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel, even op hetzelfde onderwerp, want anders gaat mevrouw Verkoelen eerst.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ik heb een concrete vraag. Welke verbeterpunten zijn in dit voorstel doorgevoerd namens u, anders dan in de vorige aanbesteding? Wat is concreet anders?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, in ieder geval ben ik heel erg blij dat straks ook alleen de gereden ritten inderdaad vergoed gaan worden, dat er inderdaad sancties worden opgenomen. Daar ben ik inderdaad echt blij mee en dat lijkt mij alleen maar een verbetering dan dat we gewoon een carte blanche geven inderdaad aan de desbetreffende aanbieder en dat er verder niet wordt afgerekend op zaken die gewoon niet gebeurd zijn.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja, dank u voorzitter, maar sancties zijn achteraf. Ik wil graag weten hoe we dat vooraf kunnen voorkomen en waar zijn daar die concrete verbeterpunten dan in?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, de wethouder heeft toegezegd dat er ook beter gehandhaafd gaat worden op de stiptheid. Ook dat is al een pluspunt. Dat was in de vorige aanbesteding toch niet zo goed geregeld, bleek achteraf, waardoor er ook meer problemen zijn

geweest, dus vandaar. Dat zijn allemaal kleine puntjes, maar alle puntjes bij elkaar heb ik er in ieder geval meer vertrouwen in.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, en als u er geen vertrouwen in heeft gaat u er staan. Vier jaar en twee keer twee. Net als de heer Van Elck dat met mij vier jaar gedaan heeft. Echt, het is onbegrijpelijk wat ik zie gebeuren. Waarom gaat u hiervoor? Kom met een nieuw plan. Dat was wat de heer Van Elck zei. Schei uit met Trevvel. Laten we het anders gaan doen. Waar blijft u nu toch met uw verhaal?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, de zekerheid dat Trevvel het gaat zijn is er niet. En persoonlijk ben ik hier ook geen voorstander van. Anderzijds moeten we natuurlijk ook wel zeggen dat we alle medewerkers die altijd zich hebben ingezet voor Trevvel niet moeten schofferen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren stond daarnet maar dat gaat over? Dan ga ik naar mevrouw Verkoelen en dan mijnheer Tak.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, wat zegt u nu? Waarom zou het niet Trevvel worden? Krijg ik daar een motie van? Geen Trevvel. Die heb ik. Doet u mee? Geen Trevvel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Ik zou nog niet weten welke aanbesteders in ieder geval gaan meedingen, dus ik heb daar verder niets over gehoord. Trevvel zou daar zeker bij kunnen zijn. Dat lijkt mij inderdaad ook vanzelfsprekend, maar ik hoop dat er ook nog gewoon andere bedrijven zich gaan aanbieden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, en dat is dus juist ook de charme als je werkt met meerdere partijen, dan kun je ook kiezen uiteindelijk. Dan kunnen mensen uiteindelijk kiezen voor de partij die het beste werkt. Kijk, ik gaf niet voor niets het voorbeeld uit Den Haag. Noot heeft daar de aanbesteding gewonnen. Je kan er vergif op innemen dat die ook hier in Rotterdam mee gaat doen. Het is echt een zooi daar in Den Haag. Ik weet niet of u de berichten in de krant heeft gelezen over Noot.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Verweij wil reageren op de heer Tak.

De heer VERWEIJ (vvd). Ja voorzitter, ik vind het in ieder geval een goede ontwikkeling dat de PvdA nu eigenlijk een verregaande marktwerking aan het bepleiten is omdat het de kwaliteit ten goede komt, dat mensen meer keuzevrijheid hebben. Dat spreekt mij aan, dat vind ik leuk om te horen en ik hoop hetzelfde geluid ook binnenkort te horen in debatten over de woningmarkt. Dat het goed is dat er verschillende partijen met elkaar concurreren om zo tot het beste aanbod en de beste prijs te komen. Dat spreekt me heel erg aan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Kijk, er zijn 20.000 kwetsbare Rotterdammers dagelijks afhankelijk van dit vervoer. Het is voor de PvdA van levensbelang dat we dit goed met elkaar regelen. Ik hoop dat de VVD dit ook goed voor de Rotterdammers wil regelen, dus ik reken op uw steun bij onze motie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst weer.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Voorzitter, mijn collega heeft in de commissie de nodige vragen gesteld met betrekking tot de wijkbus. Omdat we de sociale functie van de wijkbus koste wat het kost willen behouden, dienen we dan ook motie 'Wijkbussie komt zo' in, mede ondertekend door de PvdA, waarmee we het voortbestaan van deze willen garanderen binnen de aanbesteding. Zoals eerder aangegeven zien we binnen de inkoopstrategie dat het college geleerd heeft van de vorige

aanbesteding, waarbij zich grote problemen voordeden over de afgelopen jaren. De overgangperiode van de vorige aanbesteding verliep allesbehalve vlekkeloos en eenzelfde misère willen we dan ook voorkomen. Daarom dienen wij de motie 'Implementatieplan doelgroepenvervoer Rotterdam' in, waarbij wij een opgesteld implementatieplan tussen de gemeente en aanbieder voorafgaand aan aanbesteding willen zien. Dit zodat kinderziektes vroegtijdig worden getackeld en deze overgangperiode voorspoedig verloopt voor zowel de gemeente, aanbieder als gebruiker van het doelgroepenvervoer. Daarbinnen is het natuurlijk belangrijk dat de overgang van het contract, de continuïteit en het vervoer voor de gebruiker hiervan niet in gevaar komt. Een nieuw contract met eventueel een andere vervoerder kan betekenen dat er andere systemen, gebruiken en dergelijke tussen komen. Denk bijvoorbeeld aan de app waarmee je een rit boekt. Om ook dit soepel te laten verlopen, dien ik de motie 'Contracten wijzigen gebruik van doelgroepenvervoer niet' in, waarbij we verzoeken een plan te maken voor ondersteuning en begeleiding voor gebruikers alvorens de overgangperiode, indien nodig. Afsluitend wil ik toch een positieve noot maken, want we hebben deze maar ook de vorige periode urenlang gedebatteerd over het doelgroepenvervoer en helaas gaat niet alles goed. Daar kennen we allemaal de voorbeelden van. Maar we kunnen wel concluderen dat deze wethouder in ieder geval een voet tussen de deur heeft gekregen bij Trevvel en er ook echt wel enige verbeteringen zijn. Ik wens het college dan ook alle wijsheid toe bij deze aanbesteding.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren heeft nog een interruptie op u.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik weet eigenlijk bijna niet waar ik moet beginnen, want u zegt: ik heb wel vertrouwen in deze uitvraag en de wethouder gaat nog een aantal zaken uitwerken. Maar de planning is zodanig dat in mei op het hele aanbestedingsproces een klap moet worden gegeven en in juni wordt het uitgezet, terwijl wij in juni 2023 al hier met elkaar het erover hebben gehad en ik eigenlijk niet wat er de afgelopen driekwart jaar dan gebeurd is om dat vertrouwen dat Leefbaar Rotterdam uitstraalt waar te maken. Ik zie het gewoon simpelweg niet zo goed, dus kunt u dan nog eens een keer toelichten waar dat vertrouwen op gebaseerd is?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Het vertrouwen is er op gebaseerd dat deze wethouder inderdaad goed heeft geluisterd, ook inderdaad in gesprek is gegaan, ook met ouders, en daar inderdaad alle punten heeft meegenomen en die zal hij ook meenemen in de nieuwe inkoopstrategie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja, maar de wijze waarop hij dat wil meenemen staat niet in het stuk.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Dan is er wederom richting de wethouder en het college inderdaad een oproep om ons allemaal nogmaals goed te overtuigen en in deze korte periode de punten die wij allemaal willen ook daadwerkelijk mee te nemen en ook zichtbaar te laten maken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Maar dan kunt u dus wel met mij concluderen dat de wethouder nu nog vier weken heeft om dat te doen en driekwart jaar heeft laten liggen om dat nu al te doen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Nou ja, in die driekwart jaar is hij ook voornamelijk bezig geweest om alles inderdaad te regelen met betrekking tot Trevvel, want we weten genoeg alle problemen die er zijn geweest en ook daar heeft hij genoeg oplossingen voor aangedragen en ervoor gezorgd dat het in ieder geval momenteel een stuk vlekkelozer verloopt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Verkoelen nog een keer, sorry mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil niets zeggen ten nadele van de inspanningen die de wethouder heeft gepleegd om het huidige vervoer op de rit te houden, maar het gaat er nu over hoe wij het vervoer voor de komende periode inrichten en dat is deze kans. Die kans hebben we nu. En als wij willen voorkomen dat wij over een jaar weer hier met elkaar staan te bakkeleien, dan moeten we nu die invulling goed vormgeven. Ik ben blij dat u ook ziet dat daar echt nog veel werk aan de winkel is, en ik hoop dan dat u ook goed kijkt naar de goede voorstellen die er nu liggen, want ik denk dat het stuk dat er nu ligt onvoldoende is om ons de handvatten te geven die nodig zijn voor een goede invulling in de toekomst en dat wij dan binnenkort weer allerlei bewoners hier op de stoep hebben staan die zeggen: mevrouw Van Aalst, het was niet goed geregeld. Voorzitter, ik wil dat voorkomen, ik hoop u ook. En ik vind dat op dit moment dat vertrouwen nog enigszins misplaatst is.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Afsluitend voorzitter, ik ben het inderdaad eens met mevrouw Kockelkoren dat we deze problemen nooit meer moeten willen en ik kan niet geloven dat deze wethouder ook deze problemen nog een keer wil en vandaar ook het vertrouwen dat er inderdaad echt verandering komt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Aafjes-van Aalst heeft de volgende moties ingediend.

Motie 7. Wijkbussie komt zo!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van de Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025;

constaterende dat:

- er binnen deze inkoopstrategie wordt gebouwd op de wijkbus voor een commerciële aanbesteding;
- deze wijkbus draait op vrijwilligers;
- vrijwilligers met hart en ziel werken en onmisbaar zijn;

overwegende dat:

- de wijkbussen een enorm belangrijke aanvulling zijn op het doelgroepenvervoer;
- de wijkbussen een laagdrempelige manier van vervoer zijn voor met name Rotterdamse ouderen binnen hun wijken;
- zij daarmee een onmisbare sociale functie vervullen;
- we de afgelopen jaren zien dat wijkbussen een zware wissel trekken op vrijwilligers;

verzoekt het college:

- zaken die het voortbestaan van de wijkbussen in het geding zouden kunnen brengen, zoals personele- en financiële problemen te inventariseren;
- gezamenlijk aan de slag te gaan eventuele pijnpunten aan te pakken;
- bij eventuele personele problemen van wijkbussen, de aanbestedende partij garant laten staan voor het opvangen van deze;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. C. Aafjes- van Aalst en D.P.A. Tak

Motie 8. Implementatieplan Doelgroepenvervoer Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van de Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025;

constaterende dat:

- het doelgroepenvervoer een essentiële dienst is waardoor mensen die normaliter beperkt worden toch deel kunnen nemen aan de samenleving;

overwegende dat:

- de inkoop van het doelgroepenvervoer in Rotterdam vraagt om een gestructureerde implementatie om een soepele overgang en optimale dienstverlening te waarborgen;
- met een duidelijk implementatieplan de overgang naar een nieuw systeem efficiënt kan verlopen, mogelijke risico's vroegtijdig worden geïnventariseerd en kinderziektes vroegtijdig worden getackeld;
- deze vloeiende overgang in het belang is van aanbieder, gemeente en bovenal voor de gebruiker van doelgroepenvervoer;

verzoekt het college:

- een gedetailleerd implementatieplan op te stellen voor de overgang naar de gegunde partij voor doelgroepenvervoer in Rotterdam, waarbij rekening wordt gehouden met bepaalde risico's;
- binnen de contractering een zekere afrekenbaarheid vast te leggen op basis van dit implementatieplan;
- het implementatieplan tijdig te communiceren en periodiek te rapporteren aan de gemeenteraad over de voortgang van de implementatie en eventuele knelpunten, zodat tijdig bijgestuurd kan worden indien nodig;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. C. Aafjes- van Aalst

Motie 9. Contracten wijzigen, gebruik van doelgroepenvervoer niet

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van de Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025;

constaterende dat:

- de inkoopstrategie doelgroepenvervoer tot een nieuw contract zal leiden;
- na ingang van dit nieuwe contract veelal dezelfde mensen gebruik zullen blijven maken van het doelgroepenvervoer;

overwegende dat:

- een verandering van eventuele systemen, zoals de app gebruikt voor boekingen, voor cliënten of begeleiders als lastig kan worden ervaren;
- gebruikers van doelgroepenvervoer gebaat zijn bij continuïteit van de dienstverlening;
- een verandering van gecontracteerde partij deze continuïteit niet in het geding mag brengen;

verzoekt het college:

- te komen met een plan voor voldoende ondersteuning en begeleiding voor gebruikers van doelgroepenvervoer en andere betrokken alvorens de overgangsperiode;
- deze te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. C. Aafjes- van Aalst

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). En nu is mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Voorzitter, al zes jaar lang ben ik raadslid en al zes jaar lang staat het doelgroepenvervoer op de raadsagenda, een wettelijke taak die we als raad zouden moeten koesteren, want het is een kerntaak. Een kerntaak waarbij we als overheid mensen ondersteunen. Mensen ondersteunen om zelfstandig van A naar B te komen. Mensen ondersteunen die zorgafhankelijk zijn, mensen ondersteunen om zelfredzaam te zijn. Mensen ondersteunen om een zelfstandig bestaan te leiden. En voorzitter, sinds zes jaar lang hebben we die enorm belangrijke kerntaak uitbesteed. Al zes jaar lang hebben we die uitbesteed aan Trevvel. Al zes jaar lang organiseert Trevvel het doelgroepenvervoer. En voorzitter, dat betekent al zes jaar lang ellende. Dat betekent al zes jaar lang gedoe. Dat betekent al zes jaar lang dat ouderen uren moeten wachten voordat ze kunnen gaan

bewegen. Dat betekent al zes jaar lang dat leerlingen veel te laat op school komen. Dat betekent al zes jaar lang dat er kinderen zoek raken. Dat betekent al zes jaar lang aandacht in deze raad. Dat betekent al zes jaar lang voortdurend vragen stellen. Dat betekent al zes jaar lang voortdurende controle op Trevvel. Dat betekent al zes jaar lang dat Trevvel het laat afweten. En voorzitter, dat betekent al zes jaar lang een college dat gealarmeerd zou moeten zijn. Dat betekent al zes jaar lang dat een college weet dat het contract met Trevvel op 31 juli 2025 afloopt. Dat betekent al zes jaar lang dat dit college weet dat de raad het anders wil. En dat betekent na zes jaar dat de inkoopstrategie van het stadsbestuur echt anders moet. En voorzitter, waar komt deze wethouder vervolgens na zes jaar mee? Wat legt deze wethouder na zes jaar aan de raad voor? Meer van hetzelfde. Een inkoopstrategie die dezelfde was als zes jaar geleden. We gaan acht jaar verder met deze zelfde ellende. Acht jaar verder met dit gedoe. En voorzitter, waarom komt het college daar na zes jaar mee? Omdat het college al zes jaar lang verzaakt heeft zijn huiswerk te maken. Omdat het college al zes jaar lang niets gedaan heeft aan alle input van de raad. Omdat het college al zes jaar lang niets heeft gedaan met de ellende van mensen die ondersteuning nodig hebben. Omdat het college zes jaar lang zijn werk heeft niet gedaan. Omdat het college zes jaar lang pleisters aan het plakken is, omdat het college al zes jaar lang verzaakt om structureel tot een oplossing te komen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Ja voorzitter, zes jaar lang. Nou, volgens mij is er het afgelopen jaar echt wel ingegrepen door het college om inderdaad verbeteringen aan te brengen en volgens mij heeft u dat in meerdere commissies ook zelf wel beaamd.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Mijnheer Van Elck had exact hetzelfde bericht gegeven als wat ik nu geef. U doet er alles aan, dat is waar het college mee bezig is geweest, niet met de toekomst en de structuur. Nee, pleisters plakken, pleisters plakken, pleisters plakken. Dat blijft u nog een keer acht jaar doen. Dat is wat ik zeg. Voorzitter, er rest ons na zes jaar lang niets anders dan onze verbijstering te uiten. Er rest ons na zes jaar lang niets anders dan onze minachting te benoemen. Er rest ons na zes jaar lang niets anders dan moedeloos te zijn. Voorzitter, wat een klucht is dit college aan het worden. Dit is niet eens meer op de winkel passen, dit college is een volledige schijnvertoning aan het worden. Voorzitter, en dan nog verwonderd zijn dat de kiezer geen vertrouwen meer in ons college heeft. Voorzitter, na zes jaar Trevvel moet het echt anders. Na zes jaar Trevvel moet er echt een gemeentelijke regie komen op het doelgroepenvervoer. Na zes jaar Trevvel moet het college echt zelf het heft in handen nemen. En na zes jaar Trevvel moet het college echt gaan stoppen met het doelgroepenvervoer uit te gaan besteden aan types als een Trevvel. Voorzitter, na zes jaar Trevvel moet er eindelijk dus die gemeentelijke regieorganisatie komen. Een gemeentelijke regieorganisatie die alle doelgroepenvervoer centraal regisseert. Een gemeentelijke regieorganisatie die de aanname en de ritplannen goed regisseert. Een gemeentelijke regieorganisatie die de uitvoering van het doelgroepenvervoer toebedeelt aan diverse uitvoerders. Leefbaar Rotterdam heeft er zelf een motie voor ingediend en die is aangenomen. Laten we het dan ook doen mevrouw Van Aalst. Voorzitter, in theorie is het college het volledig met ons eens. In de praktijk doet het college er echter helemaal niets mee, laat dit college mensen die zorgafhankelijk zijn vallen als een baksteen. Voorzitter, het is praten tegen dovemansoren. Leefbaar Rotterdam, mijn makker in deze strijd de eerste vier jaar laat de eigen wethouder natuurlijk niet vallen. Ik heb plaatsvervangende schaamte voor de heer Van Elck. De VVD is in heel haar bestaan nog nooit betrapt op het zijn van een moraalridder, dus die duikt al zes jaar voor haar verantwoordelijkheid in dezen. DENK wil nog twee jaar pluche plakken, dus die gaat haar nek niet uitsteken en D66 vindt het wel een mooi proces, dus die laat het lopen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Ja voorzitter, ik hoor mevrouw Verkoelen ratelen, zes jaar, zes jaar, zes jaar. En dan heb ik toch een vraag, want u grijpt terug naar twee moties van mij. 'Gedeelde smart' en 'Tango for three', maar het zijn wel de moties waar u zelf als 50PLUS tegen heeft gestemd.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Dat klopt, uw dictum was perfect, maar waar u ertoe kwam dat deze wethouder het allemaal zo geweldig gedaan had en dat Leefbaar Rotterdam zo goed bezig was met Trevvel, dat onderschreven we niet. U moet even de uitzending terugkijken waarom we dat ook niet deden. Had u de motie veranderd, waar ik u toen ook over heb aangesproken, dan was het heel anders geweest. Het dictum was prima, maar uw constatering en vervolgens uw overwegende dat, klopte niet. Voorzitter, al zal er geen enkele motie van de oppositie het halen of misschien één of twee, als we heel veel water bij de wijn doen, we dienen er als fractie toch ook nog een vijftal in. Want het is een kerntaak van deze raad om mensen te ondersteunen om zelfstandig van A naar B te komen. Het is een kerntaak om mensen te ondersteunen die zorgafhankelijk zijn. En mijn fractie verzaakt niet in het uitvoeren van die kerntaak. Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Verkoelen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 10. Beheers door spreading!

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer,

constaterende dat:

- het college bij de aanbesteding doelgroepenvervoer kiest voor een aanbieder die alle vervoer voor zijn rekening zal nemen;
- we met de huidige aanbieder (Trevvel) gemerkt hebben welke nadelige gevolgen dat kan hebben;
- er een alternatief bestaat in de vorm van twee aanbieders: een voor het leerlingen (jeugdwet) vervoer en een voor het WMO-vervoer;

overwegende dat:

- er een aanbidding ligt voor een openhouseconstructie voor het WMO-vervoer;
- de wethouder aangeeft dat leerlingenvervoer niet rendabel zou zijn, maar daar geen harde cijfers voor aangeeft. Bovendien in de BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) goede ervaringen zijn met de gescheiden vervoersstromen;
- de dienstverlening van het WMO-vervoer door open house aanzienlijk zal verbeteren ten opzichte van de huidige situatie;
- het de moeite waard is om te onderzoeken of een open house voor het WMO-vervoer en aanbesteding van het leerlingenvervoer mogelijk is.

draagt het college op:

- alvorens het leerlingenvervoer en WMO-vervoer aan te besteden bij een aanbieder te onderzoeken of gescheiden vervoersstromen mogelijk zijn voor enerzijds het WMO-vervoer en anderzijds het leerlingenvervoer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 11. Maak gegevens openbaar!

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- de prestatiegegevens van de huidige aanbieder van de doelgroepenvervoer steeds geheimzijn;
- dit de discussie over de prestaties ernstig belemmert;
- het argument hiervoor zou zijn dat het bedrijfsgevoelige informatie betreft;

overwegende dat:

- wij in alle openbaarheid moeten kunnen spreken over de prestaties van de aanbieder van het doelgroepenvervoer;
- de Rotterdammer recht heeft op inzage in waar de gemeente het geld aan uitgeeft en wat daarvoor gepresteerd wordt;

draagt het college op:

- de prestaties van de aanbieder van het doelgroepenvervoer steeds openbaar te maken en dit ook als zodanig op te nemen in de overeenkomst met de aanbieder;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 12. Inrichten van een gemeentelijke regie-organisatie!

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- al 6 jaar Trevvel de aanbieder is van het doelgroepenvervoer in Rotterdam;
- al 6 jaar Trevvel niet voldoet aan het leveren van goed doelgroepenvervoer;
- een gemeentelijke regieorganisatie centraal alle vervoer kan regisseren (aannee en ritplanning en uitvoering);

overwegende dat:

- de gemeente met een eigen regieorganisatie direct kan sturen op de kwaliteit en efficiency van het doelgroepenvervoer;
- de gemeente met een eigen regieorganisatie directer kan acteren op slecht presteren van een vervoerder;

draagt het college op:

- een gemeentelijke regieorganisatie op te richten die centraal alle vervoer regisseert en de uitvoering toebedeelt aan diverse vervoerders;
- voor eind van 2024 dit te organiseren en te realiseren voor juli 2025;
- de raad hierover te blijven informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 13. Beboet bij slecht presteren!

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- er een nieuwe aanbesteding komt voor het doelgroepenvervoer;
- het college bij de aanbesteding doelgroepenvervoer kiest voor een aanbieder die alle vervoer voor zijn rekening zal nemen;
- we met de huidige aanbieder (Trevvel) gemerkt hebben welke nadelige gevolgen dat kan hebben;
- we bij de huidige aanbieder met lede ogen hebben moeten toezien hoe toch een malus werd uitgekeerd ondanks grote fouten en slecht presteren;

overwegende dat:

- wij niet opnieuw willen experimenteren;
- bij slecht presteren een deel van de overeengekomen som als boete ingehouden moet kunnen worden;
- deze boete moet proportioneel maar wel genoeg 'pijn' doen om een stimulans goed voor presteren te zijn;

draagt het college op:

- in de overeenkomst of overeenkomsten met de aanbieder(s) van doelgroepenvervoer een serieuze boeteclausule op te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 14. Niet opnieuw Trevvel!

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- er een nieuwe aanbesteding komt voor het doelgroepenvervoer;
- we met de huidige aanbieder vanaf 2018 tot heden meermaals en steeds opnieuw problemen en haperende dienstverlening hebben ervaren;
- het college bij de aanbesteding doelgroepenvervoer kiest voor een aanbieder die alle vervoer voor zijn rekening zal nemen;

overwegende dat:

- wij geen enkel vertrouwen in de huidige aanbieder van het doelgroepenvervoer hebben;
- de huidige aanbieder vrij is om deel te nemen aan de nieuwe aanbesteding;
- wij de huidige aanbieder van het doelgroepenvervoer niet het voordeel van de twijfel gunnen;

draagt het college op:

- Trevvel nadrukkelijk uit te sluiten van deelname aan de aanbesteding;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De volgende spreker is mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Voorzitter, zes jaar lang, nee grapje. Nee voorzitter, even serieus, want we staan voor een belangrijke beslissing als gemeente, namelijk het vaststellen van onze inkoopstrategie betreffende de grootste aanbesteding voor het doelgroepenvervoer in Nederland. Het is een grote verantwoordelijkheid en ook een serieuze opdracht voor ons en voor onze inwoners. Zoals u mij vaker heeft horen zeggen, moet het doelgroepenvervoer nu echt anders. Van slechte communicatie intern en met ouders tot aan lange wachtrijen aan de telefoon. Voorzitter, ik ben blij om te lezen dat er nu concrete meetbare KPI's in de aanbesteding worden opgenomen. Zo kan de gemeente nog effectiever sturen op de uitvoering. Toch voorzitter, heb ik een aantal vragen over de plannen van de wethouder om te kiezen voor één aanbesteding waar één partij de volledige verantwoordelijkheid draagt. En dat die ene partij wellicht Trevvel kan zijn, is bij vele ouders en kinderen een nachtmerrie en ik overdrijf niet. Mijn vraag aan de wethouder is in hoeverre hij serieus heeft gekeken naar het alternatief om te kiezen voor bijvoorbeeld meerdere vervoerders. En ja, we hebben de voor- en nadelen kunnen lezen van zowel één vervoerder als meerdere. Maar ik ben wel echt benieuwd in hoeverre er serieus is gekeken naar alle alternatieven. Graag reactie vanuit de wethouder. Verder voorzitter, tijdens de commissie heeft de wethouder aangegeven dat open house nadelig is vanwege bijvoorbeeld meerdere contactpersonen en de eventuele concurrentiestrijd onderling. Echter, er staat in de brief die Partners in Mobiliteit heeft gestuurd dat zij nog steeds één contactpersoon voor alle partijen willen aanhouden. Kan de wethouder hierop reflecteren en verandert dit iets aan het standpunt van de wethouder tegen het concept van open house? Tot slot voorzitter, wat mij ook als eerste opviel is dat er met verschillende betrokkenen het gesprek is gevoerd over de huidige vorm van het doelgroepenvervoer. Goed dat dit is gebeurd. Echter, ik heb nergens kunnen lezen dat er bijvoorbeeld ook het gesprek is aangegaan met leerlingen en hun ouders over hun ervaringen en voorkeuren voor het doelgroepenvervoer. Ik denk zelf dat dit enorm waardevol kan zijn. Mijn vraag aan de wethouder is: zijn die gesprekken er geweest? En als die gesprekken er niet zijn geweest, is de wethouder bereid om met bijvoorbeeld de leerlingen en hun ouders in gesprek te gaan? Graag reactie. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Dan is het woord aan mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, er is al heel veel gezegd. Ik zal het niet herhalen. Met een groot deel was ik het nog eens ook. Het gaat om vijf percelen. Waarom dan maar één aanbieder, want dat maakt extra kwetsbaar. Waarom dat gehannes van wie moet betalen, het aanvullend vervoer of zorgverzekeraar? De burger ziet dat verschil helemaal niet. Die heeft recht op vervoer en de betaling moet de bureaucratie zelf maar oplossen. Voorzitter, die regiecentrale moet er nu komen. Anderen hebben dat al bepleit. Dat open house lijkt voor een van de percelen veel perfecter dan weer die ene grote vervoersmakelaar als Trevvel. Je kunt niet voor een dubbeltje op de eerste rang zitten. Het gaat om het maatschappelijk doel van aanvullend openbaar vervoer voor mensen die niet zelfstandig met het gewone openbaar vervoer kunnen. Voorzitter, jarenlang mocht ik voorzitter zijn van de wijkbus Feijenoord en Noord, nu samen in de coöperatie Wijkmobiliteit Rotterdam. Met vijftig vrijwilligers, diverse busjes en met veel leden, met name ouderen die graag zoveel mogelijk willen blijven meedoen in onze samenleving en daarbij soms van A naar B moeten worden vervoerd. Er zijn diverse wijkbusorganisaties en ook welzijnsorganisaties die graag aanvullend willen zijn aan het doelgroepenvervoer. Dat kan, maar dan moet het stelsel wel op zijn kop en dat begint met een grondig gesprek met de Rotterdammers die afhankelijk zijn en gebruikmaken van ons openbaar vervoer, ons doelgroepenvervoer en onze wijkbussen. Een vraag aan de wethouder: kunnen we niet een maatschappelijke discussie starten in Rotterdam en in de MRDH over deze vervoersvraag, deze vervoersarmoede en hoe de RET en de MRDH kunnen helpen dit op te lossen? Graag een reactie van het college. Want het is niet enkel een zorgvraag, maar in de kern een mobiliteitsvraagstuk. Als het openbaar vervoer fijnmaziger, beter bereikbaar is, met functionerende roltrappen en liften, dan was er veel minder collectief aanvullend vervoer nodig. De Brede Raad wijst daar ook op. De SP ziet zoals bekend meestal weinig heil in het aanbesteden van zorg en welzijn. Wij willen minder markt en meer mens. Het enige voordeel van aanbesteden kan zijn dat de gemeente gedwongen is goed na te denken over wat we nu eigenlijk willen. Die eisen en voorwaarden komen dan in het bestek te staan. Dat goed nadenken, daar heeft u zes jaar de tijd voor gehad. Ook zes jaar voor voortschrijdend inzicht na het inschakelen van Trevvel en het voortdurend pleisters plakken zoals mevrouw Verkoelen terecht zei als die weer steken liet vallen en kinderen en ouderen liet staan. Kortom, teleurstellend dat de gemeenteraad nu pas betrokken wordt bij deze discussie. Teleurstellend dat nu het argument is dat er geen tijd meer is voor een koerswijziging, een eigen regiecentrale te starten en zo als gemeente letterlijk aan het roer te staan. Teleurstellend dat uit gemakzucht wordt gekozen voor de makkelijke weg van een herhaling van 2018 met alle gevolgen van dien. Concreet stelt de SP voor om nu pas op de plaats te maken en nog voor de zomer dat hoog noodzakelijke maatschappelijke debat te organiseren. Een debat met alle ervaringsdeskundigen, zoals DENK ook wil, en hun mantelzorgers.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mijnheer Coşkun. Dan is het woord aan mijnheer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, ik denk dat we elkaar in ieder geval vandaag op één punt gaan vinden en dat is toch wel dat het doelgroepenvervoer de afgelopen periode kwalitatief uitermate teleurstellend, of een afkorting daarvan, is geregeld en dat het de volgende contractperiode aanmerkelijk veel beter zal moeten. In de afgelopen periode hebben we dan ook hartverscheurende verhalen moeten aanhoren van ouders die niet zeker wisten of en wanneer hun kinderen thuis zouden komen. Meer specifiek kan ik me één verhaal herinneren van een inspreker die hier stond en die vertelde hoe haar zoontje achterin zat en op een gegeven moment zijn laatste boterham moest delen met iemand anders die in dat busje zat omdat ze gewoon honger begonnen te krijgen omdat het zo lang duurde voor ze thuis kwamen omdat de chauffeur verdwaald was en eigenlijk niet echt een urgentie leek te hebben erbij. Dit soort verhalen zijn denk ik een ontwikkelingsland onwaardig en moeten voorkomen worden in een stad als Rotterdam. Voor de Rotterdamse VVD is dus de nieuwe strategie er eentje die dit soort incidenten moet voorkomen. Daarbij zullen we ook wel moeten nadenken over hoe we schaarse mensen en middelen gaan inzetten om dit doelgroepenvervoer aan te bieden. Een van de voorbeelden daarbij is dus het afstemmen van rijtijden op elkaar, dus dat we voorkomen dat twee busjes van twee aanbieders tegelijkertijd rijden, maar daarna tegelijkertijd stil en leeg staan. Dat moeten we voorkomen en het zou daarom volgens de Rotterdamse VVD goed zijn om in dit geval te kiezen voor één vervoerder. Eén partner die zijn beloftes nakomt, die we af kunnen rekenen en die ervoor zorgt dat de komende jaren beter en betrouwbaarder vervoer is geregeld. Voor de Rotterdammers is het belangrijk dat er nu wel geleverd en wel gepresteerd wordt, maar ook is het aan ons als stadsbestuur om daar vervolgens de aanbieder op af te rekenen. En wat ik nog mis in het

verhaal, in het strategievoorstel van de wethouder, is dan ook hoe we dit precies gaan doen. Wanneer gaan we dit precies doen? Wanneer wordt de uitvoering van de volgende overeenkomst als eerste geëvalueerd? Is dat na een jaar, na twee jaar, iedere halve maand? Doet een onafhankelijke partij dit of gaan wij dit als gemeente zelf doen? Ik zou graag van de wethouder meer willen weten hoe het evaluatieproces eruit gaat zien, dat hij daar voldoende aandacht aan gaat besteden. Voorzitter, het idee van een regieorganisatie, een van de andere manieren om het te organiseren, sprak ons best aan. Dat is best een aantrekkelijk concept, en zoals de heer Akhatab ook aangaf, in theorie werkt dat het beste. Wat de Rotterdamse VVD betreft zou de wethouder dan ook nu al maatregelen moeten nemen om in de toekomst wel mogelijk te maken dat dit tijdig georganiseerd kan worden. De VVD is zo realistisch om in te zien dat binnen de periode die we nog hebben, het opzetten van zo'n regieorganisatie inderdaad wellicht te hoog gegrepen is. Maar als we het er met zijn allen over eens zijn dat het een aantrekkelijk alternatief is, dan wens ik de wethouder wel op het hart te drukken om tijdig voorbereidingen te nemen om dit in de toekomst wel mogelijk te maken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een interruptie van mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). Dan toch een vraag. Als we al weten dat de regiecentrale een goede oplossing is, dan wisten we dat waarschijnlijk twee jaar geleden ook al en had het college ook direct kunnen beginnen met het verkennen van een regiecentrale en hadden we er nu heel veel plezier van kunnen hebben in de aanbesteding. Dus hoe reflecteert u daar dan op?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Ik denk dat de heer Kind daar gewoon een punt heeft. Daar kan ik heel simpel over zijn. Het zou goed zijn geweest als we hier eerder over hadden nagedacht. Als we hier eerder voorbereidingen hadden getroffen kan ik niet inschatten of er dan voldoende mensen geweest waren, of er dan wel voldoende mensen beschikbaar waren. Ook dan nog moet je binnen een organisatie zoals de gemeente kiezen waar je die mensen precies gaat inzetten. Is het dan verstandig om mensen nu alvast vrij te gaan maken om in de toekomst mogelijk een soort regieorganisatie op te zetten, kan ik moeilijk inschatten. Maar dat het wijsheid was geweest om hier eerder bij stil te staan ben ik volledig met de heer Kind eens. Daar ga ik niet omheen dansen. Ik rond af en ik zeg dat de VVD erop staat dat het doelgroepenvervoer boven alles nu eindelijk eens een keer goed geregeld moet gaan worden. De keuzes van het college lijken daarin de eerste voorlopige verstandige keuzes en we kijken vooral uit naar een betere en verdere concretere uitwerking, waarbij dus vooral aandacht wordt besteed aan het idee dat een vervoerder op zijn verantwoordelijkheid kan worden aangesproken en er regelmatig wordt geëvalueerd. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Dan is de volgende spreker mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Dank voorzitter. We staan vandaag voor een belangrijke beslissing die voortvloeit uit ervaringen die niemand van ons wenst te herhalen. In het verleden hebben we te maken gehad met serieuze tekortkomingen die vandaag ook meermaals zijn aangekaart, zoals kinderen die verloren waren en niet werden opgehaald door chauffeurs, of chauffeurs die te laat of helemaal niet verschenen of kwamen opdagen. Deze gebeurtenissen hebben terecht tot grote bezorgdheid geleid bij ouders, scholen en binnen onze gemeenschap. Het is dan ook onze plicht om te zorgen dat dit niet nog eens gebeurt. Met de nieuwe strategie voor doelgroepenvervoer voor 2025 hebben we de kans om onze diensten aanzienlijk te verbeteren en te veranderen en te zorgen voor een betrouwbare mobiliteit voor onze meest kwetsbare inwoners. Als D66 willen wij benadrukken dat het essentieel is om niet alleen te kijken naar wat misging, maar ook hoe we het beter kunnen doen in de komende periode. De nieuwe strategie die dan ook voor ons ligt biedt ons de kans om dit te realiseren. We moeten kritisch en constructief zijn in onze benadering om te zorgen dat de fouten van het verleden niet herhaald worden. Zo erkent de gemeente dat de eerdere contractuele afspraken niet toereikend waren om effectief te kunnen ingrijpen bij tekortkomingen. Daarom willen we nu een meer monitorende en handhavende rol op ons nemen, lees ik terug in de stukken, wat ik dan ook onderschrijf. Ik begrijp dan ook de oproep voor meerdere gunningen als een manier om risico's te spreiden, maar het is dan ook belangrijk om te erkennen dat een gefragmenteerde aanpak kan leiden tot versnippering van verantwoordelijkheden en inefficiëntie. Een enkele goed gemonitorde aanbieder kan zorgen voor consistentie en continuïteit van diensten, wat volgens mijn fractie dan ook cruciaal is voor de kwetsbare burgers. Vooralsnog heb ik twee vragen die ik graag aan de wethouder zou willen stellen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Maar daarvoor eerst nog een interruptie van mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). In een ideale situatie is dat natuurlijk zo. Als je één aanbieder hebt, heb je alles binnen bereik, kun je alles goed plannen en alles goed inzetten. Maar we weten natuurlijk ook dat als er een capaciteitsprobleem is bij één partij, dan krijg je daaronder allemaal onderaannemers die dan ook weer gemonitord worden door de aanbestede partij en dat moet dan weer naar het contractmanagement van de gemeente. Dus dat het niet gefragmenteerd kan raken is natuurlijk niet waar. Het kan ook met één partij een heel gefragmenteerde bedoening worden, waarbij je eigenlijk nog minder grip hebt op de situatie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ik snap uw punt en ook bij dit punt moet ik de heer Kind wel gelijk geven, dus een terecht punt. Alleen is het wel zo dat de hoofdaanbieder verantwoordelijk is voor de dienstverlening, dus er is één aanspreekpunt en in dit geval is dat bijvoorbeeld Trevvel. En in de toekomst kan dat natuurlijk uitwijken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, dat is dus het ideale van zo'n openhouseconstructie, die in een aantal gemeenten goed werkt. Dan ben je inderdaad wat meer contractmanagementcapaciteit bij de gemeente kwijt, maar je kan wel direct afspraken maken met een heleboel partijen. En sterker nog, als er op een gegeven een capaciteitsprobleem is kunnen zich nog meer partijen aanmelden als ze voldoen aan een aantal voorwaarden. Dus ik denk juist dat in een situatie van schaarste en krapte, en we gaan natuurlijk een gigantische stijging krijgen van het aantal ritten de komende jaren, het heel fijn kan zijn om direct zelf al veel contact te hebben met verschillende partijen, in plaats dat je dat overlaat aan een partij die volgens contracten afspraken gaat maken waar je verder geen grip op hebt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ik hoor geen vraag voorzitter, dus ik wil doorgaan met mijn bijdrage. Ik heb twee vragen aan de wethouder, namelijk KPI's en de monitoring die hij wenst. Hoe zullen de KPI's concreet worden vastgesteld en op welke wijze wordt gegarandeerd dat de KPI's frequent en grondig geëvalueerd worden om daadwerkelijk een tijdige bijsturing van de dienstverlening mogelijk te maken? En ik zou graag willen weten hoe het zit met een escape- of een exitstrategie in het geval dat de gekozen aanbieder niet voldoet aan de overeengekomen prestatie, welke concrete strategieën en clausules zijn opgenomen of wil men opnemen in het contract om de gemeente in staat te stellen effectief in te grijpen of zelfs het contract voortijdig te beëindigen? Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Ik kijk rond. Mevrouw Van de Peppel en daarna mijnheer Kind, maar eerst mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Voorzitter, ik kan hier kort over zijn. In de commissie waarschuwde ik het college al dat een ezel zich in het algemeen niet tweemaal stoot aan dezelfde steen en onze fractie kan nog geen vertrouwen uitspreken. Wij zien geen kiezels maar rotsblokken op de te begane weg. Juist na de afgelopen jaren is het college verplicht om voor zijn bewoners te gaan staan in deze aanbesteding en hier concreet, transparant en betrouwbaar te opereren en communiceren. Moet het doelgroepenvervoer voor u als college goed geregeld zijn voor de gebruikers of voor u? Kunt u die vraag voor mij beantwoorden?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Ik kijk naar mijnheer Kind. Aan u het woord.

De heer KIND (volt). Ja, dank u wel voorzitter. Het is een enorm belangrijk onderwerp en het wordt de komende jaren alleen nog maar belangrijker als we kijken naar de stijging van de zorgvraag in Rotterdam en ook de gigantische personeelstekorten die er eigenlijk vrijwel in alle sectoren zijn. En vanuit Volt, we zitten twee jaar in de raad en op een gegeven moment ga je ook wel een beetje nadenken: wat zien we nu eigenlijk continu gebeuren in de stad? En wat ons opvalt is dat het bij heel veel beleid eigenlijk gaat over een soort modus operandi of eigenlijk een soort werkwijze die we altijd

volgen. Is het probleem heel groot? Ja. Is de uitdaging heel groot? Ja. Dan moet het probleem zo snel mogelijk aan de markt worden overgelaten. En dan ook echt zo snel mogelijk. En wat we zien is dat daar heel vaak hetzelfde proces gevolgd wordt. Je hebt eerst altijd een inkoopstrategie, daar mogen we dan nog eventjes over meedenken. Dan komt er een bestek en dan moet het zo snel mogelijk, het liefst naar een heel grote partij, want dat is wel makkelijk met het contractmanagement. Als je dus heel veel kleine partijtjes hebt, is dat altijd wel weer een gedoe. Dan moet je meer afspraken maken, meer contracten afsluiten en daar zijn we in deze stad door de jaren heen niet zo'n fan van geworden. En wat een beetje teleurstellend is inderdaad, en dat wordt nu al meerdere keren aangegeven, is dat bij Trevvel, dan weet je dus al, met één partij is het dus zes jaar lang niet heel goed gegaan. En dat is een nog een sympathieke uitspraak. Maar hoe krijg je dan op een gegeven moment grip op zo'n aanbesteding in een nieuwe situatie? Nou, dan weten we dat andere gemeenten dat dus anders doen, met openhouseconstructies, die trekken soms de regie wat meer naar zichzelf toe. En dan mag je hopen dat we dat wel echt heel grondig gaan verkennen omdat die uitdaging de komende jaren steeds groter wordt. Nou, op dit moment zien we dus dat we straks dus een inkoopstrategie krijgen, die hebben we nu, en dan is het dus de vraag, want als we kijken in de planning wanneer de stukken gepubliceerd worden, die worden vastgesteld door het college volgende maand. Een onderdeel daarvan is een programma van eisen. Dat is vaak een document van een pagina of 300, en daar staan alle afspraken in die er straks met een partij gemaakt zullen gaan worden. En dat is een vraag aan het college. We krijgen nu de inkoopstrategie te lezen. Daar kunnen we dan nog iets over zeggen. Maar eigenlijk over een paar weken wordt dat programma van eisen dus ook vastgesteld door het college. Hoever bent u daar dan op dit moment mee, wat kan daar nog aan gebeuren en kunnen wij dat dan straks ook inzien? Want ik hoor bij heel veel collega's onzekerheid over hoe die KPI's er dan straks uitzien, hoe gaan we dan straks om met waarschuwingen, wat zijn dan de sancties die we er wel of niet in gaan opnemen? En mij lijkt het dus heel erg fijn als we die straks als raad te zien kunnen krijgen. En verder twee vragen, één vraag over integraliteit, daar heeft de heer Coşkun het ook al over gehad. Het is natuurlijk zo dat het inderdaad communicerende vaten zijn. Als je het ov goed regelt, zal dat ertoe kunnen leiden dat het doelgroepenvervoer minder ritten hoeft te maken. Als straks elke wijk, dus niet elk gebied maar elke wijk, een wijkbus kan hebben die door vrijwilligers wordt gerund en wat heel goed geregeld is, kan dat ook leiden tot minder ritten in het doelgroepenvervoer. En dat is dus de vraag die ik heb, hoe gaan we nu dit een integrale aanpak maken? Ik haat het woord integraal, maar je kan het toch niet anders gebruiken dan dit. Hoe ga je er nu voor zorgen dat het allemaal heel goed op elkaar aansluit en dat je ervoor zorgt dat het doelgroepenvervoer straks niet een enorm bedrag van de gemeentelijke begroting gaat opslurpen? En dan de laatste vraag, we weten dat meerdere partijen hebben gevraagd: we willen graag meedoen. Is het straks ook mogelijk om gezamenlijk een inschrijving te doen binnen deze inkoopprocedure? Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Zijn er nog andere sprekers? Want anders gaan we naar de eerste termijn van de wethouder. Mijnheer Buijt.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ik ga mijn best doen voorzitter, dank u wel voor het woord. We hebben hier precies een week geleden in de commissie zeer uitgebreid over gedebatteerd en ik vind het niet de bedoeling dat ik dat weer helemaal over ga doen, maar ik vind het toch ook belangrijk om aan de voorkant wel even een aantal punten te markeren. Ten eerste was niet iedereen erbij in de commissie natuurlijk en ten tweede zijn er ook vandaag een aantal dingen ingebracht die ook de vorige keer zijn ingebracht, waar ik toch graag op wil reageren. En er zijn ook nieuwe punten ingebracht. Laat ik beginnen met dat we voor het eerst in 2018 zijn gestart, dat was de eerste keer dat we het op deze manier hebben aanbesteed. Het is ook een eufemisme om te zeggen dat het een roerige tijd is geweest. Dat heeft met drie dingen te maken. Het eerste was dat het de eerste keer was, en van de eerste keer hebben we hopelijk enorm geleerd. Het tweede was, nog nooit voorgekomen in Nederland, dat we de coronacrisis hebben gehad, waardoor er een heel aparte situatie is geweest twee jaar lang. En het derde was dat we een arbeidsmarktontwikkeling hebben gehad die ongelofelijk veel impact heeft gehad, niet alleen op deze sector, maar ook vooral op deze sector. Dat zijn drie factoren geweest die er mede voor gezorgd hebben, dat is natuurlijk niet het hele verhaal, dat het een heel hectische periode is geweest. Waar ik aan hecht, dat heeft niets te maken met de inkoopstrategie die we nu hebben, maar we hebben wel echt stappen gemaakt het laatste jaar de goede kant op. Ik zou natuurlijk wel de allerdomste wethouder van Nederland zijn als ik na deze periode van zes jaar, waar u ook allemaal aan refereert, waarin ook moties zijn ingediend van: onderzoek twee aanbieders, onderzoek drie aanbieders, doe heel erg goed je huiswerk, en dat ik dan vervolgens heel gemakzuchtig zou zeggen: nou ja goed, daar heb ik allemaal niets mee te maken, ik weet al die problemen, maar ik gooi

gewoon weer in de arena zonder na te denken: het wordt één aanbieder. Ik ben er echt van overtuigd, echt ten diepste overtuigd, dat het voorstel dat nu voorligt, het is absoluut niet het ideale voorstel, maar binnen de context en de mogelijkheden die er lagen, en er zijn overal plussen en overal minnen en die heb ik geprobeerd aan u te schetsen, en uiteindelijk kom je tot de conclusie: alles wat we doen is aan de voorkant niet te zeggen: dit gaat helemaal goed, dat gaat helemaal fout. En dat zal ook waarschijnlijk in geen enkele constructie ooit te waarborgen zijn aan de voorkant natuurlijk. Maar ik ben er wel van overtuigd dat uiteindelijk de keuze die we nu hebben gemaakt en die nu voorligt, de beste is. Of als u wilt: de minst slechte.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dit lokt een reactie uit. Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Kijk, ik denk dat niemand in deze gemeenteraad twijfelt aan de mate waarin deze wethouder begaan is met de mensen die gebruikmaken van dat vervoer, want we weten dat u zich daar dagdagelijks voor inzet. Waar mijn fractie echter wel twijfels bij heeft is of u gewoon op tijd bent begonnen met het opstellen van dit document. Die discussie hebben we natuurlijk in de commissie ook gehad, maar ik wil dat punt toch vandaag nog even markeren, want die aanbesteding is nota bene een collegebevoegdheid. En u zegt: ik ben niet over één nacht ijs gegaan met dit document, maar hoe kan het dan dat zoveel belangrijke punten, bijvoorbeeld het sanctioneren van die KPI's, maar ook de regiecentrale gewoon niet goed uitgewerkt in dit document terecht zijn gekomen?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, dat heb ik u de vorige keer geprobeerd uit te leggen, maar ik heb niet de illusie, want ik heb het toen ook vier keer herhaald, dat ik u nu wel ga overtuigen. Ik zal het toch nog één keer proberen. Wij zijn begonnen in de zoektocht naar: wat is dadelijk de beste inkoopstrategie. In die zoektocht zijn we tegengekomen dat in een aantal gemeenten, we zijn er op één hand te tellen tegengekomen, waar zo'n regiecentrale is opgezet. We vonden dat heel erg interessant, maar we kwamen er wel achter dat daar nog zoveel vragen aan zitten en de schaal is zo anders dan de Rotterdamse schaal. Mensen zeiden het al: het is de grootste aanbesteding van Nederland. En dan ga je met iets wat zich in de praktijk nog nauwelijks heeft bewezen, waar op een enkele plek een goede ervaring mee is, dat vergt gewoon echt, en ik heb het laten uitrekenen, als we alle stappen doorzetten met alle vormen die je er nog in hebt, want je kunt zelfs de hele regie, dat je ook de planning gaat regelen, je kunt het in mindere mate doen, we willen het allemaal aan u voorleggen, dan heb je echt tweeënhalf tot drie jaar nodig wil je die regie... Waar we in potentie echt enorme kansen voor zien. Ik heb ook de toezegging aan de heer Mak gedaan in de commissie dat we dat nu ook gaan onderzoeken en u over een jaar de stand van zaken geven. Maar dat was en is en wordt op dit moment geen reële optie, dus het is niet zo dat ik daar te laat aan ben begonnen. Dat is gewoon een uitkomst van een proces waar we ruim op tijd mee begonnen zijn, op ons pad is deze optie gekomen, die vonden we heel interessant en zo zit het in elkaar.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Nou ja, kijk, dan toch nog even. We hoeven inderdaad niet die hele commissiediscussie opnieuw te doen, maar toch nog even zodat ook alle mensen hier in deze gemeenteraad weten hoe mijn fractie hiernaar kijkt. Kijk, mijn fractie kan gewoon niet anders dan concluderen dat u wel degelijk te laat bent begonnen. Er was nota bene vorig jaar zomer al een motie die aangaf: onderzoek nu ook een andere richting. Kijk, als u op tijd was begonnen had u in ieder geval meer kunnen doen, want nu staat er letterlijk één zinnetje: ja, het is theoretisch de beste optie, maar we hebben het niet verder uitgewerkt. Dan parafraseer ik enigszins. U heeft gewoon echt die kans laten lopen en ik denk dat we vandaag gewoon met elkaar moeten vaststellen, u zegt: alle ballen inderdaad op een aanbesteding van één partij, waarvan akte. We gaan zien wat de meerderheid van deze gemeenteraad met onze motie gaat doen. Maar goed, ik weet u in ieder geval wel te vinden op het moment dat het straks weer zo'n zootje wordt bij die aanbesteding. We zien nu hoe het misgaat in Den Haag. Ik hoor ook graag uw reflectie daarop. Daar is een aanbesteding aan één partij gegund. Het is echt een zoi op dit moment en een herhaling daarvan moeten we koste wat het kost voorkomen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Nou, het laatste is in ieder geval een van uw sterkste opmerkingen van vandaag: we moeten echt een herhaling voorkomen, dus dat ben ik helemaal met u eens. En daar gaan we ook alles aan doen, en ook een van de redenen die ik genoemd heb waarom het absoluut verre van ideaal is gegaan de laatste zes jaar, de laatste zes jaar, overigens niet aanwezig nu, is ook dat we daar ontzettend veel van moeten leren omdat het de eerste keer was. Dus de terechte punten die u maakt van de risico's, de KPI's, wat we niet goed gedaan hebben, wat we niet breed genoeg gedaan hebben, dat zijn ook juist de leerpunten. En ook nu met honderdduizenden ritten, vervoersstromen, gaat ook in de nieuwe aanbesteding over de 1, 2, 3, regie zelf nemen, regie aan wie dan ook uitbesteden. Er gaan ook dadelijk dingen fout. Maar je kiest nu voor de vorm waarvan je aan de voorkant denkt: dat is de beste en dan gelijk een van de laatste vragen van de heer Kind, het beste voor de Rotterdammers. Want natuurlijk kijk je als gemeente altijd ook van: is iets werkbaar? Maar het belang van de Rotterdammer staat natuurlijk sowieso op 1. Dat wil ik aan de voorkant even noemen. Er zijn natuurlijk meerdere opmerkingen en vragen gesteld. Die worden ook vaak in moties tot uitdrukking gebracht, dus denkt u niet dat ik nergens meer op inga, maar ik probeer bij uw moties dan ook soms er wat nader op in te gaan. Er zijn er ook een aantal partijen die geen moties hebben, maar die hebben vragen gesteld. Daar wil ik dan na de moties op ingaan als u dat goed vindt voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Prima, maar niettemin heeft mevrouw Kockelkoren nu nog een interruptie.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Dank. Ja, dank voorzitter. Ja, kijk, ik hoor de wethouder nu zeggen: het is niet het ideale voorstel, maar ik ben overtuigd van de keuze, want het is het beste of minst slechte. Maar wat ik dus niet goed begrijp is dat de nadelen van deze keuzes, het afdekken van de nadelen, hoe voorkom je nu dat in de uitvraag de nadelen die bij deze eenvoudige keuze weer op gaan spelen, getackeld zijn? Want dat lees ik gewoon niet in het voorstel. En dat is iets wat u wel degelijk had kunnen uitzoeken, want dat heeft niet te maken met: ja, dan kost het tweeënhalf jaar. Dus daar vind ik het stuk echt onvoldoende in en ik vraag toch echt hoe dat heeft kunnen komen en kijk ook naar de andere partijen. Want daar heeft u in mijn ogen toch echt laten liggen wat nodig is om nu een goede afweging te maken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, ik vind dat een begrijpelijke vraag van u, maar dat is niet hoe het is. Kijk, we hebben nu de inkoopstrategie waarin we deze zaken voorstellen. Dadelijk komt het programma van eisen, en dan komen juist deze dingen allemaal aan de voorkant erin, en dat is inderdaad een uitgebreid document. En dan worden als het goed is ook alle voorwaarden genoemd om die risico's juist wel af te dekken. Dus dat heeft nadrukkelijk de aandacht, want we hebben ook gemerkt waar we tegen aangelopen zijn, maar vertrouw er alstublieft op, ik ga u niet beloven dat ik hier de volgende keer nooit meer zal staan omdat er incidenten zijn, maar vertrouw er wel op dat alle dingen waar we de laatste zes jaar tegen aangelopen zijn, de nadelen van die ene aanbieder, die gaan we tot een minimum beperken en dat zo goed mogelijk aan de voorkant proberen af te dekken. Dus dat is een klein stukje vertrouwen en ik snap ook dat je op basis van vertrouwen niet met elkaar kunt werken. Dat snap ik ook, maar probeer wel in ieder geval erop te vertrouwen dat we het maximale doen om die nadelen van die ene aanbieder ook te minimaliseren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een interruptie van de heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. u bent erg overtuigd dat we dit bij Trevvel moeten laten. Kunt u misschien met ons delen waarom u zo overtuigd bent dat deze partij voor de nieuwe periode de juiste partij is, want u bent erg overtuigend namelijk.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Nou, ik vind het fijn dat ik overtuigend op u overkom, maar als ik ben overgekomen dat Trevvel voor mij de ideale partij is dan ben ik niet goed geweest, want ik ben ervan overtuigd dat we naar één aanbieder moeten en welke aanbieder dat wordt, dat wordt dadelijk onderdeel van de aanbesteding, dus waarschijnlijk ben ik daar dan naar u toe niet duidelijk genoeg over geweest. Maar dat is dus onderdeel van wat er gaat komen. Ik ga de moties af voorzitter als u het goed vindt. De eerste motie is van de PvdA en mede ondertekend door anderen, GroenLinks, 50PLUS

en de SP. Die vraagt eigenlijk in het contract op te nemen dat de kritische KPI's openbaar dienen te zijn en uit te werken hoe de gemeenteraad toegang kan krijgen tot realtime data. Ik snap deze wens, want het is eigenlijk ongemakkelijk dat je met de handen op je rug soms moet debatteren. Dingen worden in de kluis gelegd en je kunt daar niet in het openbaar over spreken. Dus ik kan deze motie, hoewel ik hem begrijp, niet aan de voorkant omarmen, omdat we niet kunnen garanderen dat bedrijfsgevoelige informatie... Dat is dadelijk ook onderdeel van het spel, onderdeel van de onderhandeling, wat gaan we wel en niet openbaar maken. Wat u in ieder geval van mij mag verwachten is dat wij ons best gaan doen om dingen die wel kunnen openbaar te maken, maar om aan de voorkant te zeggen: maak alles openbaar, dat gebeurt ook bij andere aanbestedingen in het land op dit geval niet. Dat is nergens volledig openbaar. Ik ga het wel maximaal doen. Ik ga maximaal inzetten, maar het is wel een onderdeel van de onderhandeling en sommige dingen zijn ook echt bedrijfsgevoelig. Dat is ook iets wat je hebt te respecteren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u. wat ik gewoon alleen niet begrijp, het gaat ons namelijk om de KPI's, de kritische prestatie-indicatoren. Niet alles hoeft openbaar. Ik hoef niet te weten wat de directeur verdient en ik hoef ook niet precies te weten wanneer welk ritje is gedaan. Ik wil gewoon de KPI's in het openbaar kunnen volgen en niet iedere keer in een kluis moeten volgen, want dat maakt het ook onmogelijk om dan hier publiek het debat te kunnen voeren. Kunt u dan op zijn minst in ieder geval gewoon garanderen dat die KPI's in de openbaarheid worden gedeeld met ons, dus de resultaten daarvan, en dat wij dus ook dat gewoon als voorwaarde opnemen in het contract. Dus als je mee wilt doen aan deze aanbesteding dan zeg je ook aan de voorkant toe: ik deel deze gegevens in alle openbaarheid met de gemeente.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, ik kan u ten eerste toezeggen wat ik natuurlijk ook in de commissie al heb gedaan, dat er veel meer KPI's gaan komen dan we bij het afgelopen contract hadden, juist omdat we ertegen aanliepen dat we er te weinig hadden. Ik kan u toezeggen dat er een aantal zeker openbaar zullen worden. Maar als ik dadelijk de keuze krijg dat een KPI niet gemaakt kan worden omdat die niet openbaar gemaakt kan worden, vind ik het niet prettig dat ik dan zo'n KPI niet zou kunnen afspreken met het risico, ik wil ze er wel heel graag op toetsen, en als dat dan in het slechtste geval in het geheim moet, doe ik dat liever dan dat ik een KPI niet kan doen. Dus ik kan u uiteraard beloven en toezeggen dat ik er alles aan ga doen, maar om nu te zeggen: alle KPI's sowieso openbaar, dat gaat net één stap te ver want dat kan ik niet waarmaken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Dank. Kunt u dan alstublieft, voorzitter via u, specifiek maken welke KPI's wel en welke niet openbaar kunnen, want u heeft natuurlijk al gedefinieerd welke dat zijn, of in ieder geval bij ons terugkomen zodat we als raad aan de voorkant weten welke KPI's we in de openbaarheid kunnen volgen. Kijk, mijn verwachting is dat eigenlijk al die KPI's, als het om klanttevredenheid gaat, punctualiteit, sommige cijfers die nu ook geheim zijn zouden volgens mij gewoon publiek moeten kunnen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Dat vind ik erg lastig, want het risico dat ik hier een KPI verkeerd inschat en ik heb dan gezegd: die is openbaar, dat vind ik lastig. Het enige wat ik kan zeggen is: ik ga er maximaal op inzetten. Er komen meer KPI's, daarvan wordt meer openbaar. Maar ik wil me nu niet vastpinnen op: dat kan sowieso wel, dat kan sowieso niet, omdat dit gevoelig is, en ik wil daar echt zekerheid in hebben.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ik vind het ook prima als u daar schriftelijk op terugkomt.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Dat vind ik ook prima, dat ik dat dan kan aangeven. Dat is prima. Dus het is verder aan u om de motie dan wel of niet in stemming te brengen. 'Rijd het doelgroepenvervoer niet weer de afgrond in'. Ja, het zal duidelijk zijn, een aanbesteding in meerdere partijen, uiteraard, u zegt: ik ben benieuwd naar de stemming dadelijk. Ik ook, maar ik zou het in ieder geval de gemeenteraad willen afraden, maar dat zal u niet als een verrassing komen. Dan vraagt u 'Niet halen is betalen'. Daar hebben we het in de commissie over gehad. Ik vind dat een belangrijk onderdeel van de onderhandeling, dus ik heb u ook toegezegd dat we dat ook gaan doen, maar het moet wel proportioneel zijn. Het woord proportioneel is hier echt een belangrijke in, dus je kunt het zo zien, ik kan hem omarmen of ik kan zeggen: ik heb die motie niet nodig want ik ga het sowieso doen. Dus ik laat het aan de raad, dus uw oordeel. Overbodig zou ik kunnen zeggen. Een beetje flauw, dus het is oordeel raad. Ik steun het wel, maar wel met de toevoeging dat het wel proportioneel moet zijn. Dan 'Een eerlijk loon voor chauffeurs van het doelgroepenvervoer'. Die kunnen wij sowieso wat betreft de contractvoorwaarden van het minimumloon met de aanbestedende partij garanderen. Het geldt alleen niet voor zzp'ers die als onderaannemer zich laten inhuren. Dat is nu eenmaal hoe het is geregeld. Als die mensen onderdeel van de cao willen uitmaken dan kan dat, maar als zzp'er is dat lastig. Dus ik kan hem omarmen, want ik vind het ook heel belangrijk dat je een fatsoenlijk loon betaalt, maar we hebben gewoon rechtsstatelijk geen invloed op een zzp'er. Dat is nu eenmaal zo geregeld in de cao. Dus ik moet daar wel de kanttekening bij maken, maar misschien dat u daar eventjes over na kunt denken hoe of wat. Dan de motie van GroenLinks meen ik, GroenLinks en anderen, en die vraagt eigenlijk met kwaliteit in nieuwe uitvraag. Die kan ik omarmen. Dat vind ik een terechte. De communicatie is echt een van de pijnpunten geweest. Daar moeten we echt een verbetering op maken. Ook meer letten op hoe het personeel zich verhoudt tot de klanten en dergelijke, dus ik vind dat een goede, dus die kan ik omarmen. Dan hebben we 'Gebruikers niet met de rug tegen de muur, bied een alternatief'. Ja, ik vind echt als er slecht gepresteerd wordt, dat wordt ook een van de dingen waar mensen ook naar vroegen, hoe ga je nu voorkomen dat het weer slecht gaat. Nou, een van de dingen die ik het laatste jaar heb gedaan, niet om nu te zeggen: o, o, wat ben ik goed, maar wat we onder andere gedaan hebben is als een klant van Trevvel in een kort tijdsbestek meerdere malen meer dan drie kwartier moet wachten, dan is op een gegeven moment gewoon de maat vol. Dan heeft iemand gewoon het recht om zelf alternatief vervoer te regelen en dan moet de aanbieder betalen, maar dat moet ook wel weer proportioneel zijn. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat als je één keer wat langer moet wachten dat je dan direct alternatief vervoer kan bellen. Dus ik sta heel erg achter het idee, maar ook dat moet wel weer proportioneel zijn en dan moet je dus denken aan bij wijze van spreken drie keer in een maand tijd fors langer dan de toegestane tijd. Dat je dan de vierde keer het recht hebt. Als ik hem in die context mag uitleggen kan ik hem omarmen. Dan de motie 'Wijkbussie komt zo'. Die wijst nog eens op het belang van de wijkbus en de rol die die speelt en ook het belang om het doelgroepenvervoer te ontzien eigenlijk en te ontzorgen. Dus dat is een goede motie van Leefbaar Rotterdam en de PvdA. Dan de motie 'Implementatie doelgroepenvervoer Rotterdam'. Ja, dat is eigenlijk hetzelfde als die motie van mijnheer Tak. Ik ga hoe dan ook een implementatieplan doen, dus ik steun uw motie, alleen heb ik hem niet per se nodig om hem ook uit te voeren. Het is eigenlijk hetzelfde als die andere, u moet zelf besluiten of u hem in stemming brengt. Ik heb er geen moeite mee, maar ik heb hem ook niet nodig voor mijn beleid. Nee, dit zeg ik verkeerd, want ik draai er nu twee om, want ze zijn anders ingediend dan ik ze hier heb. Motie 8 kan ik omarmen en met motie 9 heb ik hetzelfde, de contracten wijzigen, gebruik van doelgroepenvervoer, te komen met voldoende ondersteuning en begeleiding. Uiteraard, we gaan de mensen informeren dat er dingen gaan veranderen, dus dat doen we. En daar geldt eigenlijk voor, ja, ik geef het oordeel aan de raad. Ik heb hem niet per definitie nodig. Dan ga ik heel kort zeggen, mevrouw Verkoelen zag het denk ik aankomen, al haar moties ga ik ontraden, maar ze zit er niet dus ik ga het ook niet toelichten. Dat was het wat betreft de moties. En dan heb ik nog een paar vragen genoteerd.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder, mevrouw Van de Peppel heeft een interruptie.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, ik ben een beetje verbaasd, want ik wil wel de toelichting horen van de wethouder, want ik moet ook mij daarop baseren, en mevrouw Verkoelen, ook al is ze er even niet, heeft ook recht op de toelichting.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik denk dat mevrouw Van de Peppel gelijk heeft dat in ieder geval de appreciatie kan worden gezegd. Van de toelichting kan ik me inderdaad voorstellen dat omdat mevrouw Verkoelen er niet is, dat dat uiterst kort is.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). U heeft helemaal gelijk en excuses, maar ik vond de bijdrage met zes jaar lang, het was heel erg fel, en als je dan zo'n stevig verhaal hebt en ik ga dan vervolgens proberen dat te beantwoorden en je bent niet in de zaal, daar kan een heel goede reden voor zijn hè, maar dat had bij mij even de uitwerking dat ik eigenlijk zoiets heb: dan voel ik me ook niet echt geroepen. Maar u heeft natuurlijk gelijk, er zijn meerdere raadsleden en die willen ook over de motie weten. Dus bij dezen mijn excuses daarvoor. De motie 'Beheers door spreading'. Nou ja, dat heb ik aangegeven, meerdere aanbieders, dat ik die ontraad zal u niet verbazen. 'Gegevens openbaar', dat is overeenkomstig de motie van mijnheer Tak. Daar ben ik op ingegaan dus die ontraad ik ook. 'Gemeentelijke regieorganisatie' ontraad ik ook. Ik heb ook in het begin uitgelegd hoe ik daartoe kom. 'Beboet bij slecht presteren'. Dat is ook onderdeel, wat we net hebben gezegd, maar wel proportioneel. Dus die motie is eigenlijk dubbel. 'Niet opnieuw Trevvel'. Daar ga ik niet over. We hebben een aanbesteding, zij kunnen net als alle anderen daarop inschrijven en uiteindelijk moge de beste winnen, dus ik ga niet op voorhand zeggen dat zij niet mee mogen doen, dus die ontraad ik ook. Dus dat is even de korte toelichting. Dan hoop ik dat ik bij veel vragen, ik zie van DENK, één partij, het risico. Nou ja, we hebben voor één partij vooral gekozen omdat we dus juist denken dat de risico's daardoor minder zijn. We zijn niet met leerlingen en ouders specifiek in gesprek gegaan, maar wel nadrukkelijk met de Brede Raad en die vertegenwoordigen eigenlijk, daar is een cliëntorganisatie, dus zij hebben wel namens hen de gesprekken aan de voorkant gevoerd. De SP vraagt weer regiecentrale, open house, die wil echt nog een debat organiseren voordat we dit proces gaan doen. Ik wil het debat wel graag doen, maar ik wil vooral het proces nu door laten gaan, dus dat kan niet allebei. Althans, in ieder geval niet met de insteek dat we dit hele proces nog kunnen veranderen, dus dat zie ik op dit moment op korte termijn niet gebeuren. Dus die pas op de plaats waarom u eigenlijk vraagt en een maatschappelijk debat, op dit moment zie ik daar geen gelegenheid toe. Mijnheer Verweij heeft gevraagd naar een evaluatie. Uiteraard, een van de zaken die we dus nadrukkelijk hebben geleerd is dat we veel beter moeten monitoren, dat we veel korter op de bal moeten zitten als gemeente, dat we veel meer in de lead moeten zijn en op elk moment actueel hebben waar het fout gaat. Dus dat is een van de zaken, dus door veel strakker te monitoren denken we dus ook veel meer in control te komen. Ik heb een vraag van D66 en die begrijp ik eerlijk gezegd niet. Clausule noodstop. Dat is, jawel. U wilt als het helemaal fout loopt, dat je dan ook een soort escape inbouwt dat je tussentijds... Ja, dat zal ook onderdeel worden van het hele traject, dat we daar nadrukkelijk ook voorwaarden over opnemen. Dus dat kan ik wel zeggen. De Partij voor de Dieren ziet geen kiezers maar rotsblokken op de weg. Nou, ik hoop toch dat ik in ieder geval iets meer vertrouwen heb kunnen wekken bij u. En ik vind het een terechte vraag, is het nu ideaal voor de bewoners of is het ideaal voor de gemeente, en ik hoop dat ik daar ook al antwoord op heb gegeven, dat het belang van de bewoners echt vooropstaat. En natuurlijk kijken we ook in de organisatie met name, ook die nieuwe optie, dat eventueel zelf regie pakken, daar wordt ook wel de uitvoerbaarheid voor de gemeente heel erg belangrijk. Maar ook daar is natuurlijk wel bovenliggend het belang van de Rotterdammers. Mijnheer Kind herkent een proces van telkens dezelfde reflexen. Hij verwijst naar het programma van eisen. Zover mij bekend, maar ik ben daar ook, dat is echt de techniek, niet 100% zeker van, maar volgens mij komt dat niet meer voor te liggen aan de raad, maar dat kan ik zo nog even voor u checken, dus ik wil daar eventueel nog schriftelijk bij u op terugkomen, hoe het precies werkt met de openbaarheid. Hij komt inderdaad in juni. Vervolgens gaat dadelijk de aanbesteding zelf lopen, dus dat programma van eisen borduurt eigenlijk voort op de inkoopstrategie en daar komen dan bepaalde... maar of dat ook nog... Het wordt sowieso niet aan u voorgelegd ter toestemming, maar of het ook met u wordt gedeeld weet ik eerlijk gezegd niet. Dus ik durf daar geen uitspraak over te doen. Mag ik daar dan op terugkomen of als mijnheer Kind zegt: ik weet zo voldoende, is het natuurlijk nog beter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). Ik denk dat het voor heel veel raadsleden gewoon wel prettig is om dat programma van eisen in te kunnen zien, omdat daar onder andere de KPI's in zullen worden opgenomen, het sanctiebeleid in zal worden opgenomen, evaluatiemomenten en dat soort zaken. Dus toch wel even de vraag bij u om te overwegen om het wel of niet te publiceren en daar op een later moment op terug te kunnen komen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). Ja, ik wist dit niet, gelukkig weet iemand die mij heel goed adviseert het wel en die schudde nee. En dat heeft dan denk ik niet met onwil te maken maar waarschijnlijk met

voorwaarden te maken. Laat ik dat nog even checken, maar zoals ik het nu zie is het gewoon niet toegestaan om het te delen en dan houdt het voor mij natuurlijk ook op. Ik ben wel wethouder en is er enigszins wel ruimte toe, dan zullen we dat wel doen.

De heer CO\$KUN (sp). Voorzitter, in technische tijd. Dat programma van eisen gaat gewoon de markt op, en wij moeten kunnen controleren of daar onze voorwaarden in verwerkt zijn, dus het is een openbaar stuk, per definitie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Aanvullend mijnheer Kind?

De heer KIND (volt). Ja, het wordt inderdaad gewoon gepubliceerd, maar dan vaak via TenderNed, waarbij het allemaal heel ingewikkeld is om een inlog te krijgen, maar het is openbaar.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). Ik ben een wethouder die als hij iets niet weet het gewoon eerlijk zegt en ik ga er geen mooi verhaal van maken en u ergens weg parkeren. Ik zeg u gewoon eerlijk: ik weet het niet. Is het openbaar, dan heb ik daar niets in te verbergen en dan heeft u gelijk, dan komt het ook. En ben ik gebonden aan regels dan komt het niet, maar dan is het niet omdat ik het niet wil maar omdat ik het niet mag. Voorzitter, dit was het wat mij betreft even in de eerste termijn.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. We zitten precies op het moment dat we zouden gaan lunchen, maar ik taxeer even of er nog openstaande vragen zijn? Dat zie ik niet. Is er behoefte aan een tweede termijn? Een korte tweede termijn. Oké, dan geef ik om te beginnen het woord aan mijnheer Tak en ik kijk ook meteen even rond of er andere sprekers zijn. Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Sorry, dank u wel. Nee, ik wilde nog even kort afconcluderen. Dank u wel voorzitter en dank overigens ook voor de toezegging. Daarmee trek ik overigens mijn motie over het openbaar delen van informatie in. De toezegging vind ik afdoende.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Motie 1 is bij dezen ingetrokken.

De heer TAK (pvda). Ja, dat is motie 1. Afconcluderend, ik denk dat eigenlijk iedereen in deze raadzaal wel weet dat dit aanbestedingsstrategiedocument een dikke onvoldoende zou moeten krijgen. Leefbaar Rotterdam gaat gewoon door de pomp vanwege coalitiebelangen waarvan akte. Maar wij zijn natuurlijk wel benieuwd, DENK is eigenlijk de laatste redding voor deze 20.000 kwetsbare Rotterdammers om toch met onze motie mee te stemmen en ik was eigenlijk wel benieuwd of u tevreden was met de beantwoording van de wethouder of dat u toch gewoon het college blind gaat volgen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Ik zie verder geen mensen voor een tweede termijn. Ja, mevrouw Kockelkoren nog. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja, maar die stond niet op.

De heer AKHATAB (denk). Excuus, zou u de vraag nog kort kunnen herhalen?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Nou, ik was benieuwd of u tevreden was met de antwoorden van de wethouder en of u dus eventueel onze motie nog gaat steunen of dat u gewoon blind het college gaat volgen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Voorzitter, er zijn inderdaad een aantal moties gedeeld. Ik zal naar alle moties kijken en daaruit mijn oordeel opmaken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ik vind dit echt, ik moet me inhouden om hier niet de verkeerde kwalificaties op te plakken, maar sorry, dit is gewoon wegduiken. De Rotterdammers hebben recht op een antwoord. Waar staat DENK in dit debat?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Ja voorzitter, ik denk dat ik net duidelijk mijn lijn heb verteld en dat is waar wij voor staan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Nou oké, ik stel vast dat de kiezers van DENK het nakijken hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Dat is niet waar, dat is de conclusie van de PvdA.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren aanvullend.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, nog even om te verhelderen over de positie van DENK, want hij stelde namelijk een heel aantal terechte vragen die pas nu in de eerste termijn van een antwoord zijn voorzien. Dus waar u stond op een aantal punten was nog niet helder, want dat hing af van de beantwoording op een aantal vragen. En de vraag is dus nu, nu u de antwoorden van de wethouder heeft gehoord, wat dat voor uw standpunt doet? Dus dat was in de eerste termijn nog niet klip-en-klaar, dus nogmaals de vraag hoe u daar op dit moment dan naar kijkt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Ja voorzitter, het standpunt van DENK is wat mij betreft gewoon duidelijk. Wij willen gewoon, de manier waarop we nu het doelgroepenvervoer hebben geregeld moet echt gewoon op een andere manier. En u heeft inderdaad heel veel moties ingediend. Daar ga ik ook naar kijken en dan zal ik dat afwegen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Tak.

De heer TAK (pvda). Ik zie uw stemverklaring vanavond dan graag tegemoet. Rotterdammers hebben gewoon recht om te weten waar DENK staat. Je kan natuurlijk eindeloos wachten met je standpunt innemen, maar dit is gewoon een debat. Ik geef gewoon aan waar wij staan als PvdA. Kennelijk doet u daar een beetje schimmig over, maar u moet het zelf kiezen, maar ik vind het niet heel sterk.

De VOORZITTER (de heer Engberts). We hebben nog een afrondende reactie vanuit DENK.

De heer AKHATAB (denk). Ja voorzitter, ik vind het echt heel vervelend om telkens te moeten horen dat de Rotterdammers recht hebben op het standpunt van DENK. Volgens mij sta ik hier ook. Volgens mij heb ik ook een bijdrage geleverd. Dan had u maar beter moeten luisteren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Daarmee is volgens mij de tweede termijn ook... Mevrouw Kockelkoren nog in tweede termijn.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de zorgen die GroenLinks had toen we hier naar binnen liepen over de uitvraag die uitgezet gaat worden in juni, laat ik het even heel goed zeggen, zijn niet weggenomen. Ik ben wel blij dat de wethouder een aantal voorstellen die door raadsleden zijn gedaan heeft omarmd. Dat geeft enig lichtpuntje. Maar ik wil hem dan ook meegeven dat hier echt werk aan de winkel is om die criteria van die uitvraag, het boodschappenlijstje waarmee u de stad ingaat om een goede vervoerder voor ons leerlingenvervoer, voor ouderen, voor mensen met een beperking die daarop zijn aangewezen, om daar vaart mee te maken en om die zodanig in criteria vast te leggen dat we niet in dezelfde val lopen. Mijn zorgen zijn nog niet weggenomen en ik hoop ook dat wij een terugkoppeling krijgen van hoe dat dan in juni is geland, op zo'n manier dat u dat vertrouwen dat u vraagt ook invulling geeft.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, ik heb even een punt van orde voorzitter. Ik had al aangegeven bij de griffie dat ik even weg moest en het bevalt me in het geheel niet om vervolgens, terwijl ik wel bezig ben met iets anders, als eenpitter gebeurt dat wel eens, te horen dat de wethouder dan maar denkt dat hij de moties niet hoeft te behandelen en ook dat hij denkt dat hij dat ook op die manier kan melden. Wat dat betreft vind ik dat niet aangenaam en ik bedank mevrouw Van de Peppel, die er in ieder geval iets van zei, dat dat in ieder geval even rechtgetrokken is. Ik volg het hele debat, maar af en toe moet ik ook wel even weg voor het een of ander, en ik vind ook dat wat dat betreft de wethouder zich netjes moet gaan gedragen en gewoon moet doen alsof ik er ben, ook als ik even niet in de ruimte ben. Dat had ik netjes aangegeven en het is even niet anders. En ik vind het niet leuk dat ik op die manier dan via apps van allerlei mensen die het wel aan het volgen zijn dat terugkrijg. Ik vind dat niet netjes. Ik heb er alle mogelijke moeite voor gedaan om mijn pleidooi te houden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Helder, uw punt is duidelijk.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Dat hoeft de wethouder niet prettig te vinden, dat snap ik, maar dat betekent niet dat we met respect met elkaar blijven omgaan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Verkoelen, de wethouder heeft daar ook zijn excuses voor aangeboden, dus ik stel voor om daar nu een punt achter te zetten. Zijn er nog andere mensen voor de tweede termijn? Let u even op, er zijn twee toezeggingen genoteerd. Of wil de wethouder nog reageren? Maar er waren eigenlijk geen vragen meer. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, oké, dan ga ik naar de toezeggingen. Wethouder Buijt zegt toe dat een aantal KPI's openbaar gemaakt kan worden en zal de commissie ZWCS daar schriftelijk over informeren. En als tweede toezegging hebben we genoteerd: de wethouder zegt toe om schriftelijk terug te komen op de vragen van de heer Kind over het programma van eisen en of dat al dan niet openbaar met de raad gedeeld kan worden. Akkoord? Dan kunnen we volgens mij gaan lunchen en ik stel voor om tot 13.45 uur te schorsen en stipt om 13.45 uur te beginnen met het volgende agendapunt.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 25 april 2024

Notulen van de raadsvergadering van 25 april 2024 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 6.

Voorzitter: mevrouw A. Kockelkoren, met dien verstande dat het voorzitterschap van 13.48 uur tot 15.53 uur is waargenomen door de heer G.J. Engberts en van 16.00 uur tot 17.55 uur door mevrouw J.M. Nunnely

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar, de heer R. Buijt, de heer V.P.G. Karremans, de heer R.A.C.J. Simons, de heer T.B. Versnel en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 16.00 uur tot 16.32 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

Heropening

6.3 Actieplan Buitenslapers

De VOORZITTER (de heer Engberts). Welkom, we gaan beginnen met agendapunt 6.3, het Actieplan Buitenslapers. Als eerste op mijn lijstje staat mijnheer Ceulemans als woordvoerder.

De heer CEULEMANS (lr). Voorzitter, dank u wel. We hebben het hier vorige week heel uitgebreid over gehad in de commissie en het is eigenlijk duidelijk wat er aan de hand is. Iedereen die buiten komt, ziet dat Rotterdam geteisterd wordt door overlast van daklozen uit Midden- en Oost-Europa. Van de Schielandtoren tot de Markthal, het hele gebied rond de Pauluskerk, Zuidplein, Schiekade, Nieuwe Binnenweg, Dordtselaan, en ga zo maar door, het is vreselijk. Even een korte bloemlezing uit de berichten die ik heb gekregen via de mail en mensen bij wie ik ben langs geweest. Het gaat om mensen die 's avonds niet meer over straat durven, die niet meer hun eigen huis in durven omdat er een verslaafde dakloze in het portiek zit die agressief is. Het gaat om bedelen, diefstal, supermarkteigenaren die klagen dat hun winkel leeggeroofd wordt. Portieken en hallen vol met ontlasting, urinestank, crackpijpen, lege halve liters et cetera, et cetera. Kinderen die over dronken daklozen heen moeten stappen om in de fietsenkelder te kunnen. En mensen die letterlijk al tijden niet meer naar hun auto durven vanwege de overlast in de parkeergarage. Iedereen ziet het gebeuren. Het probleem gaat alle perken te buiten, en het is een probleem dat niet de schuld is van de gemeente, maar dat voortkomt uit falend landelijk en Europees beleid. Ik zei al in de commissie dat eigenlijk het maximale wat je kunt doen als gemeente is pleisters plakken, maar het is wel belangrijk dat we die pleisters blijven plakken, al is het maar om tegemoet te komen aan de noodkreet van Rotterdammers die zeggen: deze overlast moet stoppen, dit gaat zo niet meer. De lijn van Leefbaar Rotterdam is helder. Wat voor ons telt, primair en alleen, is het terugdringen van de overlast, en dat moet het uitgangspunt zijn bij dit beleid. En we zien ook dat er nu een plan ligt waarbij dat het uitgangspunt is. Dat is het allerbelangrijkste. Met dit plan wordt hopelijk een grote stap gezet om de overlast tegen te gaan met een aantal stevige maatregelen. Ik noem de top 30. Overlastgevers die vol in hun nek gezeten gaan worden. Extra politie, toezicht en handhaving op plekken waar het vaak raak is. Verplichte terugkeer, bedelaarsacties, noem maar op. Voor wat betreft de opvangpilot heeft de wethouder aangegeven dat hij het succes afmeet aan twee indicatoren, namelijk het terugdringen van de overlast op straat en het uitblijven van een aanzuigende werking. Het is heel simpel, daar gaan we dit plan ook op afrekenen. En tot slot, ook heel goed dat aanbieders van opvanglocaties ook eindelijk aangesproken gaan worden op hun verantwoordelijkheid. We hebben het hier over de Pauluskerk gehad. Dat zijn vaak organisaties die heel goed naar anderen kunnen wijzen wat er allemaal fout gaat,

maar die zelf omwonenden opzadelen met enorme overlast. Heel goed dat die op hun verantwoordelijkheid gewezen gaan worden, zodat niet alleen met dit plan Rotterdam als geheel leefbaar wordt, maar ook juist de wijken rond die locaties.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een interruptie van mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja, dank voorzitter. Ik hoor heel vaak het woord overlast en gegoogeld in het document zelf kom je het woord overlast ook 63 keer tegen in een document met 15 pagina's. Nu is mij het standpunt van Leefbaar Rotterdam helder, maar ik vraag me ook af of u zich ook wel zorgen maakt om de mensen die onverhoopt op straat belanden. En mijn vraag gaat ook richting D66 en DENK, want ik neem aan dat u vierkant achter het plan staat, of u de toon van het document en deze bijdrage ook ondersteunt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Het was in eerste instantie een vraag aan mij, en uiteraard, daar is geen discussie over mogelijk. Ik heb het ook in de commissie gezegd. Niemand kiest ervoor als hij geboren wordt om in de goot te eindigen. Dus het is een menselijk drama, achter iedere dakloze gaat een enorm drama schuil. Dat is voor de persoon in kwestie zeker het geval. Dat zijn mensen die dit nooit gewild hebben. Het is wel zo gelopen, dus het is voor hen een groot probleem, maar het is ook een heel groot probleem voor de samenleving. En die balans is goed, maar ik merk vaak dat de overlast voor de samenleving een beetje onderbelicht blijft. Daarom vind ik het heel belangrijk om die ook te benadrukken, maar uiteraard vind ik het ook voor iedere dakloze individueel een drama.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Er was ook een vraag gesteld aan leden van D66 en DENK. Ja, mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja voorzitter, ik kom hier zo meteen op terug in mijn bijdrage.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan zou ik u voor willen stellen dat u opnieuw gaat staan want dan kunt u uw bijdrage doen.

De heer ELBAY (d66). Dank voorzitter. We zijn de afgelopen tijd keer op keer geconfronteerd met hartverscheurende berichten in de media over daklozen die levenloos op straat zijn aangetroffen. Jonge jongens die nog aan het begin stonden van hun leven, wiens toekomst ontnomen is door de bittere realiteit van het leven op straat. Deze tragische voorvallen raken de kern van onze menselijkheid en dagen ons uit om na te denken over de stad die we willen zijn. Als D66 maken we ons al een geruime tijd hard voor een ruimhartiger daklozenbeleid. We hebben gezocht naar wegen om ons beleid te verbeteren, zowel openlijk als achter de schermen hebben wij ons dag in, dag uit ingezet voor dit beleid. In de afgelopen twee jaar heeft ook deze raad met bijdragen van alle partijen het vraagstuk van dakloosheid intensief behandeld, waarvoor dank. Eenieder heeft geprobeerd om vanuit zijn of haar invalshoek het probleem op te lossen. En laat het duidelijk zijn voorzitter, wat we tot nu toe hebben gedaan of wat we nu op dit moment doen, is niet genoeg. Het is niet genoeg voorzitter. Vandaag bespreken we een nieuw actieplan dat specifiek gericht is op de dakloze EU-migranten, een groep die vaak dan ook vergeten wordt. Ik moet dan ook eerlijk bekennen dat er vanuit het rijk gelukkig de afgelopen tijd wel wat meer aandacht is en dat doet me goed. En dit plan voorzitter, belooft meer dan alleen een tijdelijk onderdak. Het biedt een kans op een nieuw begin, op hulp en op herstel van waardigheid en perspectief. Hoewel we met dit plan overledenen niet kunnen terugbrengen, biedt het ons de mogelijkheid om de pijn en het leed van de achtergeblevene en de huidige daklozen te verzachten. Het is belangrijk te erkennen dat wij als onderdeel van Europa...

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja, dank voorzitter, want de heer Elbay had beloofd om terug te komen op mijn vraag. Ik heb nog niets gehoord en ik weet dat de heer Elbay lang van stof is, dus ik heb niet het geduld om te wachten. Maar ik neem aan dat u zich ook stoort aan de framing in het stuk, wat ik net ook al zei, een stuk van 15 tekstpagina's met 63 keer het woord overlast. Heeft u als D66 overwogen om richting de wethouder dat ook aan te geven? Want ik vrees dat wij nu te laat zijn.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay. Sorry, ik zie nog een interruptie van mijnheer Ceulemans richting mevrouw Yildirim.

De heer CEULEMANS (lr). Ja, even een vraag aan mevrouw Yildirim, want daar keek ik vorige week van op en het gaat gewoon door. Mevrouw Yildirim stoort zich enerzijds aan de in haar ogen overmatige aandacht voor overlast, en tegelijkertijd doet zij voorstellen om het aantal overlasthotspots uit te breiden. Dus hoe rijmt u dat bijvoorbeeld met elkaar?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, woorden doen ertoe hè. Ik geef als voorbeeld het programma Samenleven. Leg dat eens even naast het programma dat wij in de vorige periode hadden. Woorden doen ertoe. Mensen lezen de stukken, hulpverleners lezen de stukken. De actiegroep Recht op Rust leest dat stuk. En dat zijn de reacties die wij terugkrijgen. Dat neemt niet weg dat je natuurlijk moet kijken waar die mensen zich bevinden en ik kom ook na deze raadsvergadering u ook vast weer tegen op Zuidplein, want we nemen dezelfde metro richting Zuidplein. Dus ik ben er ook van overtuigd dat het helpt als je plekken kunt aanwijzen. Daar ligt het probleem niet in, daar zit het hem niet in. Maar waar het wel in zit is dat je moet opletten hoe je over mensen praat en uw partij is van het stigmatiseren. Dat weten we, maar mijn vraag aan de heer Elbay is hoe D66 hierin staat.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja, dank. Een terechte vraag, maar ik heb eigenlijk ook in de commissie hier een antwoord op gegeven, want de toon maakt de muziek en we vinden inderdaad dat overlastgevende daklozen de boventoon heeft in dit plan. En daar wil ik dan zo meteen even op terugkomen, want ik vind dat enkel die doelstelling niet voldoende is. Ja, natuurlijk moeten we overlastgevende daklozen aanpakken. Maar we moeten ook een ruimhartig beleid hier in Rotterdam toepassen, en dat is wat dit plan dan ook doet.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, dat was niet de vraag. De vraag is of D66 heeft overwogen om het stuk terug te sturen. Want ik denk: samen met mij heel veel vakken hier aan de linkerkant van deze zaal vinden deze toon niet gepast. En ik vroeg me af of u dat ook heeft aangekaart, want ik vrees dat we nu te laat zijn en dat we met dit plan en deze stigmatiserende insteek verder moeten. Heeft u dat gevraagd?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Nou ja, heb ik dat gevraagd? De eerste mogelijkheid om dit punt te bespreken was afgelopen woensdag in de commissie. Daar zat u zelf ook bij. En dit is de raadsbehandeling, daar zit u ook bij. Dus u mag het kenbaar maken en ja, overlastgevende daklozen en het bestrijden daarvan heeft de boventoon in dit plan en wij vinden dus ook dat we een meer genuanceerde taal moeten hanteren, want de toon maakt de muziek, en daar kom ik zo meteen op terug.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Nog één keer mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Tot slot, dan moet ik nu constateren dat u dat niet gedaan heeft. Dus u heeft straks wel een bijdrage waarin u het adresseert, maar als coalitiepartner in het geheel heeft u niet overwogen om als woordvoerder binnen het geheel van woordvoerders, vier partijen, vier woordvoerders, dit stuk terug te sturen. Dat heeft u niet gedaan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja, want nu begint het toch wel een heel vreemd karakter te krijgen, want mevrouw Yildirim bepleit hier dus eigenlijk: waarom is er in coalitieverband geen achterkamertjespolitiek bedreven en waarom heeft u niet conceptstukken teruggestuurd naar de wethouder, dit en dat. De heer Elbay gaat nu heel dualistisch op het stuk in. Hij zegt wat hij ervan vindt. Hij antwoordt op uw vragen dat hij voor een deel met u mee kan gaan. Ik ben het daarin niet met hem

eens, dat kan. Maar wat u nu bepleit voor een oppositiepartij, dat u zegt: in coalitieverband had er gekonkeld moeten worden over teksten en formuleringen, u had het terug moeten sturen. Dat vind ik een vreemde figuur.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, dan stel ik voor dat we dat achteraf doen en dat D66 dan mee tekent met een motie van mij die ik dan kan indienen. Is D66 daartoe bereid?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ik zou niet weten welke motie dat is, dus ik ben wel bereid om even naar uw motie te kijken en dan kom ik hier in de tweede termijn op terug. Het is belangrijk te erkennen dat wij als onderdeel van Europa niet enkel kunnen genieten van de voordelen zonder de nadelen te incasseren. Een dakloze in Rotterdam staat gelijk aan een dakloze in Warschau en een bijstandsgerechtigde moeder kent dezelfde zorgen als die in Budapest. We vormen samen één Europa en onze benadering van sociale kwesties moet reflecteren dat we één gemeenschap zijn, ongeacht de grenzen die we kennen. Echter, ondanks de goede intenties is er maar één doelstelling in het plan opgenomen, namelijk het aanzienlijk terugdringen van de overlast op straat. Een benadering die tekortschiet als we echt levens willen veranderen, wat D66 betreft. Samen met GroenLinks vinden wij dat er een nadruk moet liggen op een duurzame verbetering van leefomstandigheden en daarom zal mevrouw Kockelkoren namens ons beiden een motie indienen om deze essentiële doelstelling dan ook toe te voegen aan dit plan. Daarnaast hebben wij ook kritiek wat betreft de samenstelling van de huidige stuurgroep onder leiding van de wethouder, die voornamelijk bestaat uit vertegenwoordigers uit het veiligheidsdomein. Wij pleiten voor een evenwichtigere aanpak en omdat we dus voor een evenwichtigere aanpak pleiten, dienen wij de motie 'Stuurgroep onder de loep' in, om meer zorgpartners en maatschappelijke organisaties te betrekken en stellen we voor om onder andere het Rode Kruis en de Rotterdamse ombudsman uit te nodigen voor deelname. Tot slot voorzitter wil ik het ook hebben over de inrichting van zestig extra 24-uursopvangplekken. Deelnemers worden gestimuleerd om binnen zes tot acht weken hun leven weer op orde te krijgen, maar we weten dat het proces van afkicken complex is en vaak langer duurt dan gepland. Daarom dienen wij de motie 'Breek een lans voor een tweede kans' in. De motie verzoekt het college om maatwerk te bieden aan gemotiveerde daklozen die een terugval hebben door bijvoorbeeld een tweede kans te bieden. Ik rond af voorzitter. Laten we vandaag een duidelijk signaal afgeven dat Rotterdam een stad is die om haar burgers geeft en die niemand achterlaat. Laten we ook vooral ons realiseren dat dit een eerste stap is in de goede richting en dat we er nog lang niet zijn. Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Elbay heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Stuurgroep onder de loep

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024, ter bespreking van agendapunt 6.3 Actieplan Buitenslapers;

constaterende dat:

- een stuurgroep onder leiding van de wethouder Zorg een 'intensieve en gecoördineerde' aanpak opstelt ten aanzien van buiten slapende Rotterdammers;
- de uitwerking van deze aanpak geformuleerd is in het Actieplan Buitenslapers;
- de deelnemers van de stuurgroep momenteel bestaan uit de Politie Eenheid Rotterdam, Politie Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM), Gemeente Rotterdam - Stadsbeheer, Maatschappelijke Ontwikkeling, Directie Veiligheid, Leger des Heils, Nationale Spoorwegen, Openbaar Ministerie Arrondissementsparket Rotterdam en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND);
- de wethouder in een brief¹ aan de commissie ZWCS heeft aangegeven de deelnemers aan de stuurgroep te willen heroverwegen, bijvoorbeeld door Stichting Barka en Stichting Antes te verzoeken deel te nemen;

overwegende dat:

- de deelnemende partijen aan de bovengenoemde stuurgroep een oververtegenwoordiging kent van partijen die primair opereren in het veiligheidsdomein;
- het goed is dat de wethouder open staat voor meer zorgprofessionals in de stuurgroep, maar er moet worden gewaakt voor blijvende oververtegenwoordiging na mogelijke nieuwe toetredingen;
- het belangrijk is om een adequate vertegenwoordiging van zorgpartners en maatschappelijke organisaties met expertise in dakloosheid te concretiseren, voor effectief beleid waarin daklozen humaan worden geholpen;

verzoekt het college:

- de deelnemers aan de stuurgroep van het Actieplan Buitenslapers uit te breiden dan wel te diversifiëren door meer zorgpartners en maatschappelijke organisaties te laten deelnemen, om zo tot een bredere vertegenwoordiging van perspectieven te komen;
- hierin een evenwichtige balans tussen zorgpartners en veiligheidspartners te waarborgen;
- in gesprek te treden met het Rode Kruis en de Rotterdamse ombudsman met het verzoek tot hun deelname aan de stuurgroep;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. F. Elbay

Motie 2. Breek een lans voor een tweede kans

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024, ter bespreking van agendapunt 6.3 Actieplan Buitenslapers;

constaterende dat:

- in het Actieplan Buitenslapers kenbaar wordt gemaakt dat er een pilot met 60 extra 24-uursopvangplekken wordt geboden aan dakloze EU-migranten;
- in deze opvang daklozen gestimuleerd worden hun leven op de rit te krijgen middels trajecten met een doorlooptijd van zes tot acht weken;
- onderdeel van een traject ook het afkicken van problematisch gebruik van verdovende middelen kan zijn, aan de hand van een ambulant programma georganiseerd door onder andere Stichting Antes, Straatdokters, verpleegkundigen en Stichting Barka;
- er in het actieplan wordt verwacht dat de opgevangen daklozen meewerken aan hun traject, en indien medewerking uitblijft, de opvang wordt beëindigd en een aantekening in het persoonlijk dossier alsmede de veiligheidssystemen wordt gemaakt, wat moet bijdragen aan een (versnelde) uitzetting van de persoon in kwestie;
- de wethouder in een brief¹ aan de commissie ZWCS heeft aangegeven dat mogelijke verlening van opvang en/of vervolgzorg mogelijk is voor personen bij wie het niet binnen acht weken lukt tot perspectief te komen;

overwegende dat:

- afkicken een psychologisch en soms fysiek zeer zwaar proces is, waarbij mislukte afkickpogingen een veelvoorkomend onderdeel zijn en maken dat een tweede kans belangrijk is voor een succesvol afkicktraject;
- de behandeling van een verslaving verder gaat dan alleen het afkicken en meer tijd in beslag neemt (enkele maanden tot soms een jaar) dan de doorlooptijd van het traject in de nieuwe opvanglocatie (6-8 weken), wat de kans klein maakt dat een deelnemer in 6-8 weken volledig clean is en blijft;
- het in het belang is van zowel de verslaafde dakloze in kwestie, omwonenden als betrokken mede-Rotterdamers om te zorgen voor humane zorg, waarbij de kans op een succesvol afgeronde verslavingsbehandeling de focus moet zijn;
- daklozen met verslavingsproblematiek een tweede kans verdienen als zij door een mislukte afkickpoging onverhoopt niet meer mee kunnen werken aan herstel en/of ongewenst overlast veroorzaken, wat leidt tot stopzetting van de opvang;
- het belangrijk is om de mogelijkheden tot vervolgzorg of de voortzetting van behandeling te concretiseren;

verzoekt het college:

- daklozen met verslavingsproblematiek die deelnemen aan de pilotvoorziening aan de Volkelstraat na een mislukte afkickpoging die leidt tot voorgenomen stopzetting van de opvang, maatwerk te bieden, bijvoorbeeld door hen een tweede kans te geven in een nieuw behandeltraject;
- deze maatwerkmogelijkheden te concretiseren en af te stemmen met de betrokken maatschappelijke, zorg- en veiligheidspartners;
- in samenwerking met de betrokken zorgprofessionals te streven naar een zo hoog mogelijk aantal succesvolle detoxtrajecten, met daarbij ruimhartige selectie van deelnemers;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. F. Elbay

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik kijk naar mijnheer Vonk. Mevrouw Yildirim heeft nog één vraag aan mijnheer Elbay.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, even over die zestig plekken, want de lijn van D66 was steeds: het is in de praktijk lastig vast te stellen of iemand rechthebbende of niet-rechthebbende is. Bent u er straks heel erg zeker van dat de mensen die instromen in die pilot, die zestig deelnemers, goed gewogen zullen worden?

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Gewogen? Kunt u het even nader toelichten?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim, u kunt het kort toelichten.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, ik heb de heer Elbay ontzettend actief gezien in de discussie over rechthebbenden en niet-rechthebbenden. Hoogleraren bemoeien zich daarmee, een ontzettend lastig vraagstuk. De vraag is of als het gaat om de selectie van die zestig deelnemers aan de pilot, hij er zeker van is dat dat goed gewogen wordt. Want in principe kwalificeert men hen dan nu in beginsel als niet-rechthebbende.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja kijk voorzitter, ik weet niet wie de eerste zestig deelnemers zullen zijn aan die pilot. Dat weet ik niet, dus het is misschien wel een terechte vraag aan de wethouder hoe mensen zich kunnen aanmelden voor de 24-uursopvangmogelijkheden. En wat betreft de discussie rechthebbend/niet-rechthebbend kan ik eigenlijk heel makkelijk zijn. Wij hebben altijd gezegd dat wij ervoor staan om alle daklozen van straat te halen. En met dit beleid, met dit plan zorgen we er voor dat we dus ook al die daklozen van straat kunnen halen. En ja, als u toch vraagt naar de classificatie van rechthebbend/niet-rechthebbend en hoe wij erin staan, is dat glashelder. Want EU-richtlijn, uit mijn hoofd 23, zegt namelijk dat je al na drie maanden werken in Nederland bepaalde WMO-voorzieningen opbouwt en daardoor dus ook recht hebt op kortdurende nachtopvang. Dat is glashelder. Dat vinden wij ook wel. Maar met dit plan dat we dus nu voor ons hebben, is dat voor nu niet relevant. Dus wij vinden nog steeds dat mensen die drie maanden hebben gewerkt bepaalde rechten hebben opgebouwd, die staan ingeschreven bij het UWV en werkzoekenden zijn, recht hebben op bepaalde voorzieningen. Maar met dit plan zorgen we er eigenlijk voor dat die mensen dus opvang krijgen en kunnen werken aan hun toekomst, kunnen werken aan perspectief en hun gezondheid en hun leven weer op orde kunnen krijgen. Dat is dus waarvoor wij ons inzetten.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Helder. Mijnheer Vonk, u kunt beginnen.

De heer VONK (cu). Voorzitter, eindelijk. Het college zet een stap in de richting waar we als ChristenUnie al zo lang voor pleiten en aan werken. En na de eerste moeizame vijf plekken in 2021 komt er een vervolg met zestig bedden voor EU-arbeidsmigranten die geen onderdak hebben. Iets wat vanuit de raad niet is gelukt, omdat partijen als Leefbaar Rotterdam en VVD dat konden tegenhouden,

lukt nu wel vanuit het college. Complimenten voor de wethouder die met een wat ons betreft verrassend en gedurfd plan komt, een stap in de goede richting. En natuurlijk, de Pauluskerk heeft in alles gelijk als ze de vinger op de zwakke plekken legt. Maar wat ons betreft is het glas halfvol. En het is waar, het duurde te lang. Er kwamen acties vanuit de samenleving, lange debatten in de raad en er stierven mensen op straat en dat alles was niet nodig geweest als er eerder was gedaan waarvan ieder mens weet dat het goed is om te doen. Hongerende mensen eten geven, dakloze mensen onderdak bieden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een interruptie van mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, ik wilde het eigenlijk laten gaan hoor, maar de heer Vonk legt de bal wel echt op de stip. De heer Vonk heeft heel grote woorden, de heer Vonk predikt dat hij het altijd geweten heeft en dat het altijd al zo had moeten gaan hoe hij het wilde. Hij heeft vier jaar lang in het college gezeten. Waarom heeft hij in de vorige periode helemaal niets gedaan?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Vonk.

De heer VONK (cu). Voorzitter, ik heb geen seconde in het college gezeten. Ik heb net als u in de raad gezeten. En daar zat toen een college dat ons college was, net zoals dit ook het college is van de hele raad.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja, een lekker makkelijke uitvlucht. De ChristenUnie heeft vier jaar in het college gezeten in deze gemeente. Dat is de vorige periode geweest. In die periode is er dus kennelijk niets gebeurd wat u wilde. Dus u heeft er op geen enkele manier op aangedrongen, u heeft het geen belangrijk punt gevonden, u heeft er niet op aangezet dat het ging gebeuren, dus ik vind het wel een beetje makkelijk. U gaat nu proberen iets te claimen dat u helemaal niet kunt claimen. U vertaalt een pilot op een manier zoals die helemaal niet is ingestoken. En vervolgens zegt u: dit is wat ik altijd al gewild heb. Als u het had gewild, heeft u vier jaar gehad om het te regelen. U heeft helemaal niets gedaan.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Vonk.

De heer VONK (cu). Nou voorzitter, de heer Ceulemans lag kennelijk onder een steen op dat moment. Ik zat in de raad. Er zijn diverse voorstellen gedaan. Maar het was heel gemakkelijk. Met de steun van Leefbaar Rotterdam kon ook in die periode, ook collegepartijen, met steun bijvoorbeeld van GroenLinks en PvdA nog niet de meerderheid worden gecreëerd om die voorstellen te realiseren. Als u toen was meegegaan was dit al gerealiseerd en was al die ellende die we tot nu toe hebben gehad niet nodig geweest.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Oké, de samenvatting voor de mensen thuis, het ligt aan de oppositie dat de heer Vonk in de coalitie niets voor elkaar gekregen heeft.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Dat klopt voorzitter. Zoals ik zei, partijen als Leefbaar Rotterdam en VVD hebben heel lang, zowel in de vorige periode als in deze periode, partijen kunnen gijzelen, maar gelukkig is daar een einde aan gekomen, ook dankzij dit college. En het zou mooi zijn trouwens als we nu kunnen doorpakken wat mij betreft, en hetzelfde ook kunnen gaan doen voor ongedocumenteerden. Wij blijven hoopvol. Een stap in de goede richting dus. Hoewel het college en een deel van deze coalitie een totaal andere aanvliegroute heeft, waarin het buitenslapers reduceert tot overlast op straat. En als we niet oppassen wordt dit een programma voor een schone buitenruimte en wordt de opvang een dependance van de vreemdelingendetentie. Het bieden van goede zorg en begeleiding met als doel vrijwillig, maar niet vrijblijvend het eerlijke perspectief te bieden en dat samen te realiseren, dat moet het belangrijkste doel zijn van dit programma en moet daarom ook de belangrijkste pijler zijn van de evaluatie. Daarom ook steun voor de motie die zojuist is aangekondigd door D66 en die samen met

GroenLinks zal worden ingediend en we willen graag van de wethouder toegezegd krijgen dat de doelgroep zelf ook bij de evaluatie wordt betrokken. Deze raad heeft tenslotte in de vorige periode een motie aangenomen dat we niet alleen over maar ook met deze doelgroep, deze mensen spreken. En als laatste over de evaluatie, neemt de wethouder dan ook daarin mee dat er op dit moment een wankel financiële basis is, en komt hij dan ook met een voorstel over hoe dat meerjarig straks ook financieel gedekt zal gaan worden? Dit plan is een combinatie van zorg en repressie. Maar zorg mag nooit een verlengstuk worden van de handhaving. Dat geldt ook voor de informatie bijvoorbeeld die gedeeld wordt onderling. Samenwerking is goed, maar erkent de wethouder ook dat zorg een eigenstandig domein is, naast het domein van veiligheid, en dat deze twee als even belangrijk in dit plan moeten optrekken? Over de rechtentool komen we later dit jaar nog te spreken denk ik zomaar. Overigens gaan we er wel van uit dat de wethouder ons direct informeert wanneer de rechtentool beschikbaar komt en daarbij ook een analyse geeft over wat de consequenties daarvan zijn voor de doelgroep die op dit moment in Rotterdam verblijft en hun recht op opvang. Graag die toezegging. Dan over de boetes. De wethouder blijft herhalen dat hij het beboeten van daklozen een zinvolle interventie vindt, maar hij noemt nooit een argument of onderbouwing voor die persoonlijke mening. En mensen uit de praktijk vegen de vloer ermee aan en ze vinden onze burgemeester aan hun zijde. En als het waar is dat niet het buiten slapen an sich, maar alleen aantoonbare ernstige overlast leidt tot boetes, kan de wethouder dan toezeggen dat boea's en polities alleen dan boetes uitdelen als er sprake is van ernstige overlast anders dan alleen het buiten slapen? Voorzitter, dan het punt over FlixBus-migranten. De wethouder heeft 31 januari jl. in de commissie een toezegging gedaan om dit verhaal cijfermatig te gaan onderbouwen. Daar is toen door diverse raadsleden ook naar gevraagd en het zou in dit plan een plek krijgen. Ik heb het in dit plan niet kunnen lezen. Waarom is deze toezegging niet nagekomen? Dat kan toch niet heel moeilijk zijn? Op deze manier verdampt ook het vertrouwen in het nakomen van een belangrijke toezegging wel heel snel. Kan de wethouder ons binnen twee weken alsnog van de beloofde onderbouwing voorzien? Voorzitter, ten slotte, het glas is halfvol, want we zetten dit jaar een stap in de goede richting. Mensen zullen dit direct gaan ervaren, in de eerste plaats de mensen die nu een goede plek voor de nacht en begeleiding krijgen. En ook de bewoners van bijvoorbeeld Centrum, Oude Westen en Zuidplein, die minder overlast zullen ervaren. Wij wensen daarom ook de medewerkers van al die organisaties die bij de uitvoering van dit plan betrokken zijn en betrokken zullen worden kracht en zegen om dit plan tot een succes te maken. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Voorzitter, dit actieplan is een noodzakelijke stap. Een opvanglocatie met zestig slaapplekken waar mensen zes tot acht weken kunnen verblijven om te werken aan herstel en een toekomst. En voorzitter, hoe zijn we hier nu gekomen? Ik kan het toch niet laten om daar even op terug te blikken. Een jaar geleden stonden we ook in deze raadzaal in een debat over bankjes die waren verwijderd uit de stationshal. Wat GroenLinks betreft symptoombestrijding die geen recht deed aan de problematiek van mensen die noodgedwongen op straat moesten zien te overleven. Veel bewoners kwamen in actie en spraken hun onvrede uit. Mensen worden ziek op straat. Er werden acties georganiseerd voor het recht op rust met in december een kerstdiner voor het stadhuis. Een vervolgactie met bewoners rondom Wijkpark Het Oude Westen. En voorzitter, met resultaat. De roep van veel Rotterdammers, dak- en thuisloze mensen, bewoners, hulpverleners en de vele debatten in de raad hebben gelukkig geleid tot dit Actieplan Buitenslapers, om eindelijk ook aan dak- en thuisloze EU-arbeidsmigranten weer perspectief te bieden. Dat was broodnodig. En GroenLinks is blij dat het zover is dat deze vorm van permanente opvang er nu komt. Dat is een begin, maar meer stappen zijn nodig. We hebben daarom twee moties. De eerste motie is 'Actieplan Buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen'. Dat gaat erover dat in dit actieplan eigenlijk slechts één doelstelling is opgenomen, namelijk het aanzienlijk terugdringen van de overlast op straat. En voorzitter, dat doet eigenlijk geen recht aan allerlei andere goede frasen die ook in dit actieplan staan. Namelijk maatregelen die erop gericht zijn om arbeidsmigranten goed te laten landen in de stad en in de wijk. En voorkomen dat deze groep inwoners uitvalt en dakloos wordt. GroenLinks vindt het belangrijk dat ook dit perspectief als doelstelling wordt onderkend en benoemd en daarom verzoeken wij het college om perspectief, opvang en hulp aan dak- en thuisloze EU-arbeidsmigranten op te nemen als tweede doelstelling in dit actieplan. Die dienen we in samen met D66.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, eigenlijk een vraag, want u heeft het over perspectief moet als tweede doelstelling worden opgenomen. Perspectief, verstaat u daar ook onder terugkeer naar het land van herkomst?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Kijk, het kan zijn dat mensen uiteindelijk hier geen werk kunnen vinden, geen huis kunnen vinden en niet het perspectief vinden in deze stad. Als dat uiteindelijk ertoe leidt dat het beter is om terug te keren naar het land van herkomst, dan begrijpen wij dat.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Nou oké, dan ben ik het in ieder geval deels met mevrouw Kockelkoren eens. Het is in ieder geval goed om te zien dat ook GroenLinks in deze raad zegt: dit plan is geslaagd als er veel dakloze Moe-landers terugkeren naar het land van herkomst.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dat vind ik een ontzettend treurige parafrasering van mijn woorden en ik vind het ook jammer dat de heer Ceulemans zich van dat instrument wil bedienen want dat heb ik absoluut niet gezegd en dat weet hij heel goed. Voorzitter, dan heb ik nog een motie, 'Zonder huis ben je niet zelfredzaam'. Dat gaat erover dat nu we deze groep EU-arbeidsmigranten een plek en perspectief bieden, er nog een groep is die toch aan het lot wordt overgelaten en dat is een groep die als gevolg van het zelfredzaamheidscriterium dat gehanteerd wordt geen plek heeft in de opvang. Wij denken dat nu dan ook de tijd is om het zelfredzaamheidscriterium los te laten. Wat betekent namelijk dat iemand zelfredzaam is? Dat kan zijn dat iemand een jurist in de arm heeft genomen vanwege een arbeidsconflict. Dan wordt diegene als zelfredzaam bestempeld. Maar diegene heeft geen dak boven zijn hoofd. Die is ziek, slaapt op straat. Dat is toch niet zelfredzaam? Dus dit lijkt me het moment om ook voor die groep te zeggen: pak dit gewoon aan en bied mensen perspectief.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Zonder huis ben je niet zelfredzaam

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van agendapunt 6.3 Actieplan Buitenslapers;

constaterende dat:

- een van de acties binnen het Actieplan Buitenslapers zich richt op het bieden van opvang voor mensen die niet terecht kunnen in de reguliere opvang, waarbij gewerkt wordt aan perspectief door middel van (verslavings-)zorg en het toeleiden naar werk;
- het zelfredzaamheidscriterium dat wordt gehanteerd voor reguliere opvang maakt dat mensen geen aanspraak kunnen maken op opvang wanneer ze 'voldoende eigen netwerk' hebben;

overwegende dat:

- mensen weigeren bij de reguliere opvang in verband met zogenaamde zelfredzaamheid kan zorgen voor noodgedwongen op straat slapen met alle mogelijke gevolgen van dien;
- mensen die daadwerkelijk kunnen terugvallen op hun eigen netwerk, dit altijd zullen verkiezen boven de (reguliere) opvang, waardoor risico op 'misbruik' compleet verwaarloosbaar is;
- dak en thuisloze mensen per definitie niet bestempeld kunnen worden als zijnde zelfredzaam;
- de extra opvangvoorziening die wordt geopend gericht is op dak- en thuisloze EU-arbeidsmigranten en niet toegankelijk is voor dak- en thuisloze mensen die vanwege het zelfredzaamheidscriterium niet in aanmerking komen voor de reguliere opvang en alsnog op straat belanden;
- als zelfredzaam bestempelde dakloze mensen op deze manier buiten de boot vallen binnen de gemeentelijke dienstverlening die gericht is op het terugdringen van dakloosheid;

verzoekt het college:

- met ingang van het Actieplan Buitenslapers de toegang tot de reguliere opvang te verruimen, door niet langer te toetsen aan het zelfredzaamheidscriterium voor de reguliere opvang van dakloze Rotterdammers;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, T. Kind en D. Yildirim

Motie 4. Actieplan Buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van agendapunt 6.3 Actieplan Buitenslapers;

constaterende dat:

- met het Actieplan Buitenslapers zestig opvangplekken worden gerealiseerd voor dak- en thuisloze EU-arbeidsmigranten waar dak- en thuislozen in zes tot acht weken kunnen werken aan perspectief;
- het actieplan een looptijd van één jaar kent tot 31 mei 2025 met een tussentijds evaluatiemoment in het vierde kwartaal van 2024;
- het Actieplan Buitenslapers slechts één doelstelling bevat; het aanzienlijk terugdringen van de overlast op straat;

overwegende dat:

- de huidige doelstelling gericht is op het terugdringen van (ervaren) overlast en niet op het verbeteren van het perspectief van dakloze mensen;
- het actieplan tevens stelt dat "de maatregelen erop gericht zijn om arbeidsmigranten goed te laten 'landen' in de stad en in de wijk" en op "voorkomen dat deze groep inwoners uitvalt en dakloos wordt." (p.7);
- dit perspectief bieden aan dak- en thuisloze mensen in het actieplan niet vertaald wordt in de doelstelling en daardoor onvoldoende dreigt te worden meegewogen in de tussentijdse evaluatie;
- (ervaren) overlast bij uitstek een subjectieve indicator is, hetgeen ervoor zorgt dat het beoordelen van het succes en de opvolging van het Actieplan Buitenslapers niet alleen aan de hand van deze indicator kan plaatsvinden;
- verschillende acties uit het actieplan zich lenen om doelen en indicatoren aan te koppelen zoals het toeleiden van dakloze mensen naar werk of het verlenen van (verslavings-)zorg;

verzoekt het college:

- het bieden van perspectief, opvang en hulp aan dak- en thuisloze EU-arbeidsmigranten als tweede doelstelling op te nemen in het Actieplan Buitenslapers, waarop wordt getoetst in de evaluatie;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren en F. Elbay

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja, dank voorzitter. Voorzitter, met het Actieplan Buitenslapers worden onder andere zestig plekken ingezet om niet-rechthebbende (dakloze) EU-arbeidsmigranten op te vangen en te werken aan perspectief. Dit boven op de tien plekken die al beschikbaar waren. Op zich een eerste stap, iets is beter dan niets. Maar er moet volgens de PvdA nog veel meer gebeuren. Dakloze EU-arbeidsmigranten belanden te vaak op straat omdat ze niet kunnen aantonen dat ze rechthebbende zijn op reguliere opvang. Hierbij helpt niet dat er in de praktijk te hoge drempels zijn, bijvoorbeeld de ogenschijnlijk gemakkelijke inschrijving bij het UWV of het verlies van identiteitsdocumenten. Hier zou de gemeente veel pragmatischer en veel gemakkelijker mee moeten omgaan en niet direct mensen moeten uitsluiten. Dat is ook de outcry vanuit het beroepenveld. Het EU-recht schrijft voor, voorzitter, dat inwoners van lidstaten minstens onder één stelsel van sociale

zekerheid moeten vallen. Voorzitter, we horen ook dat het in de praktijk lastig is om vast te stellen of mensen rechthebbende zijn. Om die reden is een zogenaamde rechtentool ontwikkeld en reeds getest in Rotterdam, is mij verteld zwart-op-wit. Hiervan hebben wij als gemeenteraad niet de uitkomsten en de bevindingen gezien. Is de wethouder bereid om ons hier per brief een terugkoppeling van te geven? Wij willen ook graag zien dat een uitgebreide rapportage wordt gegeven over de toepassing van een rechtentool op de pilot Zestig plekken. Pas de rechtentool toe bij de selectie en tijdens de begeleiding van de zestig deelnemers aan de pilot. Het moet helder worden of ogenschijnlijk niet-rechthebbenden toch recht blijken te hebben, welke gebreken tussentijds toch hersteld kunnen worden en welke learnings de gemeente uit deze zestig casuïstieken trekt. Deel dit met de raad. Voorzitter, wat betreft de Markthal. Collega's, ik ben nog steeds onder de indruk van mijn werkbezoek aan de Markthalgarage. Ik heb er nog steeds rillingen van. Verdieping -4, nou, als je tijd hebt na deze vergadering, ga lekker even langs. Een bizarre plek. Geen belichting, donker, en als je even je nek uitsteekt en je ziet de mensen, het vrolijk winkelend publiek boven langslopen, dan denk je: waar ben ik? Want 20 meter beneden gebeurt van alles. Volgens bewoners slapen daar uitgemergelde dakloze EU-arbeidsmigranten bij ventilatoren die ze warm moeten houden. Ze slapen daar waar ze ook hun ontlasting doen. We horen verhalen over vrouwenprostitutie en volgens de bewoners, en die nemen er echt gif op in, is het gewoon echt wachten op een dodelijk ongeval. Voorzitter, de gemeente is eigenaar van de Markthalgarage en we hebben tijdens de commissie aangekaart dat de gemeente er maar niet in slaagt om deze mensen van straat te halen, en het helpt niet dat de beheerder van die garage ook niet meewerkt en niet levert. De gemeente is natuurlijk ook opdrachtgever van het beheer van de Markthalgarage. Wij vragen de wethouder om daadkrachtig aan de slag te gaan en actie te ondernemen en ook eigenlijk die beheerder van de Markthalgarage aan te spreken op zijn verplichtingen. Ik kan er heel veel noemen en ik heb er heel veel bewijs van. Tot slot voorzitter, we zouden ook graag willen zien dat de Markthalgarage een plek wordt waar ook de toezichthouders, en de intensivering in het plan wat betreft de toezichthouders, ook een plek is waar men zogenaamd de wekdiensten gaat houden en deze mensen dan dus eigenlijk ook toe gaat geleiden naar zorgtrajecten. En ik dien nog even een motie in.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mijnheer Akhatab. Ik wacht heel even, dan krijgt u bij dezen het woord.

De heer AKHATAB (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb toch een vraag aan mevrouw Yildirim. Want mevrouw Yildirim is enorm verbaasd dat in het plan dat nu voor ons ligt 63 keer het woordje overlast voorkomt. Tegelijkertijd heeft u ontzettend veel punten opgenoemd waarom mensen eigenlijk nu overlast ervaren. Dus ik ben eigenlijk benieuwd, u noemt ze zelf ook op. Waarom bent u dan verbaasd dat het woordje overlast in het plan staat?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Voorzitter, dan heeft u niet goed geluisterd, want ik heb het gehad over vrouwenprostitutie, dat mensen daar aanstoot aan nemen, dat ze aanstoot nemen aan wat daar omheen gebeurt dat snap ik. Maar waar het mij om gaat is dat die mensen, die uitgemergelde EU-arbeidsmigranten, die gebukt met iets in de mond in een hoekje naast een ventilator staan, van straat worden gehaald. Als ik hier wethouder zou zijn, zou ik direct na deze raadsvergadering, dat had ik gedaan, doorlopen naar de Markthal, even aanbellen bij die bewoners. Goh, wat zien jullie nu beneden? Welke trajecten hebben we, hoe kunnen we die mensen van straat halen? Maar het gebeurt maar niet. En dan kunt u mij wel weer aanspreken op: correspondeert dit dan helemaal met wat u eerder gezegd hebt?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Ja voorzitter, het is niet waar dat mevrouw Yildirim het alleen heeft gehad over prostitutie. U heeft meerdere punten opgenoemd zoals ontlasting, andere problemen, mensen die daar ook daadwerkelijk slapen, dus het is niet helemaal waar wat u nu zegt, maar goed.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, een ander voorbeeld is dat bewoners eigenlijk inderdaad ook zelf niet meer uit de situatie komen en water eigenlijk onder de trappen gooien. Dat mensen

alsnog genoodzaakt zijn om onder de trappen te slapen en dat bewoners de volgende dag gewoon natte sokken, natte kleding aantreffen, en mensen zien dat en vinden dat gewoon niet normaal. Ik vind het ook niet normaal. U zou het ook niet normaal moeten vinden en volgens mij moet er gewoon dit weekend nog een oplossing komen om dit probleem op te lossen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Test rechtentool bij pilot 60 plekken voor 'niet-rechthebbende dakloze EU-arbeidsmigranten'

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024, ter bespreking van het 'Actieplan Buitenslapers';

constaterende dat:

- het plan buitenslapers weinig doet aan het probleem van dakloze EU-arbeidsmigranten om aan te tonen dat zij rechthebbende zijn op opvang;
- hiervoor o.a. paspoorten, andere officiële documenten, een inschrijving bij het UVW noodzakelijk is;
- de Regio Rotterdam-Rijnmond (inclusief het Westland) een regio is waar veel EU-arbeidsmigranten werkzaam zijn;
- om deze reden Rotterdam reeds met de andere G4-steden en Eindhoven en Venlo meedoet met een pilot kortdurende opvang voor kwetsbare dakloze arbeidsmigranten;
- de implementatie van de aanbevelingen uit het rapport van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten d.d. 3 oktober 2020, onder leiding van Emile Roemer nog aandacht behoeft;

overwegende dat:

- er nu bij EU-arbeidsmigranten een zware bewijslast ligt om aan te tonen dat zij rechthebbenden zijn;
- het wenselijk is de uitvoeringspraktijk in lijn te brengen met het EU-recht;
- het vaak onduidelijk is wie wel of wie niet rechthebbende is op maatschappelijk opvang, althans de hypothese is dat dit in de praktijk maar moeilijk bepaald kan worden;

verzoekt het college:

- de rechtentool die het voor het gemeenten eenvoudiger moet maken om te bepalen of een (individuele) dakloze EU-burger recht heeft op opvang te testen op de pilot voor zestig plekken uit het plan buitenslapers;
- hierbij voor deze zestig EU-arbeidsmigranten ook te kijken welke gebreken in de inschrijvingen hersteld kunnen worden om eventuele opgebouwde rechten aan te tonen;
- de bevindingen hieruit te rapporteren aan de gemeenteraad van Rotterdam, zodat hiermee ook voor gemeenteraad inzichtelijk kan worden gemaakt of de hypothese dat in de praktijk niet altijd terecht wordt vastgesteld dat iemand rechthebbende is klopt;
- bij de rapportage over de pilot, de toepassing en uitkomsten van de rechtentool expliciet mee te nemen richting de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D. Yildirim

Motie 6. Markthalgarage toevoegen als 'hotspot' aan plan 'Actieplan Buitenslapers'

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024, ter bespreking van het 'Actieplan Buitenslapers';

constaterende dat:

- het 'Actieplan Buitenslapers' een drietal 'hotspots' in kaart brengt om extra toezichthouders in te zetten;
- dit Zuidplein, de Mauritsweg/Mauritsplein en West-Kruiskade, 's-Gravendijkwal/Nieuwe Binnenweg zijn;

overwegende dat:

- bewoners van de Markthal aangeven veel 'buitenslapers' op te merken die zich in de Markthalgarage bevinden en hier overnachten;
- weliswaar de gemeente Rotterdam de eigenaar is van de Markthalgarage, maar dat tot op heden de gemeente Rotterdam er niet in is geslaagd om hier een adequate oplossing voor te vinden;
- het wenselijk is om deze daklozen zo snel mogelijk van straat te halen en hen toe te geleiden naar andere (zorg)trajecten;
- hen een 'recht op rust' te gunnen;

verzoekt het college:

- om de markthalgarage toe te voegen als 'hotspot' aan het 'Actieplan Buitenslapers';

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D. Yildirim

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Ja voorzitter, dank u wel. Vandaag bespreken we het Actieplan Buitenslapers. Een plan met als doel buitenslapers weer enig perspectief en begeleiding te bieden. Ik ben dan ook blij dat nu niet-rechthebbende EU-arbeidsmigranten de mogelijkheid hebben op perspectief en begeleiding. Voorzitter, ik ben ook blij te lezen dat de wethouder wat wil doen tegen de gebieden die het meest onder druk staan. Voorzitter, zo was ik een tijdje terug op werkbezoek bij de Pauluskerk. Hier heb ik verschillende verhalen mogen horen van onder andere EU-arbeidsmigranten die dakloos zijn geraakt. Zo ook het verhaal van Pauline. Pauline kwam zeven jaar geleden van Polen naar Nederland. Ze heeft jarenlang een baantje gehad als orderpicker. Pauline is ooit getrouwd geweest en eigenlijk had ze een normaal leven. Maar helaas is ze door omstandigheden nu dakloos geraakt. Zo vertelde Pauline dat ze vaak in parkeergarages of parken heeft moeten slapen en overleven. Voorzitter, waarom ik dit verhaal deel is omdat ik echt hoop dat door dit plan mensen zoals Pauline nu weer enig perspectief en begeleiding krijgen en naar een mooie toekomst toe kunnen werken. Zo hoopt Pauline ook weer te kunnen gaan werken, weer een sociaal netwerk te kunnen opbouwen en dingen te kunnen doen die ze altijd heeft willen doen. Voorzitter, toch heb ik moeite om te begrijpen waarom mensen eerst binding moeten hebben met de stad voordat ze überhaupt worden geholpen. Zo hebben we kunnen lezen in de brief van de wethouder dat er wordt gekeken naar de laatst geregistreerde woonplaats. Mocht dit niet Rotterdam zijn, waar moet iemand dan heen? Wordt een persoon weer de deur gewezen of wordt er samen gekeken naar oplossingen? Kijken we ook naar wat wel mogelijk is voor deze mensen? Graag reactie vanuit de wethouder. Tot slot voorzitter, een medewerker van de Pauluskerk vertelde mij dat de mensen die bij hen komen bezig zijn met overleven. Men heeft geen grip op zijn eigen leven, ze voelen zich vaak machteloos en zijn vaak wantrouwend geworden. Wanneer de overheid je niet helpt, je overal wordt weggestuurd, wat moet je dan, wie geloof je nog? Zo zijn we de afgelopen tijd ook geconfronteerd met een drietal daklozen die zijn overleden. Daar zijn we als stad enorm van geschrokken. Daarom hoop ik echt uit de grond van mijn hart dat er nu echt een plan is om de EU-daklozen enig perspectief te bieden. Dit is een goed begin, maar we zijn er nog niet. En dit is ook al vaker gezegd. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Twee interrupties. Mevrouw Kockelkoren en mevrouw Yildirim. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Ik wilde even vragen of DENK ook ziet, ik heb zojuist een motie ingediend over zelfredzaamheid. En u kwam met een voorbeeld van Pauline. Enige tijd geleden sprak hier ook een bewoner in, Jolanda, die vertelde dat ze in 2018 thuisloos was geraakt en ze zei: alle hulpverleners ten spijt ben ik toch met mijn kind op straat beland, want zelfredzaam. Ze was een inwoner van Rotterdam, trots op haar stad, maar mensen worden in de problemen geduwd en ik vroeg mij af of u ook met die ogen naar de motie die GroenLinks zojuist heeft ingediend over zelfredzaamheid zou willen kijken. Wellicht heeft u daar al over nagedacht en of u daarop kan reageren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Ja dank u wel, ik heb de motie zelf nog niet gelezen. Ik heb wel de titel gehoord. Het is denk ik een interessante motie als ik zo de titel heb bekeken, dus ik zal er zeker met die ogen naar kijken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, ik heb eigenlijk in de commissie gezegd dat deze zestig plekken een goede eerste stap is, maar we hadden het eigenlijk een jaar lang over rechthebbende en niet-rechthebbende. En ik hoor DENK eigenlijk pleiten voor meer oplossingen voor EU-arbeidsmigranten. Mijn vraag is: wat is het standpunt van DENK als het gaat om toegang tot de reguliere opvang van dakloze EU-arbeidsmigranten? Vindt u dat die moeten worden toegelaten tot de reguliere opvang?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Voorzitter, er ligt nu een plan voor ons dat niet-rechthebbende EU-arbeidsmigranten gewoon 24/7 toegang krijgen tot een opvang, dus in principe is die mogelijkheid er nu al.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, dan heeft u voor de zoveelste keer niet goed gelezen, want die zestig plekken betreffen de kwalificatie niet-rechthebbende deelnemers. Mijn vraag aan u is wat het standpunt van DENK is als het gaat om de toegang van dakloze EU-arbeidsmigranten tot reguliere opvang? Want zover zijn we inmiddels als raad, in ieder geval deze hoek.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Ja voorzitter, het kan ook zo zijn dat mevrouw Yildirim niet goed gelezen heeft. Wat ik nu zeg is dat niet-rechthebbende EU-arbeidsmigranten gewoon 24/7 toegang tot de opvang krijgen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Kind, aan u het woord.

De heer KIND (volt). Ja, dank u wel voorzitter. Inderdaad een noodzakelijk plan. We zijn hier met zijn allen enorm veel mee bezig geweest en het blijft een plan dat wel goed is, maar waar je wel altijd mee moet uitkijken is als er twee verschillende ideeën over beleid samen in een plan staan. En op dit moment is dat repressie en zorg tegelijk. Want wat we weten is dat vaak als je twee van zulke tegenstrijdige uitgangspunten in je beleid hebt staan, dat soms ook kan gaan botsen. En daarover willen wij twee moties indienen. De eerste gaat over het beboeten. Er wordt nog steeds gezegd: inderdaad kan een boete goed zijn, terwijl we ook heel veel verhalen uit de praktijk horen waar boetes kunnen stapelen en tot gigantische problemen kunnen leiden. Het probleem is dat de gemeente op dit moment geen zicht heeft op die stapeling van boetes. Dat gaat allemaal via het OM en het Centraal Justitieel Incassobureau en we willen heel graag weten wat daar die effecten van zijn, want je moet er verantwoordelijk mee omgaan, vooral als wij de boea's aansturen die uiteindelijk die boetes geven. Dus dat is de eerste motie die we samen met de PvdA indienen. 'Dakloze Rotterdammers door stapeling APV-boetes verder in de knel?'. De andere motie, en daar gaat het hier dus veel vaker over. Het college heeft toegegeven dat als je hier een arbeidsverleden hebt, je dus recht hebt op de reguliere nachtopvang. En die is eigenlijk wel rianter dan deze nachtopvang voor zes tot acht weken, omdat die minimaal een halfjaar toegang geeft en daarnaast ook andere vormen van ondersteuning, zoals individuele begeleiding mogelijk maakt. Wij willen heel graag dat we deze tijdelijke 24-uursopvang, wat positief is, gaan gebruiken om te onderzoeken aan welke criteria mensen nog moeten voldoen om toegang te krijgen tot de reguliere opvang. Vaak gaat dat over ofwel een identiteitsbewijs, inschrijven bij het UWV, inschrijven in de BRP, een briefadres, DigiD aanvragen en een zorgverzekering. Al die zaken moeten geregeld zijn voordat je bij de reguliere opvang kan aankloppen. En dat gebeurt op dit moment onvoldoende en daarom willen wij dat we op de 24-uursopvang een informatiepunt starten waarin we samen met die mensen gaan kijken, met de bewoners van die nachtopvang gaan kijken: wat heb ik nu nog nodig om jou aan alle inschrijvingen, alle documenten en alle regelingen te kunnen

helpen om toegang te krijgen tot de reguliere opvang? Zo'n punt daar inrichten, want er is daar zicht, lijkt ons een enorm goed idee en daarom dienen wij met de ChristenUnie de motie 'De basis op orde voor dakloze EU-arbeidsmigranten' in.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Kind heeft de volgende moties ingediend.

Motie 7. De basis op orde voor dakloze EU-arbeidsmigranten

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van het agendapunt 6.3 'Actieplan Buitenslapers';

constaterende dat:

- uit het IVO-rapport (2022) volgt dat veel EU-arbeidsmigranten in Nederland werken via een 'packagedeal' waarin huisvesting, inschrijving, zorgverzekering, vervoer en salariering wordt gecombineerd;
- indien EU-arbeidsmigranten hun werk verliezen zij door het wegvallen van deze deal meervoudige problematiek ervaren;
- het positief is dat college vanaf 1 juni laagdrempelige 24-uursopvang biedt voor dakloze EU-migranten;
- onderdeel van het traject is dat er gekeken wordt naar rechten en plichten. Zo wordt er gekeken naar o.a. arbeidsverleden en inschrijving in de gemeente. Dit wordt ondersteund door medewerkers van de gemeente;

overwegende dat:

- het college erkent dat EU-arbeidsmigranten met een arbeidsverleden in aanmerking komen voor reguliere ondersteuning vanuit de WMO;
- de toegang tot WMO-ondersteuning voor deze doelgroep wordt belemmerd door verschillende administratieve eisen die gelden als in-en exclusiecriteria, zoals: het hebben van een geldig identiteitsbewijs, een inschrijving bij het UWV en in de BRP en het hebben van een briefadres, DigiD en een zorgverzekering;
- indien dakloze EU-arbeidsmigranten meerdere van deze eisen niet kunnen overleggen niet in aanmerking komen voor reguliere ondersteuning, terwijl zij hier wel recht op hebben;
- het ontbreken van deze eisen EU-arbeidsmigranten belemmert bij een effectieve terugkeer naar werk;
- de gemeente Rotterdam gestart is met verschillende infopunten voor EU-arbeidsmigranten¹, waar gemeente Rotterdam helpt met het regelen van zaken;
- in de nieuwe 24-uursopvang veel zicht is op dakloze EU-arbeidsmigranten;

verzoekt het college:

- in navolging van de andere infopunten, een infopunt voor EU-arbeidsmigranten te starten in de nieuw te openen 24-uursopvang;
- hierin samen te werken met veldwerkers, onafhankelijk cliëntondersteuners en maatschappelijke organisaties, zoals Stichting Barka en Stichting Ontmoeting;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind en T.J. Vonk

¹ <https://www.rotterdam.nl/eu-arbeidsmigranten>

Motie 8. Dakloze Rotterdammers door stapeling (APV-)boetes verder in de knel?

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van het agendapunt 6.3 'Actieplan Buitenslapers';

constaterende dat:

- de Rotterdamse APV de afgelopen tien jaar sterk in omvang is toegenomen;

- veel APV-artikelen een direct probleem vormen voor dakloze Rotterdammers die weinig tot geen geld hebben en veel stress ervaren. Zo zijn er mogelijke boetes voor slapen op straat, bedelen, het ophouden in publieke ruimtes, wildplassen, alcoholgebruik op straat en het niet kunnen tonen van een geldig identiteitsbewijs;
- deze boetes de laatste jaren sterk zijn gestegen¹;
- deze boetes vaak niet betaald kunnen worden en daardoor kunnen oplopen tot duizenden euro's²;
- dakloze Rotterdammers door dakloosheid, geldstress en hieraan gerelateerde mentale problemen verder in de knel kunnen komen;

overwegende dat:

- het beleid t.a.v. dakloze Rotterdammers gericht is op een integrale aanpak van zorg en repressie (o.a. bekeuringen);
- de discretionaire ruimte van hulpverleners en handhavers binnen dit beleid grotendeels de effecten van beleid bepalen;
- het college een aanzienlijk deel van deze boetes oplegt, terwijl het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en het Openbaar Ministerie (OM) over opvolging en het innen van boetes gaan;
- het college hierdoor beperkt zicht heeft op de effecten van APV-boetes op dakloze Rotterdammers, zoals een stapeling van bekeuringen en oplopende schulden;
- de gemeente Rotterdam vanuit de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (WGS) een verantwoordelijkheid heeft om schulden van Rotterdammers vroegtijdig in beeld te brengen;
- verschillende maatschappelijke organisaties, experts, professionals en ervaringsdeskundigen zicht hebben op de effecten van (APV-)bekeuringen op dakloze Rotterdammers;
- deze inzichten kunnen bijdragen aan het verbeteren van de menselijke maat in het beleid t.a.v. dakloze Rotterdammers;

verzoekt het college:

- samen met maatschappelijke organisaties, experts, professionals en ervaringsdeskundigen te onderzoeken wat de effecten zijn van een stapeling van (APV-)bekeuringen op dakloze Rotterdammers;
- over de uitkomsten hiervan te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind en D. Yildirim

¹ <https://www.ad.nl/rotterdam/verbazing-over-meer-dan-1500-boetes-voor-daklozen-een-bizarre-stijging-wat-is-hier-gebeurd-ae012cbc/#:~:text=Het%20aantal%20bekeuringen%20dat%20in,dat%20er%20nog%20geen%20150>

² <https://nos.nl/artikel/2514733-boetes-voor-daklozen-beschamend-maar-op-sommige-plaatsen-worden-het-er-meer>

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan geef ik het woord aan mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, dankzij vele acties binnen en buiten deze raad ligt er nu dit plan. Iedereen in Rotterdam heeft recht op rust. De SP deed en doet van harte mee aan al die acties. Weer een druppel op een gloeiende plaat, zelfs zestig druppels. Daarmee is het glas halfvol, zoals de heer Vonk al zei. Hulde dat Leefbaar Rotterdam eindelijk, zij het schoorvoetend, meegaat in onze strijd voor een menswaardige opvang voor elke dakloze in onze stad. Rotterdam wil en moet een welkome stad zijn. Welkom voor toeristen, welkom voor marathonlopers en hun familie, maar ook welkom voor iedereen die om wat voor reden dan ook zijn of haar heil zoekt in onze stad. Rotterdam is ook een stad van vele culturen. Bij alle culturen staat gastvrijheid hoog aangeschreven. Iedereen in Rotterdam heeft recht op rust. Laten we het glas geheel vullen. De SP zal ervoor blijven strijden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Mijnheer Lansink, aan u het woord.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd). Dank u wel voorzitter. Een beetje terugblikkend op de commissievergadering maar op ook deze raadsvergadering is mij nog niet helemaal duidelijk of deze raad nu heel erg blij is met een plan dat hier ligt om een denk ik lang gevoelde pijn op te lossen. Want die pijn is er wel degelijk. Ik denk dat niemand in deze raad onbekend is met dit onderwerp en dat we

allemaal worden benaderd, vanuit verschillende perspectieven, om dit probleem ook echt op te lossen. En wat mij betreft ligt hier een plan dat past bij de idealen van een liberaal. Want het is geen vrijblijvende opvang, en dat vinden wij heel erg van belang. Die vrijblijvendheid die er soms in opvang kan zitten is in dit plan in ieder geval niet te vinden, want de opvang is echt gekoppeld aan perspectief. En dat perspectief, of dat nu weer terugkomen in de maatschappij is met een baan en wellicht op termijn ook een woning of terugkeer naar eigen land, dat is precies wat dit plan een goed plan maakt. En ik ben dus ook heel erg blij dat naast dat perspectief we ook proberen die zorgmijders richting opvang en zorg te krijgen. Want als wij denken dat elke dakloze met plezier naar de opvang gaat, dan is dat gewoonweg niet zo. We kennen te veel gevallen waarin daklozen zorg letterlijk weigeren. En in mijn stellige overtuiging zijn dat ook vaak de mensen die de meeste overlast geven in onze wijken. Dus ik ben ook heel blij dat met repressie, met dossieropbouw, met registratie, we middelen in handen hebben gekregen om een groep weigeraars ook letterlijk in onze opvang te dwingen, om te zorgen dat de overlast voor onze wijken verkleint. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mijnheer Lansink. Mijnheer Van Campenhout en daarna mijnheer Segers.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. Zoals eerder besproken binnen de commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport hebben we serieuze zorgen over de toegenomen handhaving op dak- en thuislozen in Rotterdam. De cijfers van het afgelopen jaar geven aanleiding tot een diepgaand onderzoek op de manier waarop we met deze kwetsbare groep omgaan. Vorig jaar zijn in Rotterdam 1665 boetes uitgedeeld aan dak- en thuislozen. Dit is een aanzienlijk aantal en dat vraagt om nader onderzoek. Wat echter het meest zorgwekkend lijkt is dat bijna de helft van deze boetes is uitgedeeld aan mensen die simpelweg op straat of in een auto slapen en slechts 5% van deze boetes had daadwerkelijk te maken met vervelend gedrag. De cijfers suggereren dat de handhaving onevenredig is gericht op het bestraffen van dak- en thuislozen vanwege hun leefomstandigheden in plaats van het aanpakken van de daadwerkelijke overlast. Het feit is dat er een extreme groei is in het aantal boetes, terwijl de groei van dak- en thuisloosheid in Rotterdam niet in dezelfde mate toeneemt en dat geeft reden tot zorg. Wij geloven dat handhaving een middel moet zijn om overlast te verminderen en niet om mensen te straffen omdat ze geen dak boven hun hoofd hebben. Door boetes uit te delen aan mensen die op straat of in een auto slapen, riskeren we verdere marginalisering en vergroten we de problemen waar deze mensen al mee te maken hebben. Daarom roepen wij op tot een grondig onderzoek naar de oorzaken van dakloosheid in Rotterdam. We moeten de oorzaken aanpakken en niet alleen de symptomen. Dit betekent dat we moeten kijken naar factoren zoals verlies van werk, huisvestingsproblemen, mentale gezondheid, verslaving en de eventuele rol van malafide uitzendbureaus. Door deze wortels van het probleem te begrijpen en aan te pakken kunnen we een duurzame oplossing vinden. Met deze achtergrondinformatie bieden wij daarom in samenwerking met de Partij voor de Dieren de motie 'Onderzoek de oorzaken van dakloosheid in Rotterdam' aan. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Van Campenhout heeft de volgende motie ingediend.

Motie 9. Onderzoek de oorzaken van dakloosheid in Rotterdam

"De Gemeenteraad van Rotterdam, bijeen in vergadering op 25 april ter bespreking van het agenda punt 6.3 "Actieplan Buitenslapers";

constaterende dat:

- dakloosheid ontstaat door een combinatie van factoren zoals verlies van werk, huisvestingsproblemen, verslaving, mentale gezondheidsproblemen, en uitbuiting door malafide uitzendbureaus;
- arbeidsmigranten naar Rotterdam komen door aantrekkelijke beloftes die in de praktijk niet altijd worden nagekomen;
- het bestraffen van buitenslapers de onderliggende oorzaken van dakloosheid niet aanpakt en zelfs kan bijdragen aan verdere marginalisering;

verzoekt het college om:

- een breed onderzoek uit te voeren naar de oorzaken die arbeidsmigranten naar Rotterdam halen;

- maatregelen te nemen om het aantal boetes aan dak- en thuislozen te verminderen, en de boetes te beperken tot de overlast veroorzakers;
- de raad periodiek te informeren over de voortgang van dit onderzoek;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout en S. van de Peppel

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. De titel van de net ingediende motie is eigenlijk een mooi bruggetje naar wat ik had willen zeggen, want in principe wat we vooral zien als we naar dakloosheid en buitenslapers kijken, is eigenlijk het afvoerputje van het vrije verkeer van personen en de grote inkomensverschillen op ons continent. Want dat is de daadwerkelijke oorzaak waarom mensen hier misschien wel met niet al te veel perspectief toch massaal naartoe komen. Dat kun je die mensen vooral niet verwijten. Dat is het echte probleem. Dus in zekere zin is alles wat we hier doen en alle moties die we vandaag indienen en alles waar we voor of tegen gaan stemmen, niet meer dan symptoombestrijding. En wat we hier doen is eigenlijk de eeuwige discussie tussen: ga je vooral overlast bestrijden, die er natuurlijk gewoon feitelijk is, die ook gewoon waar te nemen is en die ook daadwerkelijk overlast is versus een menswaardige aanpak. Wij hebben dit plan gelezen als een eerste stapje in de goede richting. Want wat het CDA betreft zien wij in de buitenslapers vooral in eerste instantie de mens. En het zijn vooral mensen die zorg nodig hebben, op welke manier dan ook. Wij hebben in het verleden, voordat iemand daar mogelijkerwijs wat op wil zeggen, ook wel eens vaker gewezen op die aanzuigende werking. Nou, die tijd is wat mij betreft, voor wat betreft het CDA Rotterdam, voorbij. Want dat eeuwige wijzen naar die mogelijke aanzuigende werking, alsof dat een reden zou zijn om iemand niet menswaardig te behandelen. Dus daar blijf ik ver van weg, en die aanzuigende werking moet ook eerst maar eens bewezen worden, want ik heb er nog niet zoveel bewijs van gezien. We zijn blij voorzitter dat dit college die stappen zet, die eerste stappen richting meer zorg voor deze groep, al zou je, want dat dacht ik wel even toen dit debat begon - ik heb natuurlijk de commissievergadering niet bijgewoond want dat heeft onze woordvoerder gedaan - maar als je de eerste termijn van Leefbaar Rotterdam hoorde, zou je dat niet hebben gedacht. Want toen dacht ik eigenlijk: wat een heel slecht plan dit. Want de woorden die de heer Ceulemans gebruikte gingen louter eigenlijk over de overlast en nooit over de mens. Pas desgevraagd reageerde hij dat hij het inderdaad ook best wel vervelend voor die mensen. Maar we hebben dus naar het plan gekeken en gelukkig ons niet laten leiden door de termijn van Leefbaar Rotterdam. Dit is dus een kleine stap. Waar onze grote zorg nog wel zit, en dat is dan ook een vraag aan de wethouder, er is netjes gereageerd op de vragen die gesteld zijn in de commissie. We hebben de brief gelezen. Onze vragen gingen vooral over: die zes tot acht weken, is dat niet gewoon voor complexe problematiek die mensen hebben per definitie niet eigenlijk te kort? Daar is op zich netjes op geantwoord. Daar is ook met Antes overleg geweest. Maar wat mij dan puzzelt is wel, er staat eigenlijk alleen: een detoxbehandeling bijvoorbeeld, die moet binnen zes tot acht weken ook wel gestart kunnen zijn. Ja, maar is ook die detoxbehandeling niet eigenlijk een symptoombestrijding van iets wat uiteindelijk dan misschien op dat moment het grootste probleem van die persoon is, die is niet voor niks aan de drugs gegaan enzovoorts en in die ellende beland. Dus ik vind het moeilijk te geloven dat zes tot acht weken echt, daadwerkelijk, genoeg zou moeten zijn om mensen daadwerkelijk perspectief te geven op een volgende stap in het leven die ook weg is van die problematiek. Daar twijfel ik aan. Er staat ook nog wel in dat verlenging eventueel mogelijk is, maar ik zou daar toch nog wel de wethouder even op willen uitdagen en dan is specifiek de vraag: kijken we in die beantwoording niet veel te precies alleen maar naar: oké, dan zou bijvoorbeeld verslaving het probleem zijn en hoe lang heb je daarvoor nodig om dat aan te kunnen pakken of in ieder geval een start van een traject te kunnen doen, terwijl de werkelijkheid is dat er heel vaak sprake is van multiproblematiek. Dat is een vraag die wij nog hebben voorzitter. Wij zijn op dit moment genegen om in ieder geval het plan te steunen met als reden dat het een stap in de goede richting is en wat ons betreft moeten er nog heel veel meer stappen volgen. Dank.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Volgens mij is nu mevrouw Van de Peppel de volgende spreker.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja, dank u wel voorzitter. Het glas halfvol, het is niks, maar beter dan niets. Bijna, bijna trapte ik erin. Want de titel klinkt heel sympathiek. Actieplan voor de buitenslapers. Alsof we ons zorgen maken, maar het was geen bewuste keuze van die mensen. Ze zijn gebruikt voor onze consumptie. Ze zijn gebruikt om het vuile en ziekmakende werk te doen. En raken ze als werknemers, niet onmogelijk en niet ondenkbaar, arbeidsongeschikt, worden ze letterlijk als vuil op straat gezet en dan moet de gemeente wat. Maar ja, dat wil het college eigenlijk helemaal niet, want dat kost geld in plaats van dat het wat oplevert en het moet eigenlijk de zooi opruimen die de landelijke en de Europese wetgeving ervan maken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mijnheer Lansink.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd). Ja voorzitter, is dat de enige groep arbeidsmigranten, die u nu beschrijft? Dus de mensen die hier werk hebben gehad en hun werk verliezen en dan op straat komen? Want zo doet uw betoog het namelijk wel lijken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel. Kunt u het nog kort even herhalen mijnheer Lansink?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd). Zijn de arbeidsmigranten waar u het over hebt alleen de mensen die hun baan verliezen of zijn er ook andere groepen? Want uw betoog doet lijken alsof het allemaal mensen zijn die hier hun baan hebben verloren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). In dit betoog heb ik het over de mensen die hun baan kwijtraken en gebruikt zijn.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Lansink.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd). Bent u zich ervan bewust dat er ook heel veel mensen uit Oost-Europese landen komen die al verslaafd, met problemen in hun eigen land, toevlucht zoeken in Nederland, in Rotterdam, om hier dan vervolgens zorg en opvang te krijgen? Bent u zich dat bewust?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Nou, dank u voor de vraag. Deze zelfde vraag heb ik eigenlijk gesteld toen in de commissie van januari, toen dit ook gesteld werd, dat deze mensen via de FlixBussen hiernaartoe kwamen. En ik vroeg toen: heeft u cijfers voor mij? Ik heb ze niet, dus ik weet het niet. Ik ga even verder. Maar goed, na druk uit de raad en zeker vanuit de publieke opinie uit de stad moest het college er nu wel iets mee. Dus we noemen het positief geframed actieplan, alsof er positieve beweging in komt. En we noemen ze niet overlastgevende wegwerpproducten, zoals we ze wel zien, maar we noemen ze dan buitenslapers. Even, deze mensen slapen buiten omdat de gemeente in eerste instantie geen opvang had geregeld. En deze mensen veroorzaken overlast omdat in eerste instantie geen echte hulpverlening was geregeld. Deze mensen werden en worden, ook in dit actieplan, niet oprecht, waardig en duurzaam geholpen. Nee voorzitter, als het college echt de wil had gehad, dan hadden de acties die het een actieplan zouden moeten maken, een duurzame, menswaardige oplossing moeten bieden en niet halfbakken mensen na acht weken weer op straat aan hun lot overlaten en het mislukken van een traject in hun schoenen te schuiven. Dit plan is voor de Bühne. Hier klinkt: ha, er ligt een plan. Er wordt in een krant over geschreven. De Rotterdammers halen opgelucht adem en het college denkt dat de gemoederen gesust zijn. Maar iedereen heeft recht op een dak boven het hoofd en hulpverlening dient niet tijdgebonden maar resultaatgebonden te zijn. En daarom is de Partij voor de Dieren voorts van mening dat er een einde moet komen aan de uitbuiting binnen deze consumptiemaatschappij, een einde aan de glas- en tuinbouw, en al helemaal aan die bio-industrie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde van deze eerste termijn van de raad. En dat is heel fijn nieuws voor de wethouder, want die heeft gevraagd om een korte sanitaire stop. Zodra hij terug is gaan we verder, dus blijft u vooral in de zaal, tenzij u daar zelf natuurlijk ook even gebruik van moet maken, maar dat is aan u.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ja, als iedereen weer kan gaan zitten. Er is een kleine afstemming geweest bij de wethouders over de beantwoording, maar volgens mij kunnen wij nu gewoon wethouder Buijt het woord geven. Aan u het woord.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, dank u voorzitter. En ook dank voor de korte sanitaire stop, want met een lege blaas staat het toch iets rustiger, dus dank daarvoor. Allereerst wil ik beginnen met een groot compliment uit te delen. We hebben afgelopen woensdag een commissievergadering gehad, maar die liep echt op het einde en toen kwam mijnheer Lansink met een voorstel: doe anders even een schriftelijke behandeling. En ik als niet-ambtenaar dacht: nou, dat moet een fluitje van een cent zijn, niet wetende hoe het hier werkt. Dus ik heb echt mensen ongelofelijk zenuwachtig gemaakt en ze hebben het dus voor elkaar gekregen om alles maandag richting u te sturen. Het is ook nog een heel goede beantwoording al zeg ik het zelf, dus ik wil vanaf hier toch ook gezegd hebben dat er echt heel hard aan gewerkt is. Dat gezegd hebbende, ik had dus ook nog geen kans gehad in de commissie om te reageren op de eerste termijn, dus veel dingen die ik vandaag gehoord heb, heb ik deels toen ook gehoord. Een aantal andere punten. En ik had ook nog geen kans in de commissie om even een korte situatieschets te geven van hoe we nu hier zijn gekomen. Want veel mensen hebben daar natuurlijk kwalificaties aan gericht of een reactie op gegeven en ik wil hem ook eventjes vanuit het perspectief van het college schetsen. Die was als volgt. We merkten eigenlijk, zomer 2022, dus zeg maar een kleine twee jaar geleden, dat er echt een toename kwam van het aantal mensen op straat en ook het aantal mensen vooral op straat dat overlast veroorzaakt. Er kwamen steeds meer signalen van mensen in de stad die dat zo ervoeren. Dat is een tijdje doorgegaan en op een gegeven moment kwamen ook verhalen in de media en er werd op een gegeven moment een situatie geschetst van: als we niet uitkijken gaan we terug naar het Rotterdam van de jaren negentig. En dan werden de pijnlijke voorbeelden die wij uit onze geschiedenis kennen als Perron Nul, de Keileweg, de situaties op de Binnenweg, weer als schrikbeeld naar voren gehaald. Laat ik één ding zeggen, in die situatie zijn we nooit beland, zijn we nu ook niet beland, maar het was wel een schrikbeeld. Als we nu niet iets gaan doen, was wel de angst: gaan we niet dan die kant op? En dat wilde niemand. Wat we ook niet wilden is dat het maar doorging, en dat zien we ook vooral door de coronacrisis, dat eigenlijk malafide bureaus mensen hier naar Nederland halen voor heel hard werken, heel weinig betalen, huisvesting koppelen aan een baan. Mensen worden op straat geschopt en worden vervolgens direct ook dakloos en aan hun lot overgelaten. Ook dat is iets wat eigenlijk niemand wilde. Nou, dat in combinatie, die situatie lag zo, en toen is vanuit het college ook echt de vraag aan mij gekomen, wethouder die verantwoordelijk is voor die opvang: doe hier alsjeblieft wat aan. Ga dit regelen. Nou, ik had natuurlijk al collega Versnel die al met dat laatste punt bezig was door met werkgevers in gesprek te gaan. We zijn helaas niet geholpen door landelijke wetgeving die eigenlijk erop gericht moet zijn om een einde te maken aan die praktijken. En daarop vooruitlopend is collega Versnel er hard mee bezig om een coalitie te smeden met goede werkgevers die goede arbeidsvoorwaarden verstrekken. Het was vanaf het begin af aan echt het doel: er moet evenwicht zijn tussen aan de ene kant repressie, want we willen echt dat die overlast stopt en aan de andere kant mensen helpen, perspectief geven hun leven weer op de rit te zetten. Dat is vanaf het begin af aan heel nadrukkelijk de opdracht geweest. Al is het alleen al om ook politiek goed draagvlak te krijgen. Daarna hebben we een stuurgroep opgericht, die is in september opgericht, met een aantal partijen, om toe te werken naar dit plan. Want je kunt dit plan maar één keer invoeren en we willen dat goed doen. We hebben daar de tijd voor genomen met veel partijen. Daar is uiteindelijk dit plan uit gekomen en het meest in het oog springend van het plan is natuurlijk de opvang voor de zestig personen. Dat is gewoon echt een doorbraak. Twee weken geleden waren minister Schouten en staatssecretaris Van Ooijen hier. Die hebben ook kennisgenomen van het plan en die zeiden ook echt: dit is echt een doorbraak waar ze met heel veel interesse naar kijken. De G4-gemeenten-collega's volgen het met heel veel interesse, want iedereen is erg benieuwd hoe dit gaat uitpakken. Dus we hebben daar de tijd voor genomen. Er moest politiek draagvlak voor zijn. Er moest commitment bestuurlijk zijn en we hebben gewoon gezegd: we gaan de schouders eronder zetten, want het is niet belangrijk of iemand op zijn schreden moet terugkomen, van: we geven nooit opvang aan rechthebbenden, of: we moeten niet mensen hard aanpakken die voor overlast zorgen. Het doel hiervan is echt: in Rotterdam, de droom van de burgemeester, hoeft nooit iemand op straat te slapen. En dat is met dit plan in feite hoe het is. Ik ben het wel met mijnheer Lansink eens dat het natuurlijk nog wel een uitdaging wordt om ook iedereen te verleiden naar die opvang te gaan. Maar in principe is het

nu echt een keus van jezelf of je nog op straat bent, want we geven iedereen van de EU-migranten de mogelijkheid om naar die opvang te komen. Dus dat is los van of je rechthebbend of niet-rechthebbend bent. Dat is niet een voorwaarde. We geven nu de kans. Het is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Dat wil ik ook aan de voorkant erbij zeggen. En om nog even te benadrukken: dat evenwicht tussen zorg en repressie is ook voor mijzelf een belangrijke voorwaarde aan de voorkant geweest. Ik vind beide echt belangrijk. Een aantal mensen hebben wel gegoogeld, of gewoon met F5 volgens mij, een bepaald woord, overlast, 63 keer. Maar heeft u ook 'zorg' gedaan? 55 keer. Dus het is redelijk in evenwicht. Dus ik wil ook zeggen dat er mij ook veel aan gelegen is om dat ook te doen. Nu gaat een aantal mensen natuurlijk gelijk kijken of het klopt, dus ik hoop dat het klopt. Het kan ook 54 of 56 zijn, maar het was ...

De VOORZITTER (de heer Engberts). Terwijl de mensen aan het kijken zijn, een stukje terug had u een interruptie. Mevrouw Van de Peppel ging staan. Dat ging volgens mij over een stukje terug. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Nou, het gaat even over de helderheid van de getallen, want nu duizelt het me een beetje. Want in uw beantwoording van de vragen staat dat in maart 2024 211 mensen in de winteropvang zijn aangetroffen als EU-arbeidsmigrant en 175 mensen buiten. Hoe verhoudt zich dat dan met dat alle mensen nu recht hebben of gebruik zouden kunnen maken van die zestig, zeventig plekken? Dan blijft toch nog steeds het overgrote deel op straat?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De here BUIJT (Ir) (wethouder). Nee, ik kan me voorstellen dat als je zo sec kijkt, dan lijkt het zo, maar we hebben natuurlijk niet op elk moment die opvang voor iedereen beschikbaar. Die mensen die in de winterkouderegeling zitten, zijn ook mensen die tijdelijk in de stad zijn, trekken weer door, komen ook uit randgemeenten omdat niet overal winteropvang is. Er zitten ook ongedocumenteerden bij, waar dit actieplan niet op gericht is. En we hebben juist, doordat we een doorlooptijd van zes à acht weken hebben, en mensen gaan geleidelijk instromen en weer uitstromen, ga je als het goed is op jaarbasis 300 à 400 mensen op deze manier helpen. Dus u heeft gelijk, het is niet zo dat op één moment direct iedereen daarin kan. Die groep is niet zo groot, als u optelt, met winterkouderegeling en mensen die op straat aangetroffen zijn. En er is ook een voorwaarde, ik kom daar dadelijk nog op terug, over die FlixBus waar u en ook de heer Vonk het over had. Daar kom ik ook op terug. Het is wel zo dat we één voorwaarde hebben. We hebben niet de voorwaarde rechthebbend, niet-rechthebbend, maar we doen wel de voorwaarde dat je in principe wel minimaal drie maanden in deze stad moet zijn. Dat is wel een voorwaarde die we stellen omdat we dus ook wel een toename zien van mensen die hier zomaar heen komen. Maar daar kom ik dan zo op terug als u het goed vindt. We hebben met dit plan eigenlijk vier dingen willen beogen. We willen het voorkomen van dakloosheid en daar zijn met name ook de gesprekken met werkgevers op gericht, om die voorwaarden beter te doen, om mensen niet zomaar meer hierheen te laten komen. Daar is ook de FlixBus een interessante partner voor. Daar kom ik zo op terug. Het tweede punt was perspectief bieden. Dus vrijwillig maar niet vrijblijvend door die opvang. En dat betekent mensen of weer doorgeleiden naar werk of weer teruggeleiden naar het land van herkomst. We willen aanpak van de overlastgevers. Die bestaat uit twee factoren. We hebben een top 30 van huidige overlastgevers. Ik kan u nu al melden dat negen daarvan al zijn aangepakt. Dat zijn niet zozeer alleen maar EU-arbeidsmigranten. Dat is gewoon een top 30 die op hotspots voor heel overlast zorgt. Daar zijn we al met een aantal mensen die daar van de straat zijn. En de aanpak overlastgevers geldt voor de mensen die dus weigeren naar de opvang te komen en voor veel overlast blijven zorgen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Daar heeft mijnheer Van Campenhout een vraag bij of een interruptie.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. U geeft aan dat u dus de overlastgevers wilt aanpakken, maar wat doet u dan met de partijen die het creëren, dus die die mensen op straat zetten waardoor wij dus dit soort problemen krijgen? U gaf aan, u bent beperkt, maar wat kunt u wel doen tegen dit soort partijen die dus de oorzaak zijn van dit soort problematiek?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). Ja, kijk, we moeten het ook weer niet helemaal omdraaien. Uiteindelijk is iedereen natuurlijk verantwoordelijk voor zijn eigen gedrag en kun je niet alles ophangen aan

iemand anders. Maar u heeft helemaal gelijk. Er is wel een oorzaak en dat is een heel oneigenlijke prikkel die er dus bij een aantal malafide werkgevers is om mensen hier voor veel te weinig geld veel te lang te laten werken, met heel veel mensen op een kamer te stoppen voor veel te veel huur. Daar is collega Versnel ongelofelijk goed mee bezig. Die probeert daar ook een coalitie te maken, maar daarvoor ben je ook afhankelijk van landelijke wetgeving. Dus u heeft gelijk dat dat aangepakt moet worden. Daar doen we ook maximaal ons best voor. Dat laat onverlet dat mensen wel te allen tijde verantwoordelijk blijven voor hun eigen gedrag. Die kanttekening wil ik wel maken. Dus dat was even in vogelvlucht hoe we zijn gekomen waar we nu staan. En zo zijn we tot dit plan gekomen. Een hele, in mijn ogen evenwichtige aanpak, waarbij we hopelijk voor heel veel mensen nieuw perspectief in hun leven gaan geven, want niemand zal toch voorzien hebben dat je zo moet eindigen. Dus we proberen daar echt heel gericht aan te gaan werken. Ik heb een aantal moties. Eén motie zal ik deels met collega Versnel behandelen. Dat is motie 9. En ik heb daarnaast ook nog een aantal vragen waar ik graag op inga. Sommige vragen zitten in de moties vermeld, maar lang niet allemaal, dus dan kom ik daarna op de vragen terug voorzitter. Motie 1 is 'Stuurgroep onder de loep'. Ik snap die, want als je beweert dat je evenwicht wilt creëren en je kijkt vervolgens naar de samenstelling van die stuurgroep dan is het evenwicht tussen zorg, waar het Leger des Heils namens veel zorgpartijen zitting heeft, en de andere partijen misschien in disbalans. Dus ik heb vooruitlopend daarop ook in de beantwoording gezegd: we gaan Antes en Barka sowieso toevoegen. U vraagt daarnaast ook nog om in gesprek te treden met het Rode Kruis en de Rotterdamse ombudsman met het verzoek tot hun deelname aan de stuurgroep. Ik zou u echt willen verzoeken, ik ben u deels al tegemoetkomen door twee zorgpartijen sowieso toe te voegen. Ik vind het Rode Kruis een interessante, maar de Rotterdamse ombudsman zou ik een verkeerde balans vinden in hoe we de zaken hier geregeld hebben. De ombudsman ga je op een gegeven ergens bij vragen als dingen niet lopen. En die is niet echt een logische gesprekspartner. Dus ik zou u willen vragen om die daar dan uit te halen. En ik wil wel benadrukken, de ombudsman is hier ook ongelofelijk strak bij betrokken. We hebben op 15 mei ook een conferentie, op verzoek van de ombudsman, op initiatief van de ombudsman, met ook alle partijen die ook op hotspots op zitten, die de zorg gaan verlenen. Dus zij is wel degelijk nauw betrokken bij dit proces. Alleen een plek in de stuurgroep zou ik een verkeerde balans in de verantwoording vinden, dus dat is de suggestie die ik u zou willen doen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Daar vindt mijnheer Elbay wat van.

De heer ELBAY (d66). Nou ja, dank voor de beantwoording. Ik ben toch op zoek naar de kern achter uw antwoord, want dat zal de balans niet op orde krijgen, zegt u. Juist een onafhankelijke betrokken partij kan in de stuurgroep waardevol zijn. Dus ik snap dan niet helemaal waarom u tegen deelname van de ombudsman bent.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Nou, in ieder geval niet dat nu de balans niet in orde is. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat er een zekere sprake van disbalans was, want het Leger des Heils vertegenwoordigde meerdere zorgpartijen. Omdat ook Antes nu ook echt een van de partijen gaat worden die ook op de locatie hulp gaat bieden en ook daarbuiten trouwens, wil ik hen erbij halen, plus Barka erbij halen. Dus ik vind dat daarmee de balans ook hersteld is. Het Rode Kruis vind ik ook een interessante, om nog met hen in gesprek te gaan of zij daar een rol voor zichzelf zien. Dan is die balans er. En dan vervolgens is de ombudsman ook nog ruim betrokken bij dit hele vraagstuk, ook een conferentie op haar initiatief, die wij ook initiëren, met alle partijen. Dus ze is nauw betrokken, dus dan vind ik het niet gewenst dat ze ook nog zitting daarin neemt, dus dat is mijn aanbod. Ik zou de ombudsman hier niet bij betrekken. Het is uiteraard aan u hè. U gaat over uw eigen moties. U vraagt mijn advies op de motie en dit is mijn advies aan u. 'Breek een lans voor een tweede kans'. Dat klinkt op zich sympathiek hè, want veel mensen maken zich ook zorgen: gaat dat nu wel lukken in zo'n relatief kort tijdsbestek? De professionals in het veld zeggen dat dit echt een heel goede richtlijn is, alleen zeggen ze ook: wij hebben op dit moment niet de capaciteit om ook direct al heel veel zorg die misschien op het toppunt al gevraagd wordt, dat wordt al heel erg spannend of ze dat met personeel allemaal in orde krijgen. Als je dan ook nog eens een keertje mensen van een tweede daarbij gaat nemen, dan gaat al die eerste hulpverlening al direct vastlopen. Dus nog even los van of je het wel of niet wenselijk vindt, en ik denk dat het in sommige gevallen best wenselijk kan zijn, maar op dit moment is dit gewoon niet uitvoerbaar. Dus ik zou u wel willen aanbieden dat we even aankijken, we krijgen natuurlijk op korte termijn dadelijk ook een evaluatie. We willen in december, uiterlijk januari

de balans opmaken van hoe die eerste zes, zeven maanden gaan, dus ik wil dit heel nadrukkelijk ook meenemen. Ik vind het zelf ook heel spannend hè, die zes, acht weken, met eventueel een verlenging negen à tien, hoe gaat dit in de praktijk uitpakken? Dus ik wil echt serieus gaan kijken wat de mogelijkheden zijn en wat in de praktijk gaat werken, want we komen nog bij dingen uit die we nu niet voorzien hebben en dit is een van de spannende dingen. Maar hierop vooruitlopend zou ik dit niet op dit moment al doen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Segers-Hoogendoorn en daarna mijnheer Elbay.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, naar aanleiding van deze beantwoording, daar ben ik al blij mee, want dan hoeft u wat mij betreft ook niet, maar dat zou u misschien ook niet doen, apart nog die vraag van mij te behandelen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, maar dus die zes tot acht weken. Nu hoor ik u daar zelf dus ook zeggen: dat vind ik spannend, en komt er eigenlijk een complexiteit bij, want u zegt dat die zorgpartners aangeven dat ze eigenlijk te weinig personeel hebben. Dat herkennen we natuurlijk. Ja, we hebben dat evaluatiemoment. Voor mijn gevoel duurt dat dan wel lang. En stel, het loopt ons over de schoenen, of erger nog, denk ik, dat weten we ook uit de jeugdhulp, als je zorg start die je vervolgens eigenlijk niet kan afmaken, dan ben je misschien soms nog wel slechter af dan aan het begin. Dus ik ben ook een beetje op zoek naar: kunnen we ook al iets voor dat evaluatiemoment, als het zo zou zijn dat we merken: dit is echt te kort, of zorgpartners kunnen dit echt niet waarmaken. Want anders binden we de kat op het spek waarschijnlijk.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Aanvullend, mijnheer Elbay?

De heer ELBAY (d66). Aanvullend voorzitter, ik ben sowieso blij met de toezegging van de wethouder om dit punt mee te nemen in de evaluatie. Alleen ben ik toch wel even op zoek naar zijn schriftelijke beantwoording, daar geeft u eigenlijk aan: joh, we gaan maatwerk toepassen, dat is belangrijk. Alleen ben ik dan geïnteresseerd in terugval van mensen die al halverwege in zo'n traject zitten. Wat gebeurt dan met hen? Want ik vind het nogal ontzettend belangrijk dat we juist dit soort mensen, die gemotiveerd zijn en terugval ervaren, niet loslaten. Want ja, om even een eigen voorbeeld te geven voorzitter. Ik ben een ex-roker, en het heeft bij mij niet acht weken geduurd maar jaren voordat ik het echt onder de knie kon krijgen. En laat staan drugs en alcohol, dat is wat mij betreft nog zwaarder. Dus ik ben toch wel geïnteresseerd en benieuwd naar uw beantwoording hieromtrent.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Allereerst op de vraag van mijnheer Segers-Hoogendoorn, ik ga het natuurlijk heel erg monitoren, dus ik kan me zeker voorstellen dat als blijkt dat in de praktijk het op de een of andere manier niet gaat werken met die acht tot tien weken, dat we echt in de praktijk gaan merken, wat overigens nu niet verwacht wordt hè, laat ik ook wel aan de voorkant helder zijn. Dan zal ik daar zelf heel snel over aan de bel trekken en mocht het nodig zijn dan wil ik natuurlijk ook niet wachten tot januari met daarover te rapporteren. Dus als er aanleiding toe is, ga ik u daar zeker van op de hoogte stellen. Maar ik wil het ook wel heel even een paar maanden de tijd geven om natuurlijk de eerste kinderziektes te overwinnen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, puur in een poging om elkaar te helpen, niet omdat ik eropuit ben om nu iets genoteerd te krijgen of zo, maar is het misschien handig om dit dan als een toezegging neer te schrijven? Mogelijkerwijs voorkomt dat ook moties. Eigenlijk zegt de wethouder dit toe.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ik zou het een goede vinden als we zeg maar na drie, vier maanden gewoon even een update geven, want ik merk dat er veel zorgen zijn over die zes tot acht weken, dat ik dat in de praktijk laat, hoe valt dit nu, want dan zijn we vier maanden verder, dus dan heb je al in principe twee tranches gehad. Dus het lijkt me goed dat ik dan medio oktober een update geef van: hoe werkt nu in de praktijk die zes tot acht weken met eventueel die verlenging. Daar gaat natuurlijk enorm veel van afhangen of dat gaat lukken. Dus dat. Kijk, aan de voorkant zie je al dat als mensen

meewerken aan perspectief en je bent op een gegeven moment een stap in de goede richting aan het zetten, dan zijn wij natuurlijk nu ook al bezig dat mensen misschien al de eerste stappen kunnen zetten en dan nog langer hulp nodig hebben, maar wel dat er aan dat perspectief gewerkt wordt. Het perspectief kan ook zijn, er is weinig toekomstperspectief in Nederland, de behandelingen aan detox in het land van herkomst, daar zijn de wachtlijsten veel korter. We hebben hier ook te maken met wachtlijsten en beperkte capaciteit. En het perspectief is natuurlijk teruggeleiden naar werk, je leven op de rit krijgen, dan vervolgens: wat is dan de beste keuze? En dat zal voor sommige mensen ook zijn: terug naar het land van herkomst. En dat betekent ook dat je dan probeert die behandelingen daar mee te nemen. Ik kan u zeggen: collega Versnel en ik zijn heel erg nauw bezig ook met de landen waar deze mensen vandaan komen. We hebben gisteren allebei met de Roemeense ambassadeur gesproken. De heer Versnel is daar al met minister van Gennip op werkbezoek geweest. Wij gaan samen in juni ook naar Roemenië, Boekarest en Polen, om daar met partijen te praten. Want we willen er ook alles aan doen dat mensen die teruggeleid worden daar ook op een zo goed mogelijke manier opgevangen worden. Dus we zitten daar echt heel erg scherp op. Dan wil ik met de moties verdergaan. Motie 3, 'Zonder huis ben je niet zelfredzaam', moet ik echt ontraden. We hebben hier nu eenmaal helaas te maken met veel mensen die op een bank slapen. Die hebben feitelijk geen eigen huis. En we hebben gewoon niet de opvangcapaciteit om die allemaal een plek te geven, dus dat is gewoon op dit moment een onuitvoerbaar motie, dus die wil ik ontraden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay denk ik op het vorige punt. Ik kijk even naar mijnheer Elbay, gaat dat over? Ja.

De heer ELBAY (d66). Ja, nog even over de vorige motie voorzitter, want ik heb daar niet echt een antwoord op gehad. Ik zie dat de wethouder gemotiveerd is, maar ik heb het nu even over de gemotiveerde dakloze die bezig is met het traject. Ik bedoel, je bent ermee bezig en na vier weken is de verleiding zo groot dat je toch de verkeerde weg inslaat. Wat gaan we nu met die mensen doen? Is er dan een enkeltje retour naar Warschau of Budapest of krijgen die mensen een tweede kans?

De VOORZITTER (de heer Engberts). En mijnheer Ceulemans wil daar weer op interrumperen.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, een vraag aan de heer Elbay, want ik vind dit wel een beetje doorschieten hoor, moet ik zeggen. Kijk, de gemeente biedt met deze regeling aan de voorkant al een kans die er voorheen nooit geweest is voor verslaafde Moe-landers in Rotterdam. Die kunnen zes tot acht weken in dat traject. Ze worden daar geholpen met afkicken als dat nodig is. U haalt uw eigen traject van stoppen met roken erbij. U zegt: dat heeft jaren geduurd. Je kunt van een gemeente toch niet vragen dat er tot in lengte van jaren geïnvesteerd wordt in het almaar opnieuw afkicken ondanks terugvallen van personen van wie eigenlijk terugkeer naar het land van herkomst aantoonbaar een betere optie is?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja voorzitter, dat zeg ik helemaal niet. Dat zeg ik helemaal niet. Ik vraag aan de wethouder wat we gaan doen met die mensen die al drie, vier, vijf weken bezig zijn met een traject en die op een gegeven moment toch een terugval hebben. Wat gaan we met die mensen doen? Dat is de vraag.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, en daarover spreekt u in de context van tweede kansen en u haalt daar zelf bij: bij mij heeft het jaren geduurd, dus het kan gewoon veel langer duren tot je afgekickt bent. Maar mag ik dan in ieder geval wel eventjes markeren dat u dus niet vindt dat wij hier veel meer tijd moeten gaan steken in mensen die de kans hebben gekregen om in een gemeentelijke opvang af te kicken, zijn teruggevallen, dat we niet als gemeente daar tot in lengte van jaren in kunnen blijven investeren? Dat op een gegeven moment alleen maar terugkeer naar het land van herkomst de beste optie is? Kunnen we dat dan in ieder geval met elkaar eens zijn?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Afsluitend mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja, hier zijn we het dus niet met elkaar eens. Ik vind dat we gewoon echt bij goedwillende gemotiveerde mensen ook de menselijke maat moeten toepassen. En ja, dat u vindt dat die mensen na één kans een enkeltje retour moeten krijgen naar het land van herkomst, prima, maar daar ben ik het dus niet mee eens.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). En waar ligt voor u dan de grens? U zegt: we moeten de menselijke maat toepassen. Hoe lang mag dat duren, hoeveel pogingen mogen dat zijn, waar stopt de verantwoordelijkheid van de gemeente wat u betreft?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Maatwerk voorzitter, dat geeft ook de wethouder aan. Maatwerk toepassen, kijken naar het individu, kijken wat diegene nodig heeft, kijken hoe gemotiveerd diegene is. Vandaar dat ik ook de vraag aan de wethouder stel: hoe gaat u nu om met dit soort situaties? Het is eigenlijk een glasheldere vraag die ik stel aan de wethouder.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans, en daarna gaan we terug naar de wethouder.

De heer CEULEMANS (lr). Ja, de vraag van de heer Elbay is glashelder. Het antwoord dat hij geeft op mijn vraag is niet glashelder. Ik zeg: is er dan voor u enige beperking? Is er dan een beperking aan de pogingen, aan de duur, noem maar op. Daar geeft u geen antwoord op en ik denk dat u gewoon ook iets blijer moet zijn met het feit dat met deze pilot daklozen die verslaafd zijn voor het eerst überhaupt een kans krijgen om af te kicken. Probeer dat iets meer te waarderen in plaats van meteen tot in het oneindige nieuwe pogingen te gaan bepleiten, want dat is gewoon iets wat de gemeente niet kan doen en niet moet willen doen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De laatste opmerking, want dan gaan we terug naar de wethouder, en daarna naar mevrouw Kockelkoren.

De heer ELBAY (d66). Voorzitter, ik ben ontzettend blij dat we een koerswijziging inzetten in deze stad door na jaren van verkeerd beleid een kans te geven aan mensen die kunnen werken aan hun toekomst, aan hun herstel. Dus die koerswijziging die we samen nu inzetten, daar sta ik ook achter en dat onderstreep ik dan ook, maar ik wil simpelweg weten hoe de wethouder omgaat met dit soort situaties. Punt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Een korte reactie van de wethouder en dan naar mevrouw Kockelkoren.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, ik wil het inderdaad kort houden, maar het is wel belangrijk om hier iets over te zeggen. Er zijn twee verschillende dingen. Ik ben niet in voor een tweede behandeling. Dus als iemand een detox krijgt, op dit moment, los van of je het zou moeten willen, zijn gewoon de middelen er niet om dat ook te doen. Wat ik wel vind, is als iemand drie, vier weken op de goede weg is en je wordt eens één keer met een biertje betrapt, gaan we natuurlijk niet zeggen: ja, nee, nu. Dus dat is wat ik bedoel met maatwerk. Maar als iemand vervolgens elke dag laveloos met een fles daar ligt, dan zie je dus: nee, dit perspectief is niet reëel. Dus natuurlijk moet je niet tegen iemand die één keer eens even een drankje neemt, meteen zeggen: het houdt hier op. Maar aan de andere kant is het ook niet zo dat je tot in het oneindige trajecten kan doen die al heel erg moeilijk zijn. En het allerlaatste is, we zeggen sowieso geen mensen terug naar Warschau, want daar hebben we gewoon de regels voor dat er dan een traject wordt gestart, dus niemand kan zomaar even op de bus terug gezet worden of whatever. Dus het is wel zo dat mensen die uit de opvang gezet worden wel extra aandacht krijgen. Want het is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Dat is natuurlijk ook een kant van de medaille.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Nou ja, een helder antwoord voorzitter. Dan ga ik akkoord met uw toezegging en trek ik mijn motie in.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Oké, dat was motie 2, uit mijn hoofd. Motie 2 wordt ingetrokken en dan gaan we naar mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik stond eigenlijk op, op een punt na dit hele debatje. De wethouder adviseerde namelijk mijn motie over zelfredzaamheid en zei: zover kan ik niet gaan. En ik dacht: ik moet er toch even bij opstaan, want u heeft net in uw inleiding betoogd dat in Rotterdam nooit iemand op straat hoeft te slapen. Dat is de droom van de burgemeester en dat is de doorbraak die wij hier ook willen forceren en ik constateer dat door die kwalificatie van zelfredzaamheid nog steeds mensen op straat belanden. En ik vraag dus: is dit dan niet het moment om dat eens los te laten? Want dat zijn namelijk soms redelijk ondefinieerbare dingen, zeker voor de mensen die het betreft, dat zij als zelfredzaam worden gekwalificeerd, met als gevolg dat ze dus alsnog op straat belanden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, kijk, zelfredzaam ben je als je nog genoeg middelen hebt, financiële middelen, dat je zelfstandig woonruimte kan vinden of dat jij nog een netwerk hebt waar je terecht kunt. Als die voorwaarden er niet meer zijn, ben je niet meer zelfredzaam, krijg je een CO-pas, ga je in de opvang. Maar als we dat criterium van zelfredzaamheid nu voor alle bankslapers ter plekke zouden loslaten, dan zouden we minimaal 4000, 5000 mensen, nog even de vraag of mensen dat überhaupt wel willen, opvang boven een bank. Het klinkt dus sympathiek maar het is niet realistisch. Dus ik kan hem echt niet omarmen. In motie 4, 'Actieplan Buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen', zegt u eigenlijk: er is nu wel één doelstelling benoemd en die is heel erg gericht op repressie. U zegt: u wilt zoveel mogelijk evenwicht, dus ik vind dat u daar ook een punt heeft. Ik heb wel één kanttekening. Het zou dan ook fair zijn om twee doelstellingen, enerzijds-anderzijds. Dat vind ik op zich, als je A zegt moet je ook B zeggen. Alleen wil ik wel opmerken dat ik het bieden van perspectief aan dak- en thuislozen best als een doelstelling wil zetten. Dat proberen we nu ook te doen. En opvang en hulp is daar een middel in. Dus ik heb een klein beetje moeite met de toevoeging opvang en hulp. Het bieden van perspectief aan dak- en thuislozen moeten we zoveel mogelijk doen, en een onderdeel daarvan is opvang en hulp. Maar perspectief bieden is ook teruggeleiden naar werk, is ook teruggeleiden naar het land van herkomst. Dus ik wil er wel voor waken dat we niet gaan verenigen tot deze twee dingen. Dus ik vind het prima om ook het perspectiefverhaal mee te nemen, fair enough, maar dan wel met die kanttekening. Motie 5 van de PvdA moest ik even een paar keer lezen, maar op dit moment is niet een criterium, niet-rechthebbend of rechthebbend, om toegang te krijgen. Iedereen wordt voorgedragen die wordt aangetroffen op straat en dan gaan we niet uitzoeken: bent u wel rechthebbend of niet-rechthebbend? We gaan gewoon zeggen: we bieden u een plek in de opvang aan. Dus dit onderscheid is er op dit moment niet en het is dus ook niet een criterium om mensen naar de opvang te geleiden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Voorzitter, zou u dan wel in die rapportage na drie of vier maanden ook willen inzoomen op die mensen, die discussie van net, die na drie, vier weken afvallen als het ware of uit het traject vallen, en waar uit maatwerk wel blijkt op een gegeven moment dat ze toegang hebben tot WMO-voorzieningen? Kunt u dat aspect dan ook meenemen? Want dat zou voor mij als gemeenteraadslid betekenen dat ik in ieder geval inzicht krijg in zestig casussen en daaruit in ieder geval kan afleiden: hoe zit het nu eigenlijk met die rechtspositie van dit soort mensen?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, ik wil een beetje ervoor waken dat we niet na vier maanden een hele rapportage gaan optuigen. Binnenkort komt de rechtentool en mijn collega Versnel weet beter hoe dat schema zit. De rechtentool komt naar ons toe. Er wordt een richtlijn gegeven. Ik ben het mijnheer Vonk eens, dus ik heb al een van zijn vragen dan beantwoord. Op het moment dat die komt, maken wij natuurlijk een analyse van wat dat voor Rotterdam gaat betekenen. Dat lijkt me het minste wat we kunnen doen. Overigens één voorzichtige waarschuwing, die rechtentool is ook wel een richtlijn en niet dat er wordt gezegd: gemeente, u zult. Maar ik wil die toezegging wel sowieso doen. Daar kom ik dadelijk op. Dus als u het goed vindt wil ik hem eigenlijk liever daar, als we het echt over de rechten hebben. Wat we wel gaan doen ook op de plek waar mensen opgevangen worden, is kijken

wat de rechten van mensen zijn. Zij moeten zelf natuurlijk dingen kunnen aantonen, maar als mensen daar met overtuigende dingen komen dat ze kunnen aantonen dat ze hier een aantal jaren gewerkt hebben, gaan we daar wel heel serieus naar kijken en misschien is daar in het verleden wel eens te weinig aandacht voor geweest. Dus die aandacht komt er wel, ook in de opvang nu.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Yildirim.

Mevrouw YILDIRIM (pvda). Ja voorzitter, en ik zou het dus interessant vinden om daar niet in abstracto een document over te lezen, maar gekoppeld aan die zestig casussen daadwerkelijk lezen hoe bij A, B, C, D en F enzovoorts het is toegepast. Ik zou het ontzettend interessant vinden als u ook daarop kunt reflecteren in de tussenrapportage.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Let u een beetje op de tijd mevrouw Yildirim. Wethouder.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). Nee, ik wil het voor dit moment echt laten bij de verwijzing naar de rechtentool en ik wil niet al in oktober, na vier maanden al direct met een rapportage komen. Ik wil daar echt het evaluatiemoment voor gebruiken. Ik vind die zes tot acht weken echt een heel spannende en cruciale, dus daar wil ik echt een uitzondering voor maken, dus daar wil ik het echt bij houden. Motie 6, heel goed dat u zich zorgen maakt over de toestand bij de Markthal. Ik ben er zelf ook geweest en dat is inderdaad niet dat je zegt van: daar ga je heel vrolijk weg. We zijn heel stevig in gesprek met de eigenaar van de parking. Ze schieten gewoon tekort in hun verplichtingen, is onze mening, dus we voeren dat stevige gesprek. En wij vinden het gewoon belangrijk dat zij moeten zorgen dat dat hek gewoon is afgesloten. Dat is hun taak. Dus wij willen zeker daar de komende tijd op gaan checken of dat zo is, dus dat nemen we wel mee in de rondes, maar ik ga het niet een aparte hotspot noemen. Dit moet echt door de eigenaar worden opgelost. Dan krijgen we de motie van mijnheer Kind, 'De basis op orde voor dakloze EU-arbeidsmigranten'. Even kijken wat u vraagt. Ja, dit is een moeilijke, ik ga hem heel even opzijleggen. Motie 8, 'Dakloze Rotterdammers door stapeling APV-boetes verder in de knel'. Dat is natuurlijk het laatste wat wij willen, en u vraagt eigenlijk een onderzoek te gaan doen wat de effecten zijn van een stapeling van bekeuringen op dakloze Rotterdammers en over de uitkomsten... Ja, ik zou zo'n onderzoek eigenlijk niet willen doen, omdat, wat de uitkomst van het onderzoek ook is, ik vind het gewoon onwenselijk dat mensen op straat de inschatting moeten gaan maken: die ga ik wel een boete geven, die ga ik geen boete geven. Dat vind ik gewoon onwenselijk, want dan gaan wij mensen van onze dienst in een positie brengen waar ze niet in moeten komen. Wat ik wel vind, als je echt gaat kijken: wat is nu een specifieke boete die echt alleen maar aan daklozen gegeven wordt, niemand gaat voor zijn lol op straat slapen, tenzij je een keer een avond heel erg bent doorgezakt. Ik ben geen ervaringsdeskundige hè, laat dat helder zijn. Maar kijk, dat is echt een specifieke, en ik vind wel dat we met onze mensen in gesprek moeten gaan van: daar moet je echt nu geen boetes meer voor geven, tenzij mensen die dat doen natuurlijk geweld gebruiken of intimiderend zijn, maar dan moet je daar een boete voor krijgen. Dus als ik u de toezegging kan doen dat we eigenlijk gaan kijken, omdat boetes voor puur voor het feit dat je slaapt, dat dat gewoon in principe een registratie moet zijn. Want dat is echt een boete die alleen dakloze mensen treft, en dat vind ik eigenlijk ook niet billijk, want ik vind wel, als je eenmaal je leven weer op de rit krijgt, dan moet je ook een schone start kunnen maken, dus die toezegging zou ik u in dezen willen doen. Dan zitten we op 9 en dan kijk ik ook even naar mijn collega, want die zou daarvan ook een deel voor zijn rekening nemen. Dan ga ik nog even naar die andere motie kijken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Het woord is aan de heer Versnel.

De heer VERSNEL (vvd) (wethouder). Ja dank u wel voorzitter. Het gaat dan om motie 9, over het onderzoek naar de oorzaken van dakloosheid in Rotterdam. Er wordt gevraagd om een breed onderzoek te doen naar de redenen waarom arbeidsmigranten naar Nederland, naar Rotterdam komen. Ik wil die motie u ontraden en dat heeft ermee te maken dat we eigenlijk al best wel goed weten waarom het zo is dat mensen naar Nederland en ook zeker naar Rotterdam komen. We zijn in ons land heel goed in zelfkritiek en daarmee zien we wel eens over het hoofd dat Nederland gewoon een fantastisch land is, waarin het leven in ieder geval in de uitstraling ervan in heel veel opzichten echt geweldig is. En dat is iets wat mensen natuurlijk van heinde en verre aantrekt. Dat is een heel belangrijke reden. En onze economie draait gewoon als een tierelier. En als je daar wat getallen bij wilt hebben hoe dat in vergelijking zit. Je hebt de EURES, dat is het Europese verbond van arbeidsbureaus.

Die hebben een mooie website en daarop kun je zien dat er in Roemenië op dit moment 19.800 vacatures zijn. In Polen 32.974. In Nederland 152.961, dus meer dan tien keer zoveel, en dat zijn in dit geval allemaal vacatures die ook openstaan voor inter-Europese arbeidsmigranten. Dus er is hier gewoon ontzettend veel werk beschikbaar waar mensen natuurlijk op afkomen die denken: dat is ook nog eens een heel leuk land om dat te doen. Dus wij weten ook uit de gesprekken die wij hebben met bijvoorbeeld gisteren de ambassadeur van Roemenië. We gaan daar ook over twee maanden het ook weer met eigen ogen zien. En we hebben ook een adviescommissie Arbeidsmigratie. Die hebben wij samen met de gemeente Den Haag. Dat is een van de dingen uit ons Actieprogramma EU-arbeidsmigranten 2023-2026 onder voorzitterschap van Monique Kremer, hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam, die ook weer voorzitter is van de Landelijke Adviesraad Arbeidsmigratie. En wat ik u wel wil toezeggen is om in onze adviescommissie eens de vraag neer te leggen wat voor ook echt wetenschappelijk onderzoek er nu gedaan is naar de achtergronden van die migratiebewegingen. En dan ben ik van harte bereid om de dan opgeleverde literatuurlijst met uw raad te delen, en dan kunt u zich daar ook in verdiepen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mooi, dan geef ik weer het woord aan wethouder Buijt voor de laatste motie.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Motie 7 van de heer Kind. Ja, ik zat hem nog even goed te lezen, maar ik ga deze toch ontraden. Wij willen geen informatiepunt op de locatie zelf. Uiteraard helpen we mensen op de locatie wel met de informatie die zij hebben om te kijken wat hun rechten zijn, maar op die locatie zelf een infopunt openen, zien wij op dit moment niet zitten.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, het leek ons een heel goed idee, omdat er gemiddeld ik denk zestig EU-arbeidsmigranten daar aanwezig zullen zijn. Het is een enorm handig punt om daar dan een informatiepunt te starten om te kijken: kunnen we je helpen met wat aanvragen, hoe zit het met je identiteitsbewijs, sta je ingeschreven bij het UWV, bij een zorgverzekering? Gewoon een superhandig punt om dat daar even te hebben. Het hoeft geen publiek infopunt te zijn, dat niet iedereen daarnaartoe gaat. Dat zal ook niet gebeuren, want het is achter in Overschie, maar zo'n punt, dat we bijvoorbeeld wel op Rotterdam-Zuid hebben en dat ligt dan weer bij de heer Versnel, het lijkt ons, het is gewoon een goed idee eigenlijk.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Buijt, een reactie daarop.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, of het een goed idee is, dat durf ik niet te zeggen. We vinden het gewoon niet wenselijk om daar nu een extra informatiepunt te doen. Het laat onverlet dat we daar natuurlijk wel de situatie van mensen bekijken en die met informatie komen, en die gaan we heel serieus bekijken. Het is dus niet zo dat we daar niets mee doen. We gaan ook mensen helpen, we gaan ook kijken naar de situatie. We gaan ook kijken: hoe zit het met jouw rechten? Maar we gaan daar niet een apart informatiepunt generiek neerzetten, maar het heeft wel degelijk veel aandacht op de locatie zelf. Dan heb ik nog een paar vragen gekregen. Die wil ik nog even langslopen in hoeverre ze niet bij de moties zaten. Ze zitten vooral bij mijnheer Vonk van de ChristenUnie. Nou, het glas halfvol zei u. Nou ja, ik ga er in ieder geval alles aan doen, en ik weet ook alle zorgverleners, het is wel echt mooi om te zien hoe iedereen hier ook in gelooft en er voor wil gaan. En dat zit aan alle kanten, zowel aan de zorgkant maar ook aan de politiekant, ook aan de IND-kant. Iedereen heeft zoiets van: dit zou weleens iets moois kunnen worden. Dus ik ga zorgen dat dat glas voller wordt. Althans, ik, ik ga erop toezien, want het zou wel heel erg aanmatigend zijn. U zegt een evaluatie van de financiële dekking. Ja, dat zal natuurlijk wel een onderdeel worden, maar die dekking zal dan bij de volgende retraits weer gevonden moeten worden, als we tot de conclusie komen dat dit een succes is, en dat weten we december, januari. Dan kunnen we daar echt wel een redelijk, dan zal ik natuurlijk mijn best gaan doen bij de collega's: hier moeten we mee verder. Daar zal extra geld voor moeten komen, maar dat kan ik op dat moment, vooruitlopend op, natuurlijk niet zeggen. Maar even via u naar mijn collega's, we zouden natuurlijk wel heel erg dom zijn als iets heel erg goed werkt, om dan natuurlijk het kind met het badwater weg te gooien. Maar ik kan daar op voorhand natuurlijk geen voorschot op nemen. De analyse over de rechtentool heb ik natuurlijk aangegeven.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Excuus, mijnheer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, voordat we hem kwijtraken, even over die financiën. Wat ik bedoelde, kijk, het grootste gedeelte wordt gedekt door landelijk geld. Het is een pilot. En daarvan is, heb ik begrepen, ook onzeker of dat volgend jaar ook doorgaat, dus vanuit landelijk. Dus mijn vraag was: kunnen wij op het moment dat er geëvalueerd wordt ook alvast informatie krijgen over hoe dat zit, hoe dus de landelijke financiering zit, zodat we ook een beetje weten wat er richting voorjaarsnota nodig is.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Buijt.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Helder. Dat kunnen wij in de evaluatie meenemen. Wij stoppen zelf als gemeente ook behoorlijk geld hierin, en ik merkte al op dat er twee bewindslieden, toevallig allebei van uw partij, hier langs zijn geweest en die vonden het heel interessant en we gaan natuurlijk ook proberen om hen aan boord te krijgen om hier natuurlijk in te participeren. Dus daar kunt u misschien zelfs wel een bijdrage aan leveren, dat het glas wat voller wordt. Dan hebben we de boetes. Daar ben ik op ingegaan bij mijnheer Kind. De FlixBus, cijfermatig, is niet beargumenteerd. Ik wil daar toch even één nuance maken. Ik kan me de precieze tekst niet meer herinneren, maar hij is in ieder geval niet als toezegging genoteerd. Maar ik wil zonder meer aannemen, misschien heeft u het wel teruggekeken, dat ik het wel gezegd heb en dan is het niet genoteerd door de voorzitter. Dat zou kunnen, maar ik wil daar niet flauw over doen. Wat we dus zien, en u kunt het ook lezen in het actieplan op bladzijde 5, daar staat een noot 2, daaronder wordt naar een IVO-onderzoek verwezen en we horen het ook echt van de veldwerkers. We zien het ook in de toename van de laatste maanden van het aantal mensen op straat dat nieuw is in Rotterdam en dan direct dakloos is hè. Dus dat is een teken dat je hier dakloos heen komt. Dus we treffen, echt, je ziet de opgaande lijn van mensen die 's nachts op straat door de zorgpartijen worden aangetroffen. Dat zie je. Je ziet, in dat IVO-onderzoek bij 42 mensen, is bij negen al vastgesteld dat ze hier al zonder perspectief zijn gekomen. Dat is al even oud. En de partners geven het ook allemaal aan: we zien steeds meer mensen die eigenlijk... Dat is op zich voor mij echt wel een behoorlijke onderbouwing van hetgeen. Dus dat eigenlijk, dus die toename zien we wel degelijk en misschien dat u ook dat onderzoek nog eens even moet checken, waar onderaan bladzijde 5 naar wordt verwezen. De PvdA heeft het over de Markthal.

De VOORZITTER (de heer Engberts). U heeft een interruptie van mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja, dank u voorzitter, want dit was nu precies mijn kritiek in januari ook. Beleid maken we niet op horen zeggen, beleid maken we op feiten en cijfers. Dus als u wilt dat ik u steun dan wil ik cijfers, harde cijfers hebben vanuit een Rotterdams onderzoek.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Nou, ik wil natuurlijk heel graag uw steun, laat dat helder zijn. Kijk, ik ga binnenkort in gesprek met de FlixBus. Dat is natuurlijk maar een van de kanalen die aankomt. Ik zal eens kijken of zij bereid zijn om ook hun bezoekersaantallen, maar dat is ook nog niet een-op-een een garantie, want iemand met de FlixBus kan ook hier komen als die werk heeft. Dus ik zit een beetje te zoeken hoe je dit nu ook 100% cijfermatig kunt onderbouwen, anders dan dat de veldwerkers constant tegen mij zeggen: wethouder, we zien echt een enorme toename. Dat zegt de vreemdelingenpolitie, dat zeggen ook de mensen van Barka. We zien een toename van het aantal mensen dat hier komt zonder perspectief, die al direct dakloos zijn bij aankomst. Wij zien die toename, wij zien een toename van mensen in januari en februari op straat, die we nog nooit eerder hebben gezien, en geen verleden hebben. En ook geen werk als verleden hebben. Dat zijn echt de feiten, dus ja, het is voor mij overtuigend genoeg.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren heeft daar een vraag bij.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik steun hierin toch mevrouw Van de Peppel. We hebben vaker gezien in de politiek dat dit soort verhalen leiden tot oplossingen die uiteindelijk niet een oplossing zijn, omdat het verhaal niet bleek te kloppen. En dan wil ik maar even zeggen, ik hoor hier nu een verhaal van mensen die hiernaartoe komen zonder perspectief. Wellicht waren ze op zoek naar werk. We hebben heel veel mensen nodig. Helemaal geen rare gedachte, zou je in eerste instantie zeggen. Wat ik nu hoor is een FlixBus-verhaal van mensen komen uit Oost-Europa, in groten getale, wordt er dan ook nog bij gezegd, naar Rotterdam afreizen. Er zijn geen cijfers over. Zolang er geen

cijfers zijn, doet het mij erg denken aan een ander fabeltje van nareis op nareis op nareis, waar ook geen enkel bewijs voor was en ik denk dat wij ons als Rotterdam niet kunnen permitteren en gewoon moeten voorkomen, als u hierop steun wilt hebben dan moet u gewoon met cijfers komen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans wil daarop reageren.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, ik kijk heel erg op van deze twee interrupties en eigenlijk om twee verschillende redenen. Als eerste, op het moment dat hier een plan wordt gepresenteerd zijn mevrouw Van de Peppel en mevrouw Kockelkoren alle twee raadsleden die vooraan staan met: heeft u al gesproken met het veld, heeft u al met ervaringsdeskundigen gesproken? En vaak terecht. Nu komen deze signalen van ervaringsdeskundigen, van de vreemdelingenpolitie, van handhavers, van hulpverleners, noem maar op. En dan gaat u dat ineens in twijfel trekken omdat er niet een papiertje onder ligt. Dat vind ik vreemd. Dat is het eerste. Het tweede, in die pilot, als mensen op een gegeven moment opgevangen worden, gaat tijdens die pilot of tijdens die zes tot acht weken gekeken worden: wat is nu het meest passende perspectief voor deze persoon? Op het moment dat u gelijk zou hebben en het allemaal mensen zouden zijn geweest die hier gewerkt hebben, kortgeleden werkloos zijn geworden, daardoor hun woning verloren zijn en nu in die opvang zitten, dan gaat er dus uit die pilot komen dat het perspectief voor die betreffende personen is dat ze terug naar werk kunnen. Dus dan is dat toch helemaal geen punt? Dus om twee redenen begrijp ik niet waarom dit nu voor u allebei zo'n groot punt is.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Nogmaals mijnheer Ceulemans, via de voorzitter, beleid maken we niet van horen zeggen maar op feiten gebaseerd. Als er gesuggereerd wordt dat in groten getale middels de FlixBus mensen hier komen, dan wil ik graag weten hoeveel dat er dan zijn. Die vraag heb ik eerder in januari gesteld. Er is een toezegging geweest dat ik daar feiten over zou krijgen en ik refereer daar gewoon nog een keer naar.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). U zei net: daar moet een Rotterdams onderzoek aan ten grondslag liggen. Dit zijn signalen die op basis van praktijkervaringen tot de wethouder komen en ook tot mij komen. Ik hoor diezelfde verhalen ook van partijen. Mensen die in de praktijk werken, nogmaals, vreemdelingenpolitie, handhavers, noem maar op. Die zeggen: wij zien gewoon zelf een groeiende groep van mensen hier op straat die hier nooit gewerkt hebben, die daar al dakloos waren. Dus ik begrijp het niet. U wilt dan dat dat nog een keer op papier wordt vastgelegd, want dan gelooft u het wel of zo. Maar mijn tweede vraag is, wat is nu precies uw vrees? Want als het zo zou zijn dat er niemand met die FlixBus deze kant zou opkomen en dat het allemaal mensen zouden zijn geweest die eerst hier werk hadden en nu niet meer, en die vervolgens in die opvang komen. Dan gaat toch tijdens dat traject blijken dat die mensen relatief dicht op de arbeidsmarkt zitten en dat ze dan toch gewoon terug kunnen naar de arbeidsmarkt? Wat is nu uw vrees dat er gaat gebeuren op basis van deze veronderstelling als die niet waar zou zijn?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik vind dit ook een beetje een vreemd debatje worden. Kijk, het FlixBusverhaal wordt in het leven geroepen om repressie in te zetten, om boetes uit te delen. En daarom is het belangrijk om te weten waar we het dan eigenlijk precies over hebben. Dat is de reden waarom we hierover opstaan. Het heeft niets te maken met hoe je vervolgens mensen die in de opvang instromen op een goede manier weegt en dat je die weer perspectief biedt. Daar ben ik nog steeds voor. Geen enkele inconsequentie in mijn verhaal. Alleen wil ik wel voorkomen dat er verhalen gaan rondzingen die uiteindelijk niet waar zijn.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, beleid gebaseerd op verhalen en gedachten dat het zou zijn en niet op echt feiten, daar ervaren we hier in Rotterdam ook, en zeker de bewoners van het toeslagenschandaal, nog dagelijks de vruchten van. Dus dat, mijnheer Ceulemans, is mijn vrees.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Afrondend van mijn kant erna, want ik heb ook het idee dat we heel erg langs elkaar heen aan het praten zijn of zo, maar u zegt van: als er beleid wordt gemaakt zonder dat er een onderbouwing bij is, dan kunnen er vreselijke dingen gebeuren. Maar welke dingen kunnen er nu gaan gebeuren mocht het FlixBusverhaal niet waar zijn? Ik ben ervan overtuigd dat het waar is, omdat ik met hulpverleners spreek. Nogmaals, met boa's, noem maar op. Maar zelfs als die mij allemaal voor de gek zouden houden hè, waar ze geen enkele reden voor hebben, en er zou niemand met die FlixBus hiernaartoe komen die daar dakloos is om hier vervolgens dakloos te zijn. Wat zou dan het gevolg kunnen zijn waar u zo bang voor bent? Welk deel van het beleid zegt u, dan zou dat geschrapt moeten worden, of dan gaat dat deel van het beleid fout lopen. Dan moeten we dat anders doen. Want het lijkt nu alsof u naar iets zoekt, heel erg om ergens tegen te kunnen zijn, terwijl u niet goed onder woorden kunt brengen wat dan precies concreet uw vrees is.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Nou voorzitter, ik kan heel duidelijk zijn. A, kan ik heel goed onderbouwen waar ik voor of tegen ben. En B, ik ben zeker tegen stigmatisering, en dat is de vrees.

De VOORZITTER (de heer Engberts). We gaan terug naar de wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). De vragen van de PvdA over de Markthal, daar ben ik op ingegaan. DENK vroeg nog naar de binding met Rotterdam. Daar geldt gewoon de termijn van drie maanden voor. Het moment dat jouw laatste woonadres Rotterdam is geweest, al dan niet via een werkgever, en je komt onverhoopt op straat te staan, dan heb je dus die binding met Rotterdam sowieso. En als je nieuw in deze stad komt, hebben we dus wel een termijn afgesproken. Je moet wel minimaal drie maanden hier zijn wil je recht op de opvang hebben, dus dat is de restrictie die we maken. En volgens mij ben ik dan ook op de vragen ingegaan voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Helder, dank u wel. Ik kijk even rond of er mensen behoefte hebben aan een tweede termijn. Dan graag een vlag. Ik zie alleen mijnheer Vonk. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Een veegronde kan ook. Ik deed een poging, maar een veegronde.

De heer VONK (cu). Ja voorzitter, het is altijd goed om even een veegronde te doen. Dan kun je in technische tijd even je vraag herhalen en dan gaat het niet van je gewone tijd af. Ik had namelijk ook bij de evaluatie gevraagd of de doelgroep zelf ook betrokken kan worden. We hebben namelijk ooit rondom EU-arbeidsmigranten een motie aangenomen dat we niet alleen over de mensen praten maar ook met de mensen. Dan vind ik het ook redelijk dat als wij dit gaan evalueren, dan ook de stem van de mensen die wij daar hebben opgevangen, duidelijk doorklinkt en wij als raad daar ook over worden geïnformeerd. Dat was mijn vraag, en daar had ik nog geen antwoord op, dus die vraag stel ik nog bij dezen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder, aan u het woord.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, ik zou geen enkel argument weten waarom we dat niet zouden kunnen meenemen, maar dan wordt het dus wel bij de evaluatie die in januari komt en niet even de eerste update in oktober over die zes tot acht weken hè? Ja, oké, dat kan ik toezeggen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan zijn wij toe aan de vraag naar een tweede termijn. Ik kijk even rond. Ik zie niemand naar een tweede termijn vragen, dus dan kijk ik even naar de toezeggingen die genoteerd zijn. Die laatste heb ik niet. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Oké, we hebben dus de toezegging dat de doelgroep zelf bij de evaluatie betrokken wordt. We hebben een toezegging genoteerd dat de wethouder vier maanden na 1 juni de commissie schriftelijk zal informeren over de werking van de termijn van zes tot acht weken. De toezegging om een analyse te maken naar aanleiding van de nog te ontvangen rechtentool en hierover de commissie schriftelijk te informeren. En wethouder Versnel heeft toegezegd een inventarisatie te doen van bestaande onderzoeken naar oorzaken van dakloosheid en een lijst daarvan naar de raad te sturen. En dan zie ik mijnheer Elbay en mijnheer Kind. Ik geef eerst het woord aan mijnheer Elbay, want die stak als eerste zijn hand op.

De heer ELBAY (d66). Ik heb de eerste toezegging niet goed gehoord voorzitter. Zou u hem even willen herhalen?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Om de doelgroep te betrekken bij de evaluatie. Dat was de toezegging. Mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, er was nog een motie over het niet beboeten van buitenslapers die slapen op de weg.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). U bedoelt de toezegging over het gaan bekijken hoe we die boete voor buiten slapen... Dat dat niet meer beboet wordt?

De heer KIND (volt). Ja, maar ik denk als we het zo gaan noteren dat het dan een beetje vaag is, dus we moeten wel even scherp hebben wat de toezegging dan is.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan stel ik voor dat de wethouder nog één keer scherp zegt wat hij bedoelde met zijn toezegging.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, de heer Kind heeft een motie ingediend. Die kan ik niet steunen, maar ik kan wel toezeggen dat ik in principe vind dat een boete die puur is op buiten slapen, dat het echt een-op-een betrekking heeft op dakloosheid, dat dat in principe niet meer beboet wordt. Dus dat moet echt het uitgangspunt worden. En dat is een toezegging. Daar ga ik werk van maken, dat we gaan kijken of we dat kunnen gaan meegeven. Ja. Maar wel nog eenmaal, ik kan het niet genoeg benadrukken, het feit als mensen naast buiten slapen ook ander gedrag als agressie en intimidatie... Dat staat daar los van, wie je ook bent. Dat wil ik echt markeren hier.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Oké, de toezegging is nu helder geformuleerd. Ik kijk mijnheer Kind ook nog even aan voor de zekerheid. Ja, mooi, we hebben net een kleine verschrijving in de toezegging van de heer Versnel. Dat ging niet over dakloosheid maar over arbeidsmigratie. Excuus daarvoor en bij dezen is dat nu rechtgezet. Dan zijn we aan het einde van deze behandeling en gaan we door naar het volgende agendapunt. Wethouder Zeegers is al aanwezig en ik geef het stokje voor het voorzitterschap door aan mevrouw Nunnely.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Geachte raadsleden, ik stel voor om vijf minuten pauze te houden, omdat het verzoek net is ingediend voor de koffie.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De bel gaat in de gangen. Geachte raadsleden, mag ik u uitnodigen om te gaan zitten zodat wij kunnen starten met agendapunt 6.4.

6.4 Het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Agendapunt 6.4, het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021. Dit voorstel heeft tot doel de vergunningplicht voor kamerhuur te beperken, vanwege het grote tekort aan onzelfstandige woonruimte in Rotterdam. Een ontwerpbesluit dat we met elkaar gaan bespreken. Als eerste spreker heb ik de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, wat de Rotterdamse VVD betreft is vandaag best een feestelijke dag. Dat zeg ik niet alleen omdat we na veel uitstel en debat toch eindelijk eens een keer een besluit gaan nemen over een verandering van een paar regels in een verordening met een beetje een apart klinkende naam, maar dat zeg ik omdat deze voorgenomen wijziging er eindelijk toe gaat leiden dat

het in Rotterdam weer makkelijker wordt om met elkaar een woning te delen, wat dus een bijdrage levert aan het oplossen of in ieder geval het tegengaan van de woningnood. Door kamerbewoning door drie personen niet langer meer aan superstreng voorwaarden te onderwerpen maar juist makkelijker te maken, kunnen talloze jonge ambitieuze starters die wij als stad juist nodig hebben met elkaar een woning delen, zonder dat ze eerst moeten aantonen een duurzaam gemeenschappelijk huishouden te vormen. En dat is gunstig omdat wij deze starters nodig hebben om onze stad te dragen. Ook gaat deze voorgenomen versoepeling ervoor zorgen dat in sommige wijken of in veel wijken studenten makkelijker aan een kamer kunnen komen. De mogelijkheid om op kamers te kunnen wonen is wat mij betreft echt een essentieel onderdeel van ieders studententijd, omdat je jezelf onder kan dompelen in en verliefd worden op de stad waarin je studeert. Mij is dat ook overkomen en ik gun iedere student datzelfde plezier. Namens de Rotterdamse VVD heb ik wel een amendement opgesteld en dat was zeker geen lichtzinnige keuze, kan ik u zeggen. Want enerzijds schreeuwt de liberaal in mij, die de woningnood belangrijk vindt, dat we alle regels moeten versoepelen die het tegengaan van de woningnood in de weg zitten. Maar anderzijds als volksvertegenwoordiger heb ik gewoon te luisteren naar een grote groep mensen die zich legitieme zorgen maakt over de gevolgen van een versoepeling op de leefbaarheid van hun wijk. Met het amendement 'Verstandig verkameren' hebben wij dus gekozen voor een versoepeling van de regels in de wijken waar dat kan, namelijk het grootste deel van Rotterdam, maar een afwijkende, iets strengere regeling in de wijken waar dat noodzakelijk is. Daarbij hebben we gekozen voor een objectieve benadering, dus objectieve criteria bepalen in welke wijk er een bepaalde regeling geldt. Als meer dan 5% van de grote woningen verkamerd is dan gaan we daar een andere regeling op toepassen. Op deze manier kunnen wij met een opgeheven hoofd en een rechte rug onze bewoners uitleggen waarom wij in bepaalde wijken een andere regeling toepassen. Voorzitter, ik ben zowel trots op de uitkomst alsook op het proces. We gaan een maatregel nemen die een ernstig maatschappelijk probleem in ieder geval voor een deel tegengaat, juist omdat mensen makkelijker samen een woning kunnen intrekken. We hebben daarbij echt geluisterd naar Rotterdammers. En niet alleen geluisterd maar er ook daadwerkelijk iets mee gedaan. En we hebben constructief samengewerkt als raad alsook college alsook ambtenaren om hier vorm aan te geven en te zorgen dat iedereen in ieder geval zo tevreden mogelijk is. En dan ben ik me ervan bewust dat sommige bewoners zullen balen dat hun wijk nu net niet of net erbuiten gaat vallen als risicowijk, maar ik hoop in ieder geval dat die bewoners goed een uitleg hebben gekregen, ook van mij, waarom we hebben gekozen voor dit systeem. Dus ik wil in ieder geval het college bedanken ook voor het constructief meedenken met het voorstel. Ja voorzitter, in technische tijd, ik heb een bekladde, beschreven versie, dus voor het archief ga ik toch even een nette, nieuwe versie laten printen. Is dat oké?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Een motie die u wilt indienen?

De heer VERWEIJ (vvd). Een amendement.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dan gaan we door naar de volgende spreker, de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Voorzitter, wat de ChristenUnie betreft valt dit raadsvoorstel in de categorie overbodig en zelfs schadelijk. Voor de duidelijkheid, we zijn niet tegen verkameren, maar wel tegen ongeremd verkameren. En dit voorstel haalt de rem er voor een groot deel van af. Een voorbeeld. Met dit voorstel kunnen straks in een studio van 30 m² drie studenten of drie arbeidsmigranten gepropt worden. De deur wordt wijd opengezet voor huisjesmelkers. En verder, de verkamering neemt verder toe en we grijpen pas in als het op wijkniveau een doffe ellende is. Vergelijkbaar met Kralingen dat we nu willen redden, te laat en er zijn weer mensen die wijk uit gepest door overlast.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft een interruptie van de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, een vraag aan mijnheer Vonk. Wat definieert hij als huisjesmelker, wanneer ben je nu een huisjesmelker?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mijnheer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja voorzitter, daar hebben wij een heel aantal voorbeelden van in Rotterdam, maar een van de dingen is dat je op te klein woonoppervlakte te veel mensen propt.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, wat ik even wil benadrukken is dat we inderdaad als raad heel makkelijk een beetje alle woningverhuurders op een soort hoop gooien, aanduiden als huisjesmelkers, pandjesbazen, noem het allemaal maar op, terwijl ik weet en zelf uit ervaring kan zeggen dat heel veel mensen in grote tevredenheid hun woning huren. Dus ik hoor de heer Vonk nu zeggen, het gaat inderdaad om de mensen die eigenlijk misbruik maken van of te ver gaan in of inderdaad te hoge prijzen vragen. Laten we er wel voor waken dat we de woorden een beetje zorgvuldig kiezen en niet iedereen die een huurwoning aanbiedt uitmaken voor huisjesmelker. Dat deed u niet, maar we moeten wel een beetje voorzichtig zijn. Precies wat ik zeg, wees voorzichtig met uw woordkeuze alstublieft.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Vonk, gaat uw gang.

De heer VONK (cu). Nou voorzitter, een reactie op iets wat ik niet gezegd heb. Even kijken, het is ook een voorbeeld van waar de burger zo ongelofelijk moe van wordt, namelijk zwalkende politiek. We hadden in de vorige periode met een wethouder van VVD-huize en met D66 in de coalitie een goed beleid opgesteld. Bewoners reageerden zeer positief. En de inkt is nog niet droog of er zit een volgende coalitie met een volgend voorstel. What's next? Wat komt er in de volgende coalitie? En dit is dus waarom de burger afhaakt. Het voorstel is ook overbodig. Want met bestaand beleid is er genoeg ruimte voor verkamering. Om de 50 meter kan er nu een studentenhuus komen. Heeft u al eens uitgerekend hoeveel dat er zijn? Waarom zou je dan nog meer willen versoepelen? En dan is de vraag vervolgens: redt het amendement het voorstel? Ons lijkt het van niet, want het amendement kijkt alleen naar de verkamering op wijkniveau, niet op het niveau van de straat. En Kralingen laat ons bijvoorbeeld zien dat de verkamering al op wijkniveau net boven de 5% is. Meer niet. Met alle ellende die wij inmiddels vanuit Kralingen kennen. Nauwelijks boven de 5%. Maar er zijn straten waar de niet-verkamerde woningen op één hand te tellen zijn, dus je moet dieper kijken. Dat doet dit amendement niet. En het amendement wil een paar wijken redden, omdat er te veel is verkamerd, maar er wordt niets gedaan om in die wijken het evenwicht weer te herstellen. Onverstandig verkameren dus. Kortom, het amendement is een verbetering maar niet goed genoeg om een slecht voorstel opeens een goed voorstel te laten zijn. Ten slotte twee vragen aan de wethouder.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Ik wil u erop wijzen dat u door uw spreektijd heen bent.

De heer VONK (cu). Dank u wel. Twee vragen ten slotte. Wat houdt de wethouder tegen om op plekken waar de verkamering de overhand heeft genomen, waar overlast sommige bewoners dagelijks uit hun slaap houdt, actief te werken aan ontkamering? Of zou u dan liever de laatst overgebleven bewoners uitkopen om een straat te benoemen tot studentenstraat? De tweede vraag: we zijn blij dat er aan het Toepad 400 kamers voor studenten verrijzen. Welke grote klappers kan de wethouder ons nog meer in het vooruitzicht stellen? Dank u wel. Dank u wel ook voor de coulance voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Dan heb ik mevrouw Bruin op mijn lijstje.

Mevrouw BRUIN (lr). Dank u wel voorzitter. Ik neem het waar omdat mijn collega Verhoef voor een noodgeval is vertrokken, en ik wens hem vanaf hier sterkte. Voorzitter, ambtsgenoten, allereerst willen wij de raadsleden onze complimenten geven voor de samenwerking die heeft geleid tot het amendement 'Verstandig verkameren'. Het amendement geeft min of meer vorm aan de zorgen die we allemaal gehoord hebben. Naar het Amsterdams model is er nu een onafhankelijke manier gekomen om verkamering in de hand te houden. Zo zijn er zes risicogebieden, voorheen nulquotagebieden, aangewezen, waarin verdere verkamering niet meer mogelijk is, en zijn twee van die zes gebieden nu ook op Zuid en dat is winst. Want overlast van verkamering vindt echt niet alleen plaats in Kralingen-Oost. We zijn opgetogen dat het punt waar Leefbaar Rotterdam zich het afgelopen jaar druk om maakte ook is opgenomen in het amendement, de verkamerde drietjes gaan we namelijk niet uit het oog verliezen. We zullen ze in de stad blijven monitoren zodat we de leefbaarheid en de sociale cohesie in die wijken goed in de gaten kunnen houden. We zijn verder blij met de toezegging van de wethouder in de commissie de risicogebieden eenmaal per jaar te herijken en dat in deze herijking die zogenaamde drietjes meegeteld gaan worden. Voorzitter, zijn we dan helemaal gelukkig? Nee, dat zijn we niet. We hebben wel stappen gezet, maar we hebben nog wel onze zorgen over een mogelijke clustering van verkamering in straten die we hiermee mogelijk maken en die daar de leefbaarheid en de sociale cohesie onder druk zetten. Een steeds terugkerende boodschap uit de stad bij het

onderwerp verkamering was toch telkens de grote zorg over handhaving van de overlastmeldingen en dat die handhaving nog wel eens te wensen over liet. We dienen daarom samen met het CDA de motie 'Verstandig vergunning verlenen' in, om ook aan die zorgen tegemoet te komen. We zijn er in de afgelopen dagen weer eens in gedoken en we vinden dat er heel veel verschillende meldpunten zijn in onze stad, waar al die woonoverlastmeldingen terecht kunnen komen. Onze motie 'Verstandig vergunning verlenen' roept daarom ook op om meer inzicht te krijgen in die klachten die op de verschillende meldpunten bijeenkomen. Binnenkomen, niet bijeen, want dat is eigenlijk het probleem. Zodat de gemeente daar meer kijk op heeft en adequater kan acteren op handhaving en op vergunningverlening. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Bruin heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Verstandig vergunning verlenen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021;

constaterende dat:

- er veel behoefte is om woningruimte toe te voegen aan de bestaande woningvoorraad;
- dit met het voorliggende raadsvoorstel en het amendement "verstandig verkameren" wordt vormgegeven door de vergunningverlening voor kamerbewoning door drie personen te versoepelen;
- er bij de afweging voor de vergunningverlening voor kamerbewoning vanaf vier personen niet meer wordt gekeken naar de reeds afgegeven vergunningen voor drie personen in nabijheid van het adres waarvoor de vergunning wordt aangevraagd;

overwegende dat:

- de leefomgeving rondom betreffend adres hierdoor aangetast kan worden, zonder dat hier adequaat aan de voorkant op kan worden ingegrepen door de gemeente;
- men op vele wijzen (vormen van) woonoverlast bij verschillende instanties kan melden (website gemeente, 14010, politie, handhaving, woningcorporaties, enz.);
- een totaaloverzicht hierbij vaak lijkt te ontbreken;
- het zowel voor de toepassing van deze verordening, als voor andere (handhavings)doeleinden belangrijk is voor de gemeente om een goed en compleet overzicht te hebben van (woon) overlastmeldingen;
- het voor de gemeente, maar zeker voor omwonenden, belangrijk is om overlastmeldingen mee te nemen in de overweging om een vergunning voor kamerbewoning door vier of meer personen wel of niet te verlenen;

verzoekt het college:

- overlastmeldingen als onderdeel van de leefbaarheid mee te nemen als overweging een vergunning voor kamerbewoning door vier of meer personen al dan niet te verlenen;
- de ervaren overlast in een wijk beter inzichtelijk te maken, ten behoeve van deze overweging;
- voor november 2024 terug te koppelen aan de raad zodat deze meegenomen kan worden bij de eerstvolgende herziening;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. V.A. Bruin en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, Nederland zit midden in een wooncrisis. Ook in Rotterdam is er geen hokje om te wonen meer te vinden. En voorzitter, daar zet deze verkamering nu juist op in. Woningen die al hartstikke schaars zijn nog eens te gaan splitsen in kamers, in hokjes, in hokjes van vaak niet groter dan 10 m². Voorzitter, eerst was er een trend om te splitsen in

driekamerwoningen, maar ondertussen is het splitsen in vier kamers aan de orde van de dag. Voor onze yuppenpartijen zoals VVD en D66 erg aantrekkelijk, want die zien daar al heel veel studenten in wonen. Partijen die wat minder liberale studenten in hun achterban hebben, denken dan snel bij verkamering aan arbeidsmigranten. Voorzitter, voor mijn partij betekent het dat wat er ook in gestopt wordt, studenten, arbeidsmigranten, jonge startende werkers, er in ieder geval een enorme overlast ontstaat voor de directe leefomgeving. In plaats van één parkeerplaats zijn er minstens twee of drie plekken nodig.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft een interruptie van de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, ik hoop dat ik het verkeerd begrepen heb, maar waarom zouden studenten of jonge starters per definitie zorgen voor overlast zorgen voor de bewoners? Alsof het niet zelf bewoners zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Nou, ik krijg dertig seconden om door te praten wat ik al aan het zeggen was. Voor mijn partij betekent dat dat er een enorme overlast ontstaat. In plaats van één parkeerplaats zijn er minstens twee of drie nodig om de nodige fietsplekken nog maar niet te noemen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Verweij heeft een interruptie mevrouw Verkoelen.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, als mevrouw Verkoelen liever zou hebben dat er geen mensen in haar directe omgeving zouden zijn, daar denk ik ook wel eens aan hoor, dan moet je overwegen om naar Texel te verhuizen. Daar heb je het rustig om je heen. Als je in een stad woont dan moet je accepteren dat mensen om je heen op een fiets af en toe een keer hun fiets op de stoep neerzetten, moet je accepteren dat er geluid om je heen is. Dan moet je tot een bepaalde hoogte accepteren dat er andere mensen in je omgeving wonen. Maar het idee dat mevrouw Verkoelen of haar achterban een soort monopolie hebben op de stad en mogen zeggen: ik heb er een hekel aan als mensen bij mij in de buurt komen wonen, laat me alsjeblieft met rust en daarom ga ik die jongeren maar thuis laten wonen of op een andere plek ergens vanuit huis hun studie laten volgen. Ik merk dat het me een beetje kribbig maakt, omdat ik niet denk dat er een groep mensen is die een monopolie heeft op de stad, maar dat we juist deze starters, en juist deze studenten en ook arbeidsmigranten nodig hebben en dat zij net zoveel recht hebben op de stad als ieder ander.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Daar krijg ik dertig seconden voor. Een framing die totaal niet klopt. Als oudere ben ik met groot genoegen in de stad komen wonen en ik kan u vertellen op dit moment in mijn appartementencomplex op de galerij aan de ene kant drie mensen, aan de andere kant drie mensen en het geeft verrekke veel overlast mijnheer Verweij, ontzettend veel overlast. En daar is het hele appartementencomplex niet op ingesteld. Dat is het grote probleem. Luistert u, huiver, en hoort wat ik er ook van vind. Want het huisvuil neemt met minstens een factor 3 toe. De herrie en drukte neemt vaak meer dan met een factor 3 toe. Want de visite van drie of vier individuele kamerbewoners is meestal veel meer dan van één gezin. De faciliteiten in een leefomgeving, zoals het openbaar vervoer, de winkels en dergelijke, zijn er helemaal niet op ingesteld. Dat kleine Albert Heijntje bij ons, het wordt overspoeld door al die mensen die in één keer daar allemaal wonen. De conclusie voorzitter, verkamering betekent een enorme overlast voor een straat, voor een buurt, voor een wijk. Onze leefomgeving is er helemaal niet op ingesteld.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft nog een interruptie van de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Ja voorzitter, namens iedere starter en student die in Rotterdam is gaan studeren of hier aan het werk is gegaan, wil ik graag onze oprechte en persoonlijke excuses overbrengen aan mevrouw Verkoelen dat ze zo meteen misschien één persoon langer moet wachten bij de zelfscankassa van de Albert Heijn, maar ik denk dat het toch belangrijk is dat ook die mensen een plek hebben en dat die overlast waarover gesproken wordt.. Dat mevrouw Verkoelen van alle mensen begint te klagen over geluidsoverlast, ja, ik moet er even aan wennen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja dank u wel. En als aanvulling daarop, het verbaast me hogelijk, want wij als yuppenpartij bestellen natuurlijk allemaal digitaal en we zorgen dat het bezorgd wordt en staan niet in de rij bij de Albert Heijn daarvoor.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Verkoelen, gaat uw gang.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Vooruit, als studentenpartij, dat is ook waar. En voorzitter, nu wil de wethouder die verkamering ook nog eens een keer extra gaan vergemakkelijken door het vergunningensysteem volledig los te laten, door geen grenzen te stellen aan het aantal verkameringen in de nabijheid van mensen. In de ogen van mijn fractie een drama voor de stad en haar inwoners. Het zal Rotterdam er niet mooier op maken. Het zal de gewone hardwerkende man en vrouw, de jonge gezinnen en de ouderen de stad uit jagen, en dat is niet goed. Dat is niet wenselijk. Voorzitter, mijn fractie vindt dat er meer gebouwd moet worden en dan vooral voor de gewone man en vrouw, voor vooral ouderen, voor vooral gezinnen en voor vooral de sociale en middenklasse en niet in gaan zetten op verkamering. Gaat u maar allerlei campussen bouwen, maar geen verkamering. Mijn fractie zal dan ook tegen deze versoepeling van de verordening van de verkamering stemmen. En even om de huisjesmelkers, want ik vond hem wel leuk, die wil ik ook wel beantwoorden. Mijn partij ziet dat als te veel mensen in te kleine huizen tegen veel te hoge prijzen. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Dan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Laat ik vooropstellen dat wij bij D66 altijd een groot voorstander zijn van het beter benutten van de woningvoorraad. We hebben behoefte aan meer ruimte, onder andere voor studenten en het is een relatief eenvoudige, effectieve manier om daar op deze manier ook meters in te kunnen maken. Tegelijkertijd laten de zorgen ons ook niet onberoerd. De spreker ervan maakte alweer een tijdje terug op velen van ons indruk denk ik. En het dilemma was en is, hoe geef je daar vorm aan. Enerzijds aan die ambitie om toch meer mogelijk te maken qua extra ruimte, extra kamers binnen die bestaande voorraad. Anderzijds, hoe creëer je objectieve criteria waaraan je ook kan toetsen op dat vlak van overlast en leefbaarheid. En wie had gedacht dat de inspiratie daarvoor uit Amsterdam zou komen? Ik denk dat na een eerdere behandeling in de commissie, tweemaal zelfs, met dank aan een aantal collega's hier een goed voorstel is komen te liggen wat D66 betreft. Een voorstel waar een goede balans is weten te vinden tussen die behoefte aan meer ruimte voor kamers binnen de bestaande voorraad en anderzijds de zorg waar die verkamering te groot wordt. Steun van D66 dan ook voor dit voorstel en het amendement. En dan wil ik graag nog even stilstaan bij een interessante motie van de Partij voor de Dieren die daar zo volgens mij nog mee gaat komen, rondom de rechtspositie van individuele huurders. We moeten daar bij D66 natuurlijk intern altijd eventjes over discussiëren, op zijn minst over het proces, maar dat is een punt dat we ook in ons landelijk programma hebben staan en dat we, jawel, in Amsterdam ook al hebben toegepast en dat een element is dat in de Wet betaalbare huur, die gisteren in de Tweede Kamer is behandeld, ook staat. Daar tekenen wij graag op mee.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft een interruptie van de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Ja voorzitter, die motie waar de heer De Haan het over heeft, houdt in dat zo meteen huurders individuele contracten moeten krijgen. Dus dat betekent dat als een contract afloopt dan mag de verhuurder opnieuw uitzoeken wie hij in die woning gaat plaatsen. Voor studenten betekent dat dat zij heel lang met een paar gezellige maten hebben kunnen wonen, goede kerstdiners hebben gehad. In de oude situatie hadden studenten heel vaak groepscontracten. Ze mochten zelf kiezen wie hun nieuwe huisgenoot zou zijn. Als deze motie zou worden aangenomen en als er uitvoering aan wordt gegeven dan zouden studenten dus eigenlijk afhankelijk zijn van de goede wil van de verhuurder wie als nieuwe huisgenoot wordt geplaatst, waardoor je wat mij betreft een heel belangrijk onderdeel van de studentenhuizencultuur afbreekt of in ieder geval schade toebrengt. Ik had dus ook niet verwacht dat D66 hier enthousiast voorstander van zou zijn. Dus ik heb toch de vraag aan de heer De Haan welke afweging er gemaakt is om dat specifieke nadeel tegen te gaan en of hij dat nadeel ook wel ziet.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer De Haan, gaat uw gang.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel. Enerzijds natuurlijk dat proces. Nee, zonder gekheid, ik vind die rechtspositie uiteindelijk onderstrepen belangrijk. Tegelijkertijd kijk ik ook naar mijn eigen situatie en kijk ik naar mijn verleden. Ik heb ook vroeger als student veel individuele contracten gehad, maar ook in een gezamenlijk studentenhuus gewoond. Hoe wij het daarin oplosten en die ruimte kregen we ook van de verhuurder, was dat wij gewoon zelf zorgden dat er een nieuwe huurder in kwam en dat wij daar ook op die manier de ruimte voor kregen. Dus ik vermoed, als ik ook even daarnaar kijk, dat het probleem misschien wat minder groot en wat minder drastisch is dan u nu doet voorkomen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Verweij? Mevrouw Kockelkoren wil op hetzelfde punt reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, graag, want de heer Verweij heeft dit ook in de commissie ingebracht, en ook toen al dacht ik: het is niet-bestaande tegenstelling. Want de rechten van huurders beter borgen en tegelijkertijd nog met maten in een huis wonen, dat kan allebei. Dat is helemaal geen enkel probleem. Ik heb zelf op die manier in Delft gewoond. Ik had gewoon een individueel huurcontract, we hadden gewoon instemmingen waarin je dus mensen ook nog kon selecteren die pasten bij jouw groep. Dat kan allemaal prima samengaan, dus het is een niet-bestaand probleem waar de VVD mee probeert om individuele huurcontracten en rechten voor huurders te torpederen en dat vind ik een beetje zonde. Ik snap ook niet zo goed waarom.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Nou voorzitter, dat kan ik mevrouw Kockelkoren wel uitleggen. In de tijd dat zij een studentenkamer huurde, was er niet een soort stapeling van alle mogelijke maatregelen op lokaal en provinciaal en landelijk niveau om woningverhuur zo onaantrekkelijk en lastig mogelijk te maken. We zitten nu in een tijd en een klimaat waarin dat wel gebeurt. Het lijkt mij dus onverstandig in een debat dat we uiteindelijk eens maatregelen gaan versoepelen die het makkelijker moeten maken om te zorgen voor aanbod van huurwoningen, om dan gelijk een potje over te toepen, om dan toch weer die woningverhuur wat ingewikkelder te maken. Ik sta hier weer opnieuw hetzelfde verhaal te vertellen, dat weet ik. Maar zo meteen, over een jaar of één, twee, drie of vijf is er door deze motie geen huurwoning meer te vinden, ook voor studenten niet meer. Zeg niet dat ik niet gewaarschuwd heb, maar dat is wel wat er gaat gebeuren.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Segers.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, ik denk iedere keer: ik doe het niet, maar het moet natuurlijk wel. Want waarom hebben we nu volgens u die verschrikkelijke stapeling van al die verschrikkelijke regels die mensen verschrikkelijk onvrij maken? Dat is omdat die markt grandioos gefaald heeft. En waarom bent u de enige partij, werkelijk de enige partij, want hier staat nu een andere liberale partij gewoon te zeggen, en ik zeg het precies zoals de heer De Haan het zei: onderaan de streep vind ik uiteindelijk de rechten van die huurder belangrijker. Waarom bent u nog echt de enige partij die blijft leven in die oude wereld, ook alleen maar opkomt voor die vrije markt, en die zogenaamde betutteling van die regels die er nu juist voor nodig zijn om een heel klein beetje te dempen wat het negatieve effect van het grandioos falen van de markt op woningen heeft gekost?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, daar heb ik een goed doordachte theorie over en ik ga die proberen in het kort samen te vatten. De grote denkfout in deze raadzaal is: woningen zijn duurder geworden en daarom moet je woningen goedkoper maken en dan is het probleem opgelost. Wat iedereen daarbij vergeet is dat die prijsstijging komt van de schaarste. We hebben te weinig woningen. Dat komt omdat er te lang veel te weinig gebouwd is. Als je de woningmarkt wilt corrigeren, wilt oplossen, als je de problemen wilt herstellen, moet je zorgen voor meer woningen, moet je maatregelen nemen om te zorgen dat er meer woningen bij komen. maar als je alleen maar gaat drukken op die prijs, gaat het aanbod naar beneden. Economie 1.01, ik kan het niet anders maken. Door weer een maatregel te nemen die alleen de betaalbaarheid de kop gaat indrukken, gaat het aanbod aan huurwoningen naar beneden, wordt de schaarste groter, komen meer mensen in de positie dat ze geen woning kunnen vinden. Een klein handjevol geluksvogels heeft zo meteen een goedkope

huurwoning met inderdaad een individueel contract. Hoeftidoe, tienduizend extra studenten blijven bij papa en mama thuis op de zolder of in de kelder wonen. Ik kan ze zeggen: ik heb mijn best voor jullie gedaan. De rest van de raadzaal kan dat niet zeggen en daar ben ik harstikke trots op.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Segers.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, en de grote denkfout die de heer Verweij iedere keer maakt, iedere keer opnieuw, is dat die prijsstijgingen nu juist vooral voortkomen uit het feit dat deze markt, de woningmarkt, de markt is om rendement te maken. Met andere woorden, de prijzen stijgen daardoor. En daardoor maakt u juist wonen onbetaalbaar door het allemaal zo liberaal te houden. En nogmaals, u bent echt de enige, maar goed, u blijft roepen dat niemand het snapt. Volgens mij wordt tegen u gezegd: kijkt u nu eens even iets verder dan uw eigen schaduw.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Aan u het woord mijnheer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Volgens mij geen vraag aan mij, enkel een opmerking aan de heer Segers-Hoogendoorn. Sociaalliberaal.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Dan is de volgende spreker de heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja dank u wel voorzitter. Zoals we al vaker hebben besproken zijn de eenpersoonshuishoudens het type huishoudens dat de komende jaren het sterkst zal gaan groeien en het tekort aan woningen is nu al groter dan bij andere woningzoekenden. Dit zal naar verwachting ook blijven stijgen. Onder de eenpersoonshuishoudens vallen ook de vele jongeren die naar de stad komen om te werken of die alleen gaan wonen voor de studie. Het is bekend dat het tekort aan studentenwoningen al enorm is en daarom zijn we ook blij met de versoepeling wat betreft de verkameringsregeling, zodat de huidige woningvoorraad beter benut kan worden. Dit is een positieve ontwikkeling. Onze aandacht gaat ook uit naar het voorkomen en verzachten van overlast die mogelijk veroorzaakt kan worden door studenten om hierin de genoemde klachten en zorgen van bewoners, we hebben ze allemaal gehoord, dat ze het gevoel krijgen dat ze serieus worden genomen en dat hier iets aan gedaan wordt. We hebben een motie 'Vergroot de sociale cohesie tussen alle bewoners en voorkom daarmee overlast'. Die willen we indienen en hiermee actief burgerschap bevorderen, zodat er een beter buurtgevoel tussen alle bewoners ontstaat en wat vervolgens weer bijdraagt aan de verbondenheid in de wijk. Hierdoor kan mogelijk veel overlast voorkomen worden om zo laagdrempelig met elkaar in gesprek te gaan. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Dahoe heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Vergroot de sociale cohesie tussen alle bewoners en voorkom daarmee overlast

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen 25 april 2024, ter bespreking van agendapunt 6.4 'Het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021';

constaterende dat:

- studenten en de overige bewoners van de wijk Kralingen bij overlast door studenten contact met elkaar hebben;
- het buurtgevoel in Kralingen en het contact tussen ouderen, jeugd, gezinnen en studenten beter kan;
- er geen plek is waar zij elkaar kunnen ontmoeten;

van mening dat:

- actief burgerschap bijdraagt aan de verbondenheid van bewoners in de wijk;
- een ontmoetingsplek in de wijk bijdraagt aan het verbinden van bewoners;
- actief burgerschap ook bijdraagt aan beter en positief gedrag in de wijk en dit hierdoor ook overlast tegengaat;

verzoekt het college:

- lokale initiatieven te ondersteunen om actief burgerschap tussen diverse bewonersgroepen te bevorderen;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.N. Dahoe

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Verweij heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Verstandig verkameren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de derde wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021;

besluit:

het ontwerpbesluit van de derde wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021 als volgt te wijzigen:

I

Artikel I, onderdeel B, komt te luiden:

B

In de aanhef van artikel 3.2.2 vervalt 'zelfstandige'.

II

Artikel I, onderdeel C, komt te luiden:

C

Artikel 3.2.3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de aanhef wordt het cijfer '1' geplaatst.
2. Onderdeel a en b vervallen, onder verlettering van onderdeel c tot en met f tot a tot en met d.
3. Onderdeel b (nieuw) komt te luiden:
 - b. de woonruimte bevindt zich op minimaal 50 meter afstand van een andere woonruimte waarvoor reeds een vergunning voor kamerbewoning voor 4 of meer kamerbewoners is verleend, waarbij de afstand wordt gemeten tussen de coördinaten van de locaties van de woonruimten die vermeld staan in de geautomatiseerde landelijke voorziening, bedoeld in artikel 26 van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen;
4. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. De onderdelen a, b en c van het eerste lid zijn niet van toepassing op een vergunning voor kamerbewoning door drie kamerbewoners.

III

Artikel I, onderdeel D, komt te luiden:

D

Artikel 3.2.4 komt te luiden:

3.2.4 Voorschriften vergunning

1. Het college verbindt aan de vergunning voor kamerbewoning in ieder geval de volgende voorschriften:
 - a. de vergunning wordt uitsluitend gebruikt voor kamerbewoning door studenten;
 - b. de kamerbewoning leidt niet tot aantasting van het woonmilieu en de leefbaarheid in de buurt.
2. Onderdeel b van het eerste lid is niet van toepassing op de vergunning voor kamerbewoning door drie kamerbewoners.

IV

Aan artikel I wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

J

Bijlage 5 komt te luiden:

Gebieden waar geen vergunning voor kamerbewoning wordt afgegeven als bedoeld in artikel 3.2.3, onderdeel d.

Deel 1

De wijken:

- Bergpolder (CBS buurt 0531)
- Carnisse (CBS buurt 1572)
- Kralingen-Oost (CBS buurt 0842)
- Kralingen-West (CBS buurt 0841)
- Oud-Mathenesse (CBS buurt 0327)
- Tarwewijk (CBS buurt 1571)."

w.g. E.P.J. Verweij en A. Kockelkoren

Toelichting

Door dit amendement blijft kamerverhuur aan 3 personen vergunningplichtig, maar ontstaat er wel meer ruimte voor kamerverhuur.

Vergunningen voor kamerverhuur aan 3 personen moeten enkel voldoen aan de ligging buiten de nulquotumgebieden. Hierdoor is er meer ruimte voor kamerverhuur aan 3. Vergunningen voor 3 tellen ook niet meer mee voor het 50m-afstandscriterium. Hierdoor ontstaat meer mogelijkheden voor vergunningen voor 4 of meer kamerbewoners.

Door deze maatregelen versoepelen we, en ontstaat dus meer ruimte voor kamerverhuur, ook aan niet-studenten. Tegelijkertijd ontzien we de gebieden waar al de meeste druk is door kamerverhuur, daar komen geen vergunningen meer bij. We onderbouwen de selectie van deze gebieden met objectieve criteria.

De gebieden in bijlage 5, de zogenaamde "nulquotumgebieden" zijn geselecteerd op basis van objectieve criteria. Dit zijn de buurten waar op dit moment het aantal vergunningen voor kamerverhuur gelijk is aan of groter is dan 5% van het totaal aantal woningen groter dan 60 m² in de betreffende buurt. Dat zijn over het algemeen de woningen die door 3 of meer personen kamergewijs bewoond kunnen worden. Door in deze gebieden geen vergunningen meer af te geven blijven woningen beschikbaar voor reguliere bewoning, en wordt de samenstelling van de woonruimtevoorraad op wijkniveau beschermd. Daarnaast zal dit helpen bij het voorkomen van aantasting van de leefbaarheid die kan plaatsvinden bij overmatige verkamering.

Doordat kamerverhuur aan 3 personen vergunningplichtig blijft, is in beeld waar er kamerverhuur is. Hierdoor kan in de toekomst op basis van wijzigingen in aantallen vergunningen en woningen de lijst met aangewezen nulquotumgebieden aangepast worden.

Wij zien dit als evenwichtige maatregelen om enerzijds woonruimte te bieden aan de vele mensen die een kamer zoeken in Rotterdam, en anderzijds, om ervoor te zorgen dat op de plekken waar de druk nu al het hoogst is er geen toename aan kamerverhuur zal plaatsvinden.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer VERWEIJ (vvd). Voorzitter, een punt van orde, mevrouw Kockelkoren heeft die meegetekend. Ik was vergeten dat erbij te vermelden, maar bij dezen alsnog.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dan is de volgende spreker op dit agendapunt mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Voorzitter dank u wel. Voorzitter, we zitten midden in een wooncrisis, daar opende net mevrouw Verkoelen ook mee, alleen is de uitkomst van mijn betoog het tegenovergestelde van de uitkomst van mevrouw Verkoelen, namelijk dat we dit raadsvoorstel daarom wel steunen. Want inmiddels is die wooncrisis zo diep dat het bouwen van nieuwe woningen alleen niet snel genoeg een oplossing biedt voor de vele woningzoekenden. Het doel van deze verordening is extra woonruimte creëren en daar is GroenLinks groot voorstander van. Door de woonruimte in bestaande gebouwen beter te benutten kan aan meer mensen woonruimte worden geboden, in grote panden. Wel vinden we dat er met het raadsvoorstel dat er lag door het college onvoldoende is geluisterd naar de stad. Daarom tekenen we dan ook twee amendementen graag mee, met de VVD, zoals zojuist vermeld, om de geluiden van bewoners beter te borgen. Dat is even heel kort door de bocht, maar dat is wel waar het op neerkomt. En een amendement samen met de Partij voor de Dieren, om de rechten van huurders beter te borgen door een individueel huurcontract. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Ik kijk de raadzaal in. De heer Kind, aan u het woord.

De heer KIND (volt). Ja, dank u wel voorzitter. Ook wij steunen het raadsvoorstel. Inderdaad goed om maximaal gebruik te maken van de ruimte die we hebben voor studenten. Maar wij willen dit onderwerp ook gebruiken als haakje voor een onderwerp dat hier af en toe minder belicht wordt. Dat is het verschijnsel spookstudenten. Dat zijn studenten die wel in Rotterdam wonen maar hier niet staan ingeschreven. In 2019 is er een aantal keer onderzoek naar gedaan. Het blijkt dat 9% van de studenten in Rotterdam een spookstudent is en dat heeft meerdere negatieve gevolgen. Voor de student zelf, die kan soms niet naar de huisarts of die kan niet gebruikmaken van andere voorzieningen. Er kan geen beurs worden aangevraagd, maar er kan ook bijvoorbeeld niet worden gestemd tijdens gemeenteraadsverkiezingen of andere verkiezingen in de stad. Ook voor de gemeente heeft het negatieve gevolgen, want als je niet staat ingeschreven krijg je ook het geld niet voor het Gemeentefonds. Dus dat zijn problemen die wij zien. Door de versoepeling zullen wij dus inderdaad meer studenten kunnen huisvesten, maar we sluiten niet uit en we horen die geluiden ook door het hele land, dat door de krapte op de woningmarkt deze groep aan het toenemen is. We willen heel graag daarom dat het college beter zicht krijgt op deze groep en daarom dienen we de motie 'Maak spookstudenten zichtbaar' in.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft een interruptie van de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Van Tim de Haan voor Tim Kind. Een vraag eigenlijk over die spookstudenten, want dat onderzoek is uit 2019. Ik ken volgens mij dat verhaal ook wel destijds. In het studentenleven volgens mij een eeuwigheid. Maar volgens mij is er wel iets serieus veranderd sinds die tijd. We zijn van het leenstelsel teruggegaan naar het beursstelsel, de basisbeurs, waarin het dus voor de studenten vrij cruciaal is of je staat ingeschreven. Daarom is dit eigenlijk een situatie in mijn beleving die eigenlijk op dit moment niet meer aan de orde is omdat de trigger voor de studenten zelf om juist nu wel ingeschreven te staan vrij hoog is, omdat die basisbeurs er ook van afhankelijk is.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Kind.

De heer KIND (volt). Het gaat hier niet alleen over de belangen van de studenten, maar ook door de verhuurders kunnen constructies worden bedacht waarbij iemand in onderhuur is of dat er bijvoorbeeld niet heel goede contracten zijn. Er zijn meerdere redenen. Daar heeft het leenstelsel mee te maken, maar ook andere veranderingen. Gewoon een stijging van het tekort en een toename van het aantal studenten bijvoorbeeld. Dus al met al is dat voor ons een overweging om dit gewoon goed in kaart te willen brengen en daar al die verschillende facetten in mee te wegen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Maak spookstudenten zichtbaar

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024, ter bespreking van het agendapunt 'Het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021';

constaterende dat:

- een Rotterdamse spookstudent een student is die wel in Rotterdam woont en studeert, maar niet in de stad staat ingeschreven;
- Kences, het kenniscentrum voor studentenhuysvesting, in 2019 heeft onderzocht dat 7% van de studenten in Nederland die als thuiswonend geregistreerd staat, in werkelijkheid uitwonend is;
- in Rotterdam dit aantal hoger kan zijn, aangezien de EUR heeft onderzocht dat in 2019 9% van haar studenten onder de categorie spookstudenten valt;
- er in Rotterdam geen goed zicht is op de hoeveelheid spookstudenten;

overwegende dat:

- er veel negatieve effecten zijn van het niet ingeschreven staan op een woonadres;

- er zo slechte toegang is tot (mentale) gezondheidszorg, er geen uitwonende beurs kan worden aangevraagd wat de financiële positie van studenten verslechtert, en het niet mogelijk is om te stemmen voor het lokale bestuur tijdens de gemeenteraadsverkiezingen;
- de gemeente per inwoner geld ontvangt vanuit het Gemeentefonds en dit nu wordt misgelopen door onjuiste inwonersaantallen;
- het men is verplicht zich in te schrijven in de gemeente waar men woont;

is van mening dat:

- de versoepeling van de vergunningplicht een positief effect kan hebben op (spook)studenten omdat er meer studenten gehuisvest kunnen worden;
- wij niet voldoende zicht hebben op de redenen achter het niet kunnen en/of willen inschrijven op het woonadres;
- de versoepeling van de vergunningplicht voor verhuurders haalbaar moet zijn en tegelijkertijd de positie van studenten niet in het geding moet raken;

verzoekt het college:

- I&O research, of een vergelijkbare organisatie, op korte termijn de opdracht te geven, in navolging van de gemeente Utrecht, om onderzoek te doen naar het aantal spookstudenten in Rotterdam;
- naast de aantallen ook te laten onderzoeken wat de knelpunten zijn voor inschrijving en wat er, indien van toepassing, nodig zou zijn voor het vergemakkelijken van een inschrijving;
- de uitkomsten hiervan de raad doen toekomen voor de eerste evaluatie van de wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Aan wie mag ik het woord geven? De heer Segers.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. We hebben het veel over dit onderwerp gehad. We zijn ook heel blij om te zien dat we in de raad onder leiding van de heer Verweij in ieder geval zelf weer even de verantwoordelijkheid terug hebben genomen om voorstellen van het college beter te maken. Dat wordt in de vorm van dat amendement ook gedaan. Dat is ook onze mening. Het voorstel wordt daardoor beter, dus dat amendement zal in ieder geval onze steun krijgen. Maar ik heb ook al in de commissie gezegd en ik sta nog steeds op datzelfde punt, mogelijkkerwijs komt dat in dit debat vandaag nog wat verder, maar ik vrees eerlijk gezegd van niet. Wij weten zeker, en dat kunnen we op feiten baseren, welke risico's we met dit voorstel nemen. En ik ben het erg met de heer Vonk eens, die volgens mij zei, als ik hem even mag parafraseren, wij herstellen te weinig de huidige situatie die in sommige wijken gewoon heel slecht is, en we voorkomen onvoldoende dat die situaties zich elders in de stad gaan voordoen. En dat is onder andere inderdaad omdat het amendement uitgaat van wijkniveau, terwijl je het hier heel duidelijk ziet op een aantal plekken in de stad, dat het heel erg clustering in een paar straten is, dus het is veel meer buurtniveau. En daarom, omdat het risico zo evident is, moet ik dat dan afwegen tegen: oké, wat is dan het grote positieve effect? Ja, we hebben een wooncrisis en ja, we moeten er dus eigenlijk ook alles aan doen om die mensen die nu op zoek zijn naar een woning, en daar horen studenten ook bij, van een woning te kunnen voorzien. Maar voor mij is het dus niet evident genoeg wat ons deze versoepeling precies gaat opleveren en hoe groot het voordeel zal zijn. Daar kunnen we moeilijk, en dat verwijt ik verder ook niemand, getallen aan koppelen, terwijl het risico dat we nemen zo evident is. We kijken het beest in de ogen, zal ik maar zeggen. En op dat punt zit ik nog steeds voorzitter, dus ik vrees eigenlijk dat ik het helemaal tot aan de stemmingen laat komen. Als u me nu zou zeggen: oké, wat gaat het CDA doen? Dan vind ik de vorm die de heer Van Dijk van de ChristenUnie in de commissie zei misschien wel een aardige. Het is wel een heel aparte. Om voor het amendement te stemmen, omdat dat het voorstel wat minder slecht maakt. En dan vervolgens tegen het voorstel te stemmen. Dat is een interessant proces dat voorgesteld werd door de heer Van Dijk. Op dit moment zit ik op die lijn, maar in ieder geval zullen wij alle moties en amendementen steunen die het voorstel beter maken in de zin van meer bescherming bieden tegen overlast.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel mijnheer Segers. De heer Van der Velden als volgende spreker.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Voorzitter, wij zijn blij dat de gemeenteraad goed naar de stad heeft geluisterd, regie heeft getoond en het voorstel van het college ten goede heeft aangepast. In plaats van een generieke verruiming van verkamering worden er nu grondslagen ingebracht om te borgen dat dit verstandig gebeurt. Op wijkniveau. Dus beter benutten van bestaande woonruimte waar het kan, kiezen voor leefbare wijken waar dat nodig is en hierbij onze steun voor het amendement 'Verstandig verkameren' van de heer Verweij. Maar voorzitter, we kunnen nog verstandiger verkameren. Dat ziet onder meer toe op het toetsen op overlast voordat er wordt overgegaan tot vergunningverlening. En hierin volgen we graag Leefbaar Rotterdam die hiervoor met een motie komt. Kan het dan nog verstandiger? Jazeker, er zijn namelijk ook huurdersbelangen in het spel. Lang hebben we gesoebaat over woonruimte scheppen versus leefbaarheid en nu is het tijd om op te komen voor toekomstige kamerbewoners. Daarom komen wij met een motie die per eerstvolgende aanpassing van de verordening voorschrijft aan verhuurders die willen verkameren dat ze voor elke toekomstige bewoner een individueel huurcontract opstellen. Met een huurcontract op naam bouw je huurdersbescherming op en de stap naar de huurcommissie wordt vergemakkelijkt of zelfs mogelijk gemaakt. Omdat de verordening van dit jaar wederom moet worden gewijzigd, verwachten we dat onze aanvullende voorwaarden voor vergunningverlening dan ook gestand worden gedaan. Dit houdt in dat de rechtspositie van alle nieuwe Rotterdamse kamerbewoners vanaf 1 januari 2025 geborgd is en dat vinden wij een goede zaak. Voorzitter, wij danken onze collega's voor de brede steun die we voor ons idee hebben ervaren. Tot slot wil ik ook nog wat zeggen, mijn naam staat weliswaar onder de motie, maar we hebben niet voor niets burgerleden die ook altijd wat toevoegen aan de raad. Dus ik wil een lans breken voor ons burgerlid Jaap Rozema, wiens idee dit is. Mijn complimenten aan mijnheer Rozema, en heel erg bedankt ervoor, en de raad ook bedankt.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Iedere kamerbewoner een goede rechtspositie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van Derde wijziging Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021;

constaterende dat:

- bewoners in een woning die op basis van een vergunning voor kamerbewoning is opgedeeld in onzelfstandige wooneenheden in sommige gevallen niet beschikken over een individueel huurcontract;

overwegende dat:

- met een individueel huurcontract per kamerbewoner huurrechten beter worden geborgd, omdat zo'n contract het voor die bewoners eenvoudiger maakt om bij de Huurcommissie een huur conform het puntenstelsel voor kamers af te dwingen;
- een contract op naam van de bewoner garant staat voor huurbescherming;

voorts overwegende dat:

- in de gemeente Amsterdam met het stellen van individuele contracten als voorwaarde voor het verlenen van een vergunning voor kamerbewoning reeds goede ervaringen zijn opgedaan, omdat de belangen van huurders goed geborgd zijn;

verzoekt het college:

- bij de eerstvolgende wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021 te regelen dat het afsluiten van individuele contracten tussen huurder en verhuurder een voorwaarde is om over te gaan tot het verlenen van een vergunning voor kamerbewoning;
- deze voorwaarde bijvoorbeeld te borgen in een nieuw onderdeel van lid 1 van artikel 3.2.4., met als suggestie navolgende tekst:

- "(e)lke onzelfstandige woonruimte wordt door maximaal één volwassene bewoond en in geval van huur op basis van een individueel schriftelijk huurcontract voor de betreffende onzelfstandige woonruimte tussen eigenaar, of degene namens deze, en huurder";

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, A. Kockelkoren, M. Verhoef, R.N. Dahoe, T.S.J. Coşkun, T.J. Vonk, T. Kind, G.J. Engberts, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T. de Haan, M.R. van Campenhout en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Hebben we dan alle sprekers gehad? Dan is het woord aan een wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Het is inderdaad het einde van een heel lange discussie die we met elkaar hebben gehad over de mogelijkheden van het creëren van woonruimte, onder andere door het beter benutten van de bestaande woonruimte die er is door meer kamers mogelijk te maken. Ik ben ook blij en van mijn kant ook complimenten voor de manier waarop u met ons voorstel aan de gang bent gegaan en daar ook veel meer draagvlak voor hebt weten te creëren. Dus ik denk dat dat goed is voor de stad en goed is voor de mensen die op zoek zijn naar woonruimte, maar ook rekenschap heeft gegeven van de zorgen die er daaromtrent waren. Dus ik denk dat een compliment op zijn plaats is wat dat betreft. Ik heb een paar vragen en een tweetal moties en een amendement. Allereerst de ChristenUnie. U vraagt aan mij wat ik nu actief doe om kamerbewoning of eigenlijk om te ontkameren, zoals u dat noemde. Nou, wij zijn natuurlijk voorstander van het beter benutten, zoveel mogelijk kamers toch te realiseren omdat die woningnood zo ontzettend groot is. Wat dat betreft heb ik voor ontkameren geen actief beleid. Wel is het zo, en daar zal mijn collega-wethouder Karremans, op het moment dat de overlast echt te groot is, dan is daar een soort escalatiemodel voor ontworpen, dat echt gaat in het kader van aanpak woonoverlast. Maar dat is de manier waarop we daarmee omgaan. U vraagt ook van: mooi, die woningen bij het Toepad, wat voor klappers kunnen we nog meer verwachten? Daar zijn we natuurlijk ontzettend hard mee bezig, want het is ook zo dat er nieuwbouw moet plaatsvinden en daar zijn we ook heel erg hard mee bezig. Greystar is natuurlijk al bezig met Brainpark, we willen ook nog een campus op het terrein van Woudestein creëren. We hebben nog de Hoofdweg waar we druk mee bezig zijn, waar ook een aanzienlijk aantal studentenwoningen gerealiseerd moeten gaan worden. We denken de Hoge Wiek. Dat zijn echt grote aantallen die we op die locaties kunnen realiseren. Dus ik hoop daar over niet al te lange tijd weer wat stappen in te kunnen zetten. Verder heb ik naar mijn weten geen vragen meer op mijn terrein. Dan wel de moties en het amendement. Allereerst het amendement van de Rotterdamse VVD en GroenLinks, 'Verstandig verkameren'. Uw voorstel is om het raadsvoorstel van het college aan te passen en daar kunnen we goed uitvoering aan geven, dus oordeel raad wat mij betreft. Dan de motie 'Iedere kamerbewoner een goede rechtspositie'. Dat is een motie van onder andere de Partij voor de Dieren, maar ik zie ontzettend veel andere partijen er ook bij staan. Die individuele rechtspositie, huurcontracten. Dat is goed mogelijk. Het is ook in andere steden geïmplementeerd, dus daar kunnen wij zeker uitvoering aan geven, dus wat dat betreft dus oordeel raad. Dan als laatste de motie van Volt, 'Maak spookstudenten zichtbaar'. U geeft aan dat er een onderzoek is gedaan in 2019. Maar de heer De Haan zei het al, sindsdien is de wereld wel veranderd, is de basisbeurs er, is het belang om je te registreren echt behoorlijk groot, want er is een basisbeurs die daarvan afhankelijk is. We hebben ook geen signalen van onderwijsinstellingen dat dat nu speelt, dus wat ons betreft is een onderzoek hierin nu dan niet echt nodig. Het kost ook altijd weer geld, dus wat dat betreft zou ik het willen ontraden. Dat was het.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dan is het woord aan de heer Karremans.

De heer KARREMANS (vvd) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Twee moties voor mijn rekening. Dat is de motie 'Verstandig vergunning verlenen' van Leefbaar Rotterdam. Dat vind ik ook een verstandige motie. Het is inderdaad zo, het is overigens goede praktijk dat wij meldingen al meenemen in vergunningverlening. Er zijn in het verleden vergunningen ook niet verstrekt juist om die reden. Omdat er al meldingen van overlast waren en we om die reden geen vergunning hebben verstrekt. Dus dat doen we, maar dat hebben we nog niet verwerkt in de leefbaarheidstoets. Dus dat wil ik dan op die manier ook doen, dus als ik de motie zo mag interpreteren dan kunnen we dat op die manier doen. En

inderdaad ook de ervaren overlast in de wijk beter inzichtelijk maken. Dat wil ik dan meenemen in het Actieplan Woonoverlast, dat we in februari hebben besproken in de commissie. Dat is toen niet ook in de raad gekomen. Dat hoeft ook natuurlijk niet altijd, maar dan kan de raad daar op die manier de terugkoppeling over krijgen. Dus met andere woorden kan ik die motie dus inderdaad omarmen. Dan heb ik nog de motie van DENK, 'Vergroot de sociale cohesie tussen alle bewoners en voorkom daarmee overlast'. Dat gaat specifiek over Kralingen natuurlijk. Ik moet zeggen dat daar ontzettend veel gebeurt. Ik ben het overigens eens met de strekking van die motie, en niet eens alleen met de strekking maar ook met de inhoud van de motie. Daar gebeurt ontzettend veel, maar ik kan me voorstellen dat de raad niet altijd zicht heeft op wat er allemaal gebeurt. Ik zie studentenverenigingen maar ook bewoners echt goed samenwerken om dit aan te pakken, ook ontmoetingen creëren. Dat gebeurt ook, ook op initiatief van studentenverenigingen. Daar ben ik erg door gecharmeerd. De burgemeester en ik gaan twee keer per jaar ook in gesprek met voorzitters van studentenverenigingen, moedigen dat ook aan en daar wordt ook gevolg aan gegeven. Dus wat ik zou voorstellen is om de heer Dahoe op die manier tegemoet te komen, door te zeggen: zou het een idee zijn als ik gewoon eens een briefje stuur naar de raad en onder elkaar zet welke initiatieven er allemaal gebeuren in Kralingen door studenten of door bewoners, waarbij die sociale cohesie juist bevorderd wordt, en dan kan de raad natuurlijk altijd nog kijken wat hij ermee wil. Maar dan moet de heer Dahoe zelf even weten wat hij met zijn motie doet hoor, maar ik denk dat dan die motie overbodig is, maar dat is dan even mijn oordeel als wethouder. Maar die tegemoetkoming wil ik wel richting hem doen, dus dat we dan even een briefje sturen met alle initiatieven die worden ontplooid in Kralingen omwille van dit doel. Dat waren ook gelijk al mijn moties voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Dank u wel voorzitter. Met deze ferme toezegging kunnen wij de motie intrekken. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Motie 2 wordt hierbij ingetrokken naar aanleiding van het antwoord van de wethouder. Ik kijk de raadzaal aan. Is er nog behoefte aan het stellen van vragen? Een tweede termijn? Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik heb nog één vraag over de motie 'Verstandig vergunning verlenen' van Leefbaar Rotterdam en het CDA, en die vraag is eigenlijk aan wethouder Zeegers. Want we hebben in dat amendement ontzettend gezocht naar een balans tussen meer verkamering mogelijk maken en overlast beperken. Wat ik me nu afvraag is of dit amendement er nu voor zorgt dat er uiteindelijk minder kamers worden gerealiseerd. Daar zou ik graag nog wat meer duiding op hebben.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Wethouder Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, ik was even zoekende naar de vraag van mevrouw Kockelkoren. U heeft het toch over de motie 'Verstandig vergunning verlenen' van Leefbaar Rotterdam? Over die motie heeft u het? Ja. En dat gaat over overlastmeldingen meenemen als onderdeel van leefbaarheid en dat kunnen wij doen. Op het moment dat je laten we zeggen voor een viertje gaat vergunnen, dat je kijkt naar de leefbaarheid in de straat en dat dan die overlastmeldingen daar een onderdeel van zijn, dat is uitvoerbaar. Ja, in hoeverre dat tot minder vergunningen leidt kan ik niet op voorhand zeggen, want ik weet niet hoeveel meldingen er zullen zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Is er behoefte aan een tweede termijn? Nee. Dan ga ik dit agendapunt 6.4, het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad afronden. Er is één toezegging van wethouder Karremans. Hij stuurt een brief aan de raad met een overzicht van de initiatieven in Kralingen in het kader van de sociale cohesie, door studenten en bewoners. Daarbij is de motie van DENK ingetrokken. Dan gaat ik dit punt afhameren.

6.5 *Debat over 'Ontdekhoek', aangevraagd door het lid Roskam e.a.*

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dan zijn we aangekomen bij agendapunt 6.5, debat over 'Ontdekhoek', aangevraagd door het lid de heer Roskam. Aan u het woord.

De heer ROSKAM (lr). Goed voorzitter, collega's van de raad, allereerst dank voor het debat. Ik was in gesprek met de Ontdekhoek en de ambtenaren, maar de uitspraak van de rechter met een termijn van twee weken dwong me tot deze vlucht naar voren. De Ontdekhoek is een ideële stichting die ten doel heeft publieksvoorlichting te verzorgen over wetenschap en techniek en daarachter liggende bedrijfstakken voor kinderen, met name van 4 tot 14 jaar. Deze stichting zit sinds 2017 aan het Schuttersveld in Crooswijk in een gemeentelijk pand met kostprijsdekkende huur. Dit nadat ze uit het voorgaande pand van de gemeente gezet waren omdat dit onbewoonbaar werd verklaard. Zoals bekend is er een dispuut over de huurbetalingen, zowel vanuit corona als het voorgaande pand. Hier heeft de rechter onlangs in hoger beroep in het voordeel van de gemeente beslist. Het oordeel is vrij simpel, de Ontdekhoek dient € 130.000,00 te betalen en binnen twee weken het pand te verlaten. Maar de gemeente heeft wel na aandringen drie maanden respijt gegeven om het pand te verlaten en de huurachterstand te voldoen. Voor de goede orde, de Ontdekhoek heeft geen structurele subsidierelatie met de gemeente, waardoor ze volgens de kadernota niet in de maatschappelijke vastgoedtak vallen, maar onder de commerciële. Ze bedruipen zichzelf, kunnen de huurschuld aflossen, alleen niet ineens. Maar de vraag is ook: geef ons vijf jaar de tijd, eenzelfde termijn die de Belastingdienst hanteert bij coronaschulden. Een termijn die de stad weigerde, en wat onder andere tot deze rechtszaak leidde. Eenieder kan inzien dat overgaan tot uitzetting over drie maanden of liquidatie niet het door de rechter toegekende bedrag zal opleveren en de gemeente alsnog een fors verlies zal moeten incasseren. Penny wise, pound foolish, zeggen we dan. Los van dit financiële verlies, verliezen we ook de Ontdekhoek. Ik stel hier niet dat de Ontdekhoek zonder zonde is. Ze hebben wellicht ook steken laten vallen, maar het gaat me niet om de twee bestuurders die dit vrijwillig doen. Het gaat me om de plek die de afgelopen jaren meer dan 22.000 kinderen per jaar in aanraking heeft gebracht met techniek en dit al jaren doet. Menig raadslid in deze zaal is hier wellicht zelf als kind of met eigen kinderen of kleinkinderen wellicht in sommige gevallen geweest en zal herinneringen hebben aan activiteiten zoals het metselen van een dam, een boot of zeep maken. Technische vaardigheden die bij kinderen aangewakkerd worden, waardoor ze wellicht eerder voor techniek kiezen en wie weet, een baan in de haven, wat we ook met zijn allen zo graag willen, getuige het feit dat de motie van mijn collega Bonte over havenbanen met algemene stemmen werd aangenomen. Daarnaast maakt de gemeente, en dan kijk ik inderdaad naar de wethouders Kasmi en Achbar, fijn dat u er bent, ook gebruik van hun diensten, zodat scholen kunnen voldoen aan de cultuureducatieprogramma's, maar ook NPRZ en welzijnspartijen komen er langs voor activiteiten. Kortom, de Ontdekhoek is wat mij betreft een partner van de gemeente. Mijn vraag aan de wethouders is dan ook: zou u vanuit uw rol geen ondersteuning kunnen bieden aan het onderkomen van de Ontdekhoek? Ik vraag geen geld, maar een uitspraak dat u ze erkent als maatschappelijke partner en de bereidheid om mee te denken richting de toekomst. Wie van u is bereid deze handschoen op te pakken? Goed, dan de wethouder Vastgoed. Hij zal ongetwijfeld zeggen dat hij sober en doelmatig onderhoud uitvoert, volgens de kaders van de beleidsnota Vastgoed handelt en dat de rechter heeft geoordeeld en dat hij zich als wethouder hieraan zal houden. Maar dan nog klopt het niet. Wat Leefbaar Rotterdam betreft is er een verschil tussen juridisch juist en moreel juist. De menselijke maat, welke ook in de beleidsnota staat. En zoals Sörensen wel eens zei: nu ik het opschrijf, word ik weer boos. En daarom sta ik hier. De Ontdekhoek, die dit voor de kinderen van onze stad doet, die per maand ruim € 5.000,00 aan huur betaalt voor een pand waar al zes jaar lekkages zijn, waar verwarmingsbuizen doorroesten, de elektra niet functioneert en de verlengkabels de vloer sieren. Dit noemt u sober en doelmatig. Ik noem het een godvergeten schande. De vorige vergadering spraken we hier als raad nog schande over de schimmelwoningen die corporaties verhuren. Laten we nu eens naar onszelf kijken. We zijn zelf als gemeentelijke huisbaas geen haar beter. We zetten mensen in afbraakpanden, verwachten een commerciële of kostprijsdekkende huur en als ze piepen, zetten we ze via de rechter op straat. Is dit de menselijke maat? Verwachten we met dit soort beleid het vertrouwen in de politiek te herstellen? Nee, en als de wethouder hier op mijn plek had gestaan, dan weet ik zeker dat hij zou zeggen: wethouder, dit is een bloody shame. Ja, ik heb gisteravond de brief van de wethouder gelezen, een uiteenzetting van de ambtelijke kant van het verhaal. Ja, ik heb begrepen dat hij ter plekke is geweest. Ja, er is gisteren een goede stap gezet. Maar daar zit ook het probleem. Gisteren. Voorafgaand aan dit debat was er een hoger beroep, een rechtszaak, een dispuut. Toen het dispuut kwam had het opgelost moeten worden. Waarom moest het tot dit punt komen? Als wij dit niet hadden aangekaart, was de Ontdekhoek inmiddels gesloten geweest. Wat is de menselijke maat op papier waard als het niet van de grond komt? Wat Leefbaar Rotterdam betreft is dit de laatste keer dat het op deze manier gaat en gaat de wethouder zijn hele portefeuille onder de loep nemen. Ik verwacht dat hij als wethouder de hand in eigen boezem steekt en mij het vertrouwen weet te geven dat hij dit kordaat gaat oppakken. Want wat Leefbaar Rotterdam betreft gaat het college de komende tijd met de

Ontdekhoek aan de bak om dit te regelen. Breng de menselijke maat de straat op. Tref een redelijke betalingsregeling. Luister hierbij naar beide kanten van het verhaal en durf ook te kijken naar de staat van de ambtelijke administratie. Behoud de locatie, voer het nodige onderhoud uit en kijk of dit soort partijen in een passender kader te vangen zijn. Hiervoor dien ik dan ook twee moties in. 'Red de Ontdekhoek' en 'Ontdek de blinde kader hoek'. Daarnaast ontvang ik graag van de wethouder een lijst van alle gemeentelijke vastgoedlocaties waar sober en doelmatig onderhoud uitgevoerd wordt, en welke meldingen er per locatie de afgelopen jaren zijn binnengekomen. Onlangs zag ik bij het Museum Rotterdam ook de emmertjes in het gebouw staan en ik betwijfel of het daarbij blijft. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft een interruptie van de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, via de voorzitter aan de heer Roskam. U weet dat ik uw oproep steun. De eerste motie die u indient wordt ook mede door ons ondertekend. Mijn vraag gaat eigenlijk over de tweede motie, 'Ontdek de blinde kader hoek'. U roept hier op te onderzoeken of huurders van gemeentelijk vastgoed met een ideële doelstelling die niet gesubsidieerd worden toch op een of andere manier als partners van de gemeente Rotterdam kunnen worden gezien, erkend. Maar wat bedoelt u er nu precies mee, betekent dat dat u dan vindt dat er ook een subsidierelatie met deze instellingen moet worden gecreëerd? En dan vraag ik u: we hebben toch al een kader? Iedere instelling in Rotterdam kan een subsidie aanvragen. Daar zijn gewoon methodes voor om dat te doen. Daar zijn afspraken over gemaakt. En wat verstaat u dan precies onder ideële organisaties? Hoeveel zijn dat er, heeft u er enig beeld van hoeveel ideële organisaties er in deze stad zijn en wat is dan uw afwegingskader ten aanzien van deze motie? Wie is ideëel, wie is niet ideëel, hoe kijkt u daar tegenaan? Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Gaat uw gang mijnheer Roskam.

De heer ROSKAM (lr). Ideële stichtingen zijn bijvoorbeeld te herkennen aan een ANBI-status en ik heb me inderdaad een beetje beperkt dat ik zeg: ideële stichtingen in een pand van de gemeente en die een doelstelling hebben die aansluit bij de onze. Want waarom moet een partij een subsidierelatie hebben? Want het is toch eigenlijk van de zotte dat als de Ontdekhoek wel subsidie vraagt van de gemeente Rotterdam, dat ze dan wel een maatschappelijke prijs krijgen. Ik denk dat de VVD het juist zou moeten toejuichen als maatschappelijke partijen niet aan een subsidie-infuus liggen maar hun eigen broek ophouden. Daar zou u toch ook blij mee moeten zijn. En ook voor het kader, daarom vraag ik ook inderdaad om een voorstel, het is een onderzoeksvoorstel, laat eens zien hoeveel ideële partijen we hebben, wat doen ze, in welke panden zitten ze, zodat we daarna in de commissie het debat erover kunnen voeren. En voor de goede orde, toen we het beleidskader Vastgoed hebben vastgesteld hebben we ook amendement C aangenomen met algemene stemmen. De motie heet 'Afwijken van de regels vergt raadsbesluit'. Dus het geeft ook aan dat wij als gemeenteraad de mogelijkheid hebben om het beleidskader aan te passen. En ik stel voor dat we dat dan doen na een onderzoek en een debat daarna in de commissie.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel. Prima, dan hebben we dadelijk een lijst van deze stichtingen met een ideële doelstelling die dan ook nog past bij de doelstelling van de gemeente. Ik ben ook een beetje benieuwd wat dat dan eigenlijk inhoudt. En dan? Wat gaan we dan doen? Dan zijn ze partner van de gemeente. Gaan we ze dan subsidies toekennen? Wat is dan precies de gedachte erachter? Wat gaan we dan doen? Wat moet er gebeuren met dat onderzoek en wanneer bent u tevreden?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Roskam.

De heer ROSKAM (lr). Dat is alvast een beetje vooruitlopen op de uitkomst van een debat. Nee, ik denk dat ik tevreden ben als ik zeg: dan hebben we partijen die bijdragen. Want zoals ik al zei in mijn bijdrage. Neem de Ontdekhoek. NPRZ komt er langs, welzijnspartijen komen er langs, ze worden actief door de ambtelijke organisatie benaderd met de vraag of ze scholen kunnen benaderen zodat die aan de cultuureducatieprogramma's kunnen voldoen. Dan denk ik: dan ben je best wel een partner. En nee, er hoeft geen subsidie te zijn maar ik denk: laten we nu gewoon eventjes het inzicht krijgen in dit soort partijen. Ze hoeven van mij straks ook geen subsidie te krijgen. We kunnen alleen zeggen: joh, je gaat

niet tegen een commercieel huurtarief, maar eventueel tegen een maatschappelijk huurtarief. En daarvoor wil ik dan ook weten wat de financiële component is. Dat is wat ook in de motie staat.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft ook een interruptie van de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Ik had ook een vraag over die tweede motie. Die eerste motie is een duidelijke, daar kan ik me goed in vinden en dat lijkt me ook de basis van dit debat, breed gesteund door veel partijen. Maar bij die tweede heb ik wat twijfels bij die insteek. Te onderzoeken, dat klinkt natuurlijk altijd heel erg goed. Wie wil er nu niet meer kennis en inzicht, maar uiteindelijk is het denk ik ook wel de fundamentele vraag die eronder ligt, wiens verantwoordelijkheid is het voor het aanvragen van ondersteuning, het aanvragen van subsidie? Daar zou echt wel mijn vraag liggen. Ligt die niet gewoon bij de organisatie zelf in plaats dat wij zelf op die manier op zoek gaan naar partijen die we subsidie moeten geven?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Roskam.

De heer ROSKAM (lr). Ik begrijp dat de heer De Haan als waar D66'er het procesvoorstel om tot een onderzoeksopzet te komen mist in deze motie, dus wellicht, excuus, hij is wat directer, maar ja, dat zijn we bij Leefbaar Rotterdam nu eenmaal. Het gaat mij niet om subsidie. Ze hoeven niet per se subsidie aan te vragen. We hebben een partij die iets doet waar wij als stad achter staan. En ze doen het zonder subsidie. Dan zou je moeten juichen en dan zou je niet moeten zeggen: even subsidie aanvragen, want dan pas je in het kader. Ik denk: laten we juist blij zijn met partijen die het zonder subsidie kunnen doen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Een interruptie van de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Met die laatste opmerking ben ik het overigens helemaal eens en terecht. Maar ik heb ook wel een vraag over die tweede motie. Waar dit toe zou kunnen leiden is een lijst met organisaties die wij dan voor ons krijgen, waarvan u zegt: nou, ik vind organisatie 26 eigenlijk helemaal niet passen bij een ideële doelstelling. En dat ik zeg: nou, organisatie 35 ook niet, of dat ik tien andere organisaties heb die daar op die lijst zouden moeten komen. Ik vind het in dat opzicht een beetje tricky, om zo'n lijst te laten opstellen waarvan de kaders eigenlijk niet helemaal duidelijk zijn, want een politieke partij heeft ook een ANBI-status, heeft ook een ideële doelstelling. Dat geldt ook voor kerken, moskeeën et cetera, die in sommige gevallen ook gebruikmaken van gemeentelijk vastgoed. Dus in dat opzicht vind ik hem tricky, laat ik het heel simpel zeggen. Misschien dat u daarop kunt reflecteren.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Coşkun heeft een verhelderende vraag aan de heer Soytekin.

De heer COŞKUN (sp). Jazeker, want vindt u het tricky om organisaties te ontdekken die goede maatschappelijke doelen dienen in onze stad, die bestaan die u nog niet kende? Vindt u het tricky om ze te leren ontdekken?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Nee, nee, nee. We gaan dan een discussie voeren hier in de raadzaal terwijl er gewoon regels zijn voor organisaties die wel of geen subsidie krijgen. En dan gaan wij hier in de raadzaal bepalen welke organisaties wel of niet op een lijst moeten komen. Dat vind ik misschien niet de juiste weg.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Van Dommelen wil reageren op de heer Coşkun.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel. Ja, dit is de tweede keer dat de heer Coşkun weer een framing doet. Er is hier helemaal niet gezegd, niet door de heer Soytekin, niet door de heer De Haan, niet door mij, dat wij niet achter deze organisaties staan met een dergelijke ideële doelstelling. De Ontdekhoek, een fantastische instelling. Mijn kinderen hebben er gespeeld, geweldig. Daar gaat het niet om. Er ligt hier een motie waarvan het voor ons volstrekt onduidelijk is wat er nu precies mee bedoeld wordt. Er wordt hier gezegd: breng de mogelijke financiële gevolgen in kaart. Welke financiële

gevolgen, wat wordt er precies beoogd? Terwijl we gewoon een heel systeem hebben van subsidies. Elke organisatie in deze stad kan een subsidie aanvragen, en dan wordt er beoordeeld of die voldoet. Wat willen we hier nu extra mee bereiken? Daar gaat het om. Frame ons niet als mensen die niet achter deze stichtingen staan en die niet voor deze ideële doelstellingen zijn. Dat is niet aan de orde.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Coşkun wil eerst reageren op de heer Van Dommelen.

De heer COŞKUN (sp). Ja, want hij is een meester om mij dan weer verkeerd te framen in een ander frame. Maar laat ik het dan anders stellen. Stel dat de Ontdekhoek nog niet bestond. Zou het dan niet goed zijn dat we de Ontdekhoek helpen ontstaan? Dat hoeft niet met subsidie, maar dat we dat helpen ontstaan. En zo zijn er meer organisaties, dat we gewoon deze stad ontdekken. De stad is vele dorpen, er gebeurt van alles en nog wat. Het lijkt me hartstikke goed om dat in kaart te brengen en in kaart brengen betekent nu juist dat je het nog niet precies weet.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel. Ja, u maakt het nog complexer, want u wilt alle ideële doelstellingen die er nog niet zijn in kaart brengen. Dan wordt dit verhaal wel heel complex, lijkt me.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Engberts. U stond, niet meer nodig. Dan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja, toch even een wedervraag of een opmerking richting de heer Coşkun. Zullen we dat gewoon niet aan de stad laten om zelf vanuit de humuslaag van alles te laten ontstaan? Laten we ons alstublieft als politiek daar verre van houden.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Dat klopt, natuurlijk, de stad kan het ontzettend goed zelf, gelukkig. Maar er is nu de Ontdekhoek. De heer Roskam komt daar terecht voor op. Het heeft de steun van iedereen, en zo zijn er nog wel meer plekken die misschien onze steun verdienen. Maar u denkt, ze moeten eerst, u bent net als de VVD echt een voorstander van het piepsysteem. Zolang er niemand piept hoeven we er niets aan te doen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mijnheer Van Dommelen en dan ga ik naar de heer Roskam.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja sorry voorzitter, maar nu komt de heer Coşkun weer met een framing, want volgens mij heeft zowel de heer De Haan als ik, de VVD tekent mee in die eerste motie van de Ontdekhoek. Dat hebben we net ook gezegd. Wij steunen de Ontdekhoek. Maar wat hier staat is heel wat anders. Er wordt om een onderzoek gevraagd dat mogelijk financiële gevolgen heeft, waar volstrekt onduidelijk is wat er nu precies beoogd wordt. Daar gaat het ons om. Niet om de Ontdekhoek, we hebben net al duidelijk aangegeven dat we die van harte steunen en dat we ook de oproep van de heer Roskam steunen om de Ontdekhoek in leven te houden. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Een laatste reactie mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, de tweede motie van de heer Roskam is juist om pareltjes te ontdekken. Dit is een soort parelvissenmotie. Laten we eens gaan kijken wat er in de stad allemaal is aan pareltjes die we nog niet kennen. En u bent blijkbaar bang om parels te vissen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mijnheer Roskam, gaat uw gang.

De heer ROSKAM (lr). Ja, ik wilde het geen parel vissen noemen, want dan zou de heer Rozema er misschien meer moeite mee hebben, maar dat terzijde. Nee, op de vraag van de heer Soytekin of het niet tricky wordt. Nee, ik denk het niet. Wat er dan eigenlijk gaat gebeuren is: we krijgen het inzicht en we maken gewoon keuzes als politieke partijen. En ik vind het prima als wij als politieke partijen, als Leefbaar Rotterdam ga ik graag het debat aan, maak ik graag keuzes, en die leg ik met alle liefde uit. En weet je, en dan wel het liefst gewoon op basis van een openbare transparante lijst, dat we een duidelijk beeld hebben waarover we het hebben met die discussie. U kunt het tricky noemen, ik noem

het keuzes maken, ieder zijn keuze inderdaad. En wat betreft het amendement, ik citeer dan eventjes de wethouder destijds bij de stemming erover. De wethouder zei, en ik citeer: "Uw raad wil hier gewoon bij deze specifieke gevallen het laatste woord. Ik vind het prima."

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Roskam heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Red de Ontdekhoek

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april ter bespreking van het regulier debat "Ontdekhoek";

constaterende dat:

- de Ontdekhoek al meer dan veertig jaar een vertrouwd begrip is binnen Rotterdam en effectief bijdraagt aan de promotie van techniekonderwijs onder alle lagen van de bevolking;
- de missie van de Ontdekhoek naadloos aansluit bij de ambities van de gemeente Rotterdam;
- de Ontdekhoek al geruime tijd zonder noemenswaardige subsidies functioneert;
- de impact van de coronapandemie de financiële stabiliteit van de Ontdekhoek ernstig heeft ondermijnd, resulterend in een rechtszaak;

overwegende dat:

- de Ontdekhoek van onschatbare waarde is voor de stad en de Rotterdammertjes;
- de vraag naar technisch onderwijs binnen de stad blijft groeien, en de Ontdekhoek een cruciale rol speelt in het vervullen van deze behoefte door praktische en interactieve leerervaringen te bieden;
- de sluiting van de Ontdekhoek een onvervangbaar verlies zou betekenen voor het Rotterdamse techniekonderwijs zal betekenen;

verzoekt het college:

- een redelijke en haalbare betalingsregeling te treffen met de Ontdekhoek;
- de huidige locatie op korte termijn te behouden, inclusief het uitvoeren van noodzakelijk achterstallig onderhoud;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Roskam, G.J. Engberts, D.J. van Dommelen, T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen, T.S.J. Coşkun, S. van de Peppel, I. Elfilali, A. Kockelkoren en A.R. Oostdijk

Motie 2. Ontdek de blinde kader hoek

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april ter bespreking van het reguliere debat 'Ontdekhoek';

constaterende dat:

- de Ontdekhoek een ideële stichting is zonder structurele of benoemingswaardige subsidierelatie met de gemeente Rotterdam;
- de Ontdekhoek volgens de huidige kadernota Vastgoed als commercieel vastgoed wordt beschouwd;
- de missie van de Ontdekhoek perfect aansluit bij de ambities van de gemeente Rotterdam;

overwegende dat:

- ideële organisaties die bijdragen aan de maatschappelijke ambities van de stad niet afhankelijk zouden moeten zijn van subsidies om in aanmerking te komen voor het maatschappelijk tarief huur;
- het college de menselijke maat hoog in het vaandel heeft staan;
- een erkenning als partner van de gemeente meer stabiliteit kan bieden aan deze organisaties, wat kan resulteren in een versterkte bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen;
- het huidige beleid mogelijk niet toereikend is om de unieke bijdragen van dergelijke organisaties aan de stad te erkennen en te ondersteunen;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of huurders van gemeentelijk vastgoed met een ideële doelstelling, die niet door subsidies van de gemeente worden ondersteund maar wel bijdragen aan de beleidsdoelen, erkend kunnen worden als partners van de gemeente Rotterdam;
- vast te stellen welke partijen binnen dit nieuwe beleidskader zouden vallen en de mogelijke financiële gevolgen hiervan in kaart brengen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Roskam, S. van de Peppel, P.J.H.D. Verkoelen, G.J. Engberts, T.S.J. Coşkun, T.J. Vonk, A. Kockelkoren en A.R. Oostdijk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dan heb ik op mijn lijst de heer Van Dommelen als spreker staan.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ja, als je het verhaal van de kant van de Ontdekhoek beluistert, blijft het erg bijzonder. Aansturen op een faillissement van de Ontdekhoek betekent dat er geen Ontdekhoek meer is, dat de gemeente kan fluiten naar de achterstallige huur en dat de gemeente met een onverhuurd pand zit. Dit roept bij mij de vraag op: wat zit hier nu voor beleid achter? Eerder al heb ik vragen gesteld over het Schielandshuis. Rotterdam Partners, sterk aan de gemeente gelieerd en gefinancierd door de gemeente, gaat op zoek naar een ander pand omdat ze na subsidieverlaging de huur niet meer kan betalen. Als de rook is opgetrokken zitten we met een onverhuurd Schielandshuis, verschillende ondernemers die gefrustreerd zijn omdat ze het pand moeten verlaten en een failliet restaurant. Miniworld is ook zo'n verhaal en onlangs bereikte ons het verhaal over De Buurvrouw in Schiebroek. Ik realiseer me heel goed wethouder, via de voorzitter, dat niet alle verhalen dezelfde achtergrond hebben en dat er ongetwijfeld ook een andere kant aan elk verhaal zit. Het gaat te ver om in dit debat over de Ontdekhoek ook al deze andere zaken te bespreken. Maar ik zie wel een patroon en ik blijf met de vraag zitten of we als gemeente niet veel te rigide in de wedstrijd zitten. Ik zal dan ook een regeling van werkzaamheden aanvragen om dit onderwerp in een meer bredere zin te bespreken in de commissie. Het mag niet zo zijn dat door een overheid die te star, te rigide en te onbuigbaar te werk gaat, ondernemende Rotterdammers onnodig onder druk komen te staan. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dan is het woord aan de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Dank u wel voorzitter. Ik heb nog veertig seconden en in die veertig seconden kan ik het natuurlijk nooit beter verwoorden dan zoals collega Roskam het heeft verwoord. Ik wilde hem daar ook voor bedanken en ook voor het werk dat erin is gestoken, ook door medewerkers van hem. Ik denk dat het heel evident is, wij willen gewoon, hoe je het oplost, los het op. Die Ontdekhoek moet gewoon blijven. En volgens mij is dat de belangrijkste boodschap die we vandaag mee willen geven, en dat het ook raar is dat we bureaucratische regels hebben, dat je dan subsidie moet aanvragen om dan vervolgens te passen in het kader. Eigenlijk zoals de heer Roskam ook net in het debat heeft uitgelegd, laten we daar toch eens een keertje mee stoppen en wegen vinden om dat op een andere manier op te lossen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Fantastisch mijnheer Engberts. Mijn complimenten. U heeft nog twee seconden over. Dan is het woord aan de heer Vonk. Gaat uw gang.

De heer VONK (cu). Ja, dank u wel. En ik realiseer me dat ik geen spreektijd meer heb, maar dank u wel dat u me toch even toestaat om een paar zinnen uit te spreken. Toen wij lazen wat er met de Ontdekhoek stond te gebeuren, hebben PvdA en wij vragen gesteld en grote complimenten voor hoe de heer Roskam het stokje heeft overgenomen en dat heeft verwerkt in een vlammend betoog en een aantal moties waar ik alleen maar amen op kan zeggen. Dus alle volle steun voor de moties en laten we alstublieft die Ontdekhoek redden. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Punt, dank u wel. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Ook GroenLinks wil gewoon dat de Ontdekhoek blijft. Een plek waar zoveel kinderen herinneringen, verhalen hebben, al over zo'n lange periode. Toen bij ons in de fractie het opkwam, kwamen uit alle hoeken die verhalen naar boven. En ik snap eigenlijk werkelijk niet waarom er al twee jaar of misschien wel langer gesproken is en we in zo'n soort bureaucratische molen terecht zijn gekomen, terwijl de oplossing zo simpel lijkt. Dus heel erg steun voor de manier waarop dit door de heer Roskam is opgepakt. En ik ben ook wel benieuwd naar hoe het college daarop terugkijkt, want wat zijn we aan het doen met goede initiatieven uit onze stad? Waarom kan het niet gewoon wat simpeler worden opgelost? We zien het hier vaker, ik heb hier voor meer initiatieven ook een lans gebroken. Dit voelt inderdaad als: here we go again. Ik hoop dat het in dit geval gewoon kan worden gefikst.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Mijnheer Segers, u heeft niet veel tijd, houdt u daar rekening mee, maar aan u nu het woord.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Oké voorzitter, we hebben het in deze raad heel vaak over de menselijke maat en de bal ligt nu voor het inschieten om die menselijke maat toe te passen. Het is ook helemaal geen kennesinne naar het college toe. We zijn in deze situatie beland. Hulde voor de heer Roskam dat hij dit heeft opgepakt en brede steun, van ons ook.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, ik kan hier kort over zijn. Bureaucratie maakt soms meer kapot dan ons lief is, maar democratie kan ook meer goedmaken en dankzij de heer Roskam gaan we dat denk ik vandaag doen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, dank u wel voorzitter. Ja, goed van de heer Roskam nogmaals. Wat ik net al zei, als de Ontdekhoek nog niet bestond, dan zouden we hem ergens moeten kunnen ontdekken. Ik steun ook wel de woorden van de heer Van Dommelen, die al wat parels heeft aangewezen die misschien lijken te verdwijnen. De tweede motie is toch echt, en we noemen het geen parelvisserij, maar ontdek je plekje ergens in Rotterdam, dat we iets leren kennen wat er nog niet was. Ontdek je plekje, zo mag de motie ook heten.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, dank u voor de coulance voorzitter en volledige steun voor de heer Roskam en zijn initiatief. Er is geen woord Spaans bij en ik pas me er helemaal op aan.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Er is al veel gezegd en de revue gepasseerd en we hebben gisteren ook aanvullende informatie gekregen van de wethouder, onder andere een tijdpad van wat er allemaal is gebeurd, op welk moment. Want ik ben zelf ook wel een beetje het spoor bijster geraakt in het wat, waar en wanneer. En dat was al een tijdje zo, waardoor die eerste dagvaarding, die volgens mij qua uitvoering van tafel is, toen ook wel een beetje als een deus ex machina voelde. Plotseling lag die er, althans leek hij er te liggen en was er geen tijd meer om even met elkaar de feiten op een rij te krijgen, het beeld wat scherper te krijgen wat er nu speelt. Zeker ook omdat een aantal collega's hier in de zaal naar aanleiding van de eerdere berichten die rondgingen en rondgonden ook al schriftelijke vragen had gesteld, hadden we daar niet nog eventjes op kunnen wachten. Want ik snap dan ook best wel dat zo'n Ontdekhoek naar de raad stapt als een soort last resort, en inmiddels begrijp ik dat dat toch weer iets meer tijd is gegund, wat erg fijn is. En dat het spreekwoordelijke zwaard van Damocles de komende week nog niet zal vallen, gelukkig maar. En ik hoop vooral dat het lukt, zoals de eerste motie van de heer Roskam ook aankondigde en toe oproept, om er nu uit te komen met een betalingsregeling en zorg dat die functie behouden blijft. Daar zijn we denk ik met zijn allen bij gebaat. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde het eigenlijk kort houden, maar aangezien ik nog negen minuten heb, ga ik er toch het lange verhaal van maken, want voorzitter, we debatteren vandaag over de toekomst van de Ontdekhoek, een stichting die gebukt gaat onder grote financiële schuld. Op het eerste gezicht lijkt het een onoverkomelijke financiële last, waarbij men kan concluderen of dit het einde betekent van de stichting. Alleen een heleboel Rotterdammers zien nog potentieel in de Ontdekhoek als een plek waar de volgende generatie stadsgenoten techniek kan ontdekken en leren waarderen. Deze debataanvraag is dan ook nagenoeg raadsbreed gesteund, dus het leeft zeker. FVD Rotterdam is van mening dat een dergelijke stichting steun verdient van de gemeente behoudens er een gezonde bedrijfsvoering wordt gehanteerd en een helder toekomstperspectief bestaat. Als de stichting ophoudt te bestaan kunnen we er zeker van zijn dat er geen euro van de schuld terugkomt en dat is een gemiste kans, want het blijft gemeenschapsgeld en daar kan niet laconiek mee worden omgegaan. Onze fractie heeft daarom nog wel wat vragen aan de wethouder, in ieder geval nog wat te doen. Denkt u dat de stichting Ontdekhoek een financieel gezonde toekomst heeft? Zijn er vergelijkbare gevallen waarbij de gemeente flexibiliteit wordt gevraagd? Afsluitend voorzitter, FVD Rotterdam zou graag zien dat de Ontdekhoek open blijft, dat moge duidelijk zijn, op voorwaarde dat dit gepaard gaat met een solide boekhouding en een sterke bedrijfsvoering, en dat er een concreet toekomstperspectief is zodat er nog veel zeepjes, chips en popcorn gemaakt kan worden. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, dank voorzitter. Volt staat ook achter de Ontdekhoek. Ik kwam er zelf als kind en ik kom er nu met mijn eigen kind. Dus heel veel waardering vanuit Volt voor de Ontdekhoek en wat zij betekenen voor kinderen. Wij vinden ook dat die moet blijven bestaan en dat die moet worden opgeknapt. We hebben zo'n plek nodig, juist in tijden met grote arbeidstekorten op techniek en in een stad als Rotterdam. Maar het moet mij echt van het hart dat mijn partij niet begrijpt hoe het zover heeft moeten komen en bij mij roept dat ook de vraag op: wat voor bestuurscultuur heerst er hier? Ik ben het ook heel erg eens met de woorden van de heer Van Dommelen over het beleid. Dat roept veel vragen op. Een rechtszaak, zoveel onzekerheid, stress, slechte omstandigheden, geen of heel slechte communicatie en een onduidelijke weergave van feiten. Waar is de maatschappelijke sensitiviteit? Waar is de menselijke maat waar dit college zo de mond vol van heeft? Dus de Voltfractie vindt het onbegrijpelijk dat de gemeente of dit college er zo'n potje van heeft gemaakt en ik hoop dat dat na vandaag ook voorbij is, want hoe kun je ook als wethouder accepteren dat je zo omgaat met een stichting die eigenlijk zoveel goed werk doet voor de stad? Tot slot een aantal vragen voorzitter. Volt is er ook voorstander van dat de Ontdekhoek toekomstbestendig is, en nu heeft de Ontdekhoek zelf ook de ambitie om breder toegankelijk te worden en ook meer te gaan doen met kansen op werk in de techniek maar ook de energietransitie en hiervoor is simpelweg sponsoring of geld nodig. Dus is de wethouder bereid om met de Ontdekhoek mee te denken om te gaan kijken wat voor partijen hier eventueel interessant zouden kunnen zijn, hoe deze ambitie gefaciliteerd kan worden?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja, ik zal het ook niet heel erg lang houden voorzitter. Ik weet niet of iemand al de heer Roskam heeft gecompimenteerd voor deze aanvraag, maar ik doe het toch eventjes. Misschien is dat vergeten. Nee, goed, er zijn al genoeg woorden gewijd aan het positieve werk van de Ontdekhoek. Daar sluit ik me zeker bij aan. Wat we wel zien is dat er in het verleden ook vaker is gesproken over de betalingsachterstanden. Dat hebben we gezien in de brief van de wethouder, waarvoor dank. Daarin zien we ook dat het soms goed ging en soms niet goed ging. Eigenlijk heb ik maar één vraag: in hoeverre kan de wethouder inschatten, of misschien heeft hij die gesprekken al gevoerd, dat met een betalingsregeling de Ontdekhoek gewoon eigenlijk gezond weer verder kan? Dat er weer lucht ontstaat en dat ze gewoon gezond door kunnen. Dank.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Volgens mij heb ik iedereen nu gehad die heeft gesproken. Dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, dank u voorzitter. Uw boodschap is duidelijk en ik baal er zelf eigenlijk ook wel van. Ik ben er gisteren geweest, maar u kent mij ook, ik ga eigenlijk normaal altijd overal gewoon naartoe om zelf poolshoogte te nemen en de menselijke maat staat ook bij mij hoog in het vaandel. Maar ik moet eerlijk zeggen, deze is mij onvoldoende op het netvlies geweest. Hij speelt

natuurlijk ook al vier jaar bijna. Dus hij loopt ook al langere tijd. Ik baal er ontzettend van, want nogmaals, ik ben er gisteren geweest en als je dan ten eerste rondkijkt, want sober en doelmatig onderhoud is helemaal niet erg, dat hebben we ook gewoon afgesproken, maar dan moet het wel gewoon netjes en heel zijn. En dat het een oud gebouw is, is voor die kinderen ook helemaal niet erg, dat is ook voor de stichting niet erg, omdat je dan ook gewoon een veel lagere huur hebt. Dus er zitten ook voordelen aan. Overigens, het is een prachtige plek en als je het gebouw van buiten ziet dan ziet het er gewoon netjes uit, maar binnen is zeker door de recente lekkage gewoon veel schade ontstaan. Gisteren heb ik ook twee mensen van Vastgoed meegenomen. Die hebben een ronde gemaakt en ik heb er zelf ook op toegezien dat alles gewoon goed genoteerd wordt om de boel gewoon netjes op te knappen. De heer Van Dommelen gaf ook aan: we moeten daar misschien nog verder over praten, want de vraag is ook hoeveel panden er zijn. Ja, 1400. Welke panden zijn er dan die in het 'sober en doelmatig'-regime zitten? Dat zijn in principe de potentiële panden die op termijn verkocht gaan worden. En daar is een bewuste keuze voor gemaakt om daar geen heel grote investeringen te doen, omdat dat aan de koper is. We hebben de kadernota Vastgoed met zijn allen vastgesteld en dat is ook een bureaucratisch iets. Dat zijn gewoon regels en daarvoor werkt ook gewoon de afdeling Vastgoed. Die hebben ook gewoon conform de kadernota gehandeld. Maar die sensitiviteit en die menselijke maat en ook in dit geval dat ik daar gewoon niet alert op ben geweest en eerder had moeten langsgaan, dat is natuurlijk gewoon heel vervelend. Ook een leermoment voor ons, voor mij, maar ook voor het college, want ik denk dat ik ook makkelijk namens het college kan spreken dat we de Ontdekhoek allemaal een warm hart toedragen. Dus dat even in algemene zin hoe ik het ervaren heb en dat ik uw reactie ook gewoon begrijp en die reactie ook terecht vind. Nou ja, sober en doelmatig, ik heb een aantal vragen van u gehad. Dat hebben we met elkaar vastgesteld hè. En volgens mij is het ook het aanknopingspunt van de heer Van Dommelen dat we dan gewoon kijken: hoe pakt dat nu in de praktijk uit? Kijk, die menselijke maat kan ik natuurlijk als wethouder gewoon toepassen. Maar voor mij is het natuurlijk ook ondoenlijk om elke dag een pand te bezoeken, dus ik denk dat we daar nog eens goed naar moeten kijken hoe we dat gewoon handjes en voetjes geven op zo'n manier dat onze ambtelijke dienst daar goed naar kan handelen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). U heeft een interruptie van de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik zou het erg jammer vinden als ik nu met de eer ga strijken van het goede werk van de heer Roskam. Dat zou erg jammer zijn. Die vraag over dat sober en doelmatig handelen en welke panden er allemaal zijn waar sober en doelmatig wordt gehandeld komt toch echt van de heer Roskam. Mijn vraag was meer bedoeld op: zien we een patroon terug bij Stadsontwikkeling rondom dit soort panden en hoe gaan we daarmee om? En dat heeft inderdaad te maken met de kadernota Vastgoed, maar hoe ga je er dan vervolgens in de praktijk mee om? Hoe rigide gaan we daarmee om? Dat is een andere vraag en daar ga ik een regeling van werkzaamheden voor aanvragen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, daar wil ik dan toch nog even, u noemt het voorbeeld van het Schielandshuis. Kijk, Rotterdam Partners is een partij die door ons gesubsidieerd wordt en die kan gewoon zelf besluiten: nou, we krijgen minder subsidie, dus we gaan goedkopere huisvesting zoeken. Ja, dat is gewoon. Het coalitieakkoord heeft gezegd: Rotterdam Partners moet 20% inleveren. Dus dat voorbeeld vind ik zelf, daar hebben we het ook al vaker over gehad, het is aan hen dan om een andere huisvesting te zoeken. En het Schielandshuis komt dan vrij. Dat komt gewoon op de markt en daar kunnen weer andere huurders in. Dus die zaak vind ik dan toch ingewikkeld, want het is gewoon hoe de wereld werkt. Maar goed, ik ben ook de vraag van de heer Roskam aan het beantwoorden, en goed dat u uw regeling van werkzaamheden nog wat inperkt. Ik had hem breder opgevat, maar goed. Sober en doelmatig, nogmaals, daar hoeft niets mis mee te zijn. Als het gewoon goed gebeurt, als het gewoon netjes is, schoon, heel en veilig, zou ik bijna zeggen, dan kunnen we daar gewoon best mee leven. Het onderhoud bij de Ontdekhoek, dat heb ik zelf gisteren gezien, was niet sober en doelmatig. Dat was gewoon niet goed. Dat heb ik gewoon vastgesteld en daar zijn we eigenlijk al bezig, vooruitlopend bijna op uw motie, om dat gewoon op orde te brengen. Ik heb gisteren ook met de directeur van de stichting gesproken over een betalingsregeling. Ik heb ook aan hem gevraagd: wat zie je, wat heb je voor ogen en hoe kunnen we je daarmee helpen? Nou, dat was eigenlijk een goed gesprek, dus mijn verwachting is dat we daar ook gewoon uit gaan komen. Ja, het onderhoud bij het onderzoek van de rest van de portefeuille. Nou ja, goed, we zijn ook een lerend college om het zo te zeggen, een lerende

organisatie, dus we gaan ook gewoon kijken: hebben wij ook op andere panden dingen gemist? Dus prima, dat gaan we gewoon doen. Ja, dat sober en doelmatig onderhoud wordt gevoerd, dat volgt gewoon uit onze kadernota Vastgoed. Dat zijn dus de panden die op de verkooplijst staan of waarschijnlijk op de verkooplijst komen. Dus ik zal daar gewoon een inventarisatie van maken en aan u als raad doorgeven. Mevrouw Kockelkoren vraagt reflectie op deze casus. Nou, daar ben ik denk ik heel duidelijk in geweest. Ik ben eigenlijk ook gewoon heel teleurgesteld in hoe het gegaan is, en ik baal er ook van dat ik daar zelf niet alert genoeg op geweest ben, terwijl ik dat bijna altijd doe. Maar deze casus is om een of andere reden ook aan mijn aandacht ontsnapt, dus. Nou ja, de heer Oostdijk vraagt hoe de stichting zelf kijkt naar de financiële gezondheid. Nou kijk, met de bezoekersaantallen die ze nu trekken en ook eventueel externe financiers en/of een subsidieaanvraag, dat moeten ze dan wel zelf doen als ze dat willen, denk ik dat ze gewoon zelf hun broek op kunnen houden. Dat is in ieder geval mijn indruk, die ik van gisteren heb overgehouden na het gesprek met de directeur van de stichting. Zijn er vergelijkbare gevallen waarin de gemeente om flexibiliteit wordt gevraagd? Ja, als dat gebeurt, specifieke casussen, dan proberen we ook gewoon die menselijke maat, flexibel te zijn. Het is een relatief grote portefeuille, dus dat is wel in ieder geval wel de grondhouding bij mij. Mevrouw Elfilali trekt het wel heel breed. U trekt gelijk de bestuurscultuur in twijfel. Dat vind ik wel een beetje erg sterk, want ik heb ook net uitgelegd dat deze casus gewoon aan mijn aandacht is ontsnapt. De andere kant van het verhaal is ook wel dat we met zijn allen die regels, die eigenlijk nu een beetje te mechanisch zijn gevolgd, met zijn allen hebben vastgesteld. We hebben de kadernota nog niet zo lang geleden vastgesteld, en die regels zijn ook wel nodig om willekeur te voorkomen. Dus ik ben het niet helemaal met u eens dat de bestuurscultuur echt niet om over naar huis te schrijven is. Ik denk echt dat de intentie, en natuurlijk zijn er altijd gevallen waarin het misgaat. Ook bij dit college, ook bij mij, dus dat ben ik met u eens, maar niet in algemene zin dat de bestuurscultuur te bureaucratisch is.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Elfilali heeft een interruptie.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, de regels is natuurlijk iets anders dan de toepassing ervan. Dus bijvoorbeeld geen communicatie of slechte communicatie. Of alleen al het feit dat het zo lang heeft doorgeëttend zonder dat de wethouder daar bijvoorbeeld van op de hoogte is, zegt ook iets over de bestuurscultuur. Dus ik heb het even los van de regels over hoe er is omgegaan met de casus en ook om een rechtszaak te starten. Al dat soort punten zegt iets over gebrek aan maatschappelijke sensitiviteit en in mijn optiek toch wel iets over de bestuurscultuur.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Ik wil u er ook op wijzen dat u door uw tijd heen bent. Wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Oké, dank voor uw verduidelijking. Ja, het beleid roept veel vragen op. We hebben het over een periode van bijna vier jaar. Ik heb dat ook proberen te vangen onder stoom en kokend water in de brief die ik gisteren heb gestuurd. Ja, als je daarop terugkijkt, maar dat heb ik al gezegd, verdient het natuurlijk allemaal geen schoonheidsprijs, maar goed. Is de wethouder bereid om met de Ontdekhoek mee te denken om te kijken... Ja, dat zijn we zeker bereid, zover dat natuurlijk in mijn mogelijkheden ligt. Ik bedoel, ik kan geen ijzer met handen breken, maar ik heb wel van het bezoek van gisteren overgehouden dat het heel initiatiefrijke mensen zijn die ook zelf vol ideeën zitten. Waar we ze eventueel wat verder kunnen helpen zullen we dat natuurlijk doen. De heer Soytekin, eigenlijk de vraag die ook al gesteld is, met een betalingsregeling een gezonde financiële toekomst. Zover ik het kan inschatten op het gesprek dat ik gisteren heb gehad, denk ik dat ik daar positief op kan antwoorden. Als ik me niet vergis, heb ik alle vragen beantwoord. Dan heb ik twee moties. Motie 1, 'Red de Ontdekhoek'. Een redelijk en haalbare betalingsregeling treffen met de Ontdekhoek en het onderhoud, dus die kan ik met liefde omarmen, zullen we maar zeggen in dit geval. Over de motie 'Ontdek de blinde kaderhoek' is gewoon wat discussie geweest. Ik denk dat ik hem gewoon kan uitvoeren. Ik maak gewoon een inventarisatie. Daar zijn we toch mee bezig. En dan kijken we gewoon binnen zeg maar de ideële doelstelling. Ik zal ook even een beetje naar de termen die we gebruiken in de kadernota hem gewoon uitvoeren. Want ideële instellingen staat wel weer niet in de kadernota, maar ik kijk gewoon in onze portefeuille, in de geest van deze motie zal ik hem uitvoeren en u een overzicht geven. En het is een onderzoeksmotie, dus er komt een overzicht en daarna is het natuurlijk aan uw raad om er iets mee te doen of niet of iets ertussenin. Dus deze motie kan ik met deze uitleg ook omarmen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, ik heb een vraagje aan de wethouder. Ik ben benieuwd of u namens het hele college spreekt dat u deze motie ondersteunt. Kijk, vanuit de wethouder Vastgoed snap ik best wel dat u hier geen moeite mee heeft, want u heeft een heel andere doelstelling. U moet kostenneutraal handelen. Maar als het geld gaat kosten, en u weet, onderzoeksmoties, daar komt straks iets uit en de kans dat daar financiële gevolgen uitkomen is natuurlijk groot, en dan is het niet u die daar de rekening voor gaat betalen maar bijvoorbeeld de heer Kasmi of de heer Achbar of de heer Buijt. Die gaan dan de kosten betalen. Staan die ook achter uw steun voor deze motie?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, zo lees ik hem echt niet. En kijk, ook de regeling van werkzaamheden die u net aankondigde, daar kan ook uitkomen dat er dingen geld kosten. Dus ik zie dat echt niet zo. Er wordt aan mij gevraagd om iets te onderzoeken, een inventarisatie te maken waar belang aan wordt gehecht. Dus vanuit dat perspectief bekijk ik hem. Er staat niets in dat we daarna ook allerlei vervolgacties moeten doen. De menselijke maat of op een andere manier meer in de geest van de regels dan naar de letter van de regels handelen, dus deze motie kost nu geen geld, want anders had ik zeker een negatief advies gegeven. Er wordt een inventarisatie gevraagd. Die kan ik gewoon doen. Daar zijn de ambtenaren een tijdje mee bezig denk ik, dus dat vind ik prima. Dus die vervolgvraag, zo lees ik hem niet.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Soytekin.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ik heb een punt van orde voorzitter.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter, maar een punt van orde gaat voor.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Dank u wel, ik had eigenlijk verwacht dat de wethouder zou zeggen: ik ben wethouder van een college en wij spreken met één mond, want ik vind het namelijk een onbetamelijke vraag van de heer Van Dommelen. Echt serieus, ik snap niet dat u dat doet. Er is een wethouder die hier zit namens het college, achter de banken, een antwoord te geven, en u begint het in twijfel te trekken of de andere wethouders dat wel akkoord bevinden. Ik vind dat het gewoon niet kan en ik ging er eigenlijk van uit dat de wethouder zelf zou zeggen: wij spreken met één mond.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dit is niet echt een punt van orde, maar ik heb u toch de ruimte gegeven. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank u voorzitter. De wethouder geeft bij zijn appreciatie aan dat hij de motie gaat uitvoeren, of in de geest van de motie een lijst gaat maken, laat ik hem even heel simpel maken. Ik weet niet precies wat die geest is en welke kaders de wethouder nu gaat hanteren om tot een lijst te gaan komen. Daar kunnen ook ondernemers op staan die ontzettend veel doen aan maatschappelijk verantwoord ondernemen, wat ook een ideëel doel is. Zo heb ik in mijn interruptie met de heer Roskam ook al meerdere voorbeelden gegeven. Zo'n lijst kan best wel lang worden wethouder.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Nee, ik heb ook net tegen de heer Roskam gezegd, ook gezien de discussie die u onderling voerde, dat ideëel voor mij, ik gewoon de definities pak van de kadernota Vastgoed, dus zo ga ik hem gewoon uitvoeren. Ik denk niet dat het zo'n probleem is. We gaan gewoon kijken of dat soort stichtingen, organisaties er gewoon zijn, of u dus, ik zie daar geen bezwaar in. Ik weet ook niet precies wat eruit komt. Ik ga het gewoon onderzoeken. Ik koppel het gewoon terug aan u, dus ik zie weinig problemen. Ik heb alleen het woord ideële, dat komt niet echt in het vocabulaire voor van de kadernota Vastgoed die we met elkaar hebben vastgesteld. Dus ik zorg gewoon dat het duidelijk ingekaderd is. En het gaat over het gemeentelijk vastgoed hè, het gaat niet over het hele

vastgoed in de stad, dus dat is ook al ingekaderd. Ik ga ervan uit dat de dienst Vastgoed dit gewoon kan leveren.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Een interruptie van mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, we zitten hier een beetje te kauwen op waar deze discussie nu over gaat. Kijk, het doel is gewoon om initiatieven in de stad op hun plek te blijven houden. Dus het wordt nu soort nodeloos ingewikkeld gemaakt. Het gaat helemaal over de hoofden heen van de initiatieven waarover we het willen hebben, dus ik begrijp eigenlijk niet zo goed waarom het zo nodeloos ingewikkeld wordt gemaakt en ik ben blij dat de wethouder wel gewoon zegt: we gaan dit doen. Want daar gaat het toch uiteindelijk om? Dat we initiatieven als de Ontdekhoeck gewoon op hun plek houden en dat verder in kaart brengen?

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja, ik ben het met die laatste opmerkingen zeker eens hoor, alleen ben ik een beetje bang dat het nodeloos ingewikkeld gaat worden op het moment dat we zo'n lijst gaan krijgen van de wethouder, waarbij u gaat zeggen: hé, maar ik zie er misschien twintig organisaties die er ook bij zouden moeten horen. En dat de heer Roskam zegt: nou, die tien die er nu op staan, vallen wat mij betreft helemaal niet onder een organisatie met een ideële doelstelling. Dat is het probleem dat ik nu voorzie.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Van Dommelen en de heer Roskam en dan gaan we naar de andere twee wethouders die ook nog wat vragen willen beantwoorden. De heer Van Dommelen, gaat uw gang.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel. Ik neem aan dat de vraag van mevrouw Kockelkoren ook aan mij gesteld was, dus dit is een reactie, dus graag even de tijd stilzetten voor dertig seconden.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De tijd staat stil.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Tita Tovenaar.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Mevrouw Kockelkoren vraagt waarom we het zo nodeloos ingewikkeld maken. Ik voel me aangesproken, maar dat is helemaal niet zo. We maken het niet nodeloos ingewikkeld, we vragen ons af waarom deze motie. Wij zijn hartstikke voor de Ontdekhoeck, dat heb ik al een paar keer gezegd. Maar wij vragen ons af wat wij nu gaan onderzoeken met die tweede motie. Wij vragen ons af wie het dadelijk gaat betalen als er financiële gevolgen uit komen. Terwijl we een heel kader hebben. Als instellingen subsidies willen hebben kunnen ze daar gewoon om vragen. Dus vandaar, ik denk niet dat we het ingewikkeld maken, maar dat juist de motie het ingewikkeld maakt. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Roskam.

De heer ROSKAM (lr). Ja, iedereen blijft toch vallen over subsidies, terwijl je denkt: geen subsidie is fijn. Maar ik denk wellicht ook dat de vraag over een ideële stichting wellicht beter thuis hoort bij bijvoorbeeld een wethouder van Onderwijs, omdat ik denk dat bij onderwijs wellicht meer idealen zitten dan bij vastgoed. Dus ik denk dat ook wellicht die wethouders daar beter op kunnen reflecteren.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dan gaan we nu naar de andere twee wethouders. Mijnheer Achbar, mag ik u het woord geven.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Dank voorzitter. Ja, een goede uitleg bij monde van collega Simons, dus daarmee bij monde van het college. Er is eigenlijk één vraag gesteld die ik meteen kan beantwoorden voor collega Kasmi en dat is de vraag van de heer Roskam of er haakjes zijn te creëren vanuit Welzijn of Onderwijs of in de breedte MO. Dus dan zien wij onszelf even onszelf even als MO, om daar de haakjes te creëren met de Ontdekhoeck. Het is verteld, het staat ook in die brief, die zijn er in

principe niet binnen de gestelde kaders die er zijn, maar ik wil best wel de toezegging doen om in gesprek te gaan met de Ontdekhoek vanuit de welzijns partij bijvoorbeeld in de wijk die er is of daar synergie gecreëerd kan worden in de samenwerking, wat mogelijk positief kan resulteren in positieve dingen voor die kinderen of voor de wijk en wellicht ook financiële meevallers. Maar dat is een toezegging die ik kan doen op de vraag die u stelt, zijn er slimme verbindingen te maken zonder dat het hoeft te vallen binnen een subsidiekader? Maar ik kan wellicht de welzijns partijen vragen of ze in gesprek willen met de Ontdekhoek om te kijken of daar iets uit voort kan komen. En daarmee is denk ik vraag beantwoord die er lag.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Ik kijk naar de heer Kasmi. Voor u geen vragen hè? Nee. Zijn alle vragen dan zo beantwoord? Een veegronde. Volgens mij wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Nee. Dan gaan we naar de toezegging die is gedaan. De toezegging op dit onderwerp komt later. Mijnheer Tak, u ging opstaan, u heeft geen tijd meer. Een ordepunt.

De heer TAK (pvda). Dit gaat over een heel ander onderwerp. Ik heb in overleg met de wethouder...

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dan ga ik u toch even vragen om te wachten. Dan gaan we dit agendapunt eerst afhandelen. We gaan de toezegging toch direct herhalen, zodat we dit punt direct kunnen afhandelen. Gaat uw gang.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ik zal de welzijns partijen vragen om in contact te treden met de Ontdekhoek om te kijken of daar een samenwerking uit zou kunnen voortkomen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank voor deze toezegging. Dan gaan we dit punt afhandelen. Het debat over de Ontdekhoek, aangevraagd door het lid Roskam. Het is geen ontwerpbesluit, en besluitvorming zal straks in het stemvenster plaatsvinden.

6.2 Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025 – vervolg

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Goed, een punt van orde, de heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel. Dit gaat nog even terug naar het doelgroepenvervoer. Ik heb in overleg met de wethouder motie 'Een eerlijk loon voor chauffeurs van het doelgroepenvervoer' nog enigszins aangepast en die zou ik graag opnieuw willen indienen, zodat hij hem ook kan omarmen.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). De heer Tak heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4A. Een eerlijk loon voor chauffeurs van het doelgroepenvervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van 'Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025';

constaterende dat:

- we aan de vooravond staan van een nieuwe inkoopronde doelgroepenvervoer;
- het college nu aan de knoppen kan draaien van de inkoopvoorwaarden, en dus ook beslissingen kan nemen over de arbeidsvoorwaarden van chauffeurs;

overwegende dat:

- gemeenten eind 2023 een nieuwe cao zijn overeengekomen, waarin een minimum uurloon van € 14 is opgenomen, met een minimum maandsalaris van € 2.184;
- de lonen van taxichauffeurs al jaren een punt van discussie is, en veel chauffeurs moeilijk kunnen rondkomen;
- de branche een cao Zorgvervoer en Taxi heeft, maar veel chauffeurs geeneens onder deze cao vallen en daardoor kwetsbaar zijn;
- de gemeente waarde hecht aan goed werkgeverschap;
- de gemeente een morele verplichting heeft om een eerlijk loon te realiseren voor aanbestede partijen;

verzoekt het college om:

- in de contractvoorwaarden op te nemen dat het gemeentelijk minimum uurloon uit de gemeente-cao gevolgd dient te worden (op dit moment € 14);

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, A. Kockelkoren en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

7. TWEEMINUTENDEBATTEN

7.1 *Het voorstel tot wijziging van de grondexploitatie Nesselande vanwege scopewijziging betreffende het Project Flexwonen Nesselande*

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dan gaan we door naar agendapunt 7.1, het tweeminutendebat, het voorstel tot wijziging van de grondexploitatie Nesselande vanwege scopewijziging betreffende het Project Flexwonen Nesselande. Ik heb als eerste op de lijst staan de heer Roskam om te spreken, dus aan u het woord.

De heer ROSKAM (Ir). Ja kijk, de Ontdekhoeck is leuk, grexen zijn beter. Nee, goed, de grex Nesselande. Kijk, uiteraard vind ik de looptijd ervan jammer, want door het over meerdere raadsperiodes uit te smeren maakt het zo de controlerende taak van raadsleden lastiger of wel de facto haast onmogelijk. Het is ook zorgelijk om te zien dat de situatie schijnbaar zo penibel is dat de wethouder op het toekomstig verdienvermogen moet gaan interen. Immers, als deze kleiner wordt dan de verliesvoorzieningen, zetten we met dit soort stappen de portefeuille onder water. Maar goed, dat is een discussie voor een andere keer. Het laat onverlet dat de afdrank hiervan voor mij zeer positief is. Een grondexploitatie opknippen, het kan. De wethouder liet het zien met dit besluit. Ze kan een plotje eruit tillen, de toerekenbare kosten berekenen, aan die postzegel in een grex eruit tillen en apart, het kan. Dank u wel wethouder.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Zijn er nog meerdere sprekers? De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Voorzitter, dank. Realisatie van de flexwoningen in Nesselande lijkt nu steeds dichterbij te komen. De vragen die onze fractie had zijn voor een groot gedeelte al in de commissie behandeld. Daar gaan we uiteraard niet opnieuw op in. We hebben nog wel een aantal aanvullende vragen. Voor onze fractie zijn de termijnen nog niet helemaal duidelijk. Er is een vergunning afgegeven voor vijftien jaar, maar de businesscase zou op een periode van dertig jaar gestoeld zijn. En na deze termijn zal opnieuw worden beoordeeld wat er met de woningen gebeurt. Men mag redelijkerwijs aannemen dat als een businesscase voor dertig jaar is opgesteld, het niet te verwachten is dat er na vijftien jaar een ander besluit genomen gaat worden dan dat de woningen blijven staan en bestaan. Klopt deze aanname en is dit meegenomen in de communicatie naar de wijk? Kan de wethouder daar wat meer toelichting op geven? Dan heb ik ook nog een vraag die wellicht niet direct met de scopewijziging van de grondexploitatie te maken heeft, maar ik stel hem graag toch nog even omdat ik het antwoord nergens kon vinden. In het raadsvoorstel staat dat de toewijzing van woningen voor twee derde aan jongeren en een derde aan statushouders zal zijn. Hoe wordt erop toegezien dat deze verhouding intact blijft bij bijvoorbeeld de wisseling van bewoners bij verhuizing? Is daar een instantie voor verantwoordelijk of moet de corporatie dit zelf reguleren? Er is immers een beoogde verdeling en die is gecommuniceerd naar de wijk. Het lijkt ons aannemelijk dat er een redelijk grote doorstroming te verwachten is, gezien de doelgroep en dus kunnen de verhoudingen snel wijzigen zonder toezicht. Tot slot is mijn fractie benieuwd of er nog een mogelijk effect van de toekomstige Spreidingswet te verwachten is op de toewijzing. We kijken uit naar de beantwoording van de wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ik herinner me nog de insprekavond. Volgens mij was het een van de eerste insprekavonden die ik heb meegemaakt als raadslid in Rotterdam. Ik herinner me ook wel de weerstand vanuit de bewoners. Zij maken zich zorgen over hoe deze nieuwe woningen en nieuwe groep bewoners gaan passen in het bestaande weefsel van de wijk. En ik begrijp

die zorgen, want we vragen best wel veel van de bewoners. Maar bij de lasten horen ook de lusten. Dus wat doen wij om de zorgen van de bewoners te ontlasten? Bewoners ervaren al best wel veel overlast. Denk aan het strand in Nesselande. Denk aan de Laan van Avant-Garde en de Laan van Magisch Realisme die als racebanen worden ervaren. Bewoners maken zich zorgen om mogelijke overlast van de nieuwe bewoners. Hoe zorgt dit college ervoor dat bewoners gehoord worden als zij die overlast ervaren? Is de wethouder voornemens om te evalueren of deze bouwontwikkeling effect heeft op het leefplezier van de bewoners? Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Lang leek het er niet naar uit te zien dat we meters wisten te maken met flexwoningen, maar nu warempel lijkt er toch vaart en voortgang te worden gemaakt en hoeven we ons niet enkel te laven aan vijfjaars CLT, Cross Laminated Timber voor de liefhebber, dat er nu al staat aan de Persoonsdam in Feijenoord. Wat D66 betreft dan ook steun voor het plan om juist op deze plek flexwoningen neer te zetten. Want hoewel de flexwoningen niet het panacee is voor alle problemen op de woningmarkt, is het wat D66 betreft wel een nuttige toevoeging. In de tijdelijkheid om woningnood op een aantal wellicht wat incurantere plekken te lenigen. Iets wat we in Rotterdam overigens wel vaker hebben gedaan, alleen heetten het toen geen flexwoningen maar spraken we over noodwoningen. Die konden en kunnen er overigens verrassend lang staan, lang voorbij de levensduur. Denk aan de Wielewaal, waar ze voor 25 jaar zijn neergezet in 1949, maar waar we dit jaar zelfs de 75 jaar aantikken of nog iets ouder. In Overschie staat Landzicht uit 1942. Wat dat betreft kan een extra laag aan dat CLT voor de zekerheid dan misschien geen kwaad. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank. Dan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het doel om 2000 tijdelijke woningen te realiseren, twee derde voor starters uit de wijk en mensen die met spoed een woning zoeken zoals bankslapers en een derde voor statushouders, is al vorige periode gesteld. Woonstad Rotterdam pakt nu de handschoen op door voor minimaal vijftien jaar 140 flexwoningen in Nesselande te realiseren, voor sociaal-reguliere huur voor jongeren tot en met 27 jaar, waarvan een derde statushouders. GroenLinks is blij dat voor deze jonge doelgroep woningen gerealiseerd worden, en dan ook nog met 190 fietsparkeerplaatsen voor goede bereikbaarheid. Kortom, steun voor dit voorstel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. De heer Davoe, Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja, deze keer goed voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Neem me niet kwalijk.

De heer DAHOE (denk). Kan gebeuren. Ons land kampt inmiddels met een historische woningnood en onze stad ontkomt daar helaas ook helemaal niet aan. Het is wel goed dat deze crisis leidt tot creatieve plannen, zoals dit flexwoonproject in Nesselande voor jongeren en statushouders. We zien hierin wel een uitdaging, dit omdat het huisvesten van zowel jongeren als statushouders ook het nodige vraagt, onder andere begeleiding en extra aandacht. Want dit zo op het eerste oog geweldig lijkend plan is erg nodig om de woningnood te verlichten. Voorzitter, de jongeren worden relatief betaalbaar gehuisvest in de flexwoningen. We vragen ons wel af in hoeverre flexwoningen helpen om een structurele oplossing te vinden voor woonproblemen op de lange termijn. Zo wordt ook onder andere door Aedes, koepelorganisatie voor woningcorporaties, aangegeven dat er vaak vertraging wordt opgelopen door tijdrovende bezwaarprocedures. Daarnaast hebben verschillende kranten meermaals berichten gepubliceerd over vergelijkbare flexwoonprojecten in onder andere Amsterdam. Die hebben gezorgd voor veel problemen met traumatische nasleep voor de statushouders en jongeren en omwonenden tot gevolg. Daarom hebben we wel de volgende vragen voor de wethouder via de voorzitter. Wordt er wel goed gekeken naar eerdere ervaringen met vergelijkbare projecten om zo in Nesselande onnodige problemen te voorkomen? Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel. Ik kijk de zaal rond. Volgens mij hebben we iedereen nu gehad. Dan is het woord aan de wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. En allereerst natuurlijk dank voor het compliment. Leuk om dat zo ook te horen, dat we hier inderdaad een variant hebben gekozen waarin we toch een ontwikkeling mogelijk kunnen maken door die grex op te knippen. Het is daarvoor natuurlijk wel belangrijk dat dat dan ook is omdat je daar een businesscase voor kunt maken die uitkomt, dat we daarvoor een haalbaar plan moesten hebben om dat te realiseren, hebben we dit ook kunnen doen. Dat is natuurlijk een voorwaarde. Maar ik ben inderdaad blij dat we die flexibiliteit hebben kunnen vinden, dus dank daarvoor. Dan de vragen van de heer Oostdijk van Forum voor Democratie. U geeft aan: hoe zit dat nu met die termijn? Vijftien jaar of dertig jaar, hoe zit het nu? Het punt is dat bij die flexibele woningen dat de businesscase inderdaad dertig jaar is. We geven een omgevingsvergunning voor vijftien jaar. Na dertien jaar gaan wij kijken: wat gaan we doen na deze vijftien jaar? Zo heb ik dat ook gecommuniceerd in een webinar, noem ik het maar even, met alle bewoners uit de wijk en binnenkort heb ik ook een fysieke bewonersavond en dat zal ik dan ook zo communiceren. Het zou zo kunnen zijn dat het daar dertig jaar wordt als daartoe wordt besloten over dertien jaar. Maar dat is dan aan het college dat dan zit. Maar hoe zit dat dan met die businesscase, kan ik me voorstellen dat uw vraag is. We hebben een overeenkomst gesloten met de corporatie, de gemeente, het rijk, dat wij dan de risico's delen die daarmee samenhangen. Stel het wordt niet verlengd met vijftien jaar, stel dat we daartoe beslissen over dertien jaar, dan moet er een andere locatie gevonden worden om die woningen neer te zetten en nog vijftien jaar door te exploiteren. Nou, dat kost natuurlijk geld, dat is ook een bepaald soort risico. Daar hebben we afspraken over gemaakt met het rijk en de corporaties hoe we die risicoverdeling dan doen. Maar voor nu, vijftien jaar en over dertien jaar opnieuw beslissen. Dus dat is het verhaal van die vijftien en die dertig jaar. Dat heb ik ook zo gecommuniceerd. Dan vraagt u ook hoe die toewijzing gaat. Er is mutatie. Nou, als er snelle mutatie is zou het betekenen dat mensen snel een ander huis vinden. Dat zou op zich goed nieuws zijn, want we weten nu dat mensen natuurlijk ontzettend lang op zoek zijn naar een woning. Maar stel dat het zo is, dan wordt het selectieproces van wens en wacht gehanteerd. Dan wordt er door Woonstad gekeken of bewoners passen in het woonconcept. Dus stel, er gaan allemaal statushouders vertrekken, dan kun je het weer opvullen met statushouders of vice versa, met regulier woningzoekenden. Wat zijn de mogelijke effecten van de Spreidingswet? Ja, dat heeft op dit project geen invloed want de Spreidingswet is natuurlijk voor asielzoekers en niet voor statushouders en we hebben in dit project statushouders en geen asielzoekers. Dan de vraag van de VVD. U vraagt: wat doet u om de zorgen van de bewoners te ontlasten? Nou, we zijn natuurlijk heel erg nauw met ze in contact. We hebben nu ook een klankbordgroep. Die is er al een tijdje, maar om daarmee ook dat proces verder vorm te geven. We sluiten ook een beheerconvenant af en er komt ook een conciërge daar ter plekke, zodat je echt gewoon goed vinger aan de pols kunt houden op dagelijkse basis, maar ook af en toe met de beheerorganisatie, beheerconvenant, de overliggende klachten kunt bespreken en kijken wat voor structurele maatregelen we moeten nemen om zaken toch goed te laten landen. In de gesprekken die ik heb gehad met de klankbordgroep, daar heb ik zelf twee keer mee gesproken, herken ik met name ook de zorgen rond het verkeer en de afwikkeling van het verkeer. Nu zullen het, vermoeden wij, toch bewoners zijn die niet veel autobezit hebben, maar we willen toch dat dat goed gaat, dus het heeft ook te maken met de inrichting van de buitenruimte, dus we nemen het gewoon met die groep op om dat goed in te richten. En we houden vinger aan de pols. U vroeg volgens mij ook om een evaluatie. Die evaluatie kunnen we natuurlijk heel goed doen met de actieve klankbordgroep die er is, of het beheerconvenant dat we later afsluiten, dat we dat daarin een plek geven om dat te doen. Dus zo willen we dat doen. En dan is de vraag van de heer Dahoe of er wel goed wordt gekeken naar projecten elders. Nou, dat is heel erg goed gedaan. Het heeft best een lange aanloop gehad, het flexwoningenproject. Maar dat komt ook wel, we hebben echt geleerd van andere situaties. We hebben zelf natuurlijk ook met vallen en opstaan het een en ander geleerd, dus we zijn nu echt wel beter gesteld om dit project goed vorm te geven. En we hebben ook projecten bezocht. In Utrecht, Amsterdam en in Leiden. Dus daar hebben wij ons licht doen opsteken. Dat waren de vragen. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dank u wel wethouder. Dan gaan we dit agendapunt afronden, 7.1, het voorstel tot wijziging van de grondexploitatie Nesselande vanwege de scopewijziging betreffende het project Flexwonen. Het heeft één ontwerpbesluit en de besluitvorming zal plaatsvinden via het stemvenster.

De VOORZITTER (mevrouw Nunnely). Dan is het voorstel aan de raad om tien minuten te schorsen om de stemmingen voor te bereiden, zodat we daarna agendapunt 8 en de stemmingen kunnen doen, de

benoemingen en de stemmingen. De stemmingen en de benoemingen en daarna dinerpauze en daarna het laatste onderwerp. Tien minuten schorsing en dan direct naar boven. Ja? Goed, vertel het voort.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dames en heren, ik stel u voor om als eerste het stemvenster te doen, dus de stemming over alle ingediende moties, amendementen en raadsvoorstellen, daarna de benoemingen en dan vervolgens hebben wij de dinerpauze. Als we dat allemaal een beetje vlot kunnen laten verlopen dan zijn we ook op tijd om stipt om 19.30 uur te kunnen beginnen met het behandelen van de profielschets voor de burgemeester.

10. MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

10.1 Motie vreemd aan de orde van de dag over 'Sta achter de huurdersorganisatie', aangevraagd door het lid Coşkun

Dit agendapunt is niet behandeld.

11. Stemvenster

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan zijn we nu bij de besluitvorming naar aanleiding van de debatten van vandaag en de amendementen en moties die daarbij zijn ingediend. Ik verzoek u terughoudend te zijn in het geven van stemverklaringen, ook gezien de tijd. Over een motie die u mede heeft ondertekend mag u geen stemverklaring geven, maar dat is natuurlijk iedereen bekend. Dus ik kijk even rond, zijn er stemverklaringen die op dit moment moeten worden afgelegd? De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, heel kort over twee moties, namelijk de twee laatste moties op het onderwerp Buitenslapers. Dat zijn de twee moties die vragen om een onderzoek. Onderzoek naar de gevolgen van de stapeling van boetes en onderzoek naar de oorzaken van dakloosheid. Daar gaan wij tegen stemmen, niet omdat wij die oorzaken onbelangrijk vinden of het onbelangrijk vinden dat die stapeling er is, maar wij denken dat er geen onderzoek voor nodig is. Het kost ook weer geld, het is wel duidelijk waar het aan ligt. Dus daarom gaan wij tegen stemmen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval, hartstikke mooi. Dan berichten over pairen. Er zijn geen berichten over pairen, ook hartstikke mooi. Dan gaan wij gewoon voortvarend aan de slag.

Agendapunt 6.1, De voorstellen tot vaststelling van:

- a. het herzien ontwerpbestemmingsplan Zomerhofkwartier*
- b. de Welstandsparagraaf Zomerhofkwartier*

Amendement 1, 'Schoterbosstraat 11 witte vlek'. Het amendement is met 25 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

6.1, 'Voorstel tot vaststelling van het herzien ontwerpbestemmingsplan Zomerhofkwartier'. Het voorstel is met 42 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van SP.

6.1, 'Voorstel tot vaststelling van de Welstandsparagraaf Zomerhofkwartier'. Het voorstel is met 42 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van SP.

Agendapunt 6.2, Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025

Motie 12, 'Inrichten van gemeentelijke regieorganisatie!'

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- al 6 jaar Trevvel de aanbieder is van het doelgroepenvervoer in Rotterdam;
- al 6 jaar Trevvel niet voldoet aan het leveren van goed doelgroepenvervoer;
- een gemeentelijke regieorganisatie centraal alle vervoer kan regisseren (aannee en ritplanning en uitvoering);

overwegende dat:

- de gemeente met een eigen regieorganisatie direct kan sturen op de kwaliteit en efficiency van het doelgroepenvervoer;
- de gemeente met een eigen regieorganisatie directer kan acteren op slecht presteren van een vervoerder;

draagt het college op:

- een gemeentelijke regieorganisatie op te richten die centraal alle vervoer regisseert en de uitvoering toebedeelt aan diverse vervoerders;
- voor eind van 2024 dit te organiseren en te realiseren voor juli 2025;
- de raad hierover te blijven informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen, T.S.J. Coşkun en D.P.A. Tak

De motie is met 33 stemmen tegen en 10 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van SP, Volt, PvdA, PvdD en 50PLUS.

Motie 2, 'Rijd het doelgroepenvervoer niet weer de afgrond in'. De motie is met 27 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD en 50PLUS.

Motie 10, 'Beheers door spreiding!'

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van Inkoopstrategie doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- het college bij de aanbesteding doelgroepenvervoer kiest voor een aanbieder die alle vervoer voor haar rekening zal nemen;
- we met de huidige aanbieder (Trevvel) gemerkt hebben welke nadelige gevolgen dat kan hebben;
- er een alternatief bestaat in de vorm van twee aanbieders: een voor de het leerlingen (jeugdwet) vervoer en een voor het WMO-vervoer;

overwegende dat:

- er een aanbidding ligt voor een openhouseconstructie voor het WMO-vervoer;
- de wethouder aangeeft dat leerlingenvervoer niet rendabel zou zijn, maar daar geen harde cijfers voor aangeeft. Bovendien in de BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) goede ervaringen zijn met de gescheiden vervoersstromen;
- de dienstverlening van het WMO-vervoer door open house aanzienlijk zal verbeteren ten opzichte van de huidige situatie;
- het de moeite waard is om te onderzoeken of een open house voor het WMO-vervoer en aanbesteding van het leerlingen vervoer mogelijk is;

draagt het college op:

- alvorens het leerlingenvervoer en WMO-vervoer aan te besteden bij een aanbieder te onderzoeken of gescheiden vervoersstromen mogelijk zijn voor enerzijds het WMO-vervoer en anderzijds het leerlingenvervoer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen en T.S.J. Coşkun

De motie is met 26 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD, 50PLUS en het lid Dahoe van DENK.

Motie 11, 'Maak gegevens openbaar!' De motie is met 27 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD en 50PLUS.

Motie 3, 'KPI's niet halen = betalen'. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 4A, 'Een eerlijk loon voor chauffeurs van het doelgroepenvervoer'. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 5, 'Zorg voor doelgroepenvervoer met kwaliteit in nieuwe uitvraag'. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 6, 'Gebruikers niet met de rug tegen de muur, bied een alternatief'. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 7, 'Wijkbussie komt zo!' De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 8, 'Implementatieplan Doelgroepenvervoer Rotterdam'. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 9, 'Contracten wijzigen, gebruik van doelgroepenvervoer niet'. De motie is met 36 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1 en ChristenUnie.

Motie 13, 'Beboet bij slecht presteren!' De motie is met 38 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1, Volt, Forum voor Democratie en CDA.

Motie 14, 'Niet opnieuw Trevvel!' De motie is met 34 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, PvdA, PvdD en 50PLUS.

Agendapunt 6.3, Actieplan Buitenslapers

Motie 1, 'Stuurgroep onder de loep'. De motie is met 23 stemmen voor en 20 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD, DENK en Forum voor Democratie.

Motie 3, 'Zonder huis ben je niet zelfredzaam'. De motie is met 26 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD, CDA en 50PLUS.

Motie 4, 'Actieplan Buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen'. De motie is met 33 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Motie 5, 'Test rechtentool bij pilot 60 plekken voor 'niet-rechthebbende dakloze EU-arbeidsmigranten'. De motie is met 32 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Volt, PvdA, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 6, 'Markthalgarage toevoegen als 'hotspot' aan plan 'Actieplan Buitenslapers'. De motie is met 26 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD, CDA en 50PLUS.

Motie 7, 'De basis op orde voor dakloze EU-arbeidsmigranten'. De motie is met 24 stemmen tegen en 19 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en lid Van Wifferen van D66.

Motie 8, 'Dakloze Rotterdammers door stapeling (APV-)boetes verder in de knel?' De motie is met 26 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 9, 'Onderzoek de oorzaken van dakloosheid in Rotterdam'. De motie is met 27 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, PvdD en 50PLUS.

Agendapunt 6.4, Het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021

Motie 1, 'Verstandig vergunning verlenen'.

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 25 april 2024 ter bespreking van het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021;

constaterende dat:

- er veel behoefte is om woningruimte toe te voegen aan de bestaande woningvoorraad;
- dit met het voorliggende raadsvoorstel en het amendement "verstandig verkameren" wordt vormgegeven door de vergunningverlening voor kamerbewoning door drie personen te versoepelen;
- er bij de afweging voor de vergunningverlening voor kamerbewoning vanaf vier personen niet meer wordt gekeken naar de reeds afgegeven vergunningen voor drie personen in nabijheid van het adres waarvoor de vergunning wordt aangevraagd;

overwegende dat:

- de leefomgeving rondom betreffend adres hierdoor aangetast kan worden, zonder dat hier adequaat aan de voorkant op kan worden ingegrepen door de gemeente;
- men op vele wijzen (vormen van) woonoverlast bij verschillende instanties kan melden (website gemeente, 14010, politie, handhaving, woningcorporaties, enz.);
- een totaaloverzicht hierbij vaak lijkt te ontbreken;
- het zowel voor de toepassing van deze verordening, als voor andere (handhavings)doeleinden het belangrijk is voor de gemeente om een goed en compleet overzicht te hebben van (woon) overlastmeldingen;
- het voor de gemeente, maar zeker voor omwonenden, belangrijk is om overlastmeldingen mee te nemen in de overweging om een vergunning voor kamerbewoning door vier of meer personen wel of niet te verlenen;

verzoekt het college:

- overlastmeldingen als onderdeel van de leefbaarheid mee te nemen als overweging een vergunning voor kamerbewoning door vier of meer personen al dan niet te verlenen;
- de ervaren overlast in een wijk beter inzichtelijk te maken, ten behoeve van deze overweging;
- voor november 2024 terug te koppelen aan de raad zodat deze meegenomen kan worden bij de eerstvolgende herziening;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. V.A. Bruin, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en G.J. Engberts

De motie is met 34 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP en Volt.

Motie 3, 'Maak spookstudenten zichtbaar'. De motie is met 35 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Volt, PvdD, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 4, 'Iedere kamerbewoner een goede rechtspositie'. De motie is met 37 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van VVD.

Amendement A, 'Verstandig verkameren'. Het amendement is met algemene stemmen aanvaard.

6.4, 'Voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021'. Het voorstel is met 40 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Agendapunt 6.5, Debat over 'Ontdekhoek', aangevraagd door het lid Roskam e.a.

Motie 1, 'Red de Ontdekhoek'. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 2, 'Ontdek de blinde kader hoek'. De motie is met 28 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van VVD, DENK en D66.

Agendapunt 7.1, Het voorstel tot wijziging van de grondexploitatie Nesselande vanwege scopewijziging betreffende het Project Flexwonen Nesselande

7.1, 'Voorstel tot wijziging van de grondexploitatie Nesselande vanwege scopewijziging betreffende het Project Flexwonen Nesselande'. Het voorstel is met 42 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van SP.

8. BENOEMINGEN

8.1 *Benoeming van de voorzitter Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan gaan we nu even terug in de agenda. Het stemmen over de moties, amendementen en raadsvoorstellen is afgesloten. Hartelijk dank voor uw vlotte medewerking. Dan gaan we toe naar agendapunt 8, de benoemingen. Ik vraag wel even iedereen te blijven zitten, want benoemingen over personen is met enveloppen enzovoort, en het is prettig als u daarvoor even blijft zitten. Het gaat over de benoeming van de voorzitter Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed. Ik benoem tot lid van het stembureau de leden De Haan, voorzitter, mevrouw Yildirim, mevrouw Van Groningen, de heer Vonk en de heer Akhatab. Het voorstel tot benoeming van de voorzitter Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed heeft het karakter van een voordracht. Mag ik nog heel even stilte, want dan weet u ook waar u over gaat stemmen, dat is misschien wel praktisch. U kunt voor de kandidaat aangeven voor of tegen te stemmen en daarvoor verzoek ik u stembiljet A in te vullen dat zo meteen zal worden uitgedeeld. Ik vraag de bodes daarna de stembiljetten op te halen en vervolgens het stembureau om hier de stembiljetten te tellen. Dus de bodes delen uit en halen op en het stembureau telt. Heel duidelijk lijkt me. Nou oké, hartstikke mooi, dan kunnen we daarmee aan de gang. Het woord is aan de voorzitter van het stembureau van dienst, de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel en dank collega's voor het uitbrengen van de stemmen en dank ook voor de leden van het stembureau voor het ordentelijke correcte proces. We hebben een uitslag die geldig is. Voor de benoeming van de voorzitter van de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed zijn in totaal uitgebracht 43 stemmen. Ze zijn alle geldig. Voor zijn 40 stemmen en tegen zijn 3 stemmen. Daarmee is mevrouw dr. Sofie De Caigny... Of dat moet de voorzitter doen? Of moet de voorzitter van de raad dat doen? Maar zij is daarmee benoemd.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Hartstikke mooi. Dan stel ik inderdaad dat mevrouw dr. Sofie De Caigny per 23 juni 2024 voor een periode van drie jaar is benoemd als voorzitter van de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed. Hartelijk dank. *(Applaus.)*

8.2 *Aanwijzing lid Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan gaan wij over tot agendapunt 8.2, aanwijzing lid Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag, kortweg de MRDH. Het voorstel tot aanwijzing lid Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag, MRDH heeft het karakter van een voordracht. Ik stel u dan voor om mevrouw Amy de Bruijn aan te wijzen als lid. Stemt u daarmee in? (*Applaus.*) Hartstikke mooi. Dan stel ik vast dat mevrouw J.M. (Amy) de Bruijn is aangewezen als lid van de Adviescommissie MRDH. Dan zijn we toe aan de dinerpauze, dus hartstikke goed gedaan allemaal. En dan wil ik u allen verzoeken om om 19.25 uur terug te zijn. Ik schors hierbij tot 19.25 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 25 april 2024

Notulen van de raadsvergadering van 25 april 2024 (avondzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 6.

Voorzitter: mevrouw A. Kockelkoren

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering

Tevens zijn tegenwoordig: de heer J. Smit (commissaris van de Koning) en mevrouw R.V. Poulissen-Jorritsma (chef Kabinet)

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders.

Heropening

De VOORZITTER (mevrouw A. Kockelkoren). Dames en heren, mag ik u vragen allemaal op uw plek plaats te nemen, dan kunnen we zo van start.

9. PROCEDURE BENOEMING BURGEMEESTER

9.1 *Het voorstel tot vaststelling van de profielschets*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Aan de orde is agendapunt 9.1, het voorstel tot vaststelling van de profielschets. Allereerst welkom aan de commissaris van de Koning, de heer Smit, en de kabinetschef mevrouw Poulissen. We gaan over tot de vaststelling van de profielschets, maar eerst licht ik het proces toe. De beoogd voorzitter van de vertrouwenscommissie, de heer Van der Velden, zal het proces toelichten dat we doorlopen hebben en een toelichting geven op de conceptprofielschets. Daarna wordt de commissaris in de gelegenheid gesteld om het proces van de benoeming toe te lichten en verdiepende vragen te stellen over de conceptprofielschets. Beoogde leden van de vertrouwenscommissie zullen deze vragen beantwoorden. Daarna stel ik voor over te gaan tot besluitvorming over de profielschets. Is dat zo voor iedereen helder? Dat is het geval. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Velden als beoogd voorzitter.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Beste gemeenteraadsleden, beste commissaris van de Koning, beste aanwezigen en beste voorzitter. Op 9 januari jl. kondigde burgemeester Aboutaleb zijn vertrek aan. Na vijftien jaar burgemeesterschap maakt hij plaats voor een nieuwe burgemeester en aan ons als raad de schone taak om dit proces in goede banen te gaan leiden. Het is een proces dat de meesten van ons niet eerder hebben meegemaakt. Eén ding was vanaf het begin duidelijk, we moeten dit samen met de Rotterdammers doen. En hieruit volgde een campagne met de titel: 'Wereldstad zoekt wereldburgemeester'. Dit klinkt misschien wat populair, maar hier is best wel goed over nagedacht. Rotterdam is immers een wereldstad, en dan mag je best de lat heel hoog leggen en gaan voor een wereldburgemeester. Want voor Rotterdam is alleen het beste goed genoeg. Om de Rotterdammers daarbij te betrekken is een vragenlijst gemaakt. Meer dan 12.500 mensen vulden de vragenlijst in, wat het hart van de campagne was, en ook nog eens 500 basisscholieren deden dat via de schoolkrant. Zij gaven allemaal aan wat zij het belangrijkste vinden in een nieuwe burgemeester en zij gaven ook alvast een advies aan ons. Deze adviezen worden gebundeld en bij de beëdiging aangeboden aan onze nieuwe burgemeester. Maar dat was niet het enige. Ook zijn er veel gesprekken geweest met belangrijke samenwerkingspartners van de burgemeester en uiteraard hebben we natuurlijk ook de wijkraden, de o zo belangrijke wijkraden om input gevraagd. Dus echt alle uitkomsten zijn meegenomen in het profiel dat vanavond besproken wordt. De profielschets is daarmee omvangrijk, ambitieus en veeleisend geworden, maar allesomvattend geeft het een goed beeld van de pluspunten

en de uitdagingen van de stad, en natuurlijk het belangrijkste, wat heeft deze stad nodig? En uit de analyse van de vragenlijst komt onder andere naar voren dat de nieuwe burgemeester eerlijk en betrouwbaar moet zijn en hij moet er zijn voor alle Rotterdammers en daadkrachtig en duidelijk zijn. Daarbij moet de nieuwe burgemeester zich vooral richten op de openbare orde, de veiligheid en de handhaving. Maar dat is niet het enige. De burgemeester heeft ook een belangrijke rol als voorzitter van de raad, van het college, van de veiligheidsdriehoek, is tevens regioburgemeester en natuurlijk het boegbeeld van onze stad, en ik kan nog wel vele andere dingen opnoemen. Kortom, de verwachtingen zijn hooggespannen, de lat ligt hoog, we vragen veel, maar de stad die Rotterdam is en wil zijn vraagt er ook om. De stad Rotterdam, met 670.000 inwoners en meer dan 170 nationaliteiten. De tweede grootste stad van Nederland en een van de grootste havensteden ter wereld, de toegangspoort tot Europa en Nederland. De stad die zich strekt van Hoek van Holland tot Nesseland. Die wereldstad zoekt een wereldburgemeester. En daarvoor hebben de Rotterdammers gesproken en in groten getale meegedacht. Wij zijn als raad niet alleen erg dankbaar voor deze betrokkenheid, het was ook nodig om tot het meest complete beeld te komen van wat we willen. Voor Rotterdam en samen met Rotterdam. Ik dank u.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de commissaris van de Koning, de heer Smit, om het proces van benoeming toe te lichten en een reactie op de profielschets te geven. En dan is het verzoek om daar even bij te gaan staan, zoals hier in dit huis aan deze tafel gebruikelijk is, en dan kunt u daar op het knopje drukken.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Dan begrijp ik meteen waarom er zo'n lang ding aan zit. Goedenavond allemaal, fijn om hier te zijn in deze bijzondere zaal bij een bijzondere gelegenheid. Ik kan zeggen dat het mijn laatste grote klus wordt als commissaris van deze boeiende provincie. En als ik straks hopelijk met u samen, met de vertrouwenscommissie samen, het proces goed heb kunnen afronden dat leidt tot een voordracht van uw nieuwe burgemeester, dan betekent dat dat ik van de vijftig gemeenten in Zuid-Holland op één na betrokken ben geweest bij de voorselectie van alle andere 49 burgemeesters hier in de provincie. Dus het is ook een mooi moment om dan te zeggen: nou jongens, het is mooi geweest, ik ga ook wat anders doen. Dat betekent dat ik in 49 plekken een of meerdere keren, want in sommige zelfs meerdere keren, dit selectieproces heb mee uitgevoerd. Wat ik vanavond kom doen, is de start van de zoektocht naar uw nieuwe burgemeester. Dat is begonnen met een eerste gesprek met uw fractievoorzitters. Daarin hebben we elkaar bevraagd over wat ons te doen staat. En ik ben blij dat we tot de conclusie kwamen: laten we dat nu nog snel ter hand nemen opdat ik zelf nog daar een rol in kan spelen. Niet omdat ik mezelf zo bijzonder vind, maar ik mag er toch van uitgaan dat ik na bijna elf jaar ook een beetje weet hoe het hier loopt en dat het misschien wel goed is dat het dan zo gaat. Dus dank voor dat vertrouwen. Straks neem ik die profielschets in ontvangst. Ik ga er zo meteen wat vragen over stellen, want weet dat kandidaten die overwegen om te solliciteren naar deze prachtige plaats vanavond vast zitten te kijken, van: hoe ziet dat eruit, wat gebeurt daar, wat wordt er gezegd over die profielschets? Dus ik ga een beetje proberen om u te verleiden om wat dingen van het papier af te halen, van: wat bedoelt u daar dan precies mee? Daarbij wil ik wel voorkomen dat we hier nog weer een hele discussie over gaan doen, want ik begrijp dat u met grote zorgvuldigheid en veel inbreng van eenieder deze profielschets gemaakt heeft, dus dat gaan we niet nog een keer dunnetjes overdoen, dus ik ben op mijn hoede. Maar wij zullen gewoon, of gewoon, ik zal proberen een paar vragen aan u te stellen die helpen om dat verhaal van het papier af te krijgen. Dan neem ik die profielschets in ontvangst, of die stelt u eerst vast en dan neem ik hem in ontvangst. Dan ga ik ermee op pad en dan zeg ik tegen de minister van BZK: het is gelukt, u kunt aan de gang, u kunt de vacature openstellen. Dan zal in de loop van de volgende week die vacature opengesteld worden. Dan worden er advertenties geplaatst op relevante sites en in relevante bladen, waar kandidaten kijken naar de mogelijkheid om te solliciteren. Ik leg dit even uit, misschien is het voor u... Wie van u maakt dit voor het eerst mee? Kijk, dan is het misschien niet gek om dat toch een beetje uit te leggen. Met algemene stemmen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nou, dan is het misschien toch niet zo gek om er even een paar woorden aan te wijden en dat betekent dat, mevrouw Verkoelen, mag ik ook even? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Die ken ik door en door. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja, zo is het. Dan weten we wat we elkaar hebben. Dan wordt die advertentie geplaatst, dan kunnen mensen een brief schrijven. Laat ik eerst iets anders zeggen. Er wordt heel veel gepraat, gediscussieerd en in mijn ogen soms ook gebabbeld over de manier waarop wij tot de selectie van onze burgemeesters komen. Daar zijn spelregels voor en voorlopig zijn die zoals die zijn en persoonlijk denk ik ook dat die goed zijn. Er gaan mensen solliciteren. En ieder van u die wel eens gesolliciteerd heeft zal het op prijs hebben gesteld dat dat niet meteen de volgende dag breeduit in de

krant stond. Je zult maar bij werkgever A werken. Die heeft net in je geïnvesteerd, heeft je een opleiding laten doen, heeft je loonsverhoging gegeven of whatever en die leest de volgende dag in de krant dat je gesolliciteerd hebt bij werkgever B. Je moet je voorstellen wat dat betekent. Weet u, dat geldt nu voor bestuurders net zo. Dus daarom gaat het hier om vertrouwelijkheid en wordt zo'n sollicitatieprocedure in de vertrouwelijkheid doorlopen. Dat heeft niets te maken met achterkamertjes of met gekonkeloes. Dat heeft te maken met de vertrouwelijkheid die hoort bij zo'n procedure. Want u wilt een burgemeester die voor iedereen is en van iedereen is, die boven de partijen staat en niet maar namens één partij hier gaat zitten. Dus dat is de reden waarom dat vertrouwelijk is en ik denk dat het in deze tijd van groot belang is. Ik zie de burgemeester in toenemende mate als een... U heeft net hier natuurlijk de prachtige finale van de KNVB-beker gehad, ik was hier maandag ook bij de huldiging van Feyenoord. Er loopt dan altijd een mijnheer, meestal is het een mijnheer, op het veld rond in een wat ander pakje, met een fluit en kaarten. En die zorgt dat het spel op een ordentelijke manier gespeeld wordt. Ik zie in toenemende mate de rol van de burgemeester in zo'n stad als deze ook zo. En die scheidsrechter wordt niet gekozen door zijn publiek, door de toeschouwers. Hij wordt niet gekozen door de spelende partijen, maar wordt neergezet of wordt benoemd op basis van zijn of haar kwaliteiten en competenties, door een commissie die een mandaat heeft om deze mensen op het veld neer te zetten. En in de beroering van deze tijd in de samenleving, waar de polarisatie enorm toeneemt en zo'n stad als Rotterdam is daar op sommige punten ook een voorbeeld van, is het denk ik goed dat er een onafhankelijk iemand staat die met goede instrumenten kan zorgen dat het spel op een goede en ordentelijke manier gespeeld wordt. Nogmaals, die profielschets neem ik mee. Dan gaat die procedure open en dan kunnen mensen een brief sturen naar Zijne Majesteit de Koning. Majesteit, u zoekt een burgemeester van Rotterdam, hier is die, ik ben het. En die brieven komen bij mij op mijn bureau. Want de brieven zijn geadresseerd aan Zijne Majesteit de Koning, door tussenkomst van de commissaris van de Koning. Dus die brieven komen bij mij, en samen met mijn kabinetschef loop ik die brieven door en nodig ik een aantal mensen uit die mijn nieuwsgierigheid gewekt hebben en waarvan ik denk dat die wel eens interessant zouden kunnen zijn als kandidaat voor Rotterdam. Daar ben ik royaal in. Dus ik ben ook niet uit op een bepaalde partijkleur, dat interesseert me geen bal. Mij gaat het erom: is iemand in staat om deze ingewikkelde positie te bekleden en geeft zijn brief, geeft haar cv of de inlichtingen die ik krijg via mijn collega's, aanleiding om deze persoon uit te nodigen voor een gesprek? Dan heb ik, hebben we met die mensen een gesprek en bepaal ik zelf op een gegeven moment: wat zou nu wat mij betreft een shortlist zijn van benoembare en geschikte kandidaten die passen in het profiel waarmee u mij zo meteen op pad stuurt? Nogmaals, daar ben ik royaal in en ik probeer ook altijd een goede, royale keuze te maken, waarin het niet gaat om mijn voorkeur maar om mensen waarvan ik denk, op basis van wat ze geschreven hebben, wat ik hoor, en wat ik zelf heb gemerkt in dat gesprek: dit zou wel eens een goede kandidaat kunnen zijn. Dan komt die vertrouwenscommissie bij mij om op te halen. Dan halen we het net op en geef ik inzage in alle sollicitanten. Dus die vertrouwenscommissie krijgt van mij inzage in alle mensen die geschreven hebben op deze positie en dan leg ik uit waarom ik deze mensen wel heb uitgenodigd en die niet. Ik kom altijd ook wel mensen tegen die vanuit een soort sollicitatieplicht solliciteren of hun buurvrouw heeft al jaren gezegd: je zou een goede burgemeester zijn. Ik vind het over het algemeen wat te weinig motivatie, dus ik nodig niet iedereen uit, maar ik ben er wel royaal in. We hebben met die mensen een gesprek en die vertrouwenscommissie komt dan bij mij, en komt ophalen. Ik bespreek met hen het hele bestand, leg uit wie ik gesproken heb, wat ik daarvan vind en hoe ik tot een naar mijn idee geschikte selectie kan komen waarmee u met elkaar, die vertrouwenscommissie, aan de praat gaat. Dan ga ik altijd even de zaal uit, zeg ik tegen die vertrouwenscommissie: kijk er zelf nog even naar. Ga nu niet mijn werk overdoen, maar kijk even, staat er iemand op die lijst waarvan u denkt: nou, laat maar zitten, die wordt het toch niet, bespaar ons de moeite, of: waarom heeft u die persoon niet op de lijst gezet, kunnen we het daar nog eens over hebben? Kort en goed, we stellen in feite in goed overleg samen de lijst vast met wie de vertrouwenscommissie gaat praten. Daarbij wil ik van tevoren zeggen, het staat u, de vertrouwenscommissie, vrij om met alle mensen die geschreven hebben te praten. Mijn rol is die van een zware adviseur, of een adviseur, ook zwaar, maar in ieder geval een zware adviseur, een adviseur die een zwaar advies geeft. En in de regel wordt het ook wel zo opgevat en gevolgd, dus ik neem aan in Rotterdam ook. Maar goed, het staat u vrij om met al die mensen die geschreven hebben zelf het gesprek aan te gaan. Ik moet er alleen wel dit bij zeggen, als u dan met iemand komt waarvan ik zelf denk: daar geloof ik niet in, dat wordt helemaal niks, dan ligt er van mij een negatief advies bij de minister en is het zijn zaak wat hij daarvan vindt. Het is me nog niet overkomen, ik zou niet weten waarom het hier wel zou gebeuren, maar dit zijn even de regels vooraf. Dan gaat die vertrouwenscommissie op pad met die mensen die op mijn shortlist staan, waar er misschien één bij gekomen is of één afgevallen is. In al die procedures die ik tot nu toe heb gehad, heb ik een

gemiddelde van zes kandidaten kunnen doorsturen. Soms is het iets minder, soms is het iets meer. Ik moet wel zeggen, naarmate de stad of de gemeente groter is, is de spoeling vaak wat dunner en is het ook kritischer om goed te kijken van: zijn deze mensen up to the job? Maar goed, ik ben erop uit om u ook een royale keuze voor te leggen van verschillende types waarvan u zelf kunt bepalen: deze wordt het wat ons betreft. Dan gaat u praten. Die vertrouwenscommissie gaat die gesprekken voeren en komt dan twee weken later bij mij terug om te vertellen wat haar bevindingen zijn en welke kandidaat op nummer 1 komt en welke kandidaat op nummer 2. U moet met een tweevoudige voordracht komen. Dat is wettelijk zo bepaald, dus de vertrouwenscommissie moet ook weten dat ze met een tweevoudige voordracht moet komen die het allebei moeten kunnen worden, maar waarbij een voorkeur is voor nummer 1 en nummer 2 in het geval dat. Dus mensen die nog de tale Kanaäns kennen: we zijn uit op een Sara maar zie, het was Lea. Dat kan gebeuren. Maar in elk geval moet je met een tweevoudige voordracht komen en mocht er iets mis zijn met die eerste, er moet nog een onderzoek plaatsvinden daarna door het ministerie, stel dat er dingen uit komen die absoluut niet door de beugel kunnen, we hebben trouwens ook al een check gedaan, maar dan komt er nog een uitvoeriger check, dan moet nummer 2 het kunnen worden. Het is me nog niet overkomen, maar het zou kunnen. Dan legt die commissie in een besloten vergadering verantwoording af van haar werk en doet verslag van haar werk, en stelt de raad voor in die besloten vergadering om haar voordracht van nummer 1 en 2 over te nemen. Het kan wel eens zijn dat er dan discussie bestaat over de volgorde. Dat kan allemaal nog spannend zijn. En dan wordt het besluit genomen door u en daarna volgt er een openbare raadsvergadering en daarin wordt den volke kond gedaan wie nummer 1 is in de voordracht van Rotterdam. Nummer 2 blijft geheim tot sint-juttemis, want dat gaat niemand wat aan. Je zult maar nummer 2 zijn, dus dat houden we geheim. Ook dat is weer niet in achterkamertjes, maar dat hoort gewoon bij de vertrouwelijkheid van een procedure. Dan wordt aan het volk gezegd: dit wordt wat ons betreft, want het is een voordracht, onze nieuwe burgemeester. Die voordracht gaat naar de minister van BZK met een advies van mij. Nou, als het iemand is waarvan ik zelf heb gezegd: kies er maar een uit, dan is er een positief advies bij. Dan wordt het in het kabinet gebracht en wordt het daar besproken en besloten en uiteindelijk geeft de Koning daar zijn fiat aan middels een stempel of een handtekening, nee een handtekening, ik moet zeggen een zegel. Ik zeg altijd zelf: wat is er mooier, u kiest als raad met een mandaat van uw achterbannen zelf uw burgemeester uit een aantal geschikte kandidaten. En uw voordracht wordt bekrachtigd door een handtekening van de Majesteit. Dus het is denk ik een zorgvuldige procedure. Daar gaan we nu geen discussie over voeren, maar dat is wat ons te doen staat. En ik zie uit naar een heel mooie samenwerking met Rotterdam in dit geval, voor mij als commissaris is het altijd een prettige manier om even een korte doch hevige tijd een beetje geschiedenis te maken met een van de gemeenten. Nou, Rotterdam is een bijzondere. Ik moet zeggen dat ik erg van deze stad ben gaan houden in de afgelopen ruim tien jaar. Ik kom er graag en ik zie er ook naar uit om met u goed te zoeken naar een waardige opvolger van wat ik vind een kanjer van een burgemeester die u nu heeft. Mag ik dan meteen vragen gaan stellen over die schets, of niet?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ja, dat lijkt mij helemaal goed.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Moet ik dat allemaal staande doen?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ja, dat is dan wel het, ja.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Ik sta al de hele dag op mijn benen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Nou, volgens mij gaat het tot nu toe uitstekend, dus houd dat vast.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Zeg daar maar eens nee tegen. Goed, allereerst de complimenten voor die schets en ook de prestatie om dat in niet al te lange tijd, hoewel, zo'n ding kun je ook in een week schrijven, maar u heeft ook de tijd genomen om met uw stad, met de inwoners van gedachten te wisselen, met relevante partijen in de stad erover te praten, een enquête uit te voeren. Mooi dat er 12.500 mensen op gereageerd hebben. Dat geeft het gevoel van betrokkenheid van een deel van de samenleving Rotterdam. Maar goed ook om te zien wat voor een input eruit komt en ook goed om te zien dat wat mij betreft daar de uitstekende voorwaarden en eisen gesteld worden aan de burgemeester. Eerlijk en betrouwbaar, wat moet je anders, een oneerlijke en niet-betrouwbare burgemeester, dat lijkt me helemaal niks. Ik heb gezien dat veiligheid een belangrijk ding is. En zo is het goed om te zien dat wat zeg maar onder de burgerij leeft, van: dit verwachten wij van onze

burgemeester. Ik ga even een paar vragen stellen. Het eerste, wat ik spannend vind in dit hele verhaal, u zoekt een hele, ik vind, de schets spreekt me zeer aan. U bent eerlijk over wat Rotterdam is, wat de moeilijke, of niet de moeilijke maar wat de complexiteit van die stad is, want het is gewoon een ingewikkelde stad. Wat de positie van die stad is. Kortom, ik ben echt blij met deze schets. Hij is wat uitgebreid, maar goed, dat mag ook voor de grootste stad van Zuid-Holland, dus prima. Er staat veel in. Ik heb ook begrepen dat u daar veel met elkaar over gediscussieerd hebt. Ik ben blij dat die discussie niet geleid heeft tot een verhaal met slappe thee, maar een kruidige thee, kan ik zeggen, dus dat is mooi. Ik kom het wel eens ergens anders tegen waarin zo'n document dan echt tot slappe thee verwordt, en dit is echt een pittig verhaal, om het maar zo te zeggen. Het laat ook zien dat burgemeester zijn van Rotterdam ook echt een tough job is, een pittige baan, die niet voor iedereen is weggelegd. En wat ik prettig vind om te merken, maar dat roept ook gelijk een spanning op, u bent natuurlijk ook een gezellige eigenwijze raad, waar het niet allemaal vanzelf gaat, waar pittige debatten plaatsvinden, en je zoekt een krachtig boegbeeld. Iemand die de stad op de kaart zet, en wereldwijd zelfs, die dappere besluiten durft te nemen, die weet door te pakken in moeilijke situaties, niet al te veel polderen, niet lullen, maar poetsen, er moet wat gebeuren. Een krachtige figuur die in staat is om ook autonoom onafhankelijke besluiten te nemen. Hoe verhoudt zich dat met u als raad, als hoogste orgaan? Je kunt een boegbeeld willen hebben, maar een boegbeeld gaat zich ook af en toe, terecht, onafhankelijk opstellen en zeggen: ja jongens, het kan even niet, er moet nu doorgepakt worden. Dat heb ik in de afgelopen jaren natuurlijk met mijnheer Aboutaleb ook regelmatig gezien en dat kan soms schuren met welke ruimte het hoogste orgaan, de raad, zijn burgemeester geeft. Dus dat is één waar ik iets meer over wil weten. Zullen we het vraag per vraag doen?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ja, dat geeft misschien ook even de gelegenheid om te zitten. Ja precies, dus laten we dat zo doen. Ik heb hem hier, mag ik hem nog even iets herformuleren? Rotterdam heeft een pittige bestuurscultuur. Wat voor bestuursstijl past daarbij? Dat is eigenlijk de vraag. We zoeken een krachtig boegbeeld en hoe verhoudt zich dat tot de raad? Ik kijk daarvoor even naar twee leden van de fractievoorzitters, mevrouw Maassen en mevrouw Verkoelen. Wie wil als eerste? Ik weet niet of jullie dat onderling hebben afgesproken? Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, dank u wel. Dank voor de inleiding en begrijpelijke vraag. Mevrouw Verkoelen en ik hebben afgesproken dat we elkaar afwisselen in de beantwoording. Ik weet niet wat u prettig vindt, maar wij gaan gewoon door totdat u zelf gaat staan, want dat is namelijk ook het gebruik hier in Rotterdam, dat als er een interruptie komt, dat iemand opveert. Normaal gesproken is dat niet helemaal aan de kant van het college, waar u nu zit, maar laten we dat eens uitproberen. Ja, u vraagt wat voor een type persoon dat dan zou moeten zijn en hoe moet die persoon daarmee omgaan. Ik denk dat het in eerste instantie ook iemand zou moeten zijn die daar ook de charme van inziet. Dus ook de authenticiteit van deze raad. En die zich er vooral niet door laat afschrikken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, en ook wij staan, want anders zijn wij niet goed in beeld en geluid, dat had even gemeld moeten worden, anders had iedereen de hele tijd naar uw kruin zitten kijken, dus het is goed dat u even stond zojuist. Wij ook. En daar hoort dus ook een burgemeester bij die stevig in zijn of haar schoenen staat. Die hebben we hard nodig.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, en wat gezond is voor de raad hier en wat dus prettig is aan de burgemeester die wij zoeken, is dat die persoon de ruimte geeft aan het levendige en rauwe debat hier in deze raad, vooral omdat deze raad zich wat die persoon dan ook zal proberen, niet laat beknotten. Dus dat een autoritaire stijl daarin hoogstwaarschijnlijk ook niet zal werken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Wij zijn natuurlijk een raad die ons niks laten zeggen, dus we hebben wel een burgemeester nodig die depolitiseert. Dat hebben we heel erg hard nodig.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, een burgemeester die enerzijds de ruimte laat, maar wel duidelijk ook de kaders neerzet waarbinnen dat rauwe debat dan zou moeten kunnen plaatsvinden en die ook sensitief genoeg is om te weten wanneer er wel genormeerd moet worden.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Juist, en dat betekent dan een burgemeester die de emotie van de raad heel erg goed aanvoelt en daar dus ook de ruimte voor geeft.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, dat betekent dus een burgemeester die een open houding heeft en een creatieve en een innovatieve geest, ook in de levendige en actieve democratie die wij hebben in dit huis.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Goed, wij hebben natuurlijk heel vaak debat hier. Ja, u bent zo aan de beurt commissaris. Een burgemeester die het debat tussen het college en de raad goed mogelijk maakt, want dat hebben we keihard nodig.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De commissaris van de Koning.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Ik mag het een beetje zelf ontdekken vanavond hoe dat gaat, dus het is een beetje Thomasvaer en Pieterneel geloof ik. Wist u dat ik deze vraag ging stellen of dacht u: het is zo'n voor de hand liggende vraag, daar komt hij vast mee? Of laat ik me nu... nou ja, laat maar. Laat ik zeggen, het is duidelijk. Dus u daagt de burgemeester uit, u zegt: als die dat maar niet op een autoritaire manier gaat doen, maar wij zijn er niet op uit als raad om de burgemeester te beknotten, maar wij laten ons als raad ook niet beknotten. Dus u zegt ook: hij of zij moet de charme van het spel in kunnen zien en daar op een wat, lichtvoetig is niet het woord denk ik, maar moet er in ieder geval niet onder gebukt gaan. Er ligt natuurlijk ook een verantwoordelijkheid voor bij de raad hè, want we kunnen niet ontkennen dat het burgemeestersambt in toenemende mate een complex ambt wordt. Ik zeg wel eens: de romantiek rond het ambt is wel verdwenen. Het is gewoon een tough job, en zeker in zo'n plaats als Rotterdam. Ik heb jullie burgemeester op vele plekken meegemaakt in de afgelopen tien, bijna elf jaar en ook veel gesproken over dingen. Ik heb het in de krant gelezen, ik heb jullie erover gesproken. Dus er wordt heel veel van die persoon gevraagd. Dus ik wil jullie wel vragen: welke ruimte geef je die burgemeester zelf?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ja, dan geef ik nog even de gelegenheid. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, ik denk dat in deze raad zeker de ruimte is voor een burgemeester om diens eigen stijl toe te passen en ik denk dat het belangrijkste daarin is, en u zei: wist u dat ik deze vraag zou stellen? Nou, het is vooral dat wij hier in de voorbereiding van de profielschets die vandaag voor u ligt, daar ook samen uitgebreid met elkaar over hebben gesproken. En verrassend genoeg hadden we daar allemaal toch wel een soortgelijk beeld bij. Maar het belangrijkste daarin is dat de burgemeester zich ook onderdeel voelt van deze raad. En ik denk dat op het moment dat deze raad ervaart dat de burgemeester zich ook voelt als voorzitter van de raad, dat dan ook voldoende ruimte door de raad wordt geboden om daar ook diens eigen plek in te vinden en daar een eigen draai aan te geven, wat de ene keer wellicht positiever wordt ontvangen dan de andere keer.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, en afrondend daarin, want dat klopt. Kijk, laten we wel wezen, Rotterdam is een rauwe stad en Rotterdam heeft ook een raad die stevig kan optreden. En dan heb je ook een burgemeester nodig die dat goed kan aanvoelen en die ook begrijpt dat dat spel gespeeld moet worden. En zo gauw als een burgemeester dat goed aanvoelt, zal die burgemeester omarmd worden door een raad als zijnde zijn voorzitter en dan zullen wij met zijn allen er ook voor kunnen zorgen dat we dat dualisme, dat optreden, dat niet lullen, maar poetsen ook serieus handen en voeten kunnen gaan geven. En dat is waar wij naar op zoek gaan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Hartelijk dank. De heer Smit.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Een van de lastige dingen van het ambt, dat geldt voor mij net zo als commissaris, ik heb met de Staten te maken zoals de burgemeester met de raad, maar ook met een college dat hij of zij moet voorzitten. En het respect voor die dubbelrol die die burgemeester heeft. Kunt u daar iets over zeggen hoe u daarnaar kijkt?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik denk dat daar andere leden van de beoogde vertrouwenscommissie een antwoord op weten. Mag ik hem zien als: wat verwacht de raad van een nieuwe burgemeester daarin, ook gelet op de rol en verantwoordelijkheden van de wethouders? De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja, dank voorzitter en dank voor de vraag. Wat in het profiel heel erg tot uiting komt, denk ik, hoop ik, is dat wij als stad natuurlijk voor heel grote uitdagingen staan. Uitdagingen die soms ook groter zijn dan de stad. En het is natuurlijk niet voor niets zo dat de benoemingstermijn van een burgemeester zes jaar is, en een collegeperiode vier jaar. Dat zorgt ook voor stabiliteit in het bestuur. En het moment waarop deze nieuwe burgemeester zal instappen, is ook voorbij de midterm van deze collegeperiode, terwijl er heel grote veranderingen eigenlijk aan de horizon liggen. We beschrijven onder andere bijvoorbeeld een belangrijke rol in de haven van de toekomst. Hoe ziet die eruit en hoe moet die eruitzien? En daarvoor zoeken wij wel een burgemeester die dat ook snapt, die snapt dat je daarmee dus eigenlijk ook in die collegeperiode in verschillende coalitiesamenstellingen waarschijnlijk gaat samenwerken en de lange lijn bewaakt van die grotere uitdagingen. We weten ook onder andere dat er financieel natuurlijk in 2026 het zogenaamde ravijnjaar in zicht komt. Nou, de term zegt denk ik al genoeg, die hoeft bijna niet meer geladen te worden als je die term hoort. En daar hoort dus wel een langetermijnperspectief bij, dat zich niet zo makkelijk verhoudt tot de toch relatief korte duur van één collegeperiode, dus dat is wat wij heel erg zoeken in die burgemeester, in ieder geval op nationale schaal en mijn collega Bokhove kan dat nog even voor de internationale context nader duiden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, dank u wel. Dan ter aanvulling en dank voor uw introductie. De twee dames naast mij zeggen wel: het lijkt wel een beetje een musical vanavond, dat er steeds iemand spontaan opspringt, maar dat hadden wij natuurlijk zo bedacht. Nee, intern moet hier die nieuwe burgemeester zorgen dat hij goed met het college samenwerkt, omdat je een gemeenschappelijke agenda hebt. En het is natuurlijk belangrijk dat hij dat op collegiale wijze doet, ook niet de wethouders voor de voeten loopt, maar met name daar versterkt en naar buiten treedt waar de burgemeester van meerwaarde is. En dat kan naar het rijk toe voor lobby, maar dat kan ook naar het buitenland zijn. Als je dan kijkt naar die grote uitdagingen waar de stad voor staat, armoede, veilig, samenleving, duurzaamheid. Dat zijn echt wel internationale punten die ook op de internationale agenda staan. Als je dan naar resilience kijkt, wat gewoon wereldwijd speelt, en dan wil ik het voorbeeld geven dat het onze vorige burgemeester is gelukt om beste burgemeester van de wereld te zijn. En dat is niet omdat hij alles zelf in huis had, maar omdat hij goed geluisterd heeft naar een college, en daar de dingen van meeneemt en het verder weet te brengen. Dus met name de rol als voortrekker, als visitekaartje, op het moment dat je je gezag kunt inzetten om de agenda van Rotterdam en de agenda van de wethouders en van de raad te versterken, dan maak je een mooie stap en dan ben je ook die toekomstbestendige en toekomstgerichte burgemeester die wij zoeken en dan denk ik dat je ook echt de beste burgemeester of de wereldburgemeester van Rotterdam kunt worden. En daar wil ik bij toevoegen: dat kun je niet meteen zijn. Ik heb net de installatie van Ahmed niet mogen meemaken, maar ik wel gehoord wat Jantine Kriens zei toen Ahmed werd geïnstalleerd. Zij zei: hier heb je de keten, maar burgemeester van Rotterdam ben je niet meteen, dat moet je worden. En dat is denk ik wel, samen met het college, samen met de raad, gaan wij hopelijk die wereldburgemeester ook echt vinden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank. Geeft dat een beetje antwoord op de vraag? Het woord is aan de heer Smit.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Ik vind het erg goed gaan. Nee kijk, ik ben blij, kijk, de vorige burgemeester, het is nog de huidige, laten we dat niet vergeten. Maar waar ik blij mee ben, u heeft de afgelopen jaren een krachtige burgemeester gehad, waar ik zelf zeer op gesteld ben en heel

prettig mee heb kunnen werken, dus laat dat ook gezegd zijn. Maar het gevaar daarvan is, of het gevaar, het risico, dat is waarom ik die eerste vraag ook stelde, hoe is het spel met de raad? En waar ik blij mee ben is dat in uw profielschets u ervan overtuigd bent, we hebben niet dezelfde, het hoeft geen Aboutaleb.2 te worden, maar hoe hij of zij het ook invult, we hebben gewoon een heel stevige, krachtige burgemeester nodig die ook de ruimte krijgt om eropuit te gaan. Want je kunt een burgemeester ook opsluiten. Er staat één zinnetje in die profielschets, er is eigenlijk geen ruimte voor nevenfuncties want het is al druk genoeg hier. Daar wil ik zo ook nog iets over horen wat daar precies mee bedoeld wordt, want ik moet u zeggen dat het heel gezond is dat iemand af en toe ook even kan luchten en nog net met iets anders bezig is dan alleen maar zijn ene hoofdfunctie. Maar ik denk dat deze hoofdfunctie ook heel veel ruimte geeft om andere dingen te doen. Maar ik ben blij dat u in uw schets ook zegt dat die burgemeester op verschillende tonelen een belangrijke rol moet kunnen spelen. Hier in Rotterdam, maar ook nationaal en ook internationaal. Want je kunt ook iemand, een talent binnenhalen, ik moet vaak denken aan de tijd dat ik studeerde en wedstrijdroeier was en we hadden dan training en aan het eind van de training moest je dan bek- en bekaf een zaal in de volle snelheid een sprint trekken, maar een ander hing aan je heupen je tegen te houden. Nou, als je dat gevoel geeft, dan is het heel veel verlies van energie. Dus als je iemand de ruimte geeft om te zeggen: ga en doe wat goed is voor de stad, dan is dat natuurlijk buitengewoon aantrekkelijk voor mensen die dat ook in hun mars hebben. Dus beknot die persoon niet. Maar goed, dat zijn allemaal dingen die ik zou hebben willen zeggen bij de installatie die ik niet meer zal meemaken als commissaris van de Koning. Dat is voor mijn opvolger. Maar daar ben ik blij mee. Maar goed, nog even iets over die nevenfuncties, hoe u daarnaar kijkt. En ik heb ook nog een vraag, toch maar eentje meteen erachteraan. Je vraagt hier heel grote bestuurlijke kwaliteiten. Kan het een zij-instromer zijn? Soms mensen uit een heel andere omgeving. Hoe kijkt u daar tegenaan? Het lijkt me niet een beginnerspositie, dit in Rotterdam, in de zin van: ik denk dat ik het wel kan want mijn buurvrouw zegt het, wat ik net al zei. Maar hoe kijkt u daarnaar? Moet het een ervaren bestuurder zijn, mag het iemand van buiten zijn? Geef daar eens wat woorden aan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dus hoe kijkt de raad tegen een zij-instromer aan? Mevrouw Coenradie.

Mevrouw COENRADIE (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Nou ja, ten eerste nodigen wij iedereen van harte uit om te reageren, iedereen die zich herkent in de profielschets. Die hebben we inderdaad met zorg samengesteld, er zijn een hoop uren aan besteed. We hebben daarin ook uitgesproken dat we los van het voorgaande ook wel een sterke voorkeur hebben voor iemand met de nodige ervaring. Want we realiseren ons dat we niet alleen een heel grote stad zijn, een wereldstad, maar dat we daarin ook een stad zijn met ongelooflijk veel uitdagingen op ook ongelooflijk veel gebieden. Dat maakt dat een zij-instromer, dan is het even de vraag waar die dan precies vandaan komt en wat die dan precies aan ervaring heeft, maar het moet echt wel zeker een stevig iemand zijn en dat maakt het makkelijker op het moment dat die een groot netwerk meeneemt, politiek-bestuurlijke ervaring heeft en alles wat wij verder hebben opgeschreven. Daar wil ik bij benoemen dat wij ook in het samenstellen van de profielschets duidelijk hebben aangegeven dat wij wegblijven van het uitspreken van een voorkeur voor een man of een vrouw. Dus wij kijken echt naar: wie is de beste kandidaat? Wij willen de beste burgemeester.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ik wil nog iets daarop aanvullen. Wij stellen ons niet voor dat wij straks met kandidaten zitten die allemaal nu ergens burgemeester zijn en denken: goh wat leuk, ik ben toe aan een nieuwe stap. Een man of vrouw, dat maakt inderdaad niet uit, maar we willen ook wel een wat breder kandidatenprofiel voor ons zien. Daarbij helpt het natuurlijk enorm als mensen wat ervaring in het openbaar bestuur hebben, weten hoe in ieder geval politiek en openbaar bestuur werkt. En als je die ervaring niet hebt, dan heb je gewoon een wat langere aanloop om ons te overtuigen dat je dat begrijpt. Het kan wel, maar met een wat langere aanloop. Maar we zoeken dus breed. Wat we wel heel belangrijk vinden is het hebben van een netwerk, nationaal, internationaal, maatschappelijk, bedrijfsleven. Dat als iemand hier begint en denkt: goh, wie zal ik eens gaan bellen op mijn eerste dag, dat is niet de bedoeling.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ja, mevrouw Coenradie, en misschien zou u dan ook nog iets kunnen zeggen, want kijk, zij-instromers hebben natuurlijk al de achtergrond dat ze waarschijnlijk

veel nevenfuncties hebben, dus of u misschien de vraag van: is er ook ruimte voor nevenfuncties, want het is al druk genoeg, dan ook nog even mee kunt nemen.

Mevrouw COENRADIE (lr). Dank u wel voorzitter, u bent me inderdaad net voor. Ja, daar is wel de nodige discussie over geweest en dat mag u best weten omdat we aan de ene kant beseffen dat we misschien iets van iemand vragen waar ook een passie en ook een mooie rol voor iemand ligt in de maatschappij. En tegelijkertijd willen we eigenlijk met deze opmerking, met deze zin misschien wel iets anders zeggen dan dat het er zo hard gedrukt staat. Het is een functie voor 24-7. 24 uur en zeven dagen. En het is belangrijk dat iemand zich realiseert dat het echt een flinke job is waar weinig ruimte is om nog iets naast te doen. Iemand dat verbieden? Nee, dat zullen we niet zo gauw doen. Maar we zijn wel duidelijk in het gegeven dat dit gewoon een heftige baan is en dat er waarschijnlijk dus ook heel weinig ruimte overblijft voor nevenactiviteiten.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, ik kwam iemand tegen en die had de profielschets in concept gezien en die had dat zinnetje ook gezien, en die zei: maar je moet dan toch ook als burgemeester nog wel wat landelijke dingen kunnen doen? Nou ja, mijn antwoord was: alles wat je hier doet is by definition ook landelijk.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mooi, dank u wel. De heer Smit.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Ja, dank, ik versta het ook zo, van: burgemeester van Rotterdam betekent eigenlijk automatisch dat je op andere tonelen een rol van betekenis speelt. Dat kan haast niet anders. En dat is iets anders dan dat je zeg maar nog een keer voorzitter wordt van een raad van toezicht, maar geef die persoon, ik ben ook blij dat u zeg maar niet een voorkeur uitspreekt voor wat dan ook, maar gewoon een voorkeur uitspreekt voor de beste kandidaat voor deze mooie job, die ook heel veel van de persoon vraagt. En dat u daarmee erkent: mensen, als je burgemeester van Rotterdam bent, dan moet je die niet met allerlei kleinigheden proberen tegen te houden, die moet je de ruimte geven om die stad in de brede zin van het woord goed op de kaart te zetten en te verkopen in de goede zin van het woord. Nogmaals, ik ben blij met die dingen die ik in die schets tegenkom en dat helpt mij ook bij de job die ik nu moet gaan doen. Ik heb nog één laatste vraag als het mag. Dit is een beetje een pitch voor mensen die zitten te kijken. Op welke vraag had u nog gehoopt die ik niet gesteld had en welk antwoord had u dan willen geven?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Elfilali, wilt u daar misschien iets op zeggen?

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, ik kan er zeker iets over zeggen en wellicht dat de heer Soytekin mij kan aanvullen. Misschien is het goed om even wat meer in te gaan op de bestuursstijlen en op bepaalde vaardigheden en dan zou ik wat willen zeggen over de wat meer harde kant als ik hem zo mag beschrijven. Want in een stad als Rotterdam, waar heel veel speelt en waar ook vertrouwen ontzettend belangrijk is, en misschien meer dan elders ook nog belangrijk is dat je iemand hebt die boven de partijen staat, is het ook belangrijk dat wij iemand zoeken die een bewaker is van datgene wat wij met elkaar hebben opgebouwd, namelijk de democratie. Dus wij zoeken ook echt iemand die een aanjager maar ook een hoeder kan zijn van de democratie in Rotterdam en iemand die erover kan waken, die kan zorgen dat iedereen gelijkwaardig mee kan doen, met alle brede verschillen die wij hebben hier in de stad. En wat daar ook bij hoort is iemand die actief maar ook zichtbaar de dialoog opzoekt over integriteit en ook iemand is die daar daadwerkelijk naar handelt, daar proactief mee bezig is en ja, een bepaald goed ontwikkeld moreel kompas heeft en dat ook kan uitdragen op een begrijpelijke manier voor iedereen. Als je dan kijkt naar de stad, veel tegenstrijdige belangen die hier samenkomen, dan is het ook belangrijk dat iemand onafhankelijk en neutraal is, maar tegelijkertijd oog kan hebben voor dat algemene belang van de stad, dus iemand die enerzijds streng kan zijn, zowel binnen de raad maar ook daarbuiten, en ook doortastend is. En als laatste zou ik nog één punt willen toevoegen dat wij ook heel belangrijk vinden. Wij zoeken een burgemeester die oog heeft voor het belang heeft voor sociale media. En dat vinden wij omdat het belangrijk is dat de burgemeester de taal kan spreken van alle Rotterdammers. En enerzijds is dat bijvoorbeeld via sociale media. Daar hoort ook bij media in de brede zin, dus wij zoeken iemand die ook zichtbaar kan zijn in de media, en die bepaalde dilemma's goed onder woorden kan brengen en bepaalde keuzes kan toelichten en ook richting kan geven.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter. Ik wil toch ook wel even het feit benoemen dat wij een ontzettend mooie profielschets hebben. Als u de lay-out heeft gezien dan is dat superuitnodigend voor iedereen die deze functie zou ambiëren met fantastische foto's, dus daar nog even de complimenten voor. En als u dan ook heeft gezien in de profielschets, dan staan er ook verschillende quotes in van Rotterdammers. En een daarvan springt er wat ons betreft ook wel een beetje uit, en zegt misschien ook wel iets over de nieuwe burgemeester. Dat is een quote van Jong010, en de quote is: 'De burgemeester moet iemand zijn die alle jassen aantrekt en past.' Wat ook belangrijk is. Dus we zoeken iemand met een groot vermogen om te kunnen schakelen tussen die verschillende rollen en ook de stijlen en daarin ook wel een goede balans weet te vinden en dat doet met rust, met natuurlijk overwicht, de menselijke maat en vooral ook de juiste toon. Die nieuwe burgemeester biedt wat ons betreft ook veiligheid, geborgenheid en is uitnodigend voor de Rotterdammer. Dus dat betekent dat diegene zichtbaar is in de stad en de taal spreekt van de Rotterdammer. Daar zei mijn collega Elfilali net iets over hè, de taal spreekt van het zeer diverse Rotterdam. Nu hoeft hij of zij natuurlijk niet alle 170 verschillende talen uit zijn of haar hoofd te kennen, maar wel goed kunnen levelen met de verschillende soorten Rotterdammers die er zijn. Het is iemand die makkelijk te benaderen is, een luisterend oor kan bieden of een arm om iemand heen kan slaan, want dat hebben we ook af en toe nodig in deze stad.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Bedankt. Is er zo voldoende beeld ontstaan van de profielschets? Dan kijk ik even naar de commissaris van de Koning, de heer Smit.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Waarom moet u eigenlijk niet staan?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dat is het privilege van de voorzitter in deze raad.

De heer SMIT (commissaris van de Koning). Er is toch onderscheid in deze stad. Nou, overigens is het ook goed voor de nederigheid. Dat geldt voor mij trouwens ook als ik moet staan. Dank, ik ben blij met wat u mij meegeeft. Ik denk dat dat voldoende is om aan de slag te gaan. Ik ben benieuwd, net als u, wie er allemaal gaat schrijven en we gaan ons best doen om daar een mooi palet van samen te stellen, van mensen die naar mijn idee, maar hopelijk ook naar uw idee, geschikt zijn om dit prachtige ambt te vervullen in deze boeiende, veelzijdige stad. Dus dank. Ik hoop dat u het gevoel heeft dat u mij voldoende mee heeft gegeven. Ik denk dat ik wel een beetje weet wat ik moet doen en dan spreken we elkaar, ja, niet meer in deze... (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Morgen, kijk. Vanaf morgen kan er geschreven worden, en dat duurt dan drie weken, tot 13 mei. Dus ik ben benieuwd wat er op mijn bureau komt. Dank voor de openheid en voor de prachtige schets. Nogmaals, mijn complimenten ervoor.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel, en ook voor deze uitwisseling van blik op de profielschets. Dan gaan we over tot besluitvorming over de profielschets en dat doen we nu, zodat de commissaris straks, na ook het vaststellen van de verordening en het benoemen van de vertrouwenscommissie, de profielschets mee kan nemen naar Den Haag. Is er behoefte aan stemming? Dan kijk ik even rond. Zo niet, dan ik ga ik gewoon vaststellen dat we de profielschets bij hamerslag vaststellen. (*Applaus.*) Van harte gefeliciteerd.

- 9.2 *Het voorstel tot:*
- a. *vaststelling van de Verordening vertrouwenscommissie (her)benoeming en klankbordgesprekken burgemeester Rotterdam*
 - b. *instellen van de vertrouwenscommissie benoeming burgemeester 2024*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan zijn we bij agendapunt 9.2, het voorstel tot vaststelling van de Verordening vertrouwenscommissie (her)benoeming en klankbordgesprekken burgemeester Rotterdam, en het instellen van de Vertrouwenscommissie benoeming burgemeester 2024. Excuus, enige verwarring. Dan gaan we eerst over tot het vaststellen van de Verordening vertrouwenscommissie. Ik stel voor deze verordening als hamerstuk vast te stellen, tenzij een lid om stemming verzoekt. Is dat het geval? Nee, dan is de Verordening vertrouwenscommissie (her)benoeming en klankbordgesprekken burgemeester Rotterdam vastgesteld. Hartelijk dank daarvoor. Dan gaan we over tot het instellen van de vertrouwenscommissie. Het benoemen van de

leden en de aanwijzing van de ondersteuning. De fractievoorzitters zijn voorgedragen om te worden benoemd. Dat zijn de leden Coenradie, Lansink-Bastemeijer, Bokhove, Maassen, Engberts, Soytekin, Elfilali, Van der Velden, Van Campenhout, Verkoelen, Vonk, Coşkun, Segers-Hoogendoorn en Oostdijk. Ik stel voor deze leden te benoemen als lid van de vertrouwenscommissie. Stemt u daarmee in? Dat is het geval. Dan verklaar ik de leden Coenradie, Lansink-Bastemeijer, Bokhove, Maassen, Engberts, Soytekin, Elfilali, Van der Velden, Van Campenhout, Verkoelen, Vonk, Coşkun, Segers-Hoogendoorn en Oostdijk benoemd als lid van de vertrouwenscommissie. (*Applaus.*) Hartelijk gefeliciteerd. Dan gaan we over tot het aanwijzen van de voorzitter. De voorzitter dient te worden benoemd uit de benoemde leden van de vertrouwenscommissie. Aanbevolen is de heer Van der Velden. We gaan hierover stemmen en als leden van het stembureau benoem ik de heer De Haan als voorzitter, mevrouw Yildirim, mevrouw Van Groningen, de heer Biljoen en de heer Akhatab. Nog heel eventjes wachten alstublieft, zojuist aangewezen leden van het stembureau. De aanwijzing van de voorzitter heeft het karakter van een aanbeveling. Op uw stembiljet, dat zo dadelijk aan u zal worden uitgereikt door de bodes, vindt u de naam van de heer Van der Velden. U kunt ook een andere naam invullen van een lid van de vertrouwenscommissie. Hiervoor zal worden uitgedeeld stembiljet D. Dat kunt u invullen zoals zojuist aan u vermeld. Die worden vervolgens weer opgehaald door de bodes en dan verzoek ik daarna de leden van het stembureau hier voor de stembiljetten te tellen. Is daarmee de procedure helder voor iedereen? Dat is het geval. Dan kunnen we overgaan tot uitdelen. Oké, dames en heren, de stemmen zijn geteld. Maar voordat ik het woord geef aan de zojuist benoemde voorzitter van het stembureau, geef ik het woord aan mevrouw Coenradie omdat zij verzocht heeft om het woord te krijgen voor een stemverklaring.

Mevrouw COENRADIE (Ir). Dank u wel voorzitter. Wij hebben als partij anders gestemd dan de aanbeveling en ik zal u ook uitleggen waarom. Wij hadden en hebben als grootste partij de overtuiging dat wij ook een voorzitter hadden moeten leveren en wij hebben nu het idee gehad dat aan de voorkant van het proces het proces politiek is gemaakt en dat de angst voor de grootste partij hier een raadgever is geweest. Dat betreuren wij, dus zodoende hebben wij deze stemverklaring en hebben wij anders gestemd. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Ik zie dat ook mevrouw Verkoelen een stemverklaring wil geven.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, dank u wel voorzitter. Ook ik wil me daar graag bij aansluiten. Het is voor mij duidelijk dat alle leden van alle fracties gewoon lid zijn van een vertrouwenscommissie als ze dat willen, maar een voorzitter is iets anders. Dat hebben wij met elkaar samen in overleg met elkaar in afstemming te doen, en dat proces is zo niet gelopen bij deze voorzitter en dat betreurt ik ten zeerste. Ik heb er erg op aangedrongen in eerste instantie dat het ook allemaal zou gebeuren met de voorzitter, dat we het gewoon zouden doen, en op het moment suprême was het doorgestoken kaart, althans zo'n gevoel gaf het mij. En dat maakte dat ik ook vind dat ik het anders moet doen, en er was maar eentje die zich aanbod en dat was Ingrid Coenradie, toen we het er in eerste instantie over hadden. Vandaar dat ik ook op Ingrid Coenradie gestemd heb, omdat ik vind dat die in ieder geval heel duidelijk en open was over wat ze wilde.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de voorzitter van het stembureau, de heer De Haan, om de uitslag van de stemming bekend te maken.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Er zijn in totaal 43 stemmen uitgebracht, alle geldig. 11 stemmen zijn uitgebracht op Ingrid Coenradie en 32 stemmen zijn uitgebracht op Ruud van der Velden. (*Applaus.*)

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan verklaar ik de heer Van der Velden benoemd tot voorzitter van de vertrouwenscommissie. Bij dezen. En ik bedank het stembureau, ik geef de felicitaties aan de heer Van der Velden. En ik geef alvast mee aan het stembureau dat u nog een keer in actie komt, want we gaan nu over tot het aanwijzen van de ondersteuning en adviseur. Ik stel voor de griffier, mevrouw Broeders, aan te wijzen als secretaris van de vertrouwenscommissie, de heer Van Koppen aan te wijzen als plaatsvervangend secretaris van de vertrouwenscommissie en wethouder Struijvenberg aan de vertrouwenscommissie toe te voegen als adviseur. Stemt u daarmee in? Ja? Dan is de griffier, mevrouw Broeders, aangewezen als secretaris van de vertrouwenscommissie, de heer Van Koppen aangewezen als plaatsvervangend secretaris van de vertrouwenscommissie en

wethouder Struijvenberg aangewezen als adviseur van de vertrouwenscommissie. Dank u wel. Daarmee is de commissie ingesteld en zijn de leden, de voorzitter, de ondersteuning en de adviseur benoemd. Ik wens u allen veel succes met uw belangrijke taak. Oké, dan is daarbij ook het stembureau dismissed. Hartelijk dank voor jullie bewezen diensten. Geweldig gedaan. En dan gaan wij over tot het aanbieden van de profielschets aan de commissaris van de Koning door de voorzitter van de vertrouwenscommissie, de heer Van der Velden.

12. Sluiting

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké dames en heren, dan dank ik de commissaris voor zijn aanwezigheid en wens ik ook hem veel succes in zijn rol in het benoemingsproces. Ik dank u ook allen hartelijk voor het goede verloop van deze avond. Daarmee sluit ik ook deze vergadering. Hartelijk dank, een fijne avond en wel thuis.

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening	623
Afscheid van mevrouw M.M. (Mieke Megawati) Vlasblom	623
Mededelingen	625
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 25 april 2024	627
Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 4 april 2024	628
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2024 week 14 t/m 16	628
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Hollands Tuin 77'	629
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Nieuw Crooswijk II, 1e herziening'	629
Het voorstel naar aanleiding van adviezen van de Algemene Bezwaarschriftencommissie met betrekking tot bezwaren die zijn ingediend tegen het raadsbesluit van 1 juni 2023 tot het vestigen van voorkeursrecht op het plangebied Feyenoord City 2.0	629
Het voorstel tot bekrachtiging van de Noodverordening vliegtuigbomruiming Claes de Vrieselaan 30 mei 2024	629
De voorstellen tot vaststelling van: a. het herzien ontwerpbestemmingsplan Zomerhofkwartier b. de Welstandsparagraaf Zomerhofkwartier	629
Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025	639
Actieplan Buitenslapers	667
Het voorstel tot wijziging van de Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021	698
Debat over 'Ontdekhoek', aangevraagd door het lid Roskam e.a.	712
Inkoopstrategie doelgroepenvervoer 2025 – vervolg	725
Het voorstel tot wijziging van de grondexploitatie Nesselande vanwege scopewijziging betreffende het Project Flexwonen Nesselande	726
Motie vreemd aan de orde van de dag over 'Sta achter de huurdersorganisatie', aangevraagd door het lid Coşkun	729
Stemvenster	729
Benoeming van de voorzitter Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed	733

Onderwerp	Pagina
Aanwijzing lid Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	733
Het voorstel tot vaststelling van de profielschets	735
Het voorstel tot: a. vaststelling van de Verordening vertrouwenscommissie (her)benoeming en klankbordgesprekken burgemeester Rotterdam b. instellen van de vertrouwenscommissie benoeming burgemeester 2024	744
Sluiting	746

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 30 mei 2024.

De plv. griffier,

De voorzitter,

